

Bilaga 1	Förteckning över remissinstanser som yttrat sig över betänkanden och departemetspromemorior.....	3
Bilaga 2	Ordlista	6
Bilaga 3	Förteckning över tidigare publikationer	12
Bilaga 4	Granskade lagförslag i lagrådsremiss den 19 januari 1998 Reformerade regler om inkomstgrundad ålderspension	13
Bilaga 5	Lagförslag i lagrådsremiss den 19 februari 1998 Statlig ålderspensionsavgift m.m.	127
Bilaga 6	Lagförslag i lagrådsremiss den 19 mars 1998 Reformering av ålderspensionssystemet – vissa finansiella frågor.....	133
Bilaga 7	Lagrådets yttrande över lagförslag i lagrådsremiss den 19 januari 1998 Reformerade regler om inkomstgrundad ålderspension	146
Bilaga 8	Lagrådets yttrande över lagförslag i lagrådsremiss den 19 februari 1998 Statlig ålderspensionsavgift m.m.	169
Bilaga 9	Lagrådets yttrande över lagförslag i lagrådsremiss den 19 mars 1998 Reformering av ålderspensionssystemet – vissa finansiella frågor.....	170

Förteckning över remissinstanser som yttrat sig över betänkanden och departementspromemorior

Prop. 1997/98:151
Bilaga 1

Efter remiss har yttrande över departementspromemorian **Vissa frågor avseende allmänna egenavgifter (Ds 1995:29)** avgetts av Riksförsäkringsverket, Kammarrätten i Stockholm, Länsrätten i Göteborgs och Bohus län, Arbetsgivarverket, Riksrevisionsverket, Riksskatteverket, Svenska kommunförbundet, Landstingsförbundet, Svenska arbetsgivareföreningen, Företagarnas riksorganisation, Landsorganisationen i Sverige, Tjänstemännens centralorganisation, Sveriges akademikers centralorganisation och Sveriges pensionärsförbund.

Efter remiss har yttrande över departementspromemorian **Reformerat pensionssystem – lag om inkomstgrundad ålderspension, m.m. (Ds 1995:41)**, avgetts av Sveriges riksbank, Domstolsverket, Datainspektionen Totalförsvarets pliktverk, Riksförsäkringsverket, Riksgäldskontoret, Statskontoret, Statistiska centralbyrån, Finansinspektionen, Riksrevisionsverket, Riksskatteverket, Konjunkturinstitutet, Arbetsgivarverket, Statens löne- och pensionsverk, Allmänna pensionsfonden (första-tredje fondstyrelserna), Centrala studiestödsnämnden, Arbetsmarknadsstyrelsen, Statens invandrarverk, Jämställdhetsombudsmannen, Ungdomsstyrelsen, Göta hovrätt, Kammarrätten i Stockholm, Kammarrätten i Sundsvall, Länsrätten i Stockholms län, Länsrätten i Malmöhus län, Länsrätten i Värmlands län, Länsrätten i Norrbottens län, Försäkringskassförbundet, Pensionärernas riksorganisation, Sveriges pensionärsförbund, Statspensionärernas riksförbund, Riksförbundet PensionärsGemenskap, Svenska kommunförbundet, Landstingsförbundet, Företagarnas riksorganisation, Lantbrukarnas riksförbund, Kommunernas pensionsanstalt, Sveriges försäkringsförbund, Tjänstemännens centralorganisation, Sveriges akademikers centralorganisation, Landsorganisationen i Sverige, Svenska arbetsgivareföreningen, Svenska bankföreningen, Försäkringsanställdas förbund, ILO-kommittén, Arbetslöshetskassornas samorganisation, De Handikappades riksförbund, Handikappförbundens samarbetsorgan, Sveriges förenade studentkårer, Föreningen för svenskar i världen, Fredrika-Bremerförbundet och gemensamt yttrande har inkommit från Föreningen Bistånd och Information genom Frivilliga Organisationer (BIFO) och Forum Syd.

Efter remiss har yttrande över departementspromemorian **Utvidgad avgiftsskyldighet vad avser ålderspension, m.m. (Ds 1995:55)** avgetts av Riksförsäkringsverket, Finansinspektionen, Riksrevisionsverket, Riksskatteverket, Arbetsgivarverket, Allmänna pensionsfonden (första-tredje fondstyrelserna), Centrala studiestödsnämnden, Arbetsmarknadsstyrelsen, Göta hovrätt, Kammarrätten i Stockholm, Totalförsvarets pliktverk, Försäkringskassförbundet, Arbetslöshetskassornas samorganisation, Svenska kommunförbundet, Landstingsförbundet, Svenska arbetsgivareföreningen, Företagarnas riksorganisation, Landsorganisationen i Sverige, Tjänstemännens centralorganisation, Pensionärernas riksorganisation, Sveriges pensionärsförbund och Statspensionärernas riksförbund.

Efter remiss har yttrande över departementspromemorian **Garanti- pension och samordningsfrågor m.m. (Ds 1997:66)** avgetts av Göta hovrätt, Kammarrätten i Stockholm, Länsrätten i Göteborgs och Bohus län, Riksförsäkringsverket, Försäkringskassaförbundet, Statistiska centralbyrån, Riksrevisionsverket, Riksskatteverket, Konjunkturinstitutet, Arbetsgivarverket, Statens löne- och pensionsverk (SPV Lön & Pension), ILO-kommittén, Föreningen för svenskar i världen, Pensionärernas riksorganisation, Sveriges pensionärsförbund, Svenska kommunförbundet, Landstingsförbundet, Sveriges industriförbund, Sveriges försäkringsförbund, Tjänstemännens centralorganisation, Landsorganisationen i Sverige, Svenska arbetsgivareföreningen, Sveriges pensionärers riksförbund (SPRF), Riksförbundet PensionärsGemenskap, Forum Syd, Svenska missionsrådet, Privattjänstemannakartellen, Offentliganställdas Förhandlingsråd (OFR), Ensamståendes intresseorganisation, Husmodersförbundet hem och samhälle, Sveriges socialdemokratiska kvinnoförbund (S-kvinnor) och gemensamt yttrande har inkommit från Svenska teaterförbundet och Teatrarnas riksförbud.

Efter remiss har yttrande över departementspromemorian **Inkomstgrundad ålderspension – finansiella frågor m.m. (Ds 1997:67)** avgetts av Sveriges riksbank, Kammarrätten i Sundsvall, Länsrätten i Stockholms län, Länsrätten i Skåne län, Domstolsverket, Riksförsäkringsverket, Försäkringskassaförbundet, Riksgäldskontoret, Statistiska centralbyrån, Finansinspektionen, Riksrevisionsverket, Riksskatteverket, Konjunkturinstitutet, Arbetsgivarverket, Statens löne- och pensionsverk, Allmänna pensionsfonden, (första-tredje fondstyrelserna), Högskoleverket, Centrala studiestödsnämnden, Ungdomsstyrelsen, Pensionärernas riksorganisation, Sveriges pensionärsförbund, Svenska kommunförbundet, Landstingsförbundet, Sveriges industriförbund, Sveriges försäkringsförbund, Tjänstemännens centralorganisation, Sveriges akademikers centralorganisation, Landsorganisationen i Sverige, Svenska arbetsgivareföreningen, Statspensionärernas riksförbund, Svenska kommunalpensionärers förbund, Sveriges förenade studentkårer, Stockholms universitets studentkår, Uppsala universitets studentkår, Privattjänstemannakartellen och Offentliganställdas förhandlingsråd (OFR).

Efter remiss har yttrande över betänkandet **1997 års premiereservutredning Lag om premiepension (SOU 1997:131)** avgetts av Sveriges riksbank, Hovrätten över Skåne och Blekinge, Kammarrätten i Sundsvall, Datainspektionen, Riksförsäkringsverket, Försäkringskassaförbundet, Jämställdhetsombudsmannen, Riksgäldskontoret, Statskontoret, Statistiska centralbyrån, Finansinspektionen, Riksrevisionsverket, Riksskatteverket, Arbetsgivarverket, Statens löne- och pensionsverk, Allmänna pensionsfonden, (första -tredje fondstyrelserna), Allmänna pensionsfonden, (fjärde fondstyrelsen), Allmänna pensionsfonden, (femte fondstyrelsen), Allmänna pensionsfonden, (sjätte fondstyrelsen), Juridiska fakulteten vid Lunds universitet, Konkurrensverket, Kammarkollegiet, Länsstyrelsen i Stockholms län, Pensionärernas riksorganisation, Sveriges pensionärsförbund, Ungdomsstyrelsen, Kristdemokratiska ungdomsförbundet, Svenska kommunförbundet, Landstingsförbundet, Sveriges advokatsamfund, Svenska aktuarieföreningen, Sveriges försäkringsförbund, Tjänstemännens centralorganisation, Sveriges akademikers

centralorganisation, Landsorganisationen i Sverige, Svenska arbetsgivareföreningen, Svenska bankföreningen, Aktiefremjandet, Fondbolagens förening, Sveriges aktiesparares riksförbund, Försäkrings-tjänstemannaförbundet och Konsumentverket.

Efter remiss har yttrande över betänkandena **Ohälsöförsäkringen – Trygghet och aktivitet (SOU 1997:166)** och **Ohälsöförsäkringen – Övergångsbestämmelser (SOU 1997:189)** avgetts av Kammarrätten i Stockholm, Länsrätten i Jönköpings län, Statens invandrarverk, Riksförsäkringsverket, Socialstyrelsen, Handikappombudsmannen, Statskontoret, Riksrevisionsverket, Riksskatteverket, Arbetsgivarverket, Statens löne- och pensionsverk, Centrala studiestödsnämnden, Arbetsmarknadsstyrelsen, Arbetarskyddsstyrelsen, Jämställdhetsombudsmannen, Ungdomsstyrelsen, Företagarnas Riksorganisation, Försäkringskasseförbundet, Försäkringsanställdas förbund, Landsorganisationen i Sverige, Landstingsförbundet, Privattjänstemannankartellen, Svenska Arbetsgivareföreningen, Svenska kommunförbundet, Sveriges Akademikers centralorganisation, Sveriges läkarförbund, Tjänstemännens Centralorganisation, Arbetslöshetskassornas Samorganisation, Lantbrukarnas Riksförbund, Samhall AB, SIOS - Samarbetsorgan för invandrarorganisationer i Sverige, Sveriges Försäkringsförbund, Svenska Läkaresällskapet, De Handikappades Riksförbund, Handikappförbundens Samarbetsorgan, Hörselskadades Riksförbund, Neurologiskt Handikappades Riksförbund, Reumatikerförbundet, Riksförbundet för Social och Mental Hälsa, Synskadades Riksförbund, Pensionärernas Riksorganisation, Riksförbundet PensionärsGemenskap, Svenska Kommunalpensionärernas förbund, Sveriges Pensionärs Riksförbund och Sveriges Pensionärsförbund.

Yttranden har också inkommit från Riksförbundet för Trafik- och Polioskadade, Riksförbundet för Utvecklingsstörda Barn, Ungdomar och Vuxna samt Svensk Förening för Allmänmedicin.

Efter remiss har yttrande över departementspromemorian **AP-fonden och det reformerade ålderspensionssystemet (Ds 1998:7)** avgetts av Riksförsäkringsverket, Allmänna pensionsfonden första-tredje fondstyrelserna), Allmänna pensionsfonden (fjärde fondstyrelsen), Allmänna pensionsfonden (sjätte fondstyrelsen), Finansinspektionen, Kammarkollegiet, Riksrevisionsverket, Riksgäldskontoret, Konjunkturinstitutet, Statistiska centralbyrån, Justitiekanslern, Riksbanksfullmäktige, Försäkringskasseförbundet, Svenska arbetsgivareföreningen, Sveriges industriförbund, Tjänstemännens centralorganisation, Landsorganisationen, SACO, Pensionärernas Riksorganisation, Sveriges pensionärs riksförbund, Riksförbundet PensionärsGemenskap, Sveriges försäkringsförbund, Svenska bankföreningen, Fondbolagens förening, Finansbolagens förening, Förtidspensionsutredningen, Efterlevandepensionsutredningen, Ensamståendes intresseorganisation, EAP.

I ordlistan redovisas inledningsvis termer för de olika delar som i och med reformeringen kommer att utgöra det allmänna systemet för ålderspension. Därefter anges de termer som i denna framställning används för att tydliggöra hur basbeloppet enligt AFL tillämpas i olika sammanhang respektive tillkomsten av ett inkomstbasbelopp inom ramen för det reformerade pensionssystemet. Slutligen redovisas vissa andra termer som används dels i lagtexten, dels i den allmänna framställningen.

Det reformerade ålderspensionssystemet

allmän ålderspension	Inkomstgrundad ålderspension och garantipension. Inkluderar tilläggspension (tidigare tilläggspension i form av ålderspension) och övergångsvis garantipension till personer födda år 1937 eller tidigare.
inkomstgrundad ålderspension	Den inkomstgrundade ålderspension som skall utges fr.o.m. år 2001. Inkluderar tilläggspension (tidigare tilläggspension i form av ålderspension).
inkomstpension	Inkomstgrundad ålderspension baserad på pensionsrätt enligt reformerade regler som utges från fördelningssystemet.
premiepension	Inkomstgrundad ålderspension baserad på pensionsrätt enligt reformerade regler som utges från premiepensionssystemet.
premiepension till efterlevande	Pension som utges från premiepensionssystemet på grund av frivilligt efterlevandeskydd.
kvotdelsberäknad pension	Inkomstgrundad ålderspension beräknad enligt reglerna för tjugondelsinfasingen som utges till personer i mellangenerationen baserad på dels pensionsrätt tillgodoräknad enligt reformerade regler, dels pensionspoäng.
tilläggspension	Tilläggspension (tidigare tilläggspension i form av ålderspension) som utges till personer födda år 1937 eller tidigare samt den ATP-baserade delen av den kvotdelsberäknade inkomstgrundade ålderspension som utges till personer i mellangenerationen.

garantipension	Grundskydd i det reformerade pensionssystemet i form av dels en på visst sätt beräknad utfyllnad till inkomstgrundad ålderspension, dels en lägsta garantinivå för dem som inte tjänat in rätt till inkomstgrundad ålderspension. Utges till personer födda år 1938 eller senare.	Prop. 1997/98:151 Bilaga 2
övergångsvis garantipension	Den motsvarighet till garantipension för personer födda år 1937 eller tidigare som skall ersätta det nuvarande grundsskyddet i form av folkpension inkl. pensionstillskott och särskilda skatteregler.	
<i>Basbeloppet</i>		
basbelopp	Basbeloppet enligt AFL (36 400 kr år 1998).	
förhöjt basbelopp	Det förhöjda basbeloppet enligt AFL (37 100 kr år 1998). (För åren 1995 och 1996 avses det fastställda basbeloppet enligt AFL ökat med det belopp som följer av 1 kap. 6 § sista stycket i den lagen.)	
minskat basbelopp	Basbelopp som fr.o.m. år 1993 bl.a. används vid beräkning av ålderspension enligt folkpensions- och ATP-reglerna. Motsvarar basbeloppet reducerat med två procent (35 672 kr för år 1998).	
prisbasbelopp/förhöjt prisbasbelopp/ minskat prisbasbelopp	Basbeloppen enligt 1 kap. 6 § AFL skall fr.o.m. den 1 januari år 1999 benämnas prisbasbelopp och förhöjt prisbasbelopp. Minskat basbelopp kallas minskat prisbasbelopp.	
inkomstbasbelopp	Belopp som bl.a. skall användas i det reformerade pensionssystemet vad avser uppräknigen av intjänandetaket, förvärvsvillkoret och det enhetliga beloppet vid beräkning av pensionsgrundande belopp för barnår. Motsvarar år 2001 det förhöjda prisbasbeloppet. För år därefter skall detta belopp räknas om med hänsyn till förändring i inkomstindex. För år före år 2001 skall användas det förhöjda prisbasbeloppet för respektive år.	

antagandeinkomst	Fiktiv inkomst som läggs till grund för pensionsgrundande belopp för förtidspensionärer vars förtidspension beräknas utifrån s.k. antagande- depoäng.
arvsvinster	Pensionsbehållningar som har tillgodoräknats personer som avlider och som skall tillgodoräknas kvarlevande i samma ålder.
arvsvinstfaktor	Faktor för uppräknig av individens pensionsbehållning med avseende på tilldelad arvsvinst.
barnår	År då förälder till barn som är tre år eller yngre alternativt ett–fyra år skall kunna tillgodoräknas ett särskilt pensionsgrundande belopp.
delningstal	Tal som avspeglar bl.a. den genomsnittliga återstående livslängden vid pensioneringstidpunkten och med vilket individens pensionsbehållning divideras vid beräkning av den årliga inkomstpensionen.
fastställelseår	Det år pensionsrätt enligt de reformerade reglerna tidigast kan fastställas (dvs. året efter intjänandeåret).
följsamhetsindexering	Den årliga omräkning som skall ske av inkomstgrundad ålderspension från fördelningssystemet med hänsyn tagen till förändring i inkomstindex och till den s.k. normen.
fördelningssystemet	Den del av ålderspensionssystemet där pensionsutgifter löpande finansieras med avgiftsintäkter.
förvaltningskostnadsfaktor	Faktor för beräkning av det belopp till vilket individens pensionsbehållning skall minskas med hänsyn till fördelningssystemets förvaltningskostnad.
förvärvsvillkor	Villkor som enligt de reformerade reglerna för intjänande av pensionsrätt skall vara uppfyllt för att pensionsrätt baserad på barnår respektive plikttjänstgöring skall leda till faktisk utbetalning av pension.
garantiregel	Regel som innebär att den inkomstgrundade ålderspensionen för personer i mellangenerationen minst

	skall motsvara den ålderspension från ATP-systemet, inklusive viss kompensation för folkpensionen, som tjänats in före år 1995.
garantitillägg	Tillägg enligt garantiregeln, ingår i tilläggspensionen.
generell jämförelseinkomst	75 % av genomsnittet av samtliga fastställda pensionsgrundande inkomster för personer i åldrarna upp t.o.m. 64 år. Används vid beräkning av pensionsgrundande belopp för barnår. Pensionsgrundande belopp för plikttjänstgöring beräknas som 50 % av samma genomsnittsinkomst.
individuell jämförelseinkomst	En förälders fastställda pensionsgrundande inkomst (samt i förekommande fall pensionsgrundande belopp för förtidspensionärs antagandeinkomst) året före barnets födelse. Används vid beräkning av pensionsgrundande belopp för barnår. Inkomst av annat förvärvsarbete för vilken avgifter till ålderspensionssystemet inte har betalats räknas inte med.
inkomstindex	Index som mäter den allmänna inkomstutvecklingen. Används vid omräkning av inkomstbasbeloppet och av pensionsbehållning för inkomstgrundad ålderspension från fördelningssystemets respektive ingår i följsamhetsindexeringen.
intjänandetak	Tak motsvarande 7,5 inkomstbasbelopp som det årliga pensionsunderlaget m.m. högst kan uppgå till. T.o.m. år 2001 tillämpas det nuvarande taket inom ATP-systemet, dvs. 7,5 förhöjda prisbasbelopp.
intjänandeår	Det år som den pensionsgrundande inkomsten tjänas in respektive det år som pensionsgrundande belopp avser.
latent pensionsrätt	Tillgodoräknad pensionsrätt för barnår och plikttjänstgöring så länge förvärvsvillkoret inte är uppfyllt.
mellangenerationen	Personer födda åren 1938–1953.

norm	Tal motsvarande 1,6 % som används vid beräkning av delningstal och vid följsamhetsindexering.	Prop. 1997/98:151 Bilaga 2
pensionsbehållning	Summan av årligen fastställda pensionsrätter som successivt omräknats med hänsyn till inkomstindex, arvsvinster och förvaltningskostnadsfaktor.	
pensionsgrundande belopp	Fiktiv inkomst som grundar pensionsrätt bl.a. för föräldrar till små barn. Kan tillsammans med pensionsgrundande inkomst högst uppgå till 7,5 inkomstbasbelopp.	
pensionsgrundande inkomst	Faktiska förvärvsinkomster m.m. som grundar pensionsrätt. Kan högst uppgå till 7,5 inkomstbasbelopp.	
pensionsrätt	18,5 % av pensionsunderlaget.	
pensionsunderlag	Summan av fastställd pensionsgrundande inkomst och andra fastställda pensionsgrundande belopp. Kan högst uppgå till 7,5 inkomstbasbelopp.	
premiepensionssystemet	Den del av det reformerade ålderspensionssystemet dit medel motsvarande en del av den årliga pensionsrätten avsätts och förräntas på ett individuellt konto hos en kapitalförvaltare för att senare utges som en årlig premiepension.	
princippropositionen	Proposition 1993/94:250 Reformering av det allmänna pensionssystemet.	
tjugondelsinfasing	Metod för övergångsreglering avseende personer i mellangenerationen. Innebär att inkomstgrundad ålderspension skall beräknas på grundval av dels pensionsrätt tillgodoräknad enligt reformerade regler, dels pensionspoäng efter en glidande skala beroende på individens ålder.	
ålderspensionsavgift	Tilläggsavgift enligt lagen om socialavgifter benämns fr.o.m. år 1999 ålderspensionsavgift. Ålderspensionsavgift och allmän pensionsavgift skall tillsammans motsvara 18,5 % av pensionsunderlaget.	

överföring av pensionsrätt för Rätt för make att till den andra Prop. 1997/98:151
premiepension maken kunna föra över intjänad Bilaga 2
pensionsrätt för premiepension.

Förteckning över tidigare publikationer

Prop. 1997/98:151
Bilaga 3

Nedan följer en förteckning över propositioner, utredningsbetänknaden och departementspromemorior som behandlar frågor som rör eller har aktualiserats under beredningen av reformeringen av det allmänna ålderspensionssystemet. I texten har i vissa fall hänvisats till dessa utan angivande av publikationens fullständiga namn.

Propositioner:

1993/94:250 Reformering av det allmänna pensionssystemet, hänvisad till som princippropositionen

1994/95:41 Förändringar i finansieringen av det allmänna pensionssystemet, m.m.

1997/98:106 Pensionsrättigheter och bodelning

1997/98:111 Reformerad förtidspension, m.m.

SOU:

1990:76 Allmän pension, betänkande av Pensionsberedningen

1994:20–22 Reformerat pensionssystem med bilaga A och B, betänkande av Pensionsarbetsgruppen

1995:8 Pensionsrättigheter och bodelning, betänkande av Utredningen om makars pensionsrättigheter vid bodelning

1996:83 Allmänt pensionssparande, betänkande av Premiereservutredningen

1997:72 En lag om socialförsäkringar, betänkande av Utredningen om socialförsäkringens personkrets

1997:131 Lag om premiepension, betänkande av 1997 års premiereservutredning

1997:166 Ohälsförsäkringen Trygghet och aktivitet och

1997:189 Ohälsförsäkringen Övergångsbestämmelser, betänkanden av Förtidspensionsutredningen

Ds:

1992:89 Ett reformerat pensionssystem – bakgrund, principer och skiss, promemoria av Pensionsarbetsgruppen

1995:29 Vissa frågor avseende allmänna egenavgifter (Socialdepartementet)

1995:41 Reformerat pensionssystem – lag om inkomstgrundad ålderspension, m.m. (Socialdepartementet)

1995:55 Utvidgad avgiftsskyldighet vad avser ålderspension, m.m. (Socialdepartementet)

1997:66 Garantipension och samordningsfrågor m.m. (Socialdepartementet)

1997:67 Inkomstgrundad ålderspension – finansiella frågor m.m. (Socialdepartementet)

1998:7 AP-fonden och det reformerade ålderspensionssystemet (Finansdepartementet)

Granskade lagförslag i lagrådsremiss den 19 januari 1998 Reformerade regler om inkomstgrundad ålderspension

Prop. 1997/98:151
Bilaga 4

2.1 Förslag till lag om inkomstgrundad ålderspension

Härigenom föreskrivs följande.

Första avdelningen. Försäkringens omfattning och intjänande av pensionsrätt m.m.

1 kap. Allmänna bestämmelser

Försäkringens omfattning m.m.

1 § Denna lag innehåller bestämmelser om försäkring för inkomstgrundad ålderspension i form av inkomstpension, tilläggspension och premiepension samt om premiepension till efterlevande.

2 § Försäringen och kostnaderna för förvaltningen av den skall finansieras genom ålderspensionsavgifter enligt lagen (1981:691) om socialavgifter och allmänna pensionsavgifter enligt lagen (1994:1744) om allmän pensionsavgift samt genom avkastning på avgiftsmedel.

3 § Inkomstpension och premiepension skall beräknas utifrån de pensionsrätter för respektive pension som fastställts för en försäkrad. Tilläggspension skall beräknas utifrån de pensionspoäng som tjänats in av en försäkrad. Pensionsrätt och pensionspoäng skall fastställas årligen och grundas på de inkomster och andra belopp som är pensionsgrundande enligt denna lag. Pensionernas storlek är också beroende av indexomräkning för inkomstpension och värdeutveckling på de medel som fonderats för premiepension.

4 § Försäkrade för inkomstgrundad ålderspension är dels svenska medborgare, dels personer som utan att vara svenska medborgare är bosatta i Sverige.

Utländska sjömän på svenska handelsfartyg är försäkrade för inkomstgrundad ålderspension även om de inte är bosatta i landet.

En person som uppbär förtidspension som har beräknats enligt 13 kap. 2 § lagen (1962:381) om allmän försäkring är alltid försäkrad för inkomstgrundad ålderspension beräknad på denna förtidspension.

Indexering

5 § Vissa beräkningar enligt denna lag skall göras med ledning av ett *inkomstindex*. Detta index skall visa den relativa förändringen av genomsnittet av de försäkrades årliga pensionsgrundande inkomster enligt

2 kap. 1 § första stycket efter avdrag för allmän pensionsavgift samt de försäkrades årliga inkomster i form av förtidspension, som har uppburits av dem som under inkomståret fyllt 16 år men inte 65 år eller mer.

Förändringen av indextalet mellan två på varandra följande år skall motsvara den beräknade årliga relativa förändringen av de inkomster som anges i första stycket under en period av tre år före det år inkomstindexet avser. Vid beräkningen av inkomsterna skall den årliga förändringen i det allmänna prisläget räknat från juni månad till juni månad under samma period frånräknas. Det framräknade värdet skall därefter omräknas med förändringen i det allmänna prisläget i juni månad två år före det år indexet avser och det allmänna prisläget i juni månad året närmast före det året.

Regeringen skall för varje år fastställa inkomstindexet efter det att det har beräknats av Riksförsäkringsverket. För år 1999 skall inkomstindexet vara lika med 100,00.

6 § Regeringen skall för varje år fastställa ett *inkomstbasbelopp*. Inkomstbasbeloppet skall för år 2001 motsvara det för det året fastställda förhöjda prisbasbeloppet enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring. För år därefter skall inkomstbasbeloppet räknas om med förändringen av inkomstindex för det år inkomstbasbeloppet skall avse i förhållande till inkomstindex för året dessförinnan. Det omräknade beloppet skall avrundas till närmaste hundratal kronor.

Definitioner m.m.

7 § En försäkrad som lämnar Sverige skall vid tillämpningen av denna lag fortfarande anses vara bosatt i landet om utlandsvistelsen är avsedd att vara längst ett år.

Om regeringen inte föreskriver annat, skall också den som av en statlig arbetsgivare sänds till ett annat land för arbete för arbetsgivarens räkning anses bosatt i Sverige under hela utsändningstiden även om den är avsedd att vara längre än ett år. Detta gäller även medföljande make samt barn som inte fyllt 18 år. Med make likställs den som utan att vara gift med den utsände lever tillsammans med denne, om de tidigare har varit gifta eller gemensamt har eller har haft barn.

8 § I denna lag avses, där inte annat föreskrivs, med

1. år: kalenderår,
2. månad: kalendermånad,
3. intjänandeår: det kalenderår en inkomst som är pensionsgrundande har uppburits respektive det kalenderår för vilket ett annat pensionsgrundande belopp än pensionsgrundande inkomst skall fastställas, och
4. fastställelseår: kalenderåret efter intjänandeåret.

Om en inkomst som är pensionsgrundande har uppburits under ett beskattningsår som inte sammanfaller med kalenderår skall den inkomsten anses ha uppburits under kalenderåret närmast före taxeringsåret.

9 § Med sjöman avses i denna lag en arbetstagare som enligt sjömanslagen (1973:282) anses som sjöman.

Med anställning på ett svenskt handelsfartyg likställs anställning på ett utländskt handelsfartyg som en svensk redare hyr i huvudsak obemannat, om anställningen sker hos denne eller någon av honom anlitad arbetsgivare. Hyrs ett svenskt handelsfartyg ut till en utländsk redare i huvudsak obemannat, skall bestämmelserna om sjömän på svenska handelsfartyg i denna lag tillämpas endast om anställningen sker hos fartygets ägare eller någon av denne anlitad arbetsgivare.

10 § Vad som i denna lag föreskrivs om förtidspension enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring skall också gälla sjukbidrag enligt samma lag.

2 kap. Pensionsgrundande inkomst

1 § *Inkomster av anställning* enligt 3–5 §§ samt *inkomster av annat förvärvsarbete* enligt 6–8 §§ är pensionsgrundande om inte annat föreskrivs i 9–17 §§. Summan av en försäkrads inkomster av anställning och inkomster av annat förvärvsarbete under ett år, beräknade enligt 18–22 §§ och var för sig avrundade till närmaste lägre hundratal kronor, utgör den försäkrades *pensionsgrundande inkomst* det året.

Vid beräkning av en försäkrads pensionsgrundande inkomst skall det bortses från inkomster som enligt första stycket är pensionsgrundande till den del summan av dessa överstiger sju och en halv gånger det för intjänandeåret gällande inkomstbasbeloppet. Sådana belopp som det skall bortses ifrån skall i första hand räknas av från den försäkrades inkomster av annat förvärvsarbete.

2 § För varje år som en person har varit försäkrad enligt 1 kap. 4 § första eller andra stycket och har haft inkomster som är pensionsgrundande, skall hans eller hennes pensionsgrundande inkomst fastställas. Detta gäller dock endast om summan av de inkomster som är pensionsgrundande uppgått till minst 24 procent av det för intjänandeåret gällande prisbasbeloppet enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring.

Fastställande enligt första stycket skall inte göras för år före det år då den försäkrade fyllt 16 år eller för det år då den försäkrade har avlidit.

Inkomster av anställning och inkomster av annat förvärvsarbete

Inkomster av anställning

3 § Lön eller annan ersättning i pengar eller annan skattepliktig förmån som en försäkrad har fått som arbetstagare i allmän eller enskild tjänst, är pensionsgrundande som inkomst av anställning. Med lön likställs kostnadsersättning som inte undantas vid beräkning av skatteavdrag enligt 8 kap. 19 eller 20 § skattebetalningslagen (1997:483). Sådant skattepliktigt intäkt i form av rabatt, bonus eller annan förmån som har utgetts på grund av kundtrohet eller liknande, skall också anses som inkomst av anställning, om den som slutligt har stått för de kostnader som ligger till grund för förmånen är någon annan än den som är skattskyldig för förmånen.

Ersättning i pengar eller annan skattepliktig förmån för utfört arbete eller annan ersättning med anledning av tjänsten, dock inte pension, samt tillfällig förvärvsinkomst av verksamhet som inte bedrivits självständigt är pensionsgrundande som inkomst av anställning, även om mottagaren inte har varit anställd hos den som betalat ut ersättningen. Den som har utfört arbetet likställs i sådana fall med en arbetstagarare och den som betalat ut ersättningen med en arbetsgivare.

I 6 § andra stycket, 7 §, 8 § och 10 § andra stycket finns bestämmelser om att ersättning för utfört arbete som avses i första och andra styckena i vissa fall inte skall anses som inkomst av anställning.

4 § Som pensionsgrundande inkomst av anställning räknas även stipendium som enligt punkt 12 sjunde stycket av anvisningarna till 32 § kommunalskattelagen (1928:370) skall tas upp som intäkt av tjänst, om stipendiet har betalats ut av en fysisk person bosatt i Sverige eller av en svensk juridisk person. Den som har betalat ut ett sådant stipendium anses som arbetsgivare.

5 § Som pensionsgrundande inkomst av anställning räknas vidare

1. sjukpenning och rehabiliteringspenning enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring samt sjukpenning enligt lagen (1976:380) om arbetskadeförsäkring eller motsvarande ersättning som utgetts enligt annan författning eller på grund av regeringens förordnande, i den utsträckning ersättningen har trätt i stället för en försäkrads inkomst som arbetstagarare i allmän eller enskild tjänst,

2. föräldrapenningförmåner enligt lagen om allmän försäkring,

3. ersättning enligt lagen (1988:1465) om ersättning och ledighet för närståendevård,

4. ersättning som en allmän försäkringskassa utgett enligt 20 § lagen (1991:1047) om sjuklön,

5. livränta enligt 4 kap. lagen om arbetsskadeförsäkring eller motsvarande livränta som bestäms med tillämpning av den lagen,

6. delpension enligt lagen (1979:84) om delpensionsförsäkring,

7. vårdbidrag enligt 9 kap. 4 och 4 a §§ lagen om allmän försäkring, i den utsträckning bidraget inte är ersättning för merkostnader,

8. dagpenning från arbetslöshetskassa,

9. statsbidrag till arbetslösa som tillskott till deras försörjning när de startar egen näringsverksamhet,

10. utbildningsbidrag i form av dagpenning under arbetsmarknadsutbildning och yrkesinriktad rehabilitering samt ersättning vid generationsväxling,

11. utbildningsbidrag för doktorander,

12. korttidsstudiestöd och vuxenstudiebidrag enligt studiestödslagen (1973:349),

13. vuxenstudiebidrag enligt lagen (1983:1030) om särskilt vuxenstudiestöd för arbetslösa samt särskilt utbildningsbidrag,

14. timersättning vid vuxenutbildning för utvecklingsstörda (särsvux),

15. dagpenning till totalförsvarspliktiga som tjänstgör enligt lagen (1994:1809) om totalförsvarsplikt och till andra som får dagpenning enligt de grunder som gäller för totalförsvarspliktiga, samt

16. bidrag från Sveriges författarfond och Konstnärskommittén i den utsträckning som regeringen så föreskriver.

Prop. 1997/98:151
Bilaga 4

Inkomster av annat förvärvsarbete

6 § Pensionsgrundande inkomst av annat förvärvsarbete är

1. inkomst av näringsverksamhet här i landet i vilken den försäkrade har arbetat i inte oväsentlig omfattning (aktiv näringsverksamhet),
2. tillfällig förvärvsinkomst av självständigt bedriven verksamhet,
3. ersättning för arbete för någon annans räkning i pengar eller andra skattepliktiga förmåner,
4. ersättning som utgör skattepliktig inkomst av tjänst enligt kommunalskattelagen (1928:370) och som, utan att anställningsförhållande har förelegat, har betalats ut av en fysisk person som är bosatt utomlands eller av en utländsk juridisk person,
5. sjukpenning och rehabiliteringspenning enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring samt sjukpenning enligt lagen (1976:380) om arbetskadeförsäkring eller motsvarande ersättning som har utgetts enligt annan författning eller på grund av regeringens förordnande, i den utsträckning ersättningen har trätt i stället för inkomst som anges i 1–4,
6. stipendium som enligt punkt 12 sjunde stycket av anvisningarna till 32 § kommunalskattelagen skall tas upp som intäkt av tjänst.

Första stycket gäller endast i den utsträckning inkomsten inte skall räknas som inkomst av anställning, såvida inte inkomsten utgör ersättning för utfört arbete från ett handelsbolag eller en europeisk ekonomisk intressegruppering till en delägare i handelsbolaget respektive en medlem i intressegrupperingen.

Bedömningen i första stycket 1 skall göras för varje förvärvskälla enligt kommunalskattelagen för sig.

7 § Ersättning för utfört arbete som avses i 3 § räknas, i annat fall än om den har betalats ut från semesterkassa, som pensionsgrundande inkomst av annat förvärvsarbete om den har betalats ut till en mottagare som hade en F-skattsedel antingen när ersättningen bestämdes eller när den betalades ut. Om mottagaren hade en F-skattsedel med villkor enligt 4 kap. 9 § skattebetalningslagen (1997:438) räknas ersättningen som inkomst av annat förvärvsarbete bara om F-skattsedeln har åberopats skriftligen.

Den som har lämnat uppgift om innehav av en F-skattsedel i en anbudshandling, en faktura eller någon därmed jämförlig handling, som även innehåller uppgifter om utbetalarens och betalningsmottagarens namn och adress eller andra för identifiering godtagbara uppgifter samt uppgift om betalningsmottagarens personnummer eller organisationsnummer skall anses ha haft en sådan skattsedel. Uppgiften om innehav av en F-skattsedel gäller även som sådant skriftligt åberopande av F-skattsedel som avses i första stycket. Det som nu sagts gäller dock inte om den som har betalat ut ersättningen känt till att uppgiften om innehav av F-skattsedel var oriktig.

8 § Som pensionsgrundande inkomst av annat förvärvsarbete räknas också ersättning för utfört arbete som avses i 3 § om

1. utbetalaren var en fysisk person eller ett dödsbo,
2. den ersättning som har betalats ut inte har utgjort utgift i en näringsverksamhet som utbetalaren har bedrivit, och
3. ersättningen tillsammans med annan ersättning för arbete från samma utbetalare under inkomståret har understigit 10 000 kronor.

Övriga bestämmelser

9 § Som pensionsgrundande inkomst skall inte räknas

1. ersättning som avses i 3 §, om ersättningen härrör från en och samma arbetsgivare och under ett år inte har uppgått till sammanlagt 1 000 kronor,
2. inkomst som avses i 6 § första stycket 1 eller 2 om denna under ett år inte har uppgått till 1 000 kronor,
3. ersättning som avses i 6 § första stycket 3 eller 4 eller i 7 eller 8 §, om ersättningen från den för vilken arbetet utförts under ett år inte har uppgått till 1 000 kronor, eller
4. stipendium som avses i 4 § eller 6 § första stycket 6 om stipendiet under ett år inte har uppgått till 1 000 kronor.

10 § Lön eller annan ersättning som den försäkrade har fått från en arbetsgivare som är bosatt utomlands eller är utländsk juridisk person och som saknar fast driftställe i Sverige är, om inte annat följer av 11 §, pensionsgrundande som inkomst av anställning endast om den försäkrade

1. har sysselsatts här i landet, eller
2. har tjänstgjort som sjöman ombord på svenskt handelsfartyg.

Ersättning som avses i första stycket 1 skall räknas som inkomst av annat förvärvsarbete om arbetsgivaren och arbetstagaren har träffat överenskommelse om detta.

11 § Lön eller annan ersättning som en svensk medborgare har fått för arbete utfört utomlands från en arbetsgivare som är bosatt utomlands eller är en utländsk juridisk person, är pensionsgrundande som inkomst av anställning om svenska staten i en förbindelse som har godtagits av Riksförsäkringsverket har åtagit sig att svara för ålderspensionsavgift. Om sådan ersättning härrör från en utländsk juridisk person skall motsvarande gälla, om en svensk juridisk person som har ett bestämmande inflytande över den utländska juridiska personen, har avgett förbindelsen.

Den som enligt första stycket har åtagit sig betalningsansvaret skall anses som arbetsgivare.

12 § Lön eller annan ersättning från en främmande makts beskickning eller lönade konsulat här i landet eller från en arbetsgivare som tillhör en sådan beskickning eller ett sådant konsulat och som inte är svensk medborgare, är pensionsgrundande som inkomst av anställning endast om

1. den har utgetts till en svensk medborgare eller till någon som utan att vara svensk medborgare var bosatt i landet, och
2. en utländsk beskickning här i landet i en förbindelse som har godtagits av Riksförsäkringsverket har åtagit sig att svara för ålderspensionsavgift.

Den som enligt första stycket har åtagit sig betalningsansvaret skall anses som arbetsgivare.

Prop. 1997/98:151
Bilaga 4

13 § Ersättning som en idrottsutövare har fått från en sådan ideell förening som avses i 7 § 5 mom. lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt och som har till huvudsakligt syfte att främja idrottslig verksamhet, är inte pensionsgrundande som inkomst av anställning om ersättningen från föreningen under ett år har understigit hälften av det för det året gällande prisbasbeloppet enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring.

14 § Ersättning från en stiftelse som har till väsentligt ändamål att tillgodose ekonomiska intressen hos dem som var eller har varit anställda hos en arbetsgivare som har lämnat bidrag till stiftelsen (vinstandelsstiftelse) eller från en annan juridisk person med motsvarande ändamål, är inte pensionsgrundande om ersättningen avser en sådan anställd och inte har utgjort ersättning för arbete för den juridiska personens räkning. Detta gäller dock endast om de bidrag arbetsgivaren har lämnat till den juridiska personen varit avsedda att vara bundna under minst tre kalenderår och att på likartade villkor tillkomma en betydande del av de anställda.

Om arbetsgivaren är ett fåmansföretag eller ett fåmansägt handelsbolag gäller första stycket inte ersättning som den juridiska personen har lämnat till sådan företagsledare eller delägare i företaget eller denne närstående person som avses i punkt 14 av anvisningarna till 32 § kommunalskattelagen (1928:370).

Vid beräkning av pensionsgrundande inkomst skall alltid bortses från sådan ersättning från en vinstandelsstiftelse som härrör från bidrag som arbetsgivaren har lämnat under åren 1988–1991.

15 § Ersättning som anges i 1 § första stycket 1–5 och fjärde stycket lagen (1990:659) om särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster och ersättning enligt gruppsjukförsäkring eller trygghetsförsäkring vid arbetskada enligt 2 § första stycket samma lag är inte pensionsgrundande i den utsträckning ersättningen utgör underlag för särskild löneskatt.

16 § Intäkt som avses i 32 § 1 mom. första stycket h och i kommunalskattelagen (1928:370) är inte pensionsgrundande inkomst.

Pensionsgrundande inkomst är inte heller sådana lönetillägg som, vid arbete som har utförts utomlands, har betingats av ökade levnadskostnader och andra särskilda förhållanden i sysselsättningslandet.

17 § Om en ersättning som är pensionsgrundande eller för vilken det skall beräknas ett pensionsgrundande belopp enligt 3 kap. 4 § eller pensionspoäng enligt 4 kap. 9 §, har betalats ut av en allmän försäkringskassa eller en arbetslöshetskassa till en försäkrad och den försäkrade senare för samma månad har beviljats annan ersättning som är pensionsgrundande och samordnad med den ersättning som betalats ut tidigare, är den senare beviljade ersättningen inte pensionsgrundande till den del den avser tid före utbetalningsmånaden.

Beviljas vid samma tidpunkt förtidspension för vilken det skall beräknas ett pensionsgrundande belopp enligt 3 kap. 4 § denna lag och arbetsskadelivränta enligt 4 kap. lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring eller motsvarande livränta som bestäms med tillämpning av den lagen, skall det vid tillämpning av första stycket anses som om förtidspensionen har betalats ut före arbetsskadelivräntan.

Beräkning av pensionsgrundande inkomst

18 § Till grund för beräkning av en försäkrads pensionsgrundande inkomst ett visst intjänandeår skall, då det gäller andra inkomster än som avses i 19 §, läggas den försäkrades taxering till statlig inkomstskatt för det året.

19 § Pensionsgrundande inkomst av anställning för vilken en försäkrad inte är skattskyldig i Sverige enligt kommunalskattelagen (1928:370) skall bestämmas med ledning av en särskild kontrolluppgift från arbetsgivaren.

20 § Skattepliktiga förmåner skall tas upp till ett värde som bestäms i enlighet med 8 kap. 14–17 §§ skattebetalningslagen (1997:483). Om det finns skäl till detta får avvikelser ske från det förmånsvärde som skattemyndigheten bestämt enligt 9 kap. 2 § andra stycket samma lag.

21 § Vid beräkning av en försäkrads pensionsgrundande inkomster av anställning skall avdrag göras för kostnader som denne har haft för att förvärva inkomsten, i den utsträckning kostnaderna, minskade med kostnadsersättning som den försäkrade fått, överstiger 1 000 kronor. Avdrag skall också göras för debiterad allmän pensionsavgift som den försäkrade skall betala för dessa inkomster enligt lagen (1994:1744) om allmän pensionsavgift.

22 § Vid beräkning av en försäkrads pensionsgrundande inkomster av annat förvärvsarbete skall avdrag göras för debiterad allmän pensionsavgift som den försäkrade skall betala för dessa inkomster enligt lagen (1994:1744) om allmän pensionsavgift.

Vid beräkning av pensionsgrundande inkomster av annat förvärvsarbete får underskott i en förvärvskälla inte dras av från inkomst av en annan förvärvskälla.

3 kap. Andra pensionsgrundande belopp än pensionsgrundande inkomst

1 § *Andra pensionsgrundande belopp* än pensionsgrundande inkomst är belopp som beräknats på visst sätt för en försäkrad som har uppburit förtidspension, för en försäkrad som har fullgjort pliktjänstgöring samt för en försäkrad förälder till små barn.

2 § Belopp som avses i 1 § skall fastställas för varje år för vilket en person som då var försäkrad enligt denna lag uppfyller förutsättningarna för att tillgodoräknas sådana belopp. Varje pensionsgrundande belopp skall avrundas till närmaste lägre hundratal kronor om inte annat följer av bestämmelsen i andra stycket.

Pensionsgrundande belopp skall fastställas enligt första stycket endast i den utsträckning dessa belopp tillsammans med den försäkrades pensionsgrundande inkomst inte överstiger sju och en halv gånger det för intjänandeåret gällande inkomstbasbeloppet.

Fastställande enligt första stycket skall inte göras för år före det år då den försäkrade fyllt 16 år eller för det år då den försäkrade har avlidit. Andra pensionsgrundande belopp än pensionsgrundande inkomst skall inte heller fastställas för personer som är födda år 1937 eller tidigare.

3 § Vid tillämpning av 2 § andra stycket skall det bortses från pensionsgrundande belopp i följande ordning:

1. pensionsgrundande belopp enligt 10 §,
2. pensionsgrundande belopp enligt 8 §, och
3. pensionsgrundande belopp enligt 4 §.

Förtidspension

4 § För år 1999 skall en försäkrad som för någon del av det året har uppburit förtidspension som har beräknats enligt 13 kap. 2 § lagen (1962:381) om allmän försäkring, om inte annat följer av 6 eller 7 §, tillgodoräknas ett pensionsgrundande belopp.

5 § Ett pensionsgrundande belopp enligt 4 § skall, för varje månad för vilken sådan pension har uppburits, motsvara en tolftedel av summan av det för året gällande förhöjda prisbasbeloppet enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring och produkten av detta basbelopp och det poängmedeltal som avses i 13 kap. 2 § den lagen.

Har den försäkrade för en månad uppburit en fjärdedels, halv, två tredjedels eller tre fjärdedels förtidspension skall det pensionsgrundande beloppet enligt 4 § för den månaden avse motsvarande andel av det belopp som anges i första stycket i denna paragraf.

6 § Om förtidspensionen med tillämpning av 6 kap. 1 § lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring har varit samordnad med pensionsgrundande livränta skall följande gälla.

Om det pensionsgrundande belopp som skulle ha tillgodoräknats den försäkrade enligt 5 § eller, om endast en del av pensionen har varit samordnad med livräntan, en andel av det beloppet som svarar mot den samordnade delen av pensionen, överstiger den försäkrades livränta före samordning, skall endast det överskjutande beloppet tillgodoräknas den försäkrade som pensionsgrundande.

7 § Om en pensionsgrundande ersättning har betalats ut av en allmän försäkringskassa eller en arbetslöshetskassa till en försäkrad och den försäk-

rade senare för samma månad har beviljats förtidspension som är samordnad med den tidigare utbetalade ersättningen, skall pensionsgrundande belopp med anledning av förtidspensionen inte tillgodoräknas till den del förtidspensionen avser tid före den månad då den har betalats ut.

Plikttjänstgöring

8 § En försäkrad som under ett år har genomgått grundutbildning enligt lagen (1994:1809) om totalförsvarsplikt skall tillgodoräknas ett pensionsgrundande belopp för det året. Ett sådant belopp skall dock tillgodoräknas endast om tjänstgöringen har pågått sammanlagt minst 120 dagar utan att grundutbildningen avbrutits. Därvid skall hänsyn tas enbart till dagar för vilka den försäkrade har erhållit dag ersättning enligt lagen om totalförsvarsplikt.

9 § Ett pensionsgrundande belopp enligt 8 § skall, för varje dag under året som tjänstgöringen har pågått och för vilken den försäkrade har erhållit dag ersättning enligt lagen (1994:1809) om totalförsvarsplikt, motsvara hälften av genomsnittet av samtliga för intjänandeåret fastställda pensionsgrundande inkomster för försäkrade som under det året inte har fyllt 65 år eller mer, delat med 365.

Beräkning enligt första stycket skall avse de pensionsgrundande inkomsterna sådana de var bestämda den 1 december fastställelseåret.

Föräldrar till små barn

10 § En försäkrad förälder skall under de förutsättningar som anges i 11 och 12 §§ tillgodoräknas ett pensionsgrundande belopp för år då han eller hon har haft små barn. För samma år och barn skall dock, om inte annat följer av 13 §, endast en förälder tillgodoräknas sådant pensionsgrundande belopp. Detsamma skall gälla om två föräldrar har eller har haft fler än ett gemensamt barn för vilka pensionsgrundande belopp för samma år kan tillgodoräknas någon av föräldrarna. En förälder skall inte heller för samma år tillgodoräknas mer än ett pensionsgrundande belopp enligt denna paragraf.

Pensionsgrundande belopp enligt första stycket får överlåtas enligt bestämmelserna i 14–16 §§.

Förutsättningar för att tillgodoräknas ett pensionsgrundande belopp enligt 10 §

11 § Ett pensionsgrundande belopp enligt 10 § skall tillgodoräknas för år då barnet

1. inte har uppnått fyra års ålder, om barnet är fött under månaderna januari–juni, eller

2. har uppnått ett men inte fem års ålder, om barnet är fött under månaderna juli–december.

12 § Ett pensionsgrundande belopp enligt 10 § skall tillgodoräknas endast om

1. föräldern hela året har varit försäkrad enligt denna lag och bosatt i Sverige,
2. barnet har varit bosatt i Sverige hela året eller, om barnet inte har levt hela året, den del av året barnet levt,
3. föräldern inte under året har fyllt 65 år eller mer,
4. föräldern har haft vårdnaden om barnet minst halva året, samt
5. föräldern under minst halva året har bott tillsammans med barnet.

Vid tillämpning av första stycket skall, om barnet har avlidit under året och föräldern då hade vårdnaden om och bodde tillsammans med barnet, det anses som om föräldern även under resterande del av året har haft vårdnaden om och bott tillsammans med barnet. Om ett barn som avses i 11 § punkt 2 har avlidit under samma år som det fötts och föräldern då hade vårdnaden om och var bosatt tillsammans med barnet, skall ett pensionsgrundande belopp enligt 10 § tillgodoräknas föräldern för det året även om bestämmelserna i första stycket 4 och 5 inte är uppfyllda och oavsett vad som har föreskrivits i 11 §.

Överlåtelse m.m.

13 § Om föräldrarna enligt 11 och 12 §§ var för sig kan tillgodoräknas ett pensionsgrundande belopp enligt 10 § får de, genom anmälan hos allmän försäkringskassa, ange vem av dem som skall tillgodoräknas ett sådant belopp eller begära att var och en av dem skall tillgodoräknas ett sådant belopp enligt 21 §. En förälder får också genom sådan anmälan ensam begära att ett pensionsgrundande belopp skall tillgodoräknas båda föräldrarna enligt 21 §.

Görs inte anmälan enligt första stycket skall beloppet tillgodoräknas modern.

14 § Om enligt 11 och 12 §§ endast en av föräldrarna för ett år kan tillgodoräknas ett pensionsgrundande belopp enligt 10 § för ett barn, får denna förälder, genom anmälan till allmän försäkringskassa, överlåta rätten att för det året tillgodoräknas ett sådant belopp för det barnet till den andra föräldern om det enda skälet till att den andra föräldern inte kan tillgodoräknas beloppet är att han eller hon inte har bott tillsammans med barnet minst halva året. Detta gäller dock endast om sistnämnda förälder

1. under året har bott tillsammans med barnet i inte obetydlig omfattning, och
2. inte enligt 11 och 12 §§ själv för samma år kan tillgodoräknas ett pensionsgrundande belopp enligt 10 § för ett annat barn.

15 § En förälder som enligt 11 och 12 §§ för ett år ensam kan tillgodoräknas ett pensionsgrundande belopp enligt 10 § för ett barn får också, om den andra föräldern har avlidit under det året eller tidigare, genom anmälan till allmän försäkringskassa överlåta rätten att för det året tillgodoräknas ett sådant belopp för det barnet till en annan försäkrad som

föräldern under intjänandeåret var gift med eller hade gemensamt barn med och stadigvarande sammanbodde med.

Överlåtelse enligt första stycket får ske endast om den försäkrade till vilken överlåtelse avses ske uppfyller de förutsättningar som anges i 12 § första stycket 1, 3 och 5 och denne inte heller enligt 11 och 12 §§ för samma år själv kan tillgodoräknas ett pensionsgrundande belopp enligt 10 § för ett annat barn.

16 § Görs överlåtelse enligt 14 eller 15 § får den som har gjort överlåtel- sen inte för samma år tillgodoräknas ett pensionsgrundande belopp enligt 10 § för helsyskon till det barn överlåtelsen av rätt till pensionsgrundande belopp avser.

I stället för att göra anmälan om överlåtelse enligt 14 eller 15 § får den förälder som enligt 11 och 12 §§ ensam kan tillgodoräknas ett pensions- grundande belopp enligt 10 § och den person till vilken överlåtelse kan ske genom anmälan till allmän försäkringskassa begära att ett sådant be- lopp skall tillgodoräknas dem båda enligt 21 §.

Beräkning av ett pensionsgrundande belopp enligt 10 §

17 § Ett pensionsgrundande belopp enligt 10 § skall motsvara det högsta av

1. det belopp varmed summan av den pensionsgrundande inkomsten och pensionsgrundande belopp enligt 4 och 8 §§ för den försäkrade under intjänandeåret understiger summan av dennes fastställda pensionsgrun- dande inkomst och pensionsgrundande belopp för förtidspension enligt 4 § under året före barnets födelse,

2. det belopp varmed summan av den pensionsgrundande inkomsten och pensionsgrundande belopp enligt 4 och 8 §§ för den försäkrade under intjänandeåret understiger 75 procent av genomsnittet av samtliga för intjänandeåret fastställda pensionsgrundande inkomster för försäkrade som under det året inte fyllt 65 år eller mer, eller

3. det för intjänandeåret gällande inkomstbasbeloppet.

Uppfyller den försäkrade villkoren för att tillgodoräknas ett pensions- grundande belopp enligt 10 § för fler än ett barn, skall beräkning enligt första stycket 1 göras med utgångspunkt i det alternativ som är förmån- ligast för den försäkrade.

18 § Vid tillämpning av 17 § skall med pensionsgrundande inkomst under intjänandeåret likställas ersättning, i annan form än pension, som inte är pensionsgrundande enligt bestämmelserna i denna lag och som en försäkrad under det året har erhållit

1. för arbete utfört utomlands, eller
2. för arbete vid främmande makts beskickning eller lönade konsulat här i landet eller hos en arbetsgivare, som tillhör sådan beskickning eller sådant konsulat.

19 § Vid beräkning enligt 17 § första stycket 1 skall summan av den pen- sionsgrundande inkomst och det pensionsgrundande belopp för förtids- pension enligt 4 § som avser året före barnets födelse räknas om med

hänsyn till förändringar av prisbasbeloppet enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring. Den omräknade summan skall rundas av till närmaste lägre hundratal kronor.

Prop. 1997/98:151
Bilaga 4

Om den försäkrade inte inom föreskriven tid i sin helhet har betalat ålderspensionsavgift och allmän pensionsavgift för inkomster av annat förvärvsarbete som hänför sig till året före barnets födelse, skall det, vid sådan beräkning som avses i första stycket, bortses från pensionsgrundande inkomster av annat förvärvsarbete för det året till den del avgifterna inte har betalats för inkomsterna.

20 § Beräkning av genomsnittet av de fastställda pensionsgrundande inkomsterna enligt 17 § första stycket 2 skall avse de pensionsgrundande inkomsterna såsom de var bestämda den 1 december fastställelseåret.

21 § Om två personer skall tillgodoräknas ett pensionsgrundande belopp enligt 10 § på grund av en anmälan enligt 13 eller 16 § skall, i stället för ett pensionsgrundande belopp enligt 17 §, var och en av dem tillgodoräknas ett belopp som motsvarar hälften av det för intjänandeåret gällande inkomstbasbeloppet.

22 § För en försäkrad som under intjänandeåret har erhållit sådan ersättning som avses i 18 § skall de belopp som anges i 17 § första stycket 3 och 21 § minskas med det belopp som summan av den försäkrades pensionsgrundande inkomst och pensionsgrundande belopp enligt 4 och 8 §§ samt de i 18 § omnämnda inkomsterna och det belopp som avses i 17 § första stycket 3 respektive 21 § överstiger sju och en halv gånger det för intjänandeåret gällande inkomstbasbeloppet. Sådan minskning skall också göras om det pensionsgrundande belopp som beräknas enligt 17 § första stycket 1 tillsammans med summan av den försäkrades pensionsgrundande inkomst och pensionsgrundande belopp enligt 4 och 8 §§ samt de i 18 § angivna inkomsterna överstiger sju och en halv gånger det för intjänandeåret gällande inkomstbasbeloppet.

Övriga bestämmelser

23 § Med förälder likställs vid tillämpningen av 10–16 §§

1. särskilt förordnad vårdnadshavare, och
2. den som med socialnämnds medgivande har tagit emot ett utländskt barn för stadigvarande vård och fostran i syfte att adoptera det.

Den tid under vilken en försäkrad med socialnämnds medgivande har tagit emot ett utländskt barn för stadigvarande vård och fostran i syfte att adoptera det, skall likställas med tid under vilken en försäkrad har haft vårdnaden om ett barn. För ett sådant utländskt barn skall vidare vad som föreskrivs i 12 § första stycket 2 om bosättning i Sverige endast gälla från och med den tidpunkt då barnet först har anlänt till Sverige.

Vad som sägs i 13 § om modern skall också gälla en kvinnlig vårdnadshavare respektive en kvinna som med socialnämnds medgivande har tagit emot ett utländskt barn för stadigvarande vård och fostran i syfte att adoptera det.

24 § För den som har antagits vara far till ett barn men som genom en dom som vunnit laga kraft har förklarats inte vara det skall, när det gäller tiden innan domen vunnit laga kraft, bestämmelserna i 10–16 §§ tillämpas som om han vore far till barnet.

4 kap. Fastställande av pensionsrätt och pensionspoäng m.m.

1 § För varje år för vilket det för en försäkrad har fastställts pensionsgrundande inkomst eller andra pensionsgrundande belopp, skall, om inte annat följer av 4 §, *pensionsrätt* fastställas för den försäkrade. Pensionsrätt skall dock inte fastställas för den som är född år 1937 eller tidigare.

För varje år för vilket pensionsgrundande inkomst har fastställts eller för vilket en försäkrad har uppburit förtidspension enligt 13 kap. 2 § lagen (1962:381) om allmän försäkring skall också, om inte annat följer av 8 och 9 §§, *pensionspoäng* fastställas för den försäkrade. Pensionspoäng skall dock inte fastställas för det år då den försäkrade har avlidit eller för år efter det då en försäkrad har fyllt 64 år.

Vårdår skall tillgodoräknas en försäkrad under de förutsättningar som anges i 12 §. Vårdår skall dock inte tillgodoräknas för år före det då den försäkrade fyllt 16 år och inte heller för det år då han eller hon har avlidit eller för år efter det då den försäkrade har fyllt 64 år. Vårdår skall inte heller tillgodoräknas om den försäkrade tillgodoräknas pensionspoäng för samma år eller om pensionspoäng för det året enligt 8 § andra stycket inte tillgodoräknats den försäkrade på grund av bristande eller underlåten avgiftsbetalning.

Beräkning av pensionsrätt

2 § Pensionsrätt för inkomstpension och pensionsrätt för premiepension för ett år skall beräknas var för sig på summan av den försäkrades pensionsgrundande inkomst och andra pensionsgrundande belopp för det året (*pensionsunderlag*). Vid beräkning av sådan pensionsrätt skall avrundning göras till närmaste lägre hela krontal.

3 § Om inte annat följer av 4–6 §§ utgör den försäkrades pensionsrätt för inkomstpension 16 procent av pensionsunderlaget och pensionsrätt för premiepension 2,5 procent av pensionsunderlaget.

4 § Pensionsrätt skall beräknas på pensionsgrundande inkomst som härrör från inkomster av annat förvärsarbete endast på den andel av den inkomsten som motsvarar den andel av till året hänförlig ålderspensionsavgift och allmän pensionsavgift för sådan inkomst som enligt 16 kap. 12 § skattebetalningslagen (1997:483) skall anses ha betalats inom föreskriven tid.

5 § På den del av pensionsunderlaget för en försäkrad som avser pensionsgrundande belopp för pliktjänstgöring enligt 3 kap. 8 § eller pensionsgrundande belopp för föräldrar till små barn enligt 3 kap. 10 §, skall pensionsrätt för premiepension beräknas endast om den försäkrade senast

vid den tidpunkt då dessa belopp har fastställts har tillgodoräknats pensionsgrundande inkomster och pensionsgrundande belopp enligt vad som anges i 5 kap. 13 §. Om den försäkrade då ännu inte har tillgodoräknats pensionsgrundande inkomster och belopp i sådan omfattning skall den försäkrades pensionsrätt för inkomstpension utgöra 18,5 procent av den delen av pensionsunderlaget. Detsamma gäller om det därefter står klart att pensionsgrundande inkomster och belopp inte har tillgodoräknats i tillräcklig omfattning.

6 § För en försäkrad som är född under något av åren 1938–1953 skall pensionsrätt för inkomstpension och pensionsrätt för premiepension minskas med en tjugondel för varje helt år som har förflutit från födelseåret till utgången av år 1954. Detta gäller dock inte pensionsrätt för år efter det då den försäkrade har fyllt 64 år.

Överföring av pensionsrätt

7 § Hela den pensionsrätt för premiepension som för ett år har fastställts för en försäkrad skall överföras till dennes make om anmälan om detta har gjorts enligt 15 kap. 8 §. Sådan pensionsrätt får dock endast överföras till make som antingen var försäkrad enligt denna lag under intjänandeåret eller tidigare har tillgodoräknats pensionsrätt för premiepension.

Beräkning av pensionspoäng

8 § Om inte annat följer av andra stycket, 9 eller 10 § utgör den försäkrades pensionspoäng kvoten mellan den pensionsgrundande inkomsten, i den utsträckning denna överstiger det för intjänandeåret gällande förhöjda prisbasbeloppet enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring, och detta basbelopp. Det förhöjda prisbasbeloppet skall i första hand räknas av mot inkomster av anställning. Pensionspoäng beräknas med två decimaler, dock lägst till en hundradels poäng.

Vad som i 4 § föreskrivs om beräkning av pensionsrätt på pensionsgrundande inkomst som härrör från inkomster av annat förvärvsarbete skall även gälla beräkning av pensionspoäng. Den andelsberäkning som därvid skall ske skall göras på den pensionsgrundande inkomsten innan det förhöjda prisbasbeloppet dras av.

9 § En försäkrad som för någon del av året har uppburit förtidspension enligt 13 kap. 2 § lagen (1962:381) om allmän försäkring, skall, utöver pensionspoäng enligt 8 §, för varje månad för vilken han eller hon har uppburit sådan pension tillgodoräknas en tolftedel av det poängmedeltal som avses i andra stycket av nämnda paragraf. Har den försäkrade uppburit en fjärdedels, halv, två tredjedels eller tre fjärdedels förtidspension skall han eller hon tillgodoräknas motsvarande andel av detta poängmedeltal. Om pensionen har varit samordnad med livränta med tillämpning av 6 kap. 1 § lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring skall vad som föreskrivs i 3 kap. 6 § denna lag på motsvarande sätt tillämpas på

pensionspoäng enligt denna paragraf. Även 3 kap. 7 § denna lag skall på motsvarande sätt tillämpas vid bestämmande av pensionspoäng.

Prop. 1997/98:151
Bilaga 4

10 § Den pensionspoäng som tillgodoräknas en försäkrad för ett år får sammanlagt inte överstiga den högsta pensionspoäng som någon för det året kan tillgodoräknas för pensionsgrundande inkomst.

Vårdår

11 § Vid tillämpningen av denna lag skall vårdår likställas med år för vilka pensionspoäng har tillgodoräknats. Vårdår skall dock inte beaktas vid beräkning av det medeltal av pensionspoäng som anges i 6 kap. 2 § eller vid tillämpningen av 6 kap. 1 § första stycket.

12 § Vårdår skall efter ansökan hos allmän försäkringskassa tillgodoräknas en förälder som är bosatt här i landet och som under större delen av ett kalenderår har vårdat ett barn som inte har fyllt tre år och som är bosatt här. För samma barn och år får dock vårdår tillgodoräknas endast en förälder.

Vid tillämpningen av första stycket skall med barn likställas fosterbarn och med en förälder likställas den, med vilken en förälder är eller har varit gift eller har eller har haft barn och stadigvarande sammanbor.

Andra avdelningen. Fördelningssystemet

5 kap. Inkomstpension

Uttag av inkomstpension

1 § Inkomstpension får tas ut tidigast från och med den månad då den pensionsberättigade fyller 61 år. Uttaget får begränsas till att avse tre fjärdedelar, hälften eller en fjärdedel av pensionen.

Uttag av inkomstpension får ändras och återkallas enligt vad som föreskrivs i 12 kap. Inkomstpension får dock tas ut av någon som är född under något av åren 1938–1953 och som har rätt till tilläggspension enligt denna lag endast om han eller hon gör motsvarande uttag av sistnämnda pension. Återkallar eller minskar en sådan person sitt uttag av inkomstpension gäller återkallelsen respektive minskningen endast om den pensionsberättigade återkallar eller minskar uttaget av tilläggspension i motsvarande utsträckning.

2 § Till grund för beräkning av inkomstpension skall läggas den pensionsberättigades *pensionsbehållning*. Med pensionsbehållning avses summan av de pensionsrätter för inkomstpension som har fastställts för den pensionsberättigade, omräknade enligt bestämmelserna i 4, 6, 7 och 10 §§. Om den pensionsberättigade uppbär inkomstpension skall i pensionsbehållningen inte räknas in belopp som legat till grund för beräkning av den pensionen.

3 § Om en pensionsberättigad har återkallat eller minskat sitt uttag av inkomstpension skall hans eller hennes pensionsbehållning ökas med produkten av

1. det delningstal som skulle ha använts om den pensionsberättigade från och med den månad då pensionsuttaget upphört eller minskat, hade gjort nytt uttag av inkomstpension, och

2. den årliga inkomstpension som skulle ha utgetts om återkallelse inte hade skett, respektive den andel därav med vilken pensionen minskats.

Omräkning av pensionsbehållning

4 § Pensionsbehållningar för personer som har avlidit skall fördelas till kvarlevande födda samma år som de avlidna genom årlig omräkning av de kvarlevandes pensionsbehållningar. Fördelningen skall göras med hjälp av arvsvinstfaktorer.

Fördelning av pensionsbehållningar enligt första stycket skall avse, när det gäller fördelning efter personer som har avlidit det år då de skulle fylla 59 år eller tidigare, året efter dödsfallen och, när det gäller fördelning efter andra avlidna, året för dödsfallen. Vid fördelningen skall det bortses från pensionsbehållning som härrör från pensionsrätt för året för dödsfallen och därefter. Fördelning efter personer som har avlidit det år de skulle fylla 60 år eller senare skall göras sedan fördelning som avser pensionsbehållningar för personer som har avlidit tidigare har gjorts och sedan pensionsrätt för året före det år fördelningen avser har fastställts.

5 § Arvsvinstfaktorer som avser fördelning av pensionsbehållningar efter personer som har avlidit det år då de skulle fylla 59 år eller tidigare skall grundas på förhållandet mellan summan av pensionsbehållningarna för personer som har avlidit under året före det år omräkningen avser och summan av pensionsbehållningarna för de personer som levde vid utgången av samma år.

Arvsvinstfaktorer som avser fördelning av pensionsbehållningar efter personer som har avlidit det år då de skulle fylla 60 år eller senare skall grundas på förhållandet mellan antalet personer som har avlidit det år de skulle ha uppnått samma ålder som den person för vilken beräkningen skall göras och antalet kvarlevande personer i samma ålder. Sådana arvsvinstfaktorer skall, för en person som inte har uppnått 65 års ålder, beräknas med ledning av officiell statistik avseende livslängden hos befolkningen i Sverige under den femårsperiod som närmast har föregått det år då han eller hon uppnådde 60 års ålder. Från och med det år nämnda person fyller 65 år skall beräkningen göras med ledning av officiell statistik för den femårsperiod som närmast har föregått det år då han eller hon uppnådde 64 års ålder.

Arvsvinstfaktorerna skall vara lika för kvinnor och män. De skall årligen fastställas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer.

6 § Om inkomstindex förändras mellan det år omräkningen enligt 4 § avser eller, om sådan omräkning inte skall göras, fastställelseåret och året

därefter, skall pensionsbehållningen räknas om med hänsyn till denna förändring. Detta skall göras sedan pensionsrätt för närmast föregående år har fastställts och sedan omräkning har gjorts enligt 4 §.

Om inkomstpension har tagits ut under det i första stycket först nämnda året eller om uttaget det året har förändrats, skall den del av pensionsbehållningen som inte utgörs av ökning på grund av omräkning enligt 4 § för det året eller härrör från fastställd pensionsrätt för närmast föregående år, räknas om med beaktande av

1. att den pensionsbehållning som är att hänföra till pensionsrätt, tillgodoräknad för åren till och med det andra året före det år omräkningen enligt 4 § avser respektive det fastställelseår som avses i första stycket, samt omräknad på det sätt som anges i denna paragraf och i 4, 7 och 10 §§ för åren till och med det närmast föregående året uppgått till skilda belopp under året, och

2. den omräkning som skall göras enligt 14 §.

7 § Pensionsbehållningen skall minskas med hänsyn till kostnaderna för förvaltningen av försäkringen för inkomstpension och tilläggspension.

Avdrag från pensionsbehållningen skall därvid göras genom att denna, sedan pensionsrätt för närmast föregående år har fastställts och sedan omräkning har gjorts enligt 4 och 6 §§, multipliceras med den förvaltningskostnadsfaktor som bestämts för det år omräkningen enligt 4 § avser.

8 § Den förvaltningskostnadsfaktor som avses i 7 § skall årligen bestämmas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer. Den skall grundas på förhållandet mellan kostnaderna för förvaltningen av försäkringen för inkomstpension och tilläggspension det år faktorn avser och summan av alla pensionsbehållningar. Hänsyn skall också tas till skillnaden mellan det belopp varmed pensionsbehållningarna minskats genom föregående års omräkning enligt 7 § och de faktiska kostnaderna för förvaltningen av försäkringen för inkomstpension och tilläggspension för det året.

När förvaltningskostnadsfaktorn för år 2001 bestäms skall vad som föreskrivs i första stycket avse 60 procent av kostnaderna för förvaltningen av försäkringen för inkomstpension och tilläggspension. För tid därefter till och med år 2021 skall denna andel öka med två procentenheter per år.

9 § Sedan omräkning för ett år gjorts enligt 4, 6 och 7 §§ skall pensionsbehållningen avrundas till närmaste lägre hela krontal.

10 § Ytterligare föreskrifter om omräkning enligt 4–9 §§ och om bestämmande av arvsvinstfaktorer och förvaltningskostnadsfaktorer meddelas av regeringen.

Beräkning av årlig inkomstpension

11 § Årlig inkomstpension skall beräknas med hjälp av delningstal. Hel sådan pension skall för år räknat utgöra kvoten mellan den pensionsberättigades pensionsbehållning vid den tidpunkt från vilken pensionen skall beräknas och det delningstal som gäller för den pensionsberättigade vid det tillfället. Pensionsbehållningen skall därvid beräknas på det sätt som anges i 6 § andra stycket 1. Därvid skall med det år omräkningen enligt 4 § avses i stället avses det år uttaget görs. För den som uppburit folk- eller tilläggspension i form av ålderspension enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring för tid före den 1 januari 2001, skall pensionsbehållningen först minska med 0,5 procent för varje månad före år 2001 för vilken sådan pension har betalats ut. Om den pension som har tagits ut begränsats till viss andel, skall minskning av pensionsbehållningen begränsas till motsvarande andel.

Tre fjärdedelar, hälften och en fjärdedel av årlig inkomstpension skall beräknas på en motsvarande andel av den pensionsbehållning som följer av bestämmelserna i första stycket.

12 § Delningstal för beräkning av inkomstpension enligt 11 § skall fastställas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer.

Delningstal skall beräknas med utgångspunkt i att värdet av pensionsutbetalningarna under genomsnittlig återstående livslängd för personer i den pensionsberättigades ålder från den tidpunkt då pension skall börja utges skall motsvara pensionsbehållningen. En kommande månadsutbetalning skall därvid antas ha ett värde som motsvarar värdet av en månadsutbetalning vid den tidpunkt då inkomstpension skall börja utges, delat med en årlig räntefaktor om 1,016 fram till tiden för den kommande pensionsutbetalningen. Antalet kommande pensionsutbetalningar skall beräknas med ledning av den officiella statistik som anges i 5 § andra stycket. Delningstalen skall vara lika för kvinnor och män.

Regeringen lämnar ytterligare föreskrifter om beräkning och fastställande av delningstal.

13 § Vid beräkning av inkomstpension skall hänsyn tas till pensionsbehållning som härrör från pensionsgrundande belopp för pliktjänstgöring enligt 3 kap. 8 § och pensionsgrundande belopp för föräldrar till små barn enligt 3 kap. 10 § endast om det för den pensionsberättigade, senast det år han eller hon fyller 70 år, har fastställts pensionsgrundande inkomster som för vart och ett av minst fem år uppgått till lägst två gånger det för respektive intjänandeår gällande inkomstbasbeloppet.

Pension på den pensionsbehållning som avses i första stycket skall inte utges för tid före året efter fastställelseåret för pensionsgrundande inkomst det sista år som avses i första stycket.

Vid bedömning enligt första och andra styckena skall med pensionsgrundande inkomst likställas pensionsgrundande belopp för förtidspension enligt 3 kap. 4 §.

Omräkning av inkomstpension

14 § Den inkomstpension som en pensionsberättigad uppbär vid ett årsskifte skall räknas om genom att multipliceras med det tal som anger kvoten mellan inkomstindex efter årsskiftet och inkomstindex före årsskiftet sedan denna kvot har dividerats med talet 1,016.

15 § För den som har tagit ut inkomstpension före 65 års ålder skall pensionen räknas om från och med det år då den pensionsberättigade uppnår denna ålder om ändrat delningstal föranleder det. Pensionen skall räknas om genom att multipliceras med kvoten mellan det delningstal som den pension som utges har beräknats efter och det delningstal som med ledning av den officiella statistik som avses i 5 § andra stycket tredje meningen har fastställts för pensionsberättigade i samma ålder som den pensionsberättigades ålder vid den tidpunkt den utgivna pensionen beräknades.

16 § Den inkomstpension som en person uppbär vid ett årsskifte skall också, efter omräkning enligt 14 och 15 §§, räknas om som om uttaget av pension har återkallats från och med januari månad året efter årsskiftet samtidigt som nytt uttag av inkomstpension har gjorts från och med den månaden. Detta gäller dock inte om den pensionsberättigade har uppburit hel inkomstpension hela året före nämnda årsskifte och han eller hon inte heller har tillgodoräknats pensionsrätt för andra året före det årsskiftet.

Ökar eller minskar den som uppbär inkomstpension sitt uttag av sådan pension skall motsvarande omräkning göras för tid från och med månaden för det ändrade uttaget. Det skall därvid anses som om återkallelse och nytt uttag har gjorts den nämnda månaden.

6 kap. Tilläggpension

Uttag av tilläggpension

1 § Den som är född år 1953 eller tidigare och som har tillgodoräknats pensionspoäng för minst tre år får ta ut tilläggpension tidigast från och med den månad då han eller hon fyller 61 år. Uttaget får begränsas till att avse tre fjärdedelar, hälften eller en fjärdedel av pensionen.

Uttag av tilläggpension får ändras och återkallas enligt vad som föreskrivs i 12 kap. Tilläggpension får dock tas ut av någon som är född under något av åren 1938–1953 endast om han eller hon gör motsvarande uttag av inkomstpension. Återkallar eller minskar en sådan person sitt uttag av tilläggpension gäller återkallelsen respektive minskningen endast om den pensionsberättigade återkallar eller minskar uttaget av inkomstpension i motsvarande utsträckning.

Beräkning av årlig tilläggpension

2 § Tilläggpension utgör, om inte annat följer av bestämmelserna i 3–7 §§, för år räknat summan av

1. 60 procent av produkten av det för året gällande prisbasbeloppet enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring och medeltalet av de pensionspoäng som tjänats in av den pensionsberättigade, eller, om pensionspoäng tjänats in för mer än 15 år, medeltalet av de 15 högsta poängtal, och

2. 96 procent av det för året gällande prisbasbeloppet enligt lagen om allmän försäkring eller, för den som är gift, 78,5 procent av detta basbelopp.

Vid tillämpning av första stycket skall prisbasbeloppet minskas med två procent.

3 § Om en pensionsberättigad har tjänat in pensionspoäng för färre än 30 år, skall hänsyn tas endast till så stor del av den produkt som anges i 2 § första stycket 1 och till det belopp som avses i 2 § första stycket 2 som svarar mot förhållandet mellan det antal år för vilka pensionspoäng har tjänats in och talet 30.

4 § Vid beräkning av tilläggspension för år efter det år då den pensionsberättigade har fyllt 65 år skall det prisbasbelopp enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring användas som gällde sistnämnda år. För tid från och med årsskiftet efter det att den pensionsberättigade har fyllt 65 år skall omräkning göras enligt bestämmelserna i 5 kap. 14 §.

Vid tillämpning av första stycket skall prisbasbeloppet minskas med två procent.

5 § Om tilläggspension tas ut tidigare än från och med den månad då den pensionsberättigade fyller 65 år, skall pensionen minskas med 0,5 procent för varje månad som, från och med den månad från vilken pensionen tas ut, återstår till den månad då han eller hon fyller 65 år.

Tas pensionen ut senare än från och med den månad då den pensionsberättigade fyller 65 år, skall pensionen, sedan omräkning gjorts enligt 4 §, ökas med 0,7 procent för varje månad som har förflutit från ingången av den månad då han eller hon uppnådde nämnda ålder till och med månaden före den som pensionen börjar tas ut. Därvid skall det bortses från tid efter ingången av den månad då den pensionsberättigade har fyllt 70 år. Detsamma gäller tid under vilken han eller hon har uppburit inkomstpension.

6 § Skall tilläggspension börja utges efter återkallelse eller ökas uttag av sådan pension efter tidigare minskning, skall det vid beräkning av pensionen bortses från den minskning respektive ökning som tidigare har gjorts enligt 5 §. I stället skall, sedan pensionen har beräknats på nytt enligt 2–5 §§, avdrag göras för varje månad för vilken pensionen tidigare har utgetts. Avdraget skall, för tid före den månad då den pensionsberättigade har fyllt 65 år, motsvara 0,5 procent och, för annan tid, 0,7 procent av pensionen beräknad enligt 2–4 §§.

7 § Då uttag avser tre fjärdedelar, hälften eller en fjärdedel av tilläggspension skall 2–6 §§ gälla motsvarande del av pensionen.

Särskilda bestämmelser för personer födda under åren 1938–1953

Prop. 1997/98:151

Bilaga 4

8 § För den som är född under något av åren 1938–1953 skall tilläggs-pensionen minskas med en tjugondel för varje helt år som har förflutit från år 1934 till utgången av födelseåret.

9 § En pensionsberättigad som är född under något av åren 1938–1953 har i vissa fall rätt till ett tillägg till den tilläggs-pensionen från och med den månad då han eller hon fyller 65 år.

Tillägget skall för år räknat motsvara skillnaden mellan

1. hel årlig tilläggs-pension för den pensionsberättigade vid ingången av år 1995 beräknad enligt 2 och 3 §§ under antagande att han eller hon vid denna tidpunkt uppnått 65 års ålder men med beaktande av hans eller hennes civilstånd vid ingången av den månad tillägget avser samt omräknad enligt 4 §, och

2. summan av den pensionsberättigades inkomstpension och tilläggs-pension beräknad för ett år.

10 § Har den pensionsberättigade tagit ut inkomstpension eller tilläggs-pension före den månad han eller hon fyller 65 år skall hel årlig tilläggs-pension enligt 9 § andra stycket 1 minskas med 0,5 procent för varje sådan månad för vilken pensionen utgetts.

Om uttag av tilläggs-pension och inkomstpension avser tre fjärdedelar, hälften eller en fjärdedel av hel pensionsförmån skall det belopp som avses i 9 § andra stycket 1 gälla motsvarande andel av det beloppet.

11 § Vid beräkning enligt 9 § andra stycket 2 skall den pensionsberättigades inkomstpension beräknas som om pensionsrätt för denna pension har utgjort 18,5 procent av pensionsunderlaget före reducering enligt 4 kap. 6 §.

Särskilda bestämmelser för personer födda år 1937 eller tidigare

12 § För den som är född år 1935 eller tidigare skall vad som sägs i 4 § första stycket om det år då den pensionsberättigade fyller 65 år i stället avse år 2001.

13 § Vad som föreskrivs i 5 § andra stycket om att bortse från viss tid skall, för den som är född år 1937 eller tidigare, också gälla tid under vilken den pensionsberättigade har uppburit folkpension enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring eller inte har haft rätt till tilläggs-pension.

14 § Om den pensionsberättigade är svensk medborgare och född under något av åren 1896–1914 skall, vid tillämpning av 3 §, talet 30 bytas ut mot talet 20. Om den pensionsberättigade är svensk medborgare och född under något av åren 1915–1923 skall, vid tillämpning av 3 §, talet 30 bytas ut mot talet 20 ökat med ett för varje helt år som förflutit från år 1914 till utgången av den pensionsberättigades födelseår.

15 § Om en pensionsberättigad som inte är svensk medborgare är född under år 1923 eller tidigare, skall vid tillämpning av 3 § från talet 30 räknas av det antal år före år 1960, för vilka till statlig inkomstskatt taxerad inkomst beräknats för honom eller henne.

Högst tio år får räknas av enligt första stycket. Är den pensionsberättigade född under något av åren 1915–1923, skall dock det antal år som får räknas av minskas med ett för varje helt år som förflutit från år 1914 till utgången av hans eller hennes födelseår.

16 § För en pensionsberättigad som är född under något av åren 1911–1927 skall tilläggspension beräknas som om pensionspoäng kunnat tillgodoräknas honom eller henne om han eller hon hade fått rätt till förtidspension enligt 13 kap. 1 § lagen (1962:381) om allmän försäkring från och med januari månad det år han eller hon uppnått 65 års ålder. Detta gäller dock endast om pensionen därigenom blir större.

Övriga bestämmelser

17 § Vid tillämpning av 2 § första stycket 2 och 9 § andra stycket 1 skall med gift pensionsberättigad likställas den som stadigvarande sammanbor med annan, med vilken den pensionsberättigade har varit gift eller har eller har haft barn. Med ogift pensionsberättigad skall likställas den som är gift men stadigvarande lever åtskild från sin make, om inte särskilda skäl föranleder annat.

Tredje avdelningen. Premiereservsystemet

7 kap. Allmänna bestämmelser om premiereservsystemet

1 § Premiereservsystemet innebär att

- medel som motsvarar fastställd pensionsrätt för premiepension fonderas,
- de enskilda har möjlighet att själva bestämma om förvaltningen av de medel som fonderas för deras räkning, och
- pensionernas storlek är beroende av värdeutvecklingen och avkastningen på de fonderade medlen.

Definitioner

2 § Premiepensionsmyndigheten är försäkringsgivare för premiepension. Myndighetens verksamhet skall bedrivas enligt försäkringsmässiga principer.

3 § Med pensionssparare avses var och en, för vilken det har fastställts pensionsrätt för premiepension och förts över medel till förvaltning enligt 8 kap. 2 §. Med fastställd pensionsrätt likställs pensionsrätt som mottagits från make enligt 4 kap. 7 §.

Premiepensionskonton

4 § Premiepensionsmyndigheten skall för varje pensionssparare föra ett premiepensionskonto som visar utvecklingen av pensionsspararens tillgodohavande i premiereservsystemet.

8 kap. Kapitalförvaltning m.m.

Den tillfälliga förvaltningen

1 § Premiepensionsmyndigheten skall ansvara för förvaltningen av de avgiftsmedel som enligt 4 kap. 3 § lagen (1981:691) om socialavgifter skall placeras på konto hos Riksgäldskontoret till dess att de förs över enligt 2 § till annan förvaltning. Myndigheten skall träffa avtal med kontoret om förräntning och andra villkor för placeringen av medlen. Myndigheten skall sträva efter att med ett lågt risktagande och med hänsyn till kravet på betalningsberedskap uppnå så god avkastning på medlen som möjligt.

Avkastningen för ett kalenderår skall tillföras sådana pensionssparare, för vilka pensionsrätt för premiepension för det föregående året har fastställts. Avkastningen skall fördelas mellan pensionsspararna i förhållande till storleken av vars och ens fastställda pensionsrätt.

Placering hos fondförvaltare

2 § När pensionsrätt för premiepension för en pensionssparare har fastställts, skall Premiepensionsmyndigheten föra över medel som motsvarar pensionsrätten samt avkastningen enligt 1 § andra stycket från Riksgäldskontoret till förvaltning i

1. värdepappersfonder eller utländska fondföretag som avses i 3 §, eller
2. Premiesparfonden inom Allmänna pensionsfonden.

Om pensionsspararen har tagit ut premiepension i form av livränta enligt 9 kap. 2 § skall medlen i stället föras över till Premiepensionsmyndigheten.

3 § Överföring enligt 2 § första stycket 1 får göras till fonder som har anmälts för registrering hos Premiepensionsmyndigheten och som förvaltas av fondförvaltare som

1. har rätt att utöva fondverksamhet enligt lagen (1990:1114) om värdepappersfonder,
2. har slutit samarbetsavtal med myndigheten,
3. har åtagit sig att på begäran lämna sådana informationshandlingar som avses i 26 och 27 §§ lagen om värdepappersfonder till pensionssparare som har valt eller överväger att välja någon av förvaltarens fonder i premiereservsystemet,
4. har åtagit sig att inte ta ut några avgifter för inlösen av fondandelar, och
5. har åtagit sig att för varje år till myndigheten rapportera alla kostnader som har tagits ut ur fonden, uppdelade på olika kostnadsslag.

Medlen får inte placeras i sådana fonder som avses i 3 § lagen om värdepappersfonder i andra fall än som anges i tredje stycket.

Premiepensionsmyndigheten får, efter att ha inhämtat yttrande från Finansinspektionen, medge att medlen placeras i fonder vars värdeutveckling är beroende av index. Ett sådant medgivande får lämnas om god riskspridning uppnås i fonden.

Val och byte av fond

4 § Pensionsspararen har rätt att bestämma var de medel som för spararens räkning skall föras över enligt 2 § första stycket skall placeras. När pensionsrätt för premiepension för ett år har fastställts, skall Premiepensionsmyndigheten upplysa pensionsspararen om rätten att välja placering.

Om pensionsspararen inte anmäler något annat val inom den tid som Premiepensionsmyndigheten bestämmer, skall medlen föras över till Premiesparfonden inom Allmänna pensionsfonden.

Om pensionsspararen tidigare har anmält val av fond eller flyttat hela eller en del av innehavet i en fond till en annan fond, skall medlen i stället föras över till den eller de fonder i vilka medel senast har placerats för spararens räkning. När flera fonder mottagit medel vid det senaste placeringstillfället, skall medlen fördelas mellan dessa fonder i förhållande till värdet av innehavet i varje fond.

5 § På begäran av pensionsspararen skall Premiepensionsmyndigheten flytta hela eller del av innehavet i en fond till en annan fond.

6 § Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, Premiepensionsmyndigheten får meddela närmare föreskrifter om förfarandet vid val och byte av fond.

Skadestånd

7 § Om någon är skadeståndsskyldig för att ha orsakat att fondandelar som Premiepensionsmyndigheten har förvärvat för en eller flera pensionssparares räkning gått ned i värde, skall skadeståndet betalas till myndigheten. Om myndigheten har förklarat att den inte avser att föra talan om skadestånd och inte heller har träffat någon uppgörelse om skadeståndsskyldigheten, har en pensionssparare för vars räkning sådana fondandelar har förvärvats rätt att föra talan om skadestånd till myndigheten. Om en sådan talan väcks, får någon uppgörelse om skadeståndsskyldigheten inte träffas utan pensionsspararens samtycke.

En pensionssparare som för talan om skadestånd till myndigheten svarar själv för rättegångskostnaderna men har rätt till ersättning för dessa av myndigheten, i den utsträckning de täcks av vad som har kommit myndigheten till godo genom rättegången. Sådan ersättning skall dras av från skadeståndsbeloppet innan fördelning enligt tredje stycket görs.

När ett skadeståndsbelopp har betalats till myndigheten, skall myndigheten, för varje pensionssparare för vars räkning andelar förvärvats i den berörda fonden, beräkna hur mycket av skadeståndsbeloppet som belöper

på spararen. Pensionsspararens premiepensionskonto skall ökas med detta belopp och medel som motsvarar ökningen tillföras den eller de fonder i vilka medel har placerats för spararens räkning. Beloppet skall fördelas mellan fonderna i förhållande till värdet av innehavet i varje fond. Om en pensionssparare har börjat ta ut pension, skall det belopp som beräknas belöpa på förfluten tid i stället betalas ut till spararen. Har pensionsspararen tagit ut pension i form av livränta med garanterade belopp enligt 9 kap. 2 §, skall det belopp som inte betalas ut till spararen föras över till myndigheten.

9 kap. Uttag av premiepension

1 § Premiepension får tidigast tas ut från och med den månad då pensionsspararen fyller 61 år. Pensionen är livsvarig och skall beräknas med utgångspunkt i tillgodohavandet vid varje tid på pensionsspararens premiepensionskonto. Premiepension skall beräknas lika för kvinnor och män.

2 § Pensionsspararen har rätt att på begäran få ut sin premiepension i form av en livränta med garanterade belopp. Den finansiella risken för de tillgångar som motsvarar tillgodohavandet på pensionsspararens premiepensionskonto övergår då på Premiepensionsmyndigheten. Pensionen skall bestämmas med utgångspunkt i tillgångarnas värde tre dagar efter det att begäran kom in till myndigheten.

En övergång enligt första stycket får göras tidigast när pensionsspararen börjar ta ut premiepension. När en begäran om övergång har kommit in till myndigheten, kan begäran inte återkallas. Övergången måste avse hela tillgodohavandet på premiepensionskontot och gäller även för medel som senare tillförs kontot.

3 § Uttaget av premiepension får begränsas till att avse tre fjärdedelar, hälften eller en fjärdedel av pensionen.

Pensionsspararen får återkalla uttaget av premiepension och ändra den andel av pensionen som tas ut enligt vad som föreskrivs i 12 kap.

10 kap. Efterlevandeskydd

Efterlevandeskydd före pensionstiden

1 § Efter ansökan av pensionsspararen skall Premiepensionsmyndigheten meddela efterlevandeskydd för en pensionssparare, om

1. pensionsspararen ännu inte har tagit ut någon del av sin premiepension,
2. myndigheten bedömer att skyddet under minst ett år skall kunna bekostas på det sätt som anges i tredje stycket, och
3. pensionsspararen har barn under 20 år eller är gift eller är ogift och stadigvarande sammanbor med någon som är ogift och som spararen tidigare varit gift med eller har eller har haft barn tillsammans med.

Skyddet innebär att det vid pensionsspararens död betalas ut premiepension till efterlevande under fem år från dödsfallet. Pensionsspararen får välja om premiepensionen till efterlevande, räknat per år, skall motsvara ett eller två inkomstbasbelopp. Det inkomstbasbelopp som gällde det år då pensionsspararen avled skall tillämpas under hela utbetalningsperioden.

Efterlevandeskyddet bekostas av pensionsspararen genom att kostnaden för skyddet löpande dras av från tillgodohavandet på spararens premiepensionskonto.

2 § Efterlevandeskyddet börjar gälla vid det första månadsskiftet ett år efter det att ansökan kom in till Premiensionsmyndigheten eller vid det senare månadsskifte som har angetts i ansökan.

Om ansökan kommer in till myndigheten innan pensionsspararen har fyllt 60 år och om pensionsspararen högst tre månader innan ansökan kom in har ingått äktenskap eller blivit förälder, börjar dock skyddet gälla vid utgången av den månad då ansökan kom in till myndigheten eller vid det senare månadsskifte som har angetts i ansökan. Om ett faderskap har blivit fastställt genom dom eller genom bekräftelse efter barnets födelse, räknas fristen från det att domen vunnit laga kraft eller bekräftelsen godkänts enligt 1 kap. 4 § föräldrabalken. Vid adoption räknas fristen från det att rättens beslut om tillstånd till adoptionen vunnit laga kraft.

3 § För att efterlevandeskyddet skall gälla när pensionsspararen avlider måste någon av förutsättningarna i 1 § första stycket 3 vara uppfylld.

Om pensionsspararen begär att få ut premiepension, upphör efterlevandeskyddet vid ingången av den första månad för vilken premiepension skall betalas ut. Skyddet upphör också att gälla om tillgodohavandet på premiepensionskontot inte längre är tillräckligt stort för att bekosta skyddet, dock tidigast 30 dagar från det att Premiensionsmyndigheten har sänt ett meddelande till pensionsspararen om att skyddet kommer att upphöra.

4 § Pensionsspararen får när som helst avstå från efterlevandeskyddet genom anmälan till Premiensionsmyndigheten. I så fall upphör skyddet att gälla vid utgången av den månad då anmälan kom in till myndigheten eller vid det senare månadsskifte som har angetts i anmälan.

5 § Premiepension till efterlevande enligt 1 § får endast betalas ut till personer inom den krets som avses i 1 § första stycket 3. Pensionsspararens barn har rätt att få pensionsbelopp under hela utbetalningsperioden, om de är under 20 år vid pensionsspararens dödsfall. Om ett pensionsbelopp skall betalas ut till flera barn, skall det delas lika mellan dem.

Pensionsspararen kan genom ett skriftligt meddelande till Premiensionsmyndigheten bestämma vilken eller vilka av de personer som avses i 1 § första stycket 3 som skall ha pensionen. Om det inte har gjorts eller om det pensionsspararen har bestämt inte kan verkställas, skall pensionen betalas ut till spararens make eller sammanboende. Finns inte make eller sammanboende, skall pensionen betalas ut till pensionsspararens barn.

Genom ett nytt skriftligt meddelande till myndigheten får pensions-spararen ändra det som har bestämts enligt andra stycket. Om den som är berättigad till pensionen avlider under utbetalningsperioden, övergår rätten till pensionen till den som då har den bästa rätten enligt andra stycket.

6 § För den som har fått rätt till premiepension till efterlevande enligt 1 och 5 §§ gäller de bestämmelser som avser pensionsspararen i

- 7 kap. 4 § om premiepensionskonto,
- 11 kap. 3 § om återbäring, och
- 11 kap. 6 § om information till pensionsspararna.

Efterlevandeskydd under pensionstiden

7 § Efter ansökan av pensionsspararen skall Premiepensionsmyndigheten meddela efterlevandeskydd under pensionstiden för en pensionssparare som är gift eller som är ogift och stadigvarande sammanbor med någon som är ogift och som spararen tidigare varit gift med eller har eller har haft barn tillsammans med. Skyddet innebär att det vid pensionsspararens död betalas ut livsvarig premiepension till efterlevande till den efterlevande maken eller sammanboende.

Omfattningen av efterlevandeskyddet skall beräknas med utgångspunkt i tillgodohavandet på pensionsspararens premiepensionskonto, varvid pensionsspararens egen premiepension skall räknas om. Beräkningarna skall göras så att pensionsspararens egen premiepension och premiepensionen till efterlevande blir lika stora när samma andel av pensionen tas ut.

Efterlevandeskyddet gäller bara om pensionsspararen vid sin död var gift med eller stadigvarande sammanbodde med den person med vilken han var gift eller sammanboende vid ansökan om skyddet. I fråga om sammanboende som inte är gifta med varandra krävs också att inte någon av dem var gift med någon annan.

8 § En ansökan om efterlevandeskydd enligt 7 § skall göras samtidigt med att pensionsspararen första gången begär att få ut premiepension. Skyddet börjar då gälla vid ingången av den första månad för vilken premiepension skall betalas ut till pensionsspararen.

Om pensionsspararen senare ingår äktenskap eller inleder ett sådant sammanboende som avses i 7 § första stycket, får ansökan göras inom tre månader från det att äktenskapet ingicks eller sammanboendet inleddes. Detta gäller dock inte om pensionsspararen var gift eller sammanboende med samma person när spararen första gången begärde att få ut premiepension.

I fall som avses i andra stycket första meningen inträder skyddet vid det första månadskiftet ett år efter det att ansökan kom in till Premiepensionsmyndigheten.

9 § Om äktenskapet eller sammanboendet upplöses, skall Premiepensionsmyndigheten på begäran av pensionsspararen räkna om försäkringen till att gälla bara på spararens liv.

Prop. 1997/98:151
Bilaga 4

10 § För den som har fått rätt till premiepension till efterlevande enligt 7 § gäller de bestämmelser i denna avdelning som avser pensionsspararen med undantag för 9 kap. 1 § första meningen om tidigaste tidpunkt för uttag av pension, och 10 kap. 1–9 och 11 §§ om efterlevandeskydd.

Brott mot pensionsspararen m.fl.

11 § Om någon som avses i 1 § första stycket 3 har begått ett brott som anges i 100 a § lagen (1927:77) om försäkringsavtal mot pensionsspararen eller mot någon annan som avses i 1 § första stycket 3 eller har medverkat till ett sådant brott på det sätt som sägs i 100 a § lagen om försäkringsavtal, gäller det som där föreskrivs om förlust av rätt till försäkringsersättning.

Detsamma gäller om den som skulle ha haft rätt till premiepension till efterlevande enligt 7 § har begått ett brott som anges i 100 a § lagen om försäkringsavtal mot pensionsspararen eller har medverkat till ett sådant brott på det sätt som sägs där.

11 kap. Premiepensionsmyndighetens verksamhet m.m.

Regler för försäkringsverksamheten

1 § Följande bestämmelser i 7 kap. försäkringsrörelselagen (1982:713), och föreskrifter som har meddelats med stöd av dessa bestämmelser, skall gälla för Premiepensionsmyndighetens försäkringsverksamhet:

- 1 § om storleken av ett försäkringsbolags försäkringstekniska avsättningar,
- 2 § om beräkning av premiereserv,
- 3–8 a §§ om försäkringstekniska grunder,
- 9–11 §§ om placering av tillgångar som motsvarar försäkringstekniska avsättningar, och
- 17 b § om användning av optioner och liknande finansiella instrument.

Bestämmelserna i 7 kap. 10 b, 10 c och 10 e §§ försäkringsrörelselagen gäller dock bara för den del av verksamheten som avser tillhandahållande av livräntor med garanterade belopp enligt 9 kap. 2 § eller efterlevandeskydd enligt 10 kap. 1 § denna lag.

Vid tillämpningen av de bestämmelser och föreskrifter som anges i första stycket skall myndigheten anses som ett livförsäkringsbolag. Vad som sägs om dotterföretag i 7 kap. 10 a § försäkringsrörelselagen skall avse företag i vilka staten har ett sådant inflytande som anges i 1 kap. 9 § första, andra eller tredje stycket samma lag, om myndigheten företräder staten som ägare.

2 § Premiepensionsmyndigheten får inte förvärva en andel aktier i ett svenskt aktiebolag, vars aktier är noterade, som tillsammans med myndighetens övriga aktier i samma bolag överstiger fem procent av röstetalet för samtliga aktier i bolaget. Med notering avses notering vid en svensk eller utländsk börs, en auktoriserad marknadsplats eller någon annan reglerad marknad.

3 § Överskott som uppstår i Premiepensionsmyndighetens verksamhet skall tillföras pensionsspararna i form av återbäring. Överskottsmedlen får tas i anspråk endast om det kan ske utan att det äventyrar myndighetens förmåga att betala ut de pensioner som pensionsspararna har rätt till. Överskottsmedlen skall tas i anspråk i en takt som främjar en jämn utveckling av pensionerna över tiden.

Fördelningen av återbäringen mellan pensionsspararna skall göras med hänsyn tagen till i vilken utsträckning de medel som förvaltas för varje pensionssparares räkning har bidragit till uppkomsten av överskottet.

Redovisning

4 § Premiepensionsmyndigheten skall för varje kalenderår upprätta en årsredovisning enligt lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag. För denna redovisning skall följande bestämmelser i den lagen, och föreskrifter som har meddelats med stöd av dessa bestämmelser, tillämpas:

- 1 kap. 2 § om hänvisningar till årsredovisningslagen (1995:1554),
- 1 kap. 3 § om vissa definitioner,
- kap. 1 § andra stycket om skyldighet att ta in en resultatanalys i årsredovisningen,
- 2 kap. 2 § om årsredovisningens delar m.m.,
- 3 kap. om balans- och resultaträkning,
- 4 kap. om värderingsregler,
- 5 kap. om tilläggsupplysningar,
- 6 kap. om förvaltningsberättelse och resultatanalys,
- 8 kap. 7 § om vite, och
- 9 kap. 2 § om överklagande av Finansinspektionens beslut.

Om myndigheten företräder staten som ägare för ett eller flera företag, i vilka staten har ett sådant inflytande som anges i 1 kap. 9 § första, andra eller tredje stycket försäkringsrörelselagen (1982:713), skall myndigheten även upprätta en koncernredovisning med tillämpning av bestämmelserna om sådan redovisning i 7 kap. 2–4 §§ lagen om årsredovisning i försäkringsföretag samt av föreskrifter som har meddelats med stöd av dessa bestämmelser.

Vid tillämpningen av de bestämmelser och föreskrifter som anges i första och andra styckena skall myndigheten anses som ett livförsäkringsföretag. Vad som sägs om intresseföretag skall avse företag i vilka staten har ett sådant inflytande som anges i 1 kap. 5 § årsredovisningslagen, om myndigheten företräder staten som ägare. Vad som sägs om företagets verkställande direktör skall avse myndighetens chef.

5 § Årsredovisningen skall ges in till Finansinspektionen så snart det kan ske och senast inom sex månader från kalenderårets utgång.

Prop. 1997/98:151
Bilaga 4

Information

6 § Premiepensionsmyndigheten skall se till att pensionsspararna får tillgång till den information de behöver för att ta till vara sin rätt i premiereservsystemet.

Informationen enligt första stycket skall samordnas med Riksförsäkringsverkets och de allmänna försäkringskassornas information till de enskilda enligt denna lag.

Aktuarie

7 § Bestämmelserna i 8 kap. 18 § försäkringsrörelselagen (1982:713) om aktuarie i försäkringsbolag som meddelar livförsäkring, och föreskrifter som har meddelats med stöd av dessa bestämmelser, skall gälla för Premiepensionsmyndigheten.

Vid tillämpningen av de bestämmelser och föreskrifter som anges i första stycket skall vad som sägs om verkställande direktören avse myndighetens chef.

Revisorer

8 § Regeringen skall årligen utse två auktoriserade revisorer att granska Premiepensionsmyndighetens årsredovisning enligt 4 § jämte räkenskaperna samt ledningens förvaltning. Revisorerna skall avge en revisionsrapport till regeringen.

Innehållet i Finansinspektionens tillsyn m.m.

9 § Följande bestämmelser i försäkringsrörelselagen (1982:713), och föreskrifter som har meddelats med stöd av dessa bestämmelser, skall gälla för Finansinspektionens tillsyn över Premiepensionsmyndigheten enligt 15 kap. 2 §:

- 19 kap. 3 § om skyldighet för styrelsen och vissa befattningshavare att lämna upplysningar till inspektionen,
- 19 kap. 8 § om rätt för inspektionen att sammankalla ett försäkringsbolags styrelse,
- 19 kap. 9 § om skyldighet för styrelsen och verkställande direktören att hålla försäkringsbolagets räkenskapsmaterial m.m. tillgängligt för granskning,
- 19 kap. 10 § om skyldighet för vissa andra personer att lämna upplysningar m.m. till inspektionen,
- 19 kap. 11 § första, andra och femte styckena om rätt för inspektionen att meddela erinringar och förelägganden att vidta rättelser,
- 19 kap. 13 § om överklagande av inspektionens beslut, och

– 19 kap. 15 § om avgifter för att bekosta inspektionens verksamhet.

Vid tillämpningen av de bestämmelser och föreskrifter som anges i första stycket skall myndigheten anses som ett försäkringsbolag. Vad som sägs om försäkringsbolagets verkställande direktör skall avse myndighetens chef.

10 § Finansinspektionen får medge undantag från de bestämmelser som anges i 1 § första stycket samt 4 § första och andra styckena.

Premiepensionsmyndighetens kostnader

11 § De kostnader för Premiepensionsmyndighetens skötsel av premiereservsystemet som inte täcks på annat sätt skall täckas genom årliga avgifter som dras av från tillgodohavandena på pensionsspararnas premiepensionskonton.

Myndigheten bestämmer när avgifterna skall tas ut. Avgifterna disponeras av myndigheten.

Avgifterna skall bestämmas så att de beräknas täcka det aktuella årets kostnader. Härvid skall hänsyn tas till under- eller överskott från det föregående året.

Avgifterna skall helt eller delvis anges som en procentsats av tillgodohavandet på varje pensionssparares premiepensionskonto vid ingången av det år som avgifterna avser. De belopp som tillförs pensionsspararnas premiepensionskonton när pensionsrätt för premiepension för det närmast föregående året har fastställts skall räknas med i underlaget för avgifterna, även om pensionsrätten fastställs efter årsskiftet. När procentsatsen fastställs får myndigheten utgå från en uppskattning av det sammanlagda värdet av tillgodohavandena på pensionsspararnas premiepensionskonton.

Regeringen får meddela närmare föreskrifter om uttaget av avgifter för Premiepensionsmyndighetens kostnader.

12 § Byte av fond, återkallelse av uttag av premiepension, nytt uttag av pension efter återkallelse samt ändring av den andel av pensionen som tas ut skall bekostas av pensionsspararen genom att kostnaden för åtgärden dras av från tillgodohavandet på spararens premiepensionskonto.

På samma sätt skall en pensionssparare som tagit emot överförd pensionsrätt från make enligt 4 kap. 7 § svara för minskad arvsvinst och övriga kostnader på grund av överföringen efter skälig fördelning av dessa kostnader. Ett sådant avdrag från premiepensionskontot skall beräknas lika för män och kvinnor.

Fjärde avdelningen. Utbetalning och överklagande m.m.

12 kap. Utbetalning av pension m.m.

Ansökan om uttag och återkallelse m.m.

1 § Ansökan om ålderspension enligt denna lag skall göras skriftligen hos den allmänna försäkringskassan. En pensionsberättigad som är född

under något av åren 1938–1953 och som uppbär inkomstpension utan att ha rätt till tilläggspension skall dock, utan särskild ansökan, erhålla tilläggspension från och med den månad då han eller hon fått rätt till sistnämnda pension.

Om en person som har rätt till ålderspension enligt denna lag och är inskriven hos en allmän försäkringskassa inte tre månader före ingången av den månad då han eller hon fyller 70 år har ansökt om uttag av inkomst- eller tilläggspension, skall den allmänna försäkringskassan utreda om den pensionsberättigade vill ta ut ålderspension. För den som månaden före den då han eller hon fyller 65 år har uppburit förtidspension eller särskild efterlevandepension enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring skall motsvarande gälla om ansökan om inkomst- eller tilläggspension enligt denna lag inte har gjorts senast förstnämnda månad.

2 § Ålderspension skall utges från och med den månad som anges i ansökan, dock tidigast från och med månaden efter det att ansökan kom in till den allmänna försäkringskassan.

Har den pensionsberättigade uppburit förtidspension eller särskild efterlevandepension enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring omedelbart före 65 års ålder får inkomst- och tilläggspension beviljas för högst tre månader före ansökningsmånaden, dock tidigast från och med den månad då den pensionsberättigade fyllde 65 år.

3 § Vad som föreskrivs i 1 § första stycket och 2 § första stycket gäller också i fråga om ökat uttag av ålderspension enligt denna lag.

Återkallelse eller minskning av uttag av ålderspension enligt denna lag får göras genom skriftlig anmälan till den allmänna försäkringskassan. Sådan anmälan skall ha kommit in till den allmänna försäkringskassan senast månaden före den månad som ändringen avser. Har uttag av ålderspension enligt denna lag tidigare återkallats eller minskats får dock ny återkallelse eller minskning av sådant uttag inte avse tid före sex månader efter det att den tidigare återkallelsen eller minskningen började gälla.

4 § Premiepension till efterlevande utges utan ansökan från och med månaden efter den då pensionsspararen eller den som tidigare hade rätt till pensionen har avlidit. Den som har fått rätt till premiepension till efterlevande enligt 10 kap. 7 § får återkalla uttaget av sådan pension och ändra den andel av pensionen som tas ut. I sådana fall gäller 3 § andra stycket. Vid nytt uttag efter återkallelse och vid ökat uttag gäller 1 § första stycket första meningen och 2 § första stycket.

Utbetalning av pension

5 § Pension enligt denna lag skall betalas ut månadsvis. Årspension som beräknas komma att uppgå till högst 2 400 kronor skall dock, om det inte finns särskilda skäl, betalas ut i efterskott en eller två gånger per år. Efter överenskommelse med den pensionsberättigade får utbetalning även i annat fall ske en eller två gånger per år.

Vid beräkning av inkomst- och tilläggspension för månad skall den årspension från vilken beräkningen utgår avrundas till närmaste hela krontal som är jämnt delbart med tolv. Vid denna beräkning skall nämnda pensioner som skall betalas ut samtidigt anses som en pension.

Premiepension och premiepension till efterlevande avrundas månadsvis till närmaste hela krontal.

6 § Pension enligt denna lag skall utges till och med den månad då den pensionsberättigade har avlidit eller till den månad då rätten till pensionen annars har upphört. I 10 kap. finns bestämmelser om att rätt till premiepension till efterlevande i vissa fall skall övergå till annan om den som har haft rätt till pensionen har avlidit.

7 § För utbetalning av pension enligt denna lag till någon som är bosatt utomlands får den som beslutar om sådan pension kräva bevis för att rätt till pensionen fortfarande föreligger.

8 § Om en person som är berättigad till pension enligt denna lag i väsentlig omfattning har fått sin försörjning genom ekonomiskt bistånd enligt socialtjänstlagen (1980:620) utan villkor om återbetalning, får retroaktivt beviljad sådan pension betalas ut till socialnämnden till den del den motsvarar vad socialnämnden sammanlagt har betalat ut till den pensionsberättigades och dennes familjs försörjning för den tid som den retroaktiva pensionen avser.

Samordning med livränta

9 § För en pensionsberättigad som har rätt till livränta på grund av obligatorisk försäkring enligt lagen (1916:235) om försäkring för olycksfall i arbete, lagen (1929:131) om försäkring för vissa yrkessjukdomar eller lagen (1954:243) om yrkesskadeförsäkring eller som enligt annan lag eller särskild författning eller enligt regeringens förordnande har rätt till annan livränta, som bestäms av eller betalas ut av Riksförsäkringsverket, skall inkomstpensionen och tilläggspensionen enligt denna lag minskas enligt vad som sägs i andra stycket. Motsvarande skall gälla i fall då livränta utges enligt utländsk lagstiftning om yrkesskadeförsäkring. Minskning skall däremot inte ske på grund av livränta enligt lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring eller annan livränta som bestäms med tillämpning av nämnda lag. Medför en skada för vilken livränta har börjat utges återigen sjukdom som berättigar till sjukpenning, skall det anses som om livränta utgavs under sjukdomstiden. Har livränta eller del därav eller livränta för viss tid bytts ut mot ett engångsbelopp, skall det vid beräkning enligt andra stycket anses som om livränta utges eller som om den livränta som utges har höjts med ett belopp som svarar mot engångsbeloppet enligt de vid utbytet tillämpade försäkringstekniska grunderna.

Summan av inkomstpension, tilläggspension och garantipension enligt lagen (1998:000) om garantipension skall minskas med tre fjärdedelar av den livränta som överstiger en sjättedels prisbasbelopp enligt 1 kap. 6 § lagen (1962:381) om allmän försäkring och som den pensionsberättigade

uppbär som skadad. Minskning skall därvid i första hand göras på garantipensionen och därefter på tilläggs pensionen.

Sammanlagd pension enligt denna lag skall dock, på grund av bestämmelserna i denna paragraf, för månad räknat aldrig understiga 0,XX gånger prisbasbeloppet för den som är ogift och 0,XX gånger prisbasbeloppet för den som är gift.

13 kap. Överklagande m.m.

Beslut m.m.

1 § Beslut i ärende om pensionsgrundande inkomst skall fattas av den skattemyndighet som är behörig att fatta beslut enligt 2 kap. 1, 3 och 5 §§ skattebetalningslagen (1997:483).

2 § Beslut enligt 7–11 kap. och beslut enligt 14 kap. som avser premiepension skall fattas av Premiensionsmyndigheten. Premiensionsmyndigheten skall även i övrigt handlägga ärenden som rör premiepension.

3 § Beslut som avses i 1 och 2 §§ får fattas genom automatisk databehandling när skälen för beslutet får utelämnas enligt 20 § första stycket 1 förvaltningslagen (1986:223).

Beslut får även sättas upp i form av elektroniska dokument. Med ett elektroniskt dokument avses en upptagning som har gjorts med hjälp av automatisk databehandling och vars innehåll och utställare kan verifieras genom ett visst tekniskt förfarande.

4 § Andra beslut enligt denna lag än sådana som avses i 1–2 §§ skall fattas av den allmänna försäkringskassa där den försäkrade är eller skall vara inskriven enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring vid tidpunkten för beslutet. För personer som inte är eller skall vara inskrivna vid någon försäkringskassa skall sådana beslut fattas av Stockholms läns allmänna försäkringskassa.

Den försäkringskassa som avses i första stycket skall även handlägga andra ärenden enligt denna lag än sådana som avses i 1–2 §§.

Ändring och omprövning av beslut enligt denna lag som har meddelats av en allmän försäkringskassa skall beslutas av samma försäkringskassa.

5 § Beslut enligt 3–4 kap. samt beslut om inkomst- och tilläggs pension får fattas genom automatisk databehandling av Riksförsäkringsverket för en allmän försäkringskassas räkning när skälen för beslutet får utelämnas enligt 20 § första stycket 1 förvaltningslagen (1986:223).

För sådana beslut som avses i första stycket skall ändring och omprövning, liksom andra åtgärder som enligt denna lag eller annan författning skall vidtas med avseende på beslutet, i stället vidtas av den försäkringskassa som enligt 4 § är behörig vid tidpunkten för åtgärden.

6 § Vad som sägs i 1–5 §§ gäller inte om något annat följer av annan bestämmelse i denna lag eller av annan författning.

Ändring av beslut

7 § Ett beslut enligt denna lag skall ändras om det föranleds av en ändring som gjorts i beräkningsunderlaget för beslutet eller av en ändring av ett beslut enligt skattebetalningslagen (1997:483) som avser egenavgift. Detsamma gäller om det efter en ändring av taxeringen står klart att pensionsrätt för premiepension, till följd av bestämmelserna i 4 kap. 5 §, inte skulle ha tillgodoräknats.

Ett beslut om pensionsrätt och pensionspoäng skall också ändras när det följer av bestämmelserna i 4 kap. 4 § eller 8 § andra stycket om obetalda avgifter.

Ändring enligt första eller andra stycket av ett beslut om pensionsgrundande inkomst eller andra pensionsgrundande belopp skall göras endast om storleken av inkomsten eller beloppet skulle öka eller minska med minst 1 000 kronor. Den som beslutet avser skall skriftligen underättas om ändringen och om hur man begär omprövning av beslutet.

8 § Överförd pensionsrätt för premiepension skall ändras om ett beslut för den som överfört pensionsrätten har ändrats och detta föranleder en ändring av den överförda pensionsrätten.

Omprövning av beslut

9 § Ett beslut enligt denna lag skall omprövas om den som beslutet avser begär det eller om det finns andra skäl. Omprövning skall dock inte göras av beslut som meddelats enligt 11 eller 13 §.

Ett beslut om pensionsgrundande inkomst eller andra pensionsgrundande belopp får omprövas på begäran av den enskilde bara i samband med att beslutet om pensionsrätt eller pensionspoäng omprövas. Ett beslut om pensionsgrundande inkomst eller andra pensionsgrundande belopp får dock omprövas även om inte pensionsrätt eller pensionspoäng påverkas om det är av betydelse för den enskilde. Härvid skall samma bestämmelser gälla som för omprövning av beslut om pensionsrätt och vad som då sägs om allmän försäkringskassa skall, när det gäller omprövning av beslut om pensionsgrundande inkomst, i stället avse skattemyndighet.

Om, vid omprövning av ett beslut om pensionsrätt eller pensionspoäng, prövning skall göras av den pensionsgrundande inkomst som legat till grund för beslutet, skall försäkringskassan överlämna ärendet i den delen till skattemyndigheten för omprövning av beslutet om denna inkomst.

10 § Om den som ett beslut avser har avlidit får även annan som är berörd av beslutet begära omprövning av detta.

11 § Den som vill begära omprövning enligt 9 eller 10 §§ skall göra detta skriftligen. Begäran om omprövning av ett beslut enligt 4 kap. denna lag skall ha kommit in till allmän försäkringskassa före utgången av året efter det fastställelseår som beslutet avser. I fråga om annat beslut skall begäran om omprövning ha kommit in inom två månader från det att den som begär omprövningen fick del av beslutet.

Gör den som begär omprövning sannolikt att han eller hon inte inom två månader före utgången av den tid som anges i första stycket har fått kännedom om ett beslut eller annan handling med uppgift om vad som har beslutats, skall begäran om omprövning i stället ha kommit in inom två månader från den dag då den som begär omprövningen fick sådan kännedom.

Om ett pensionsgrundande belopp enligt 3 kap. 10 § har ändrats för en försäkrad på grund av att förutsättningarna för att tillgodoräknas beloppet inte är uppfyllda, skall vad som föreskrivs i andra stycket också gälla om den som då kan tillgodoräknas ett sådant belopp gör sannolikt att han eller hon först efter utgången av den tid som anges i första stycket har fått kännedom om att bestämda pensionsgrundande belopp för en annan försäkrad har ändrats.

12 § Om en begäran om omprövning har kommit in till Premiepensionsmyndigheten eller till en skattemyndighet, en allmän försäkringskassa eller en allmän förvaltningsdomstol, som inte har fattat det överklagade beslutet, skall begäran om omprövning sändas till den som har meddelat beslutet. Har begäran kommit in till någon av de först nämnda myndigheterna eller en försäkringskassa inom den tid som anges i 11 §, skall den anses som inkommen i rätt tid.

Bestämmelserna i första stycket gäller också om en begäran om omprövning har kommit in till Riksförsäkringsverket inom den tid som anges i 11 §.

13 § Om ett beslut enligt 2–4 kap. omprövas utan att den enskilde har begärt detta, skall omprövningsbeslutet meddelas inom ett år efter fastställelseåret. Ett annat beslut enligt denna lag får omprövas utan att den enskilde har begärt detta inom två månader från det att beslutet meddelades om omprövningen är till hans eller hennes fördel. En omprövning till den enskildes nackdel av ett annat beslut än ett beslut enligt 2–4 kap. får ske bara när det finns anledning till omprövning enligt andra eller tredje stycket.

Om ett beslut har blivit felaktigt på grund av att den som beslutet avser har lämnat oriktiga uppgifter eller har underlåtit att fullgöra en uppgifts- eller anmälningsskyldighet enligt denna eller annan lag, får omprövning ske även efter de tidpunkter som anges i första stycket. Detsamma skall i fråga om premiepension till efterlevande gälla även om pensionsspararen eller den som tidigare hade rätt till sådan pension lämnat oriktiga uppgifter eller underlåtit att lämna uppgifter enligt vad som nu sagts. Omprövning efter ovan nämnda tidpunkter får göras även om det först därefter har visat sig att beslutet har fattats på uppenbart felaktigt eller ofullständigt underlag eller om det finns andra synnerliga skäl eller om beslutet påverkas av en ändring av ett beslut enligt skattebetalningslagen (1997:483) angående arbetsgivaravgift.

Om ett beslut omprövas på grund av att det påverkas av en ändring som har gjorts beträffande ett beslut om pensionsgrundande belopp eller pensionsrätt som avser en annan person än den försäkrade, får omprövning ske också efter de tidpunkter som anges ovan.

14 § Ett beslut om pensionsgrundande inkomst skall omprövas av skattemyndighet om en allmän försäkringskassa enligt 9 § tredje stycket har överlämnat ett ärende för omprövning. Prop. 1997/98:151
Bilaga 4

15 § Har omprövning begärts av ett beslut och överklagar Riksförsäkringsverket samma beslut, skall beslutet inte omprövas utan ärendet i stället överlämnas till allmän förvaltningsdomstol. Den enskildes begäran om omprövning skall då anses som ett överklagande.

16 § En fråga enligt denna lag som redan har avgjorts av en allmän förvaltningsdomstol får inte omprövas av en skattemyndighet, en allmän försäkringskassa eller Premiépensionsmyndigheten.

Överklagande av beslut

17 § Ett beslut enligt denna lag får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol av den som beslutet avser eller, om denne har avlidit, av annan som är berörd av beslutet samt av Riksförsäkringsverket. En enskild får dock endast överklaga sådana beslut som har omprövats eller som har tillkommit genom omprövning enligt 9 §. Även beslut som innebär att en begäran om omprövning har avvisats får överklagas av den enskilde. En enskilds överklagande av ett annat beslut skall anses som en begäran om omprövning

Överklagande av enskild

18 § Ett överklagande från en enskild skall ha kommit in till den myndighet eller den allmänna försäkringskassa som gjort omprövningen inom två månader från den dag då klaganden fick del av beslutet om omprövning eller avvisning.

Bestämmelserna i 12 § om begäran om omprövning skall tillämpas i fråga om överklagande av en enskild.

Överklagande av Riksförsäkringsverket

19 § Om Riksförsäkringsverket överklagar ett beslut enligt 2–4 kap. skall överklagandet ha kommit in före utgången av året efter fastställelseåret. Om beslutet har meddelats efter den 31 oktober året efter det fastställelseår som beslutet avser, får överklagandet dock komma in inom två månader från den dag då det överklagade beslutet meddelades.

Överklagar Riksförsäkringsverket ett annat beslut som meddelats enligt denna lag skall överklagandet ha kommit in inom två månader från den dag då beslutet meddelades.

För överklagande enligt första och andra styckena gäller bestämmelserna i 12 § första stycket.

20 § Om en enskild överklagar en allmän förvaltningsdomstols beslut enligt denna lag skall överklagandet ha kommit in inom två månader från den dag då den enskilde fick del av det överklagade beslutet.

Om Riksförsäkringsverket, Premiepensionsmyndigheten eller en allmän försäkringskassa överklagar en allmän förvaltningsdomstols beslut enligt denna lag skall överklagandet ha kommit in inom två månader från den dag då beslutet meddelades.

21 § Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Vid prövning av överklagande av länsrättens beslut i mål enligt denna lag skall nämndemän ingå i kammarrätten om nämndemän deltagit i länsrätten. Detta gäller dock inte i mål enligt 2–4 kap.

22 § Bestämmelserna i 7 a § förvaltningsprocesslagen (1971:291) om förvaltningsmyndighets partsställning gäller inte i fråga om mål enligt 2–4 kap. Om en enskild överklagar ett beslut enligt 2–4 kap. hos en allmän förvaltningsdomstol, bestämmer Riksförsäkringsverket om verket skall vara part i målet. Om en enskild klagat till kammarrätten och verket har varit part i länsrätten, är verket alltid motpart i kammarrätten. Även om Riksförsäkringsverket har beslutat att inte vara part, får domstolen förelägga verket att svara i målet. Riksförsäkringsverket får överklaga ett avgörande av en allmän förvaltningsdomstol även om verket inte har varit part där.

Om en enskild överklagar ett annat beslut enligt denna lag, får Riksförsäkringsverket överta Premiepensionsmyndighetens eller en allmän försäkringskassas uppgift att i allmän förvaltningsdomstol föra det allmännas talan.

Riksförsäkringsverket för det allmännas talan i Regeringsrätten.

23 § Ett beslut enligt denna lag skall gälla även om beslutet har överklagats om inte annat har föreskrivits i beslutet eller har bestämts av den domstol som har att pröva beslutet.

14 kap. Åtgärder på grund av felaktig utbetalning och ändrad pensionsrätt

Inkomst- och tilläggspension

1 § Den allmänna försäkringskassan skall besluta om återbetalning av inkomst- eller tilläggspension, om den som uppburit pensionen genom att lämna oriktiga uppgifter eller genom att underlåta att fullgöra en uppgifts- eller anmälningsskyldighet eller på annat sätt har orsakat att pensionen har lämnats felaktigt eller med ett för högt belopp. Detsamma gäller om inkomst- eller tilläggspension i annat fall har lämnats felaktigt eller med ett för högt belopp och den som uppburit pensionen insett eller skäligen borde ha insett detta.

Har inkomst- eller tilläggspension betalats ut och minskas därefter pensionsrätt eller pensionspoäng på grund av bristande eller underlåten av-

giftsbetalning, skall försäkringskassan besluta om återbetalning av för mycket utbetald pension.

Den som uppburit för mycket inkomst- eller tilläggspension enligt denna lag är skyldig att betala tillbaka utbetald sådan pension endast om beslut om återbetalning meddelats enligt första eller andra stycket. Om det finns särskilda skäl får försäkringskassan helt eller delvis efterge krav på återbetalning.

Premiepension och premiepension till efterlevande

2 § När ett beslut om pensionsrätt för premiepension har ändrats, skall det belopp med vilket pensionsrätten har ändrats ökas med den avkastning som enligt 8 kap. 1 § andra stycket har tillförts eller skulle ha tillförts pensionsspararen för detta belopp. Det ökade beloppet skall därefter räknas upp med basränta enligt 19 kap. 3 § skattebetalningslagen (1997:483) för tiden från och med den 1 april året efter fastställelseåret till och med dagen för beslutet om ändring av pensionsrätten.

Det uppräknade beloppet skall vid höjning av pensionsrätt för premiepension läggas till och vid sänkning av sådan pensionsrätt dras av från pensionsspararens premiepensionskonto. Om pensionsrätten har höjts och pensionsspararen skall påföras avgifter enligt lagen (1981:691) om socialavgifter och lagen (1994:1744) om allmän pensionsavgift, skall tillägg till pensionsspararens konto göras först när hela avgiften anses betald enligt 16 kap. 12 § skattebetalningslagen.

När tillägg eller avdrag enligt andra stycket har gjorts, tillämpas bestämmelserna i 3 eller 4 §.

3 § Om ett beslut innebär att fastställd pensionsrätt för premiepension har höjts, skall Premiepensionsmyndigheten föra över medel som motsvarar det uppräknade beloppet enligt 2 § från den tillfälliga förvaltningen hos Riksgäldskontoret till den eller de fonder i vilka medel har placerats för pensionsspararens räkning. Beloppet skall fördelas mellan fonderna i förhållande till värdet av innehavet i varje fond.

Om pensionsspararen har börjat ta ut premiepension, skall det belopp som beräknas belöpa på förfluten tid i stället betalas ut till spararen. Har pensionsspararen tagit ut premiepension i form av livränta med garanterade belopp enligt 9 kap. 2 §, skall det belopp som inte betalas ut till spararen föras över till Premiepensionsmyndigheten.

4 § Om ett beslut innebär att fastställd pensionsrätt för premiepension har sänkts, skall Premiepensionsmyndigheten föra över medel som motsvarar det uppräknade beloppet enligt 2 § till den tillfälliga förvaltningen hos Riksgäldskontoret från den eller de fonder i vilka medel har placerats för pensionsspararens räkning. Fonderna skall tas i anspråk i förhållande till värdet av innehavet i varje fond. Har pensionsspararen tagit ut premiepension i form av livränta med garanterade belopp enligt 9 kap. 2 §, skall beloppet i stället betalas av Premiepensionsmyndigheten.

Om beloppet inte täcks av tillgodohavandet på pensionsspararens premiepensionskonto, skall det resterande beloppet återkrävas av spararen

om sänkningen av pensionsrätten beror på att den pensionsgrundande inkomsten av annat förvärvsarbete har sänkts eller på att pensionsrätt inte borde ha tillgodoräknats till följd av bestämmelserna i 4 kap. 4 § om bristande eller underlåten avgiftsbetalning. I andra fall skall beloppet återkrävas endast om pensionsspararen genom att lämna oriktiga uppgifter eller på annat sätt har förorsakat att pensionsrätt för premiepension har fastställts med ett för högt belopp.

Om det finns särskilda skäl får Premiensionsmyndigheten helt eller delvis efterge krav på återbetalning enligt andra stycket.

5 § Bestämmelserna i 2–4 §§ gäller också för den som har fått rätt till premiepension till efterlevande enligt 10 kap. 7 §.

6 § Om pensionsspararen i annat fall än som avses i 4 §, genom att lämna oriktiga uppgifter eller på annat sätt, har orsakat att premiepension har lämnats felaktigt eller med ett för högt belopp, skall Premiensionsmyndigheten dra av det felaktigt utbetalda beloppet, ökat med basränta enligt 19 kap. 3 § skattebetalningslagen (1997:483) från utbetalningsdagen till och med dagen för beslutet om avdrag, från pensionsspararens premiepensionskonto och föra över motsvarande medel till Riksgäldskontoret på det sätt som anges i 4 § första stycket. Detsamma gäller om pension i annat fall har lämnats felaktigt eller med ett för högt belopp och den som har uppburit pensionen insett eller skäligen borde ha insett detta.

Om beloppet inte täcks av tillgodohavandet på pensionsspararens premiepensionskonto, skall resterande belopp återkrävas av spararen. Om det finns särskilda skäl får Premiensionsmyndigheten helt eller delvis efterge krav på återbetalning.

Bestämmelserna i första och andra styckena gäller också för den som har rätt till premiepension till efterlevande oavsett om pensionsspararen eller den som har eller har haft rätt till premiepension till efterlevande har orsakat den felaktiga utbetalningen.

Avdrag på pension

7 § Avdrag på pension enligt denna lag får göras med skäligt belopp om den pensionsberättigade enligt beslut av en allmän försäkringskassa eller Premiensionsmyndigheten är återbetalningsskyldig för en ersättning som har utgetts på grund av denna lag eller en annan författning.

8 § Om en ersättning enligt en annan författning har betalats ut efter beslut av en allmän försäkringskassa eller en arbetslöshetskassa och beviljas senare pension retroaktivt enligt denna lag för samma tid som den tidigare utbetalade ersättningen avser, skall avdrag göras på den retroaktiva pensionen. Detta avdrag skall motsvara det belopp som överstiger vad som skulle ha betalats ut för perioden om beslut om båda ersättningarna hade fattats samtidigt.

Tillsyn m.m.

1 § Riksförsäkringsverket skall verka för att bestämmelserna om denna försäkring tillämpas likformigt och rättvist.

2 § Premiépensionsmyndigheten skall stå under tillsyn av Finansinspektionen. Ytterligare bestämmelser om tillsynen finns i 11 kap. 9 §.

Underrättelse till en enskild

3 § I fråga om en enskilds rätt att få del av uppgifter som har tillförts ett ärende genom någon annan än honom eller henne själv och att få tillfälle att yttra sig över dem gäller bestämmelserna i 17 § förvaltningslagen (1986:223). Beslut enligt 2–4 kap. lag får dock fattas utan att den enskilde har underrättats om och fått tillfälle att yttra sig över uppgifter som skall lämnas utan föreläggande i enlighet med bestämmelserna i denna lag eller annan författning.

Beslut om omprövning enligt 13 kap. 13 § får inte fattas utan att den enskilde fått tillfälle att yttra sig.

4 § Den försäkrade skall skriftligen underrättas om beslut enligt 2–4 kap. senast den 31 mars året efter fastställelseåret. Av underrättelsen skall framgå hur man begär omprövning av och överklagar beslutet. Sådan underrättelse behöver dock inte sändas till en försäkrad som avses i 1 kap. 4 § andra stycket.

Anmälan och uppgiftsskyldighet m.m.

5 § Särskild kontrolluppgift som avses i 2 kap. 19 § skall senast den 31 januari fastställelseåret lämnas till den myndighet som avses i 3 kap. 58 § lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter.

Uppgiften skall innehålla den försäkrades fullständiga namn, medborgarskap, personnummer eller motsvarande och adress samt storleken på den utbetalade lönen eller ersättningen och den tidrymd som denna avser. Vidare skall det i uppgiften anges om den försäkrade fått andra skattepliktiga förmåner. Arbetsgivaren skall, inom den tid som anges i första stycket, sända ett exemplar av uppgiften till den försäkrade.

6 § Anmälan enligt 3 kap. 13–16 §§ skall vara skriftlig och skall ha kommit in till den allmänna försäkringskassan senast den 31 januari fastställelseåret. Anmälan enligt 3 kap. 13 § skall göras gemensamt av föräldrarna utom när fadern ensam begär att ett pensionsgrundande belopp skall tillgodoräknas båda föräldrarna enligt 3 kap. 21 §. Anmälan enligt 3 kap. 14–16 §§ skall göras gemensamt av den förälder som enligt 3 kap. 11 och 12 §§ ensam kan tillgodoräknas ett pensionsgrundande belopp enligt 3 kap. 10 § och den till vilken överlåtelse skall ske eller den som utöver föräldern skall tillgodoräknas ett sådant belopp. Med en förälder skall därvid likställas en särskilt förordnad vårdnadshavare och den som

med socialnämndens medgivande tagit emot ett utländskt barn för stadigvarande vård och fostran i syfte att adoptera det.

Återkallelse av en anmälan som avses i första stycket får inte göras efter den dag då anmälan senast skall ha kommit in till den allmänna försäkringskassan. Återkallelsen skall vara skriftlig.

Om någon som enligt en anmälan som avses i första stycket skall tillgodoräknas ett pensionsgrundande belopp inte enligt 3 kap. 12 § kan tillgodoräknas ett sådant belopp, skall den allmänna försäkringskassan bortse från anmälan.

7 § En försäkrad som under intjänandeåret har haft sådan ersättning som avses i 3 kap. 18 § och som för det året skall tillgodoräknas ett pensionsgrundande belopp enligt 3 kap. 10 § är skyldig att upplysa den allmänna försäkringskassan om ersättningen.

8 § Anmälan om överföring av pensionsrätt enligt 4 kap. 7 § skall vara skriftlig och skall ha kommit in till den allmänna försäkringskassan senast den 31 januari det första år till vilket den pensionsrätt som skall överföras är hänförlig. Anmälan skall göras gemensamt av makarna och gäller tills vidare om inget annat anges i anmälan.

Om en make vill att en överföring som gäller tills vidare skall upphöra måste han eller hon skriftligen anmäla detta, varefter överföringen upphör från och med året efter det då en sådan anmälan kom in till den allmänna försäkringskassan. Om makarnas äktenskap har upplösts skall överföringen upphöra från och med det år då äktenskapet upplöstes.

9 § En förälder som vill tillgodoräknas ett vårdår enligt 4 kap. 12 § skall hos den allmänna försäkringskassan göra en skriftlig ansökan om detta senast ett år efter utgången av det år för vilket vårdår skall tillgodoräknas.

10 § När en ansökan, anmälan eller liknande, som enligt denna lag skall göras till den allmänna försäkringskassan, i stället har kommit in till Premiepensionsmyndigheten skall den anses inkommen till försäkringskassan samma dag. Detsamma skall gälla om ansökan, anmälan eller liknande skall göras till Premiepensionsmyndigheten och den i stället har kommit in till en allmän försäkringskassa.

11 § Efter föreläggande av en skattemyndighet, en allmän försäkringskassa, Premiepensionsmyndigheten, Riksförsäkringsverket eller en allmän förvaltningsdomstol skall enskild, i den omfattning och inom den tid som har angetts i föreläggandet, meddela de upplysningar som är av betydelse för tillämpningen av denna lag.

12 § Den som är ansvarig för grundutbildning av en totalförsvarspliktig enligt lagen (1994:1809) om totalförsvarsplikt skall underrätta Totalförsvarets pliktverk om utbetald dagersättning samt i förekommande fall om utbildningen har avbrutits.

13 § Statliga och kommunala myndigheter samt arbetsgivare, försäkringsinrättningar och arbetslöshetskassor skall på begäran lämna en

skattemyndighet, en allmän försäkringskassa, Premiepensionsmyndigheten, Riksförsäkringsverket och en allmän förvaltningsdomstol uppgift som avser namngiven person när det gäller förhållande som är av betydelse för tillämpningen av denna lag.

Arbetsgivare som underlåter att fullgöra uppgiftsskyldighet enligt första stycket döms till penningböter.

14 § För den som är omyndig eller har god man eller förvaltare enligt föräldrabalken åligger uppgiftsskyldighet enligt denna lag i stället för myndaren eller, om det kan anses följa av uppdraget, den gode mannen eller förvaltaren.

Uppgifter som en enskild skall lämna om faktiska förhållanden skall lämnas på heder och samvete om inte särskilda skäl talar mot det.

Undantag från sekretess

15 § En skattemyndighet, en allmän försäkringskassa, Premiepensionsmyndigheten, Riksförsäkringsverket och en allmän förvaltningsdomstol får utan hinder av sekretess på begäran lämna ut uppgifter om pension enligt denna lag till

1. en försäkringsinrättning, ett försäkringsbolag, en arbetslöshetskassa eller en arbetsgivare, om uppgiften behövs för samordning med ersättning därifrån, och till

2. ett utländskt socialförsäkringsorgan, om uppgiften behövs vid tillämpningen av en internationell överenskommelse som Sverige har anslutit sig till.

Utmätning och överlåtelse

16 § Innestående fordran på pension enligt denna lag får inte utmätas. Fordran på pension enligt denna lag får inte heller pantsättas eller överlåtas, innan pensionen är tillgänglig för lyftning. Detsamma gäller för tillgodohavande på premiepensionskonto.

Bestämmelserna i första stycket hindrar inte utmätning enligt vad som föreskrivs i 7 kap. utskönningsbalken.

Preskription

17 § Om ett pensionsbelopp inte har lyfts före utgången av andra året efter det då beloppet blev tillgängligt för lyftning, är beloppet förverkat.

Preskriptionslagen (1981:130) skall inte gälla för en enskilds fordringar på pension enligt denna lag.

Överenskommelse med främmande makt

Prop. 1997/98:151

Bilaga 4

18 § Regeringen får träffa överenskommelse med främmande makt om utsträckt tillämpning av denna lag eller om undantag i vissa fall från vad som skall gälla enligt lagen.

Om en svensk medborgare, som sysselsätts utomlands av en arbetsgivare som är bosatt i Sverige eller är svensk juridisk person, på grund av en överenskommelse enligt första stycket inte skall vara försäkrad enligt denna lag, skall pensionsgrundande inkomst av anställning ändå tillgodoräknas honom om arbetsgivaren i en förbindelse som godtas av Riksförsäkringsverket åtar sig att svara för ålderspensionsavgift. Motsvarande skall gälla för en svensk medborgare som är anställd hos en utländsk juridisk person, om en svensk juridisk person som har ett bestämmande inflytande över den utländska personen avger en sådan förbindelse.

Föreskrifter om ikraftträdande av denna lag meddelas i lagen (1998:000) om införande av lagen (1998:000) om inkomstgrundad ålderspension.

2.2 Förslag till lag om införande av lagen (1998:000) om inkomstgrundad ålderspension

Prop. 1997/98:151
Bilaga 4

Härigenom föreskrivs följande.

Allmänna bestämmelser

1 § Denna lag innehåller bestämmelser om ikraftträdande m.m. av lagen (1998:000) om inkomstgrundad ålderspension och upphörande av viss annan lagstiftning samt vissa övergångsbestämmelser med anledning därav. Vidare ges bestämmelser om tillgodoräknande av pensionsrätt och av andra pensionsgrundande belopp än pensionsgrundande inkomst för tid före år 1999 samt omräkning av pensionsbehållning och fördelning av avgiftsmedel och avkastning inom premiereservsystemet för samma tid.

2 § Vad som föreskrivs i 1 kap. 8–10 §§ lagen (1998:000) om inkomstgrundad ålderspension skall gälla också denna lag.

Ikraftträdande m.m.

3 § Denna lag träder i kraft den 1 januari 1999. Detsamma gäller bestämmelserna i 1–4 kap., 5 kap. 2 och 4–10 §§, 7, 8, 10, 11 och 13 kap., 14 kap. 3–6 §§ och 15 kap. lagen (1998:000) om inkomstgrundad ålderspension. Övriga bestämmelser i lagen om inkomstgrundad ålderspension träder i kraft den 1 januari 2001.

Bestämmelserna i lagen om inkomstgrundad ålderspension om fastställande av pensionsgrundande inkomst, andra pensionsgrundande belopp, pensionsrätt och pensionspoäng samt tillgodoräknande av vårdår skall tillämpas första gången för år 1999.

Bestämmelserna i lagen om inkomstgrundad ålderspension om fastställande av

1. inkomstbasbelopp skall tillämpas första gången för år 2002,
2. arvsvinstfaktorer för fördelning av arvsvinster enligt 5 kap 5 § första stycket nämnda lag skall tillämpas första gången för år 2000, och
3. förvaltningskostnadsfaktorer skall tillämpas första gången för år 2001.

4 § Lagen (1959:551) om beräkning av pensionsgrundande inkomst enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring skall upphöra att gälla vid utgången av år 1998. Bestämmelserna i den lagen skall dock fortsätta att gälla vid beräkning av pensionsgrundande inkomst enligt lagen om allmän försäkring avseende år 1998 och tidigare.

För den som är född 1937 eller tidigare skall, när det gäller fastställande av pensionsgrundande inkomst, i stället för vad som föreskrivs i 13 kap. 9–20 §§ och 14 kap. 5 § lagen (1998:000) om inkomstgrundad ålderspension, 8–9 och 11 §§ lagen om beräkning av pensionsgrundande inkomst enligt lagen om allmän försäkring fortsätta att gälla.

5 § Lagen (1994:1748) om förvaltning av vissa tilläggsavgifter skall upphöra att gälla vid utgången av år 1998. Den upphävda lagen

skall fortfarande tillämpas i den utsträckning som följer av 35–37 §§, och 3 § den upphävda lagen skall fortfarande tillämpas i fråga om redovisning år 1999.

Prop. 1997/98:151
Bilaga 4

6 § Lagen (1979:84) om delpensionsförsäkring skall upphöra att gälla vid utgången av år 2000. Den upphävda lagen skall dock fortfarande gälla i fråga om delpension om ansökan görs före upphävandet och pensionen skall beviljas för tid med början före den 1 januari 2001.

Vid tillämpning av bestämmelserna i 5 § andra stycket i den upphävda lagen skall med ålderspension enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring likställas ålderspension enligt lagen (1998:000) om inkomstgrundad ålderspension.

7 § Regeringen skall för varje år avseende åren 1960–1998 fastställa ett *inkomstindex*. Detta index skall visa den relativa förändringen av de inkomster som ligger till grund för beräkning av pensionspoäng enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring räknat per person med sådana inkomster. Inkomsterna skall beräknas på så sätt att de tillgodoräknade pensionspoängen, med tillägg av en poäng, multipliceras med det vid det aktuella årets ingång fastställda basbeloppet enligt lagen om allmän försäkring. Under åren 1995 och 1996 multipliceras inkomsterna med det fastställda basbeloppet ökat med det belopp som följer av 1 kap. 6 § sista stycket den lagen i dess lydelse före den 1 januari 1997 och under åren 1997 och 1998 med det förhöjda basbeloppet. Uppgifter om de angivna inkomsterna skall hämtas från Riksförsäkringsverkets pensionspoängstatistikregister vid utgången av år 1999.

Förändringen av indextalet mellan de på varandra följande åren 1960–1962 skall motsvara förändringen av de inkomster som anges i första stycket mellan år 1960 och år 1961. Förändringen av indextalet mellan år 1962 och år 1963 skall motsvara den genomsnittliga årliga relativa förändringen av dessa inkomster mellan åren 1960–1962.

Förändringen av indextalet mellan två på varandra följande år skall för år 1964 och därefter motsvara den beräknade genomsnittliga årliga relativa förändringen av de inkomster som anges i första stycket under en period av tre år före det år inkomstindexet avser. Vid beräkningen av inkomsterna skall den årliga förändringen i det allmänna prisläget räknat från juni månad till juni månad under samma period frånräknas. Det framräknade värdet skall därefter räknas om med förändringen i det allmänna prisläget i juni månad två år före det år indexet avser och det allmänna prisläget i juni månad året före det året.

8 § Förändringen av det inkomstmått som används vid beräkningen av de försäkrades årliga inkomster från år 1998 till år 1999 skall när det gäller inkomstindexet för åren 2000–2002 beaktas på följande sätt. Beräkningen av genomsnittsinkomsten år 1999 skall göras såväl i enlighet med vad som anges i 1 kap. 5 § lagen om inkomstgrundad ålderspension, utan avdrag för allmän pensionsavgift, som i enlighet med vad som anges i 7 § denna lag. Kvoten mellan genomsnittsinkomsterna beräknade i den angivna ordningen skall sedan räknas fram. Det framräknade talet skall vid beräkningen av inkomstindexet därefter multipliceras med den genom-

snittliga inkomsten som beräknats fyra år före det år som inkomstindexet avser.

Prop. 1997/98:151
Bilaga 4

9 § För år före år 2001 skall vid tillämpning av lagen (1998:000) om inkomstgrundad ålderspension med ett inkomstbasbelopp likställas

1. för åren 1960–1994 det vid respektive års ingång gällande basbeloppet enligt lagen (1959:291) om försäkring för allmän tilläggspension och lagen (1962:381) om allmän försäkring,

2. för åren 1995 och 1996 det för respektive år gällande basbeloppet enligt lagen om allmän försäkring sedan detta ökats med det belopp som följer av 1 kap. 6 § sista stycket den lagen i dess lydelse före den 1 januari 1997,

3. för åren 1997 och 1998 det för respektive år gällande förhöjda basbeloppet enligt lagen om allmän försäkring, och

4. för åren 1999 och 2000 det för respektive år gällande förhöjda prisbasbeloppet enligt lagen om allmän försäkring.

10 § För tid före år 1999 skall, vid tillämpning av lagen (1998:000) om inkomstgrundad ålderspension, med en persons pensionsgrundande inkomst respektive pensionsgrundande belopp enligt 3 kap. 4 § den lagen avses de pensionspoäng som personen med anledning av sin pensionsgrundande inkomst respektive förtidspension tillgodoräknats för det berörda året enligt lagen (1959:291) om försäkring för allmän tilläggspension eller enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring multiplicerat med det basbelopp för respektive år som avses i 9 § och avrundat till närmaste hundratal kronor. Om det framräknade beloppet slutar på 50 kronor skall avrundning ske till närmast högre hundratal kronor.

Vid beräkning enligt första stycket skall pensionspoängen som avser pensionsgrundande inkomst ökas med talet ett. Om den som tillgodoräknats pensionspoäng med anledning av förtidspension inte för samma år tillgodoräknats pensionspoäng för pensionsgrundande inkomst skall i stället pensionspoängen med anledning av förtidspensionen ökas med talet ett.

11 § För den som är född år 1937 eller tidigare skall för beräkning och fastställande av pensionsgrundande inkomst bestämmelserna i 11 kap. 1 och 5 §§ lagen (1962:381) om allmän försäkring i paragrafernas lydelse före den 1 januari 1999 tillämpas i stället för bestämmelserna i 2 kap. 1 och 2 §§ lagen (1998:000) om inkomstgrundad ålderspension. Därvid skall

1. med försäkrad enligt 1 kap. 3 § första eller andra stycket lagen om allmän försäkring i stället avses försäkrad enligt 1 kap. 4 § första eller andra stycket lagen om inkomstgrundad ålderspension, och

2. med basbelopp avses det förhöjda basbeloppet enligt 1 kap. 6 § lagen om allmän försäkring.

12 § Förbindelser som före den 1 januari 1999 ingåtts enligt 11 kap. 2 § respektive 20 kap. 15 § lagen (1962:381) om allmän försäkring skall gälla även vid tillgodoräknande av pensionsgrundande inkomst enligt lagen (1998:000) om inkomstgrundad ålderspension på grund av be-

stämmelserna i 2 kap. 11 och 12 §§ respektive 15 kap. 18 § sistnämnda lag.

Prop. 1997/98:151
Bilaga 4

13 § Vid tillämpning av bestämmelserna om avdrag för allmän pensionsavgift i 2 kap. 22 § första stycket lagen (1998:000) om inkomstgrundad ålderspension vid beräkning av pensionsgrundande inkomst för år 1999 skall, om beskattningsåret omfattar tid såväl före som efter utgången av år 1998 och den skattskyldige inte visar annat, så stor del av beskattningsårets inkomst anses hänförlig till tiden efter utgången av år 1998 som svarar mot förhållandet mellan den del av beskattningsåret som infaller under denna tid och hela beskattningsåret.

14 § Vid beräkning av pensionsrätt och pensionspoäng för år 1999 skall, vid bristande eller underlåten avgiftsbetalning, bestämmelserna i 4 kap. 4 och 8 §§ LIP för inkomster som avses i 2 kap. 6 § första stycket 5 samma lag tillämpas endast beträffande sådana inkomster som med tillämpning av 13 § skall anses hänförliga till tid efter utgången av år 1998.

15 § För den som är född år 1937 eller tidigare skall, i stället för bestämmelserna om tillgodoräknande och fastställande av pensionspoäng i 4 kap. lagen (1998:000) om inkomstgrundad ålderspension, gälla vad som föreskrivs om tillgodoräknande av sådan pensionspoäng i 11 kap. 6 § lagen (1962:381) om allmän försäkring i paragrafernas lydelse före den 1 januari 1999. Därvid skall

1. vad som sägs om tilläggspensionsavgift i stället avse ålderspensionsavgift och allmän pensionsavgift,

2. vad som sägs om inkomst som avses i 11 kap. 3 § första stycket d lagen om allmän försäkring i stället gälla inkomst som avses i 2 kap. 6 § första stycket 5 lagen om inkomstgrundad ålderspension, och

3. med basbelopp avses det förhöjda basbeloppet enligt 1 kap. 6 § lagen om allmän försäkring.

För den som beviljats förtidspension för tid med början efter utgången av år 1998 och som inte uppburit sådan pension till någon del dessförinnan skall dock för tillgodoräknande av pensionspoäng med anledning av förtidspension gälla de nya bestämmelserna i 4 kap. 9 § lagen om inkomstgrundad ålderspension.

Även 3 kap. 7 § lagen om inkomstgrundad ålderspension skall på motsvarande sätt tillämpas när pensionspoäng bestäms för den som är född år 1937 eller tidigare. Vidare skall vad som sägs i 11 kap. 6 § första stycket lagen om allmän försäkring om inkomster som avses i punkt 2 i första stycket i denna paragraf tillämpas endast beträffande inkomster som, med tillämpning av bestämmelserna i 13 § denna lag, skall anses hänförliga till tiden före utgången av år 1998.

Pensionspoäng skall inte tillgodoräknas enligt första–tredje styckena för det år under vilket den försäkrade avlidit.

16 § Anmälan om överföring av pensionsrätt enligt 4 kap. 7 § lagen (1998:000) om inkomstgrundad ålderspension som görs under år 1999 får, om makarna begär det, verkan avseende pensionsrätt som tillgodoräknas för det året.

17 § Vid omräkning av inkomstpension enligt 5 kap. 14 § lagen (1998:000) om inkomstgrundad ålderspension och av tilläggspension enligt 6 kap. 14 § samma lag vid årsskiftet 2001/2002 skall talet 1,016 ersättas med talet xx.

18 § Med tilläggspension respektive pensionspoäng enligt lagen (1998:000) om inkomstgrundad ålderspension skall, för tid före den 1 januari 2001 respektive den 1 januari 1999, likställas tilläggspension i form av ålderspension respektive pensionspoäng enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring.

19 § Har på grund av underlåten avgiftsbetalning pensionspoäng inte tillgodoräknats en pensionsberättigad för tid före år 1998, skall hänsyn tas till så stor del av den produkt som anges i 6 kap. 2 § första stycket 1 lagen (1998:000) om inkomstgrundad ålderspension och det belopp som anges i punkt 2 i samma stycke, som svarar mot förhållandet mellan det antal år, dock högst 30, för vilka pensionspoäng har tillgodoräknats den pensionsberättigade och talet 30 ökat med ett för varje år före år 1998 för vilket han eller hon till följd av underlåten avgiftsbetalning inte har tillgodoräknats pensionspoäng. Nämnade tal får därvid inte ökas till mer än 50.

20 § För en pensionsberättigad som är svensk medborgare och född år 1914 eller tidigare, skall inte 19 § gälla.

För en pensionsberättigad som är svensk medborgare och född under något av åren 1915–1923 skall vid tillämpning av 19 § talet 30 bytas ut mot talet 20 ökat med ett för varje år som den pensionsberättigade är född senare än 1914. Dessutom skall för varje år som den pensionsberättigade är född senare än år 1914, ökning enligt 19 § göras med en tiondel av det antal år för vilket han eller hon till följd av underlåten avgiftsbetalning inte tillgodoräknats pensionspoäng.

21 § För en pensionsberättigad som är född år 1923 eller tidigare och för vilken undantagande enligt 11 kap. 7 § lagen (1962:381) om allmän försäkring i dess lydelse före den 1 januari 1982 gällt, skall vid beräkning av tilläggspension bestämmelserna i 19 § tillämpas på motsvarande sätt för år för vilket den försäkrade till följd av undantagandet fått pensionspoängen minskad med mer än en poäng eller inte tillgodoräknats någon pensionspoäng.

Första stycket skall dock inte gälla en svensk medborgare född år 1914 eller tidigare. För en pensionsberättigad som är svensk medborgare och född något av åren 1915–1923 skall 20 § andra stycket tillämpas på motsvarande sätt för år för vilket den försäkrade till följd av undantagandet fått pensionspoängen minskad med mer än en poäng eller inte tillgodoräknats någon pensionspoäng.

22 § För en pensionsberättigad som är född år 1927 eller tidigare skall vid beräkning av tilläggspension enligt 6 kap. 2 § lagen (1998:000) om inkomstgrundad ålderspension, bestämmelserna i 15 kap. 2 § lagen

(1962:381) om allmän försäkring i dess lydelse före den 1 januari 1974 tillämpas på motsvarande sätt för tid före nämnda datum.

Prop. 1997/98:151
Bilaga 4

23 § Punkterna 3 och 4 övergångsbestämmelserna till lagen (1974:784) om ändring i lagen (1962:381) om allmän försäkring skall fortfarande gälla när det gäller beräkning av tilläggspension för de pensionsberättigade som avses där.

Vid beräkning av tilläggspension skall i sådana fall som avses i punkten 3 i övergångsbestämmelserna till lagen (1974:784) om ändring i lagen om allmän försäkring reduktionsfaktorn 0,5 gälla.

24 § Vid beräkning av ökning av tilläggspensionen enligt 6 kap. 6 § andra stycket lagen (1998:000) om inkomstgrundad ålderspension respektive avdrag från pensionen enligt 6 kap. 7 § samma lag skall faktorn 0,7 procent ersättas av faktorn 0,6 procent för månaderna före den 1 juli 1990.

25 § Inkomstpension enligt lagen (1998:000) om inkomstgrundad ålderspension skall betalas ut utan ansökan från och med januari år 2001 till den som vid utgången av år 2000 uppbär ålderspension enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring.

Pensionsrätt m.m. för åren 1960–1998

Beräkning och fastställande av pensionsrätt och andra pensionsgrundande belopp än pensionsgrundande inkomst

26 § Pensionsrätt enligt lagen (1998:000) om inkomstgrundad ålderspension skall fastställas för åren 1960–1998 för den som var försäkrad respektive år. Detsamma gäller pensionsgrundande belopp för föräldrar till små barn enligt 3 kap. 10 § och, för åren 1995–1998, pensionsgrundande belopp för pliktjänstgöring enligt 3 kap. 8 § den lagen.

Första stycket gäller inte personer som avlidit före den 1 januari 1999.

27 § Vid beräkning och fastställande av pensionsrätt och pensionsgrundande belopp enligt 26 § gäller, med de ändringar som anges i andra och tredje styckena samt 28–33 §§, i tillämpliga delar följande bestämmelser i lagen (1998:000) om inkomstgrundad ålderspension:

– 3 kap. 2 och 3 §§ om fastställande av andra pensionsgrundande belopp än pensionsgrundande inkomst,

– 3 kap. 8 § och 9 § första stycket om pensionsgrundande belopp för pliktjänstgöring,

– 3 kap. 10–12, 17 och 19 §§, 23 § andra stycket andra meningen samt 24 § om pensionsgrundande belopp för föräldrar till små barn, och

– 4 kap. 1 § första stycket samt 2 och 3 §§ om fastställande av pensionsrätt.

När pensionsgrundande belopp enligt 26 § fastställs skall, då pensionspoäng inte tillgodoräknats på grund av underlåten eller bristande avgiftsbetalning, 3 kap. 2 § lagen om inkomstgrundad ålderspension tillämpas som om avgift betalats inom föreskriven tid. Då inkomst undantagits från

försäkringen för tilläggspension enligt lagen (1959:291) om försäkring för allmän tilläggspension eller lagen (1962:381) om allmän försäkring skall sistnämnda bestämmelse i lagen om inkomstgrundad ålderspension tillämpas som om inkomsten inte undantagits från försäkringen för tilläggspension. Vid beräkning enligt 3 kap. 9 § första stycket och 17 § första stycket 2 lagen om inkomstgrundad ålderspension av genomsnittet av samtliga fastställda pensionsgrundande inkomster för försäkrade under 65 år skall de inkomster användas som ligger till grund för bestämmande av inkomstindex enligt 7 § denna lag.

Bestämmelserna i 3 kap. 24 § lagen om inkomstgrundad ålderspension skall tillämpas endast i fråga om faderskapsdom som vunnit laga kraft efter utgången av år 1998.

28 § Vid tillämpning av 26 § skall den anses försäkrad som respektive år var försäkrad för tilläggspension enligt lagen (1959:291) om försäkring för allmän tilläggspension respektive lagen (1962:381) om allmän försäkring. Detta gäller dock inte den som var försäkrad för tilläggspension endast på grund av att han eller hon tillgodoräknats pensionspoäng för tidigare år. Som bosatt i Sverige skall vidare den anses vara som respektive år skulle anses som bosatt här enligt de lagar som anges i detta stycke.

För en person som tillgodoräknats pensionspoäng för något av åren 1960–1998 skall, utan hinder av första stycket, pensionsrätt alltid fastställas på de belopp som följer av 10 §.

29 § Pensionsrätt för premiepension skall inte fastställas för åren 1960–1994. I stället skall en försäkrads pensionsrätt för inkomstpension för de åren utgöra 18,5 procent av pensionsunderlaget.

För åren 1995–1998 skall pensionsrätt för inkomstpension utgöra 16,5 procent av pensionsunderlaget och pensionsrätt för premiepension skall utgöra 2 procent av samma underlag. När pensionsrätt för premiepension fastställs för de åren skall vidare bortses från den del av pensionsunderlaget som hänför sig till andra pensionsgrundande belopp än pensionsgrundande inkomst. Den försäkrades pensionsrätt för inkomstpension skall för de åren utgöra 18,5 procent av den delen av pensionsunderlaget.

Vid estämmande av pensionsrätt för personer födda under åren 1938–1953 skall bestämmelserna i 4 kap. 6 § lagen (1998:000) om inkomstgrundad ålderspension tillämpas.

Pensionsgrundande belopp för plikttjänstgöring

30 § För år 1995 skall pensionsgrundande belopp för plikttjänstgöring enligt 3 kap. 8 § lagen (1998:000) om inkomstgrundad ålderspension även tillgodoräknas en försäkrad som under det året genomgått grundutbildning enligt värnpliktslagen (1941:967), lagen (1966:413) om vapenfri tjänst eller lagen (1980:1021) om militär grundutbildning för kvinnor eller repetitionsutbildning i omedelbar anslutning till grundutbildning enligt värnpliktslagen. Detsamma gäller för åren 1996–1998 för den som

genomgått grundutbildning enligt lagen om militär grundutbildning för kvinnor.

Sådan utbildning som avses i första stycket skall därvid likställas med grundutbildning enligt lagen (1994:1809) om totalförsvarsplikt. Vidare skall dagersättning för sådan utbildning som avses i första stycket likställas med dagersättning enligt den lagen.

Pensionsgrundande belopp för föräldrar till små barn

31 § En försäkrad skall för åren 1960–1998 tillgodoräknas pensionsgrundande belopp för föräldrar till små barn enligt 3 kap. 10 § lagen (1998:000) om inkomstgrundad ålderspension även om han eller hon inte varit bosatt tillsammans med barnet.

Kan båda föräldrarna enligt 3 kap. 11 och 12 §§ lagen om inkomstgrundad ålderspension tillgodoräknas pensionsgrundande belopp för föräldrar till små barn, skall beloppet tillgodoräknas den av dem som, för det år det pensionsgrundande beloppet hänför sig till, tillgodoräknats lägst pensionspoäng enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring. Om ingen av dem tillgodoräknats någon pensionspoäng för det året eller om de tillgodoräknats lika hög pensionspoäng, skall pensionsgrundande belopp för föräldrar till små barn tillgodoräknas enligt bestämmelserna i 3 kap. 21 § lagen om inkomstgrundad ålderspension.

32 § För åren 1960–1998 skall, då pensionspoäng inte tillgodoräknats på grund av underlåten eller bristande avgiftsbetalning, vid tillämpning av 3 kap. 17 § första stycket 1 och 2 lagen (1998:000) om inkomstgrundad ålderspension och vid tillämpning av 30 § andra stycket denna lag, pensionsgrundande inkomst och andra pensionsgrundande belopp under intjänandeåret beräknas som om avgift har betalats inom föreskriven tid. Då inkomst undantagits från försäkringen för tilläggspension enligt lagen (1959:291) om försäkring för allmän tilläggspension eller lagen (1962:381) om allmän försäkring skall beräkningen göras som om inkomsten inte undantagits från försäkringen för tilläggspension.

33 § Vid omräkning enligt 3 kap. 19 § första stycket lagen (1998:000) om inkomstgrundad ålderspension skall för åren 1960–1981 med basbelopp enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring avses det vid ingången av respektive år gällande basbeloppet enligt lagen (1959:291) om försäkring för allmän tilläggspension eller lagen om allmän försäkring.

Omräkning av pensionsrätt och pensionsbehållning

34 § Bestämmelserna i 5 kap. 6 § första stycket och 9 § lagen (1998:000) om inkomstgrundad ålderspension skall, i tillämpliga delar gälla för åren 1961–1998.

35 § Avgiftsmedel som hänför sig till intjänandeåren 1995–1998 skall tillföras dem för vilka pensionsrätt för premiepension har fastställts för nämnda år. Medlen skall tillföras var och en med ett belopp som motsvarar hans eller hennes fastställda pensionsrätt för premiepension för respektive år.

Om summan av fastställda pensionsrätter överstiger de inbetalda avgiftsmedlen, skall underskottet täckas av de avgiftsmedel som hänför sig till intjänandeåret 1999. Om summan av fastställda pensionsrätter understiger de inbetalda avgiftsmedlen, skall överskottet föras över till den tillfälliga förvaltningen hos Riksgäldskontoret enligt 8 kap. 1 § första stycket lagen (1998:000) om inkomstgrundad ålderspension.

36 § Den samlade avkastningen på avgiftsmedel som uppkommit under åren 1995–1998 skall tillföras dem för vilka pensionsrätt för premiepension har fastställts för intjänandeåren 1995–1997. Avkastningen skall fördelas mellan summan av fastställda pensionsrätter för respektive år i förhållande till hur länge avgiftsmedlen för det året stått inne på kontot. Den avkastning som belöper på summan av fastställda pensionsrätter för ett visst intjänandeår skall därefter fördelas i förhållande till vars och ens fastställda pensionsrätt för premiepension för det året.

Avkastning som uppkommer efter utgången av år 1998 skall fördelas enligt bestämmelserna i 8 kap. 1 § andra stycket lagen (1998:000) om inkomstgrundad ålderspension.

37 § Avgiftsmedel som hänför sig till intjänandeåret 1998 skall den 1 januari 1999 föras över till förvaltning enligt 8 kap. 1 § första stycket lagen (1998:000) om inkomstgrundad ålderspension. Till denna förvaltning skall också föras den avkastning som uppkommer under år 1999.

38 § När pensionsrätt för premiepension har fastställts enligt 26 § skall bestämmelserna i 8 kap. 2–4 §§ lagen (1998:000) om inkomstgrundad ålderspension tillämpas i fråga om de medel och den avkastning som avses i 35 och 36 §§ denna lag.

Beslut m.m.

39 § En far som för något av åren 1960–1998 vill tillgodoräknas ett pensionsgrundande belopp för föräldrar till små barn enligt 3 kap. 10 § lagen (1998:000) om inkomstgrundad ålderspension skall skriftligen ansöka om detta hos den allmänna försäkringskassan och visa att han uppfyller villkoren för att tillgodoräknas ett sådant belopp. Om modern till det eller de barn det pensionsgrundande beloppet avser lever den 1 januari 1999, skall sådan ansökan ha kommit in till försäkringskassan senast den 31 augusti 1999.

40 § För beslut enligt 26 § gäller bestämmelserna i 13 kap. 4–6 §§ lagen (1998:000) om inkomstgrundad ålderspension .

41 § Den allmänna försäkringskassan skall skriftligen underrätta den som beslut enligt 26 § avser om pensionsgrundande belopp eller pensionsrätt för åren 1960–1998 som fastställts för honom eller henne. Underrättelsen skall skickas till den som beslutet avser, när det gäller pensionsrätt för premiepension för åren 1995–1997, senast den 31 mars 1999 och, när det gäller beslut om pensionsgrundande belopp och pensionsrätt i övrigt, senast den 31 mars 2000. Av underrättelsen skall det framgå hur man begär omprövning och överklagar beslutet.

Underrättelse behöver dock inte sändas till personer som vid tidpunkten för beslutet inte är inskrivna hos någon försäkringskassa.

42 § För beslut enligt 26 § gäller, om inte annat framgår av andra stycket eller 43 §, i tillämpliga delar följande bestämmelser i lagen (1998:000) om inkomstgrundad ålderspension:

- 13 kap. 7 § om ändring av beslut,
- 13 kap. 9 § första och andra styckena, 10 §, 11 § tredje stycket, 12 §, 13 § andra och tredje styckena samt 15–16 §§ om omprövning av beslut,
- 13 kap. 17–18 §§, 20–21 §§, 22 § första och tredje styckena samt 23 § om överklagande av beslut,
- 15 kap. 3 § om underrättelse till enskild, samt
- 15 kap. 11, 13 och 14 §§ om uppgiftsskyldighet m.m.

Vid tillämpning av 13 kap. 12 § lagen om inkomstgrundad ålderspension skall hänvisningen till 13 kap. 11 § den lagen i stället avse 43 § denna lag.

43 § Den som vill begära omprövning av beslut enligt 26 § skall göra detta skriftligen senast den 30 juni 2000 i fråga om beslut som skall meddelas senast den 31 mars 1999 och senast den 30 juni 2001 i fråga om beslut som skall meddelas senast den 31 mars 2000. Om den som begär omprövning gör sannolikt att han eller hon inte inom två månader före utgången av nämnda tid fått kännedom om beslutet, skall begäran i stället ha kommit in inom två månader från den dag då den som begär omprövningen fick sådan kännedom.

Omprövar allmän försäkringskassa självmant beslut enligt 26 § skall omprövningsbeslutet, om inte annat följer av 42 §, meddelas senast den 30 juni 2000 i fråga om beslut som meddelas senast den 31 mars 1999 och senast den 30 juni 2001 i fråga om beslut som skall meddelas senast den 31 mars 2000.

44 § Beslut enligt 26 § får överklagas av Riksförsäkringsverket senast den 30 juni 2000 beträffande beslut som meddelas senast den 31 mars 1999 och senast den 30 juni 2001 beträffande beslut som skall meddelas senast den 31 mars 2000.

2.3 Förslag till lag om ändring i lagen (1962:381) om allmän försäkring

Prop. 1997/98:151
Bilaga 4

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1962:381) om allmän försäkring¹

dels att 11 kap. 2–6 a §§ och 20 kap. 14 § skall upphöra att gälla,
dels att 1 kap. 3 och 6 §§, 3 kap. 2 och 2 a §§, 5 kap. 4 och 6 §§, 6 kap. 3 §, 11 kap. 1 §, 12 kap. 3 §, 13 kap. 2 och 4 §§, 15 kap. 2 §, 16 kap. 5 §, 19 kap. 4 §, 20 kap. 2 och 15 §§ samt punkt 8 i övergångsbestämmelserna till lagen (1988:881) om ändring i nämnda lag skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

3 §²

Försäkrade enligt denna lag är dels svenska medborgare, dels personer som utan att vara svenska medborgare är bosatta i riket. En försäkrad som lämnar Sverige skall fortfarande anses vara bosatt i riket, om utlandsvistelsen är avsedd att vara längst ett år.

Utländsk sjöman på svenskt handelsfartyg är försäkrad för tilläggspension även om *han ej* är bosatt i riket.

Såvitt angår försäkringen för tilläggspension är den som enligt 11 kap. 6 § tillgodoräknats pensionspoäng försäkrad, även om *han ej* längre uppfyller förutsättningarna enligt första eller andra stycket.

Utländsk sjöman på svenskt handelsfartyg är försäkrad för tilläggspension även om *han eller hon inte* är bosatt i riket.

Såvitt angår försäkringen för tilläggspension är den som enligt 4 kap. 1 § lagen (1998:000) om inkomstgrundad ålderspension eller 11 kap. 6 §, i detta lagrumms lydelse före den 1 januari 1999, tillgodoräknats pensionspoäng försäkrad, även om *han eller hon inte* längre uppfyller förutsättningarna enligt första eller andra stycket.

Om regeringen inte föreskriver annat, skall den som av en statlig arbetsgivare sänds till ett annat land för arbete för arbetsgivarens räkning anses bosatt i riket under hela utsändningstiden även om denna är avsedd att vara längre än ett år. Detta gäller även medföljande make samt barn som inte fyllt 18 år. Med make likställs den som utan att vara gift med

¹ Lagen omtryckt 1982:120.

Senaste lydelse av

11 kap. 2 § 1997:1273.

11 kap. 3 § 1997:1274.

11 kap. 4 § 1996:1336.

11 kap. 6 § 1997:485.

11 kap. 6 a § 1997:485.

20 kap. 14 § 1981:692.

² Senaste lydelse 1984:1104.

den utsände lever tillsammans med denne, om de tidigare har varit gifta eller gemensamt har eller har haft barn.

Prop. 1997/98:151
Bilaga 4

6 §³

Inom den allmänna försäkringen skall de beräkningar, som anges i denna lag, göras med anknytning till ett *basbelopp*. Vissa beräkningar skall dock göras enligt vad som anges i tredje och femte styckena.

Basbeloppet räknas fram genom att bastalet 36 273 multipliceras med ett jämförelsetal som minskats med talet 1 och därefter multiplicerats med 0,80, varefter ett tillägg gjorts med talet 1. Jämförelsetalet anger förhållandet mellan det allmänna prisläget i juni året före det som *basbeloppet* avser och prisläget i juni 1996. Det framräknade *basbeloppet* avrundas till närmaste hundratal kronor och fastställs för varje år av regeringen.

Det enligt andra stycket fastställda beloppet skall minskas med två procent vid beräkning av

a) folkpension i form av ålderspension, förtidspension och efterlevandepension enligt 6–8 kap. samt änkepension, barnpension och barntillägg som uppbärs med stöd av övergångsbestämmelserna till lagen (1988:881) om ändring i denna lag,

b) allmän tilläggspension i form av ålderspension, förtidspension och efterlevandepension enligt 12–14 kap. samt änkepension och barnpension som uppbärs med stöd av övergångsbestämmelserna till lagen (1988:881) om ändring i denna lag.

I fråga om efterlevandepension som utgörs av barnpension skall någon minskning enligt tredje stycket inte göras när det gäller den beloppsgräns som anges i 8 kap. 3 § andra meningen.

Vid beräkning av pensionsgrundande inkomst och tillgodoräknande av pensionspoäng enligt 11 kap. 5 och 6 §§ skall det i andra stycket

Inom den allmänna försäkringen skall de beräkningar, som anges i denna lag, göras med anknytning till ett *prisbasbelopp*. Detta belopp skall fastställas för varje år av regeringen. Vissa beräkningar skall dock göras enligt vad som anges i tredje stycket. Regeringen skall också för varje år fastställa ett förhöjt *prisbasbelopp* enligt femte stycket.

Prisbasbeloppet räknas fram genom att bastalet 36 273 multipliceras med ett jämförelsetal som minskats med talet 1 och därefter multiplicerats med 0,80, varefter ett tillägg gjorts med talet 1. Jämförelsetalet anger förhållandet mellan det allmänna prisläget i juni året före det som *prisbasbeloppet* avser och prisläget i juni 1996. Det framräknade *prisbasbeloppet* avrundas till närmaste hundratal kronor.

Det förhöjda prisbasbeloppet räknas fram och avrundas på samma sätt som prisbasbeloppet enligt andra stycket. Därvid skall

³ Senaste lydelse 1997:565.

angivna bastalet höjas till 36 992 och multipliceras med ett jämförelsetal som inte minskats. *Det framräknade beloppet (förhöjt basbelopp) avrundas till närmaste hundratal kronor och fastställs för varje år av regeringen.*

dock det där angivna bastalet höjas till 36 992 och multipliceras med ett jämförelsetal som inte minskats.

Prop. 1997/98:151
Bilaga 4

Om det i lag eller annan författning eller på annat sätt hänvisas till basbelopp eller förhöjt basbelopp enligt detta lagrum skall därmed avses prisbasbelopp respektive förhöjt prisbasbelopp.

3 kap. **2 §⁴**

Sjukpenninggrundande inkomst är den årliga inkomst i pengar som en försäkrad kan antas komma att tills vidare få för eget arbete, antingen såsom arbetstagare i allmän eller enskild tjänst (inkomst av anställning) eller på annan grund (inkomst av annat förvärvsarbete). Som inkomst av anställning räknas dock inte ersättning från en arbetsgivare som är bosatt utomlands eller en utländsk juridisk person, om arbetet har utförts i arbetsgivarens verksamhet utom riket. I fråga om arbete som utförs utomlands av den som av en statlig arbetsgivare sänts till ett annat land för arbete för arbetsgivarens räkning bortses vid beräkningen av sjukpenninggrundande inkomst från sådana lönetillägg som betingas av ökade levnadskostnader och andra särskilda förhållanden i sysselsättningslandet. Som inkomst av anställning eller inkomst av annat förvärvsarbete räknas inte heller intäkt som avses i 32 § 1 mom. första stycket h och i kommunal-skattelagen (1928:370) eller sådan ersättning som anges i 1 § första stycket 2–6 och fjärde stycket

Sjukpenninggrundande inkomst är den årliga inkomst i pengar som en försäkrad kan antas komma att tills vidare få för eget arbete, antingen såsom arbetstagare i allmän eller enskild tjänst (inkomst av anställning) eller på annan grund (inkomst av annat förvärvsarbete). Som inkomst av anställning räknas dock inte ersättning från en arbetsgivare som är bosatt utomlands eller en utländsk juridisk person, om arbetet har utförts i arbetsgivarens verksamhet utom riket. I fråga om arbete som utförs utomlands av den som av en statlig arbetsgivare sänts till ett annat land för arbete för arbetsgivarens räkning bortses vid beräkningen av sjukpenninggrundande inkomst från sådana lönetillägg som betingas av ökade levnadskostnader och andra särskilda förhållanden i sysselsättningslandet. Som inkomst av anställning eller inkomst av annat förvärvsarbete räknas inte heller intäkt som avses i 32 § 1 mom. första stycket h och i kommunal-skattelagen (1928:370) eller sådan ersättning som anges i 1 § första stycket 1–5 och fjärde stycket

⁴ Senaste lydelse 1996:1217.

lagen (1990:659) om särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster. Som inkomst av annat förvärvsarbete räknas inte sådan ersättning enligt gruppsjukförsäkring eller trygghetsförsäkring vid arbetsskada som enligt 2 § första stycket lagen om särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster utgör underlag för nämnda skatt. Den sjukpenninggrundande inkomsten fastställs av försäkringskassan. Inkomst av anställning och inkomst av annat förvärvsarbete skall därvid var för sig avrundas till närmast lägre hundratal kronor.

Vid beräkning av sjukpenninggrundande inkomst bortses från sådan inkomst av anställning och annat förvärvsarbete som överstiger sju och en halv gånger *basbeloppet*. Det belopp som sålunda skall undantas skall i första hand räknas av från inkomst av annat förvärvsarbete. Ersättning för utfört arbete i annan form än pension räknas som inkomst av anställning, såvida ersättningen under ett år uppgår till minst 1 000 kronor, även om mottagaren inte är anställd hos den som utger ersättningen. I nu angivna fall skall den som utför arbetet anses såsom arbetstagare och den som utger ersättningen såsom arbetsgivare. Kan ersättning för arbete för någon annans räkning under året inte antas uppgå till minst 1 000 kronor, skall ersättningen från denne inte tas med vid beräkningen av den sjukpenninggrundande inkomsten i annat fall än då den utgör inkomst av näringsverksamhet. Vid beräkning av sjukpenninggrundande inkomst av anställning skall bortses från ersättning som enligt 2 a § skall anses som inkomst av annat förvärvsarbete samt ersättning som idrottsutövare får från sådan ideell förening som avses i 7 § 5 mom.

lagen (1990:659) om särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster. Som inkomst av annat förvärvsarbete räknas inte sådan ersättning enligt gruppsjukförsäkring eller trygghetsförsäkring vid arbetsskada som enligt 2 § första stycket lagen om särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster utgör underlag för nämnda skatt. Den sjukpenninggrundande inkomsten fastställs av försäkringskassan. Inkomst av anställning och inkomst av annat förvärvsarbete skall därvid var för sig avrundas till närmast lägre hundratal kronor.

Vid beräkning av sjukpenninggrundande inkomst bortses från sådan inkomst av anställning och annat förvärvsarbete som överstiger sju och en halv gånger *prisbasbeloppet*. Det belopp som sålunda skall undantas skall i första hand räknas av från inkomst av annat förvärvsarbete. Ersättning för utfört arbete i annan form än pension räknas som inkomst av anställning, såvida ersättningen under ett år uppgår till minst 1 000 kronor, även om mottagaren inte är anställd hos den som utger ersättningen. I nu angivna fall skall den som utför arbetet anses såsom arbetstagare och den som utger ersättningen såsom arbetsgivare. Kan ersättning för arbete för någon annans räkning under året inte antas uppgå till minst 1 000 kronor, skall ersättningen från denne inte tas med vid beräkningen av den sjukpenninggrundande inkomsten i annat fall än då den utgör inkomst av näringsverksamhet. Vid beräkning av sjukpenninggrundande inkomst av anställning skall bortses från ersättning som enligt 2 a § skall anses som inkomst av annat förvärvsarbete samt ersättning som idrottsutövare får från sådan ideell förening som avses i 7 § 5 mom.

lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt och som har till huvudsakligt syfte att främja idrottslig verksamhet, om ersättningen från föreningen under året inte kan antas uppgå till minst ett halvt *basbelopp*. Vid beräkning av sjukpenninggrundande inkomst av anställning bortses även från ersättning från en stiftelse som har till väsentligt ändamål att tillgodose ekonomiska intressen hos dem som är eller har varit anställda hos en arbetsgivare som lämnat bidrag till stiftelsen (vinstandelsstiftelse) eller från en annan juridisk person med motsvarande ändamål, om ersättningen avser en sådan anställd och inte utgör ersättning för arbete för den juridiska personens räkning. Detta gäller dock endast om de bidrag arbetsgivaren lämnat till den juridiska personen varit avsedda att vara bundna under minst tre kalenderår och att på likartade villkor tillkomma en betydande del av de anställda. Om arbetsgivaren är ett fåmansföretag eller ett fåmansägt handelsbolag skall vid beräkningen inte bortses från ersättning som den juridiska personen lämnar till sådan företagsledare eller delägare i företaget eller denne närstående person som avses i punkt 14 av anvisningarna till 32 § kommunalskattelagen. Vid beräkning av sjukpenninggrundande inkomst av anställning skall alltid bortses från ersättning från en vinstandelsstiftelse som härrör från bidrag som arbetsgivaren lämnat under åren 1988–1991.

lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt och som har till huvudsakligt syfte att främja idrottslig verksamhet, om ersättningen från föreningen under året inte kan antas uppgå till minst ett halvt *prisbasbelopp*. Vid beräkning av sjukpenninggrundande inkomst av anställning bortses även från ersättning från en stiftelse som har till väsentligt ändamål att tillgodose ekonomiska intressen hos dem som är eller har varit anställda hos en arbetsgivare som lämnat bidrag till stiftelsen (vinstandelsstiftelse) eller från en annan juridisk person med motsvarande ändamål, om ersättningen avser en sådan anställd och inte utgör ersättning för arbete för den juridiska personens räkning. Detta gäller dock endast om de bidrag arbetsgivaren lämnat till den juridiska personen varit avsedda att vara bundna under minst tre kalenderår och att på likartade villkor tillkomma en betydande del av de anställda. Om arbetsgivaren är ett fåmansföretag eller ett fåmansägt handelsbolag skall vid beräkningen inte bortses från ersättning som den juridiska personen lämnar till sådan företagsledare eller delägare i företaget eller denne närstående person som avses i punkt 14 av anvisningarna till 32 § kommunalskattelagen. Vid beräkning av sjukpenninggrundande inkomst av anställning skall alltid bortses från ersättning från en vinstandelsstiftelse som härrör från bidrag som arbetsgivaren lämnat under åren 1988–1991.

Beräkningen av den sjukpenninggrundande inkomsten skall, där förhållandena inte är kända för försäkringskassan, grundas på de upplysningar som kassan kan inhämta av den försäkrade eller dennes arbetsgivare eller som kan framgå av den uppskattning, som vid taxering gjorts av den försäkrades inkomst. Semesterlön får inte inräknas i den sjukpenninggrundande inkomsten till högre belopp än vad som skulle ha utgivits i lön för utfört arbete under motsvarande tid. En liknande begränsning

skall gälla semesterersättning. Inkomst av arbete för egen räkning får ej beräknas högre än som motsvarar skälig avlöning för liknande arbete för annans räkning.

Prop. 1997/98:151
Bilaga 4

2 a §⁵

Vid beräkning av sjukpenninggrundande inkomst skall ersättning från en arbetsgivare som är bosatt utomlands eller är en utländsk juridisk person anses som inkomst av annat förvärvsarbete, om ersättningen avser arbete som utförts inom riket samt arbetsgivaren och arbetstagaren träffat överenskommelse om att ersättningen skall hänföras till sådan inkomst.

Vid beräkning av sjukpenninggrundande inkomst skall som inkomst av annat förvärvsarbete också anses ersättning som utgör skattepliktig inkomst av tjänst enligt kommunalskattelagen (1928:370) och som, utan att anställningsförhållande förelegat, *utbetalas* av fysisk person bosatt utomlands eller utländsk juridisk person. Detta gäller dock inte i fråga om sådan skattepliktig intäkt som avses i 11 kap. 2 § första stycket tredje meningen.

Vid beräkning av sjukpenninggrundande inkomst skall som inkomst av annat förvärvsarbete också anses ersättning som utgör skattepliktig inkomst av tjänst enligt kommunalskattelagen (1928:370) och som, utan att anställningsförhållande förelegat, *betalas ut* av en fysisk person *som är* bosatt utomlands eller *av en* utländsk juridisk person. Detta gäller dock inte i fråga om sådan skattepliktig intäkt som avses i 2 kap. 3 § första stycket tredje meningen lagen (1998:000) om inkomstgrundad ålderspension.

Som inkomst av annat förvärvsarbete räknas dessutom ersättning för arbete under förutsättning att ersättningen betalas ut

1. till mottagare som har en F-skattsedel antingen när ersättningen bestäms eller när den betalas ut,

2. till mottagare som har en A-skattsedel eller en F-skattsedel med villkor enligt 4 kap. 9 § skattebetalningslagen (1997:483) eller som saknar skattsedel på preliminär skatt, om ersättningen tillsammans med annan ersättning för arbete från samma utbetalare under inkomståret kan antas komma att understiga 10 000 kronor och utbetalaren är en fysisk person eller ett dödsbo samt vad som utbetalts inte utgör utgift i en av utbetalaren bedriven näringsverksamhet,

3. till delägare i handelsbolag av bolaget,

4. till medlem i europeisk ekonomisk intressegruppering av grupperingen.

Om i fall som avses i tredje stycket 1 mottagaren har en F-skattsedel med villkor enligt 4 kap. 9 § skattebetalningslagen, räknas ersättningen som inkomst av annat förvärvsarbete bara om F-skattsedeln skriftligen åberopas.

⁵ Senaste lydelse 1997:1040.

**5 kap.
4 §⁶**

Prop. 1997/98:151
Bilaga 4

Med år för vilka tillgodoräknats pensionspoäng jämföras

1. år, för vilket pensionspoäng inte tillgodoräknats till följd av bestämmelserna i 11 kap. 6 § första stycket eller 11 kap. 7 §, i detta lagrumms lydelse före den 1 januari 1982,

1. år, för vilket pensionspoäng inte tillgodoräknats till följd av bestämmelserna i 11 kap. 6 § första stycket, *i detta lagrumms lydelse före den 1 januari 1999, eller 4 kap. 8 § andra stycket lagen (1998:000) om inkomstgrundad ålderspension om tillgodoräkning av pensionspoäng vid bristande eller underlåten avgiftsbetalning eller bestämmelserna i 11 kap. 7 §, i detta lagrumms lydelse före den 1 januari 1982,*

2. år före år 1960, för vilket beräknats till statlig inkomstskatt taxerad inkomst,

3. såvitt gäller svensk medborgare, år före år 1960 eller, såvitt gäller utländsk medborgare, år före år 1974, för vilket erlagts sjömansskatt, samt

4. såvitt gäller person som uppburit ersättning som avses i 11 kap. 2 § fjärde stycket, år före år 1963, för vilket skulle ha beräknats till statlig inkomstskatt taxerad inkomst om skattskyldighet hade förelegat för ersättningen.

4. såvitt gäller en person som uppburit ersättning som avses i 2 kap. 12 § lagen (1998:000) om inkomstgrundad ålderspension, år före år 1963, för vilket skulle ha beräknats till statlig inkomstskatt taxerad inkomst om skattskyldighet hade förelegat för ersättningen.

6 §⁷

Som bosättningstid i Sverige tillgodoräknas

a) tid under vilken en person varit folkbokförd i Sverige enligt folkbokföringslagen (1991:481); vid flyttning till utlandet skall hänsyn dock inte tas till tid efter utresan om personen enligt nämnda lag skall avregistreras som utflyttad,

b) tid under vilken en här folkbokförd person före tidpunkten för folkbokföringen oavbrutet vistats i Sverige efter att ha ansökt om uppehållstillstånd enligt 1 kap. 4 § utlänningslagen (1989:529) eller motsvarande föreskrift enligt äldre lag,

c) tid under vilken en svensk medborgare av svenska kyrkan, ett svenskt trossamfund, ett organ som är knutet till ett sådant samfund eller en svensk ideell organisation som bedriver biståndsverksamhet varit sänd till ett annat land för arbete för arbetsgivarens räkning; för tid efter år

⁶ Senaste lydelse 1992:1277.

⁷ Senaste lydelse 1992:1277.

1992 skall vad som nu sägs gälla endast om utlandsvistelsen varat längst tre år i följd,

Prop. 1997/98:151
Bilaga 4

d) tid under vilken en försäkrad haft inkomst av anställning eller inkomst av annat förvärvsarbete som avses i 11 kap.,

d) tid under vilken en försäkrad haft inkomst av anställning eller inkomst av annat förvärvsarbete som avses i 2 kap. lagen (1998:000) om inkomstgrundad ålderspension,

e) tid före år 1993 under vilken en svensk medborgare haft anställning i ett annat land som grundat rätt till svensk statligt reglerad pension, dock inte tid för vilken rätt till pension grundad på bosättning i det andra landet föreligger om sådan pension kan utbetalas till den som är bosatt i Sverige,

f) i den mån regeringen så förordnar tid under vilken en person som inte fyllt 26 år bedriver studier i annat land.

Som bosättnings tid i Sverige tillgodoräknas även tid som avses i 7 och 9 §§.

Som bosättnings tid i Sverige enligt första stycket a) tillgodoräknas inte tid då någon enligt förordnande av regeringen med stöd av 1 kap. 3 § fjärde stycket inte skall anses bosatt i Sverige.

Vad som i första stycket sägs om folkbokföring enligt folkbokföringslagen skall gälla också i fråga om kyrkobokföring enligt lag som ersatts av folkbokföringslagen eller enligt motsvarande äldre författning.

Bestämmelserna i första stycket c) gäller även medföljande make samt barn under 18 år till person som där avses.

Bestämmelserna i första stycket d), såvitt gäller tid före år 1993 för vilken den försäkrade tillgodoräknats pensionspoäng enligt 11 kap., och första stycket e) gäller även medföljande make samt barn under 18 år till person som där avses. Som bosättnings tid tillgodoräknas dock inte tid för vilken maken eller barnet har rätt till pension grundad på bosättnings tid i det andra landet om sådan pension kan utbetalas till den som är bosatt i Sverige.

Bestämmelserna i första stycket d), såvitt gäller tid före år 1993 för vilken den försäkrade tillgodoräknats pensionspoäng enligt 11 kap. i kapitlets lydelse före den 1 januari 1999, och första stycket e) gäller även medföljande make samt barn under 18 år till person som där avses. Som bosättnings tid tillgodoräknas dock inte tid för vilken maken eller barnet har rätt till pension grundad på bosättnings tid i det andra landet om sådan pension kan utbetalas till den som är bosatt i Sverige.

Vid tillämpningen av bestämmelserna i femte och sjätte styckena skall med make likställas den som, utan att vara gift med den person som avses i första stycket c), d) eller e) levtt tillsammans med denne, om de tidigare har varit gifta eller gemensamt har eller har haft barn.

6 kap.
3 §⁸

Uttag av ålderspension *må* återkallas med verkan från nästa månadsskifte. Sådan återkallelse gäller *ej* för försäkrad, som *åtnjuter* tilläggspension enligt 12 kap., *med mindre* han *tillika* gör motsvarande återkallelse enligt 12 kap. 3 §.

Uttag av ålderspension *får helt eller delvis* återkallas med verkan från nästa månadsskifte. *Har ålderspension återkallats tidigare får dock ny återkallelse inte avse tid före sex månader efter det att den tidigare återkallelsen började gälla.* Sådan återkallelse gäller *inte heller* för försäkrad, som *uppbär* tilläggspension enligt 12 kap., *om inte* han *eller hon* gör motsvarande återkallelse enligt 12 kap. 3 §.

Skall ålderspension *ånyo börja utgå* efter återkallelse *som avses i första stycket*, beräknas pensionens storlek med tillämpning av bestämmelserna i 2 § på grundval av den försäkrades ålder då pensionen *ånyo* börjar *utgå*. För varje månad, varunder ålderspension tidigare *utgått göres* vid beräkningen avdrag med *fem tiondels* procent *såvitt avser* tid före den månad, varunder den försäkrade fyllt sextiofem år, och *sju tiondels* procent *såvitt avser* annan tid.

Skall ålderspension efter återkallelse *av pensionsuttag börja betalas ut på nytt*, beräknas pensionens storlek med tillämpning av bestämmelserna i 2 § på grundval av den försäkrades ålder då pensionen *på nytt* börjar *utges*. För varje månad, varunder ålderspension tidigare *har betalats ut, skall* vid beräkningen *göras* avdrag med *0,5* procent *för* tid före den månad, varunder den försäkrade *har* fyllt 65 år, och *0,7* procent *för* annan tid.

11 kap.
1 §⁹

Rätt till tilläggspension grundas på inkomst av förvärvsarbete.

För varje år, varunder någon varit försäkrad enligt 1 kap. 3 § första eller andra stycket, skall för honom enligt vad nedan sägs beräknas pensionsgrundande inkomst på grundval av hans inkomst av anställning och inkomst av annat förvärvsarbete under året. Sådan beräkning skall icke göras för år före det då den försäkrade uppnår sexton års ålder, ej heller för år då den försäkrade avlidit eller för år efter det då han fyllt sextiofyra år eller för tidigare

Pensionsgrundande inkomst och pensionspoäng beräknas och fastställs enligt lagen (1998:000) om inkomstgrundad ålderspension.

⁸ Senaste lydelse 1990:743.

⁹ Senaste lydelse 1979:127.

är, varunder han för hela året åtnjutit hel ålderspension enligt denna lag.

Prop. 1997/98:151
Bilaga 4

12 kap. 3 §¹⁰

Uttag av ålderspension må återkallas med verkan från nästa månadsskifte. Sådan återkallelse gäller ej för försäkrad, som åtnjuter folkpension enligt 6 kap. med mindre han tillika gör motsvarande återkallelse enligt 6 kap. 3 §.

Uttag av ålderspension får helt eller delvis återkallas med verkan från nästa månadsskifte. Har ålderspension återkallats tidigare får dock ny återkallelse inte avse tid före sex månader efter det att den tidigare återkallelsen började gälla. Sådan återkallelse gäller inte heller för försäkrad, som uppbär folkpension enligt 6 kap., om inte han eller hon gör motsvarande återkallelse enligt 6 kap. 3 §.

Skall ålderspension ånyo börja utgå efter återkallelse som avses i första stycket, beräknas pensionens storlek med tillämpning av bestämmelserna i 2 § på grundval av den försäkrades ålder då pensionen ånyo börjar utgå. För varje månad, varunder ålderspension tidigare utgått göres vid beräkningen avdrag med fem tiondels procent såvitt avser tid före den månad, varunder den försäkrade fyllt sextiofem år, och sju tiondels procent såvitt avser annan tid.

Skall ålderspension efter återkallelse av pensionsuttag börja betalas ut på nytt, beräknas pensionens storlek med tillämpning av bestämmelserna i 2 § på grundval av den försäkrades ålder då pensionen på nytt börjar utges. För varje månad, varunder ålderspension tidigare har betalats ut, skall vid beräkningen göras avdrag med 0,5 procent för tid före den månad, varunder den försäkrade har fyllt 65 år, och 0,7 procent för annan tid.

13 kap. 2 §¹¹

Har pensionspoäng tillgodoräknats den försäkrade för minst två år av de fyra år som närmast föregått det år då pensionsfallet inträffar, skall förtidspension utges med tillämpning av bestämmelserna i andra stycket. Detsamma skall gälla då vid tidpunkten för pensionsfallet den försäkrades sjukpenninggrundande inkomst eller den inkomst som då skulle ha utgjort hans sjukpenninggrun-

Har pensionspoäng tillgodoräknats den försäkrade för minst två år av de fyra år som närmast föregått det år då pensionsfallet inträffar, skall förtidspension utges med tillämpning av bestämmelserna i andra stycket. Härvid gäller inte bestämmelsen i 20 kap. 2 § första stycket. Bestämmelserna i andra stycket skall även tillämpas då vid tidpunkten för pensionsfallet den försäkrades sjuk-

¹⁰ Senaste lydelse 1990:743.

¹¹ Senaste lydelse 1994:46.

dande inkomst om försäkringskassan hade känt till samtliga förhållanden, uppgår till lägst ett belopp som motsvarar det vid årets ingång gällande *basbeloppet*.

Hel förtidspension motsvarar den tilläggspension i form av ålderspension, som skulle tillkomma den försäkrade, om sådan pension skulle börja utgå från och med den månad varunder han fyller sextiofem år. Härvid skall ålderspensionen beräknas under antagande att den försäkrade för varje år från och med det då förtidspensionen börjar utgå till och med det då han uppnår sextiofyra års ålder tillgodoräknats pensionspoäng motsvarande medeltalet av de pensionspoängtal, vilka tillgodoräknats honom under de fyra år som närmast föregått det år då pensionsfallet inträffade eller, om pensionen därigenom blir större, under samtliga år från och med det då han fyllt sexton år till och med det som närmast föregått pensionsfallet. Vid beräkningen av nämnda medeltal bortses från de år intill ett antal av hälften, för vilka pensionspoäng ej tillgodoräknats den försäkrade eller för vilka poängtalet är lägst.

penninggrundande inkomst eller den inkomst som då skulle ha utgjort hans *eller hennes* sjukpenninggrundande inkomst om försäkringskassan hade känt till samtliga förhållanden, uppgår till lägst ett belopp som motsvarar det vid årets ingång gällande *prisbasbeloppet*.

Hel förtidspension motsvarar den tilläggspension i form av ålderspension, som skulle tillkomma den försäkrade, om sådan pension skulle börja utgå från och med den månad varunder han *eller hon* fyller sextiofem år. Härvid skall ålderspensionen beräknas under antagande att den försäkrade för varje år från och med det då förtidspensionen börjar utgå till och med det då han *eller hon* uppnår sextiofyra års ålder tillgodoräknats pensionspoäng motsvarande medeltalet av de pensionspoängtal, vilka tillgodoräknats honom *eller henne* under de fyra år som närmast föregått det år då pensionsfallet inträffade eller, om pensionen därigenom blir större, under samtliga år från och med det då han *eller hon* fyllt sexton år till och med det som närmast föregått pensionsfallet. Vid beräkningen av nämnda medeltal bortses från de år intill ett antal av hälften, för vilka pensionspoäng ej tillgodoräknats den försäkrade eller för vilka poängtalet är lägst.

Pension enligt denna paragraf får ej utgå, om den försäkrade vid sextiofem års ålder inte kan bli berättigad till ålderspension enligt 12 kap.

4 §¹²

Om förtidspension utgår för tid efter det att ålderspension med stöd av 12 kap. 3 § upphört att utgå, skall förtidspensionen minskas med motsvarande tillämpning av 12 kap. 3 och 4 §§.

¹² Senaste lydelse 1981:1038.

Vid beräkning av förtidspension skall hänsyn inte tas till pensionspoäng som enligt 11 kap. 6 § första och tredje styckena tillgodoräknats den försäkrade för tid då förtidspension enligt denna lag utgått med anledning av samma inkomstförlust. Vårdår som enligt 11 kap. 6 a § tillgodoräknats en försäkrad som under året uppburit förtidspension enligt denna lag får inte åberopas för höjning av förtidspensionen.

Vid beräkning av förtidspension skall hänsyn inte tas till pensionspoäng som enligt 11 kap. 6 § första och tredje styckena, *i dessa lagrumms lydelse före den 1 januari 1999, eller 4 kap. 1 § lagen (1998:000) om inkomstgrundad ålderspension* tillgodoräknats den försäkrade för tid då förtidspension enligt denna lag utgått med anledning av samma inkomstförlust. Vårdår som enligt 11 kap. 6 a §, *i detta lagrumms lydelse före den 1 januari 1999, eller 4 kap. 1 § lagen om inkomstgrundad ålderspension* tillgodoräknats en försäkrad som under året uppburit förtidspension enligt denna lag får inte åberopas för höjning av förtidspensionen.

15 kap.

2 §¹³

För försäkrad, som är född under något av åren 1911–1927, skall vid tillämpning av 11 kap. 1 § andra stycket pensionsgrundande inkomst beräknas även för det år varunder han fyllt sextiofem år, dock ej för det fall han under hela nämnda år åtnjutit hel ålderspension enligt denna lag.

Beräkning av förtidspension skall under förutsättningar som angivas i 13 kap. 2 § för försäkrad som avses i denna paragraf ske under antagande att den försäkrade tillgodoräknats pensionspoäng även för det år då han uppnår sextiofem års ålder.

Vid beräkning av ålderspension som avses i 12 kap. 1 § första stycket skall, om pensionen däri-genom blir större, försäkrad som avses i denna paragraf tillgodoräknas pensionspoäng som om han blivit berättigad till förtidspension

För en pensionsberättigad som är född under något av åren 1911–1927 skall tilläggs-pension beräknas som om pensionspoäng kunnat tillgodoräknas om han eller hon hade blivit berättigad till förtidspension enligt 13 kap. 1 § från och med

¹³ Senaste lydelse 1979:127. Ändringen innebär bl.a. att första och andra styckena upphävs.

enligt 13 kap. 1 § från och med januari månad det år han *uppnår sextiofem* års ålder.

januari månad det år han *eller hon uppnått 65* års ålder. *Detta gäller dock endast om pensionen däri-genom blir större.*

Prop. 1997/98:151
Bilaga 4

16 kap. 5 §¹⁴

Ålderspension *utgår* från och med den månad varunder den försäkrade fyller sextiofem år eller, om han önskar att pensionen skall börja *utgå* tidigare eller senare, från och med den månad som *anges* i pensionsansökningen.

Ålderspension *utges* från och med den månad varunder den försäkrade fyller sextiofem år eller, om han *eller hon* önskar att pensionen skall börja *utges* tidigare eller senare, från och med den månad som *anges* i pensionsansökningen.

Förtidspension, handikappersättning och vårdbidrag *utgår* från och med den månad då rätt till förmånen inträtt. I fall som avses i 1 § andra stycket *utgår* dock förtidspension från och med månaden näst efter den då beslutet om pension meddelats.

Efterlevandepension *utgår* från och med den månad då den försäkrade avlidit eller, om han vid sin död uppbar ålderspension eller förtidspension, från och med månaden näst efter den då dödsfallet inträffat.

Efterlevandepension *utges* från och med den månad då den försäkrade avlidit eller, om han *eller hon* vid sin död uppbar ålderspension eller förtidspension, från och med månaden näst efter den då dödsfallet inträffat.

Inträder rätt till ålderspension eller efterlevandepension vid annan tidpunkt än som åsyftas i första och tredje styckena, *utgår* pensionen från och med den månad då rätten inträtt.

Inträder rätt till ålderspension eller efterlevandepension vid annan tidpunkt än som åsyftas i första och tredje styckena, *skall* pensionen *betalas ut för tid* från och med den månad då rätten inträtt.

Pension får inte *utgå* för längre tid tillbaka än tre månader eller, i fråga om barnpension eller handikappersättning, två år före ansökningsmånaden.

Annan pension än ålderspension får inte betalas ut för längre tid tillbaka än tre månader eller, i fråga om barnpension eller handikappersättning, två år före ansökningsmånaden. Ålderspension får inte betalas ut för tid före månaden närmast efter ansökningsmånaden. Har den försäkrade uppburit förtidspension eller särskild efterlevandepension omedelbart före 65 års ålder får dock

¹⁴ Senaste lydelse 1995:1478.

Det belopp som först förfaller till betalning efter beslut om barnpension enligt 14 kap. 2 § skall minskas med vad som utbetalats i omställningspension enligt 14 kap. 4 § eller särskild efterlevandepension enligt 14 kap. 5 § för den tid som barnpensionsbeloppet avser utöver vad som skulle ha utgetts om beslutet om barnpension förelegat vid utbetalningen av omställningspensionen eller den särskilda efterlevandepensionen.

19 kap.

4 §¹⁵

Avgiftsuttaget till försäkringen för tilläggspension skall vara så avvägt att avgifterna, i den mån de inte skall föras till staten, i förening med andra tillgängliga medel finansierar pensionsutbetalningar, förvaltningskostnader och andra utgifter för försäkringen samt den fondering som behövs.

Om finansieringen av tilläggspension föreskrivs i lagen (1998:000) om inkomstgrundad ålderspension.

20 kap.

2 §¹⁶

Vid tillämpningen av bestämmelserna i 11 kap. 6 a § om försäkrad, som vårdar barn, skall med barn som där sägs likställas fosterbarn.

Vid tillämpningen av denna lag skall, om inte annat sägs i lagen, vårdar som tillgodoräknats enligt 11 kap. 6 a §, i detta lagrumms lydelse före den 1 januari 1999, eller 4 kap. 12 § lagen (1998:000) om inkomstgrundad ålderspension likställas med år för vilka pensionspoäng tillgodoräknats.

Med förälder skall vid tillämpningen av bestämmelserna i 9 kap. 4 § och 11 kap. 6 a § likställas den, med vilken förälder är eller varit gift eller har eller har haft barn, om de stadigvarande sammanbor.

Med förälder skall vid tillämpningen av bestämmelserna i 9 kap. 4 § likställas den, med vilken förälder är eller varit gift eller har eller har haft barn, om de stadigvarande sammanbor.

Med förälder skall vid tillämpningen av bestämmelserna i 9 kap. 4 § likställas den som med socialnämndens tillstånd har tagit emot ett utländskt barn för vård och fostran i syfte att adoptera det.

¹⁵ Senaste lydelse 1994:1746.

¹⁶ Senaste lydelse 1997:485.

Har någon med socialnämndens medgivande tagit emot ett utländskt barn i sitt hem här i landet för vård och fostran i adoptions-syfte, skall vid tillämpning av bestämmelserna i 8 och 14 kap. om rätt till barnpension barnet anses som barn till denne. I sådana fall anses barnet bosatt i Sverige, om den blivande adoptivföräldern var bosatt här i landet vid den tidpunkt då han avled.

Har någon med socialnämndens medgivande tagit emot ett utländskt barn i sitt hem här i landet för vård och fostran i adoptions-syfte, skall vid tillämpning av bestämmelserna i 8 och 14 kap. om rätt till barnpension barnet anses som barn till denne. I sådana fall anses barnet bosatt i Sverige, om den blivande adoptivföräldern var bosatt här i landet vid den tidpunkt då han *eller hon* avled.

Vid tillämpning av bestämmelserna i 3 kap. 2 a § tredje stycket skall den som lämnat uppgift om innehav av en F-skattsedel i en anbudshandling, en faktura eller någon därmed jämförlig handling, som även innehåller uppgifter om utbetalarens och betalningsmottagarens namn och adress eller andra för identifiering godtagbara uppgifter samt uppgift om betalningsmottagarens personnummer eller organisationsnummer anses ha en sådan skattsedel. Uppgiften om innehav av en F-skattsedel gäller även som sådant skriftligt åberopande av F-skattsedeln som avses i 3 kap. 2 a § fjärde stycket. Det som nu sagts gäller dock inte om den som betalar ut ersättningen känner till att uppgiften om innehav av en F-skattsedel är oriktig. Bestämmelser om påföljd för den som lämnar oriktig uppgift finns i skattebrottslagen (1971:69).

15 §¹⁷

Regeringen *äger* träffa överenskommelse med främmande makt *angående* utsträckt tillämpning av denna lag eller om undantag i vissa fall från vad i lagen är stadgat.

Om en svensk medborgare, som sysselsätts utomlands av en arbetsgivare som är bosatt i Sverige eller är svensk juridisk person, på grund av en överenskommelse enligt första stycket inte skall vara försäkrad enligt denna lag, skall pensionsgrundande inkomst av anställning enligt 11 kap. 2 § ändå tillgodoräknas honom, om arbetsgivaren i en förbindelse, som godtas av Riksförsäkringsverket, åtar sig att svara för tilläggs-pensionsavgiften. Motsvarande skall gälla för en svensk medborgare

Regeringen *får* träffa överenskommelse med främmande makt *om* utsträckt tillämpning av denna lag eller om undantag i vissa fall från vad i lagen är stadgat.

¹⁷ Senaste lydelse 1984:1104. Ändringen innebär bl.a. att andra stycket upphävs.

som är anställd hos en utländsk juridisk person, om en svensk juridisk person, som har ett bestämmande inflytande över den utländska juridiska personen, avger en sådan förbindelse.

8.¹⁸ Om en kvinna, som avses i punkt 5 och är född under något av åren 1930–1944 samt har rätt till tilläggspension i form av änkepension enligt äldre bestämmelser, för samma månad får tilläggspension i form av ålderspension, utges änkepensionen endast i den mån den överstiger ålderspensionen. Kvinnan har dock alltid rätt till änkepension med sådant belopp att denna, tillsammans med tilläggspensionen i form av ålderspension, motsvarar viss andel av summan av kvinnans tilläggspension i form av ålderspension och den tilläggspension för mannen som avses i 14 kap. 3 § i dess äldre lydelse. Denna andel utgör 60 procent om kvinnan är född år 1930, 58 procent om kvinnan är född år 1931, 56 procent om kvinnan är född år 1932, 54 procent om kvinnan är född år 1933, 52 procent om kvinnan är född år 1934 och 50 procent om kvinnan är född under något av åren 1935–1944. Med stöd av denna regel får emellertid inte utbetalas tilläggspension i form av änkepension med högre belopp än vad som följer av 14 kap. 3 § i dess äldre lydelse.

Vid tillämpning av bestämmelserna i första stycket skall, om kvinnan uppskjuter uttaget av ålderspension till en senare tidpunkt än från och med den månad då hon fyller 65 år, hänsyn tas till den tilläggspension i form av ålderspension som skulle ha utgått om rätt därtill hade inträtt från och med nämnda månad. Vidare skall, då kvinnan gjort undantagande från försäkringen för tilläggspension, hänsyn tas till den tilläggspension i form av ålderspension som skulle ha *utgått* om undantagande inte skett. Motsvarande skall gälla om bestämmelserna i 11 kap. 6 § första stycket om tillgodoräknande av pensionspoäng vid underlåten eller bristande avgiftsbetalning har tillämpats.

Vid tillämpning av bestämmelserna i första stycket skall, om kvinnan uppskjuter uttaget av ålderspension till en senare tidpunkt än från och med den månad då hon fyller 65 år, hänsyn tas till den tilläggspension i form av ålderspension som skulle ha utgått om rätt därtill hade inträtt från och med nämnda månad. Vidare skall, då kvinnan gjort undantagande från försäkringen för tilläggspension, hänsyn tas till den tilläggspension i form av ålderspension som skulle ha *utgetts* om undantagande inte skett. Motsvarande skall gälla om bestämmelserna i 11 kap. 6 § första stycket, i detta lagrums lydelse före den 1 januari 1999, eller 4 kap. 8 § andra stycket lagen (1998:000) om inkomstgrundad ålderspension om tillgodoräknande av pensionspoäng vid

¹⁸ Senaste lydelse 1997:1040.

underlåten eller bristande avgifts-
betalning har tillämpats.

Prop. 1997/98:151
Bilaga 4

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1999. Äldre bestämmelser gäller
fortfarande för år 1998 och tidigare år.

2.4 Förslag till lag om ändring i lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring

Prop. 1997/98:151
Bilaga 4

Härigenom föreskrivs att 4 kap. 4 och 5 §§ samt 6 kap. 1 § lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring¹ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 kap.

4 §²

Livränta *utgår* längst till den månad under vilken den försäkrade fyller 65 år, *om ej annat följer av andra stycket.*

Från och med den månad som avses i första stycket utgår livränta endast i den mån den försäkrade ej har rätt till ålderspension enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring med belopp som uppgår till minst 65 procent av livräntebeloppet.

Börjar ålderspension utgå tidigare eller senare än från och med den månad under vilken den försäkrade fyller 65 år, skall livränta enligt andra stycket utgå med det belopp som skulle ha utgivits, om hel ålderspension hade börjat uppbäras från och med nämnda månad.

Andra stycket har motsvarande tillämpning i fråga om ålderspension enligt utländskt system för social trygghet.

Livränta *utges* längst till den månad under vilken den försäkrade fyller 65 år.

5 §³

För den som är sjukpenningförsäkrad enligt 3 kap. lagen (1962:381) om allmän försäkring utgörs livränteunderlaget av hans sjukpenninggrundande inkomst enligt 3 kap. 2 § nämnda lag vid den tidpunkt från vilken livräntan skall utges eller den inkomst som då skulle ha utgjort hans sjukpen-

För den som är sjukpenningförsäkrad enligt 3 kap. lagen (1962:381) om allmän försäkring utgörs livränteunderlaget av hans *eller hennes* sjukpenninggrundande inkomst enligt 3 kap. 2 § nämnda lag vid den tidpunkt från vilken livräntan skall utges eller den inkomst som då skulle ha utgjort hans *eller hennes*

¹ Lagen omtryckt 1993:357.

² Ändringen innebär bl.a. att andra–fjärde styckena upphävs.

³ Senaste lydelse 1997:1042.

ninggrundande inkomst, om försäkringskassan hade känt till samtliga förhållanden.

Vid tillämpningen av första stycket gäller följande avvikelser från bestämmelserna i 3 kap. 2 § lagen om allmän försäkring. Vid beräkningen skall också andra skattepliktiga förmåner än pengar beaktas. Med inkomst av anställning likställs kostnadsersättning som inte enligt 8 kap. 19 eller 20 § skattebetalningslagen (1997:483) undantas vid beräkning av skatteavdrag. Semesterlön och semesterersättning skall medräknas utan den begränsning som anges i 3 kap. 2 § tredje stycket lagen om allmän försäkring. Inkomst i form av skattepliktiga förmåner skall värderas på det sätt som är föreskrivet för beräkning av pensionsgrundande inkomst enligt lagen om allmän försäkring.

sjukpenninggrundande inkomst, om försäkringskassan hade känt till samtliga förhållanden.

Vid tillämpningen av första stycket gäller följande avvikelser från bestämmelserna i 3 kap. 2 § lagen om allmän försäkring. Vid beräkningen skall också andra skattepliktiga förmåner än pengar beaktas. Med inkomst av anställning likställs kostnadsersättning som inte enligt 8 kap. 19 eller 20 § skattebetalningslagen (1997:483) undantas vid beräkning av skatteavdrag. Semesterlön och semesterersättning skall medräknas utan den begränsning som anges i 3 kap. 2 § tredje stycket lagen om allmän försäkring. Inkomst i form av skattepliktiga förmåner skall värderas på det sätt som är föreskrivet för beräkning av pensionsgrundande inkomst enligt lagen (1998:000) om inkomstgrundad ålderspension.

6 kap. 1 §⁴

Är någon som har rätt till livränta enligt 4 eller 5 kap. samtidigt berättigad till folkpension eller tilläggs pension i form av förtidspension eller efterlevandepension enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring med anledning av den inkomstförlust som har föranlett livräntan, utgår livräntan endast i den mån den överstiger pensionen.

Har delpension utgått till någon som tillerkänns livränta enligt 4 kap. och avser livräntan samma inkomstförlust som delpensionen, får livränta för förfluten tid utges endast i den mån den överstiger den delpension som utgått för samma tid.

Första stycket gäller även i fråga om pension som enligt utländskt system för social trygghet utgår med anledning av arbetsskadan.

Om bestämmelserna i 11 kap. 6 § första stycket lagen om allmän försäkring om *tillgodoräknande* av pensionspoäng vid underlåten eller bristande avgiftsbetalning har tillämpats för år efter det då arbetsskadan har inträffat, skall vid tillämpning av denna paragraf *och*

Om bestämmelserna i 11 kap. 6 § första stycket lagen om allmän försäkring *i detta lagrumms lydelse före den 1 januari 1999 eller 4 kap. 8 § andra stycket lagen (1998:000) om inkomstgrundad ålderspension om beräkning* av pensionspoäng vid underlåten eller bristande av-

⁴ Senaste lydelse 1997:1042.

4 kap. 4 § hänsyn tas till den tilläggspension som skulle ha utgivits om full avgift hade erlagts.

giftsbetalning har tillämpats för år efter det då arbetsskadan har inträffat, skall vid tillämpning av denna paragraf hänsyn tas till den tilläggspension som skulle ha utgivits om full avgift hade erlagts.

Prop. 1997/98:151
Bilaga 4

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1999. Äldre bestämmelser i 4 kap. 4 § gäller fortfarande för personer som är födda 1937 eller tidigare.

2. 5 Förslag till lag om ändring i lagen (1981:691) om socialavgifter

Prop. 1997/98:151
Bilaga 4

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 1 och 2 §§, 2 kap. 1 och 3–5 §§, 3 kap. 1 och 3–5 a §§ samt 4 kap. 3 § lagen (1981:691) om socialavgifter¹ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

1 §²

I denna lag ges bestämmelser om avgifter för finansiering av den allmänna försäkringen och vissa andra sociala ändamål.

I denna lag ges bestämmelser om avgifter för finansiering av den allmänna försäkringen, *ålderspensioneringen* och vissa andra sociala ändamål.

Att denna lag tillämpas även i fråga om särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster framgår av lagen (1990:659) om särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster och lagen (1994:1920) om allmän löneavgift.

Om nedsättning av socialavgifter som regionalpolitiskt stöd finns särskilda bestämmelser. Föreskrifter om avdrag vid beräkning av arbetsgivaravgifter finns i lagen (1995:287) om anställningsstöd och i lagen (1995:411) om tillfällig avvikelse från lagen (1981:691) om socialavgifter.

2 §³

Avgifterna utgörs av arbetsgivaravgifter och egenavgifter. Arbetsgivaravgifter skall betalas av den som är arbetsgivare *och egenavgifter* av den som är försäkrad enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring och har inkomst av annat förvärvsarbete som avses i 3 kap. 2 eller 2 a § eller *11 kap. 3 § nämnda lag*. Med inkomst av annat förvärvsarbete enligt 3 kap. 2 § och 2 a § lagen om allmän försäkring skall även likställas inkomst för eget arbete i form av andra skattepliktiga förmåner än pengar.

Avgifterna utgörs av arbetsgivaravgifter och egenavgifter. Arbetsgivaravgifter skall betalas av den som är arbetsgivare. *Egenavgifter skall betalas* av den som är försäkrad enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring *eller, enligt lagen (1998:000) om inkomstgrundad ålderspension* och som har inkomst av annat förvärvsarbete som avses i 3 kap. 2 eller 2 a § *lagen om allmän försäkring* eller *2 kap. lagen om inkomstgrundad ålderspension*. Med inkomst av annat förvärvsarbete enligt 3 kap. 2 och 2 a §§ lagen om allmän försäkring skall även likställas inkomst för eget arbete i

¹ Lagen omtryckt 1989:633.

² Senaste lydelse 1995:414.

³ Senaste lydelse 1997:526.

Vid tillämpning av denna lag skall, även om ett anställningsförhållande inte föreligger, den som har utgett sådan ersättning som enligt bestämmelserna i 3 kap. 2 § andra stycket *eller 11 kap. 2 § första stycket m, andra stycket och femte stycket* lagen om allmän försäkring är att hänföra till inkomst av anställning anses som arbetsgivare. Med inkomst av anställning enligt 3 kap. 2 § lagen om allmän försäkring skall i denna lag likställas inkomst i form av andra skattepliktiga förmåner än pengar samt kostnadsersättning som inte enligt 8 kap. 19 eller 20 § skattebetalningslagen (1997:483) undantas vid beräkning av skatteavdrag. I fråga om skattepliktig intäkt av tjänst enligt kommunalskattelagen (1928:370) i form av rabatt, bonus eller annan förmån som ges ut på grund av kundtrohet eller liknande, skall den som slutligt har stått för de kostnader som ligger till grund för förmånen, anses som arbetsgivare, om denne är någon annan än den som är skattskyldig för förmånen.

form av andra skattepliktiga förmåner än pengar.

Vid tillämpning av denna lag skall, även om ett anställningsförhållande inte föreligger, den som har utgett sådan ersättning som enligt bestämmelserna i 3 kap. 2 § andra stycket *lagen om allmän försäkring eller enligt bestämmelserna i 2 kap. 10 § första stycket, 11 eller 12 § lagen om inkomstgrundad ålderspension* är att hänföra till inkomst av anställning anses som arbetsgivare. Med inkomst av anställning enligt 3 kap. 2 § lagen om allmän försäkring skall i denna lag likställas inkomst i form av andra skattepliktiga förmåner än pengar samt kostnadsersättning som inte enligt 8 kap. 19 eller 20 § skattebetalningslagen (1997:483) undantas vid beräkning av skatteavdrag. I fråga om skattepliktig intäkt av tjänst enligt kommunalskattelagen (1928:370) i form av rabatt, bonus eller annan förmån som ges ut på grund av kundtrohet eller liknande, skall den som slutligt har stått för de kostnader som ligger till grund för förmånen, anses som arbetsgivare, om denne är någon annan än den som är skattskyldig för förmånen.

2 kap.

1 §⁴

En arbetsgivare skall på det avgiftsunderlag som anges i 3–5 §§ för varje år betala

1. sjukförsäkringsavgift med 7,93 procent,
2. folkpensionsavgift med 6,83 procent,
3. *tilläggs pensionsavgift med 6,40 procent,*
3. *ålderspensionssavgift med X,XX procent,*
4. delpensionsavgift med 0,20 procent,
5. arbetsskadeavgift med 1,38 procent,

⁴ Senaste lydelse 1997:938.

6. arbetsmarknadsavgift med 5,42 procent,
7. arbetarskyddsavgift med 0,17 procent,
8. lönegarantiavgift med 0,25 procent.

Prop. 1997/98:151
Bilaga 4

Arbetsgivare som avses i 1 kap. 2 § andra stycket skall dock beträffande ersättning som avses i 11 kap. 2 § första stycket m och femte stycket lagen (1962:381) om allmän försäkring betala endast tilläggsavgift.

Arbetsgivare som avses i 1 kap. 2 § andra stycket skall dock beträffande ersättning som avses i 2 kap. 11 eller 12 § lagen (1998:000) om inkomstgrundad ålderspension betala endast ålderspensionsavgift.

3 §⁵

Underlag för beräkning av avgifterna är summan av vad arbetsgivaren under året har utgett som lön i pengar eller annan ersättning för utfört arbete eller eljest med anledning av tjänsten, dock inte pension, eller andra skattepliktiga förmåner eller, i fall som avses i 3 kap. 2 § andra stycket lagen (1962:381) om allmän försäkring, annan ersättning för utfört arbete. Bidrag som avses i 11 kap. 2 § första stycket m) lagen om allmän försäkring likställs med lön. Vidare likställs med lön garanti-belopp enligt lönegarantilagen (1992:497). Med lön likställs även kostnadsersättning som inte enligt 8 kap. 19 eller 20 § skattebetalningslagen (1997:483) undantas vid beräkning av skatteavdrag.

Med lön likställs också ersättning som en arbetsgivare utger till en allmän försäkringskassa som följd av bestämmelsen i 24 § första stycket lagen (1991:1047) om sjuklön.

Ersättning som avses i andra stycket skall anses som ersättning

Underlag för beräkning av avgifterna är summan av vad arbetsgivaren under året har utgett som lön i pengar eller annan ersättning för utfört arbete eller eljest med anledning av tjänsten, dock inte pension, eller andra skattepliktiga förmåner. I underlaget skall även ingå sådan annan ersättning för utfört arbete som avses i 3 kap. 2 § andra stycket lagen (1962:381) om allmän försäkring.

Med lön likställs

1. garantibelopp enligt lönegarantilagen (1992:497),

2. kostnadsersättning som inte enligt 8 kap. 19 eller 20 § skattebetalningslagen (1997:483) undantas vid beräkning av skatteavdrag,

3. ersättning som en arbetsgivare utger till en allmän försäkringskassa som följd av bestämmelsen i 24 § första stycket lagen (1991:1047) om sjuklön.

Ersättning som avses i andra stycket 3 skall anses som ersätt-

⁵ Senaste lydelse 1997:526.

till arbetstagare vid tillämpning av 4 och 5 §§.

ning till arbetstagare vid tillämpning av 4 och 5 §§.

Prop. 1997/98:151
Bilaga 4

4 §⁶

Vid bestämmande av avgiftsunderlaget skall bortses från

1. ersättning till en och samme arbetstagare om den under året inte uppgått till 1 000 kronor,

2. *ersättning till arbetstagare som vid årets ingång fyllt 65 år,*

3. ersättning till arbetstagare vid sjukdom eller ledighet för vård av barn eller med anledning av barns födelse, till den del ersättningen motsvarar sjukpenning, föräldrapenning eller rehabiliteringspenning som arbetsgivare får uppbära enligt 3 kap. 16 §, 4 kap. 18 § eller 22 kap. 12 § lagen (1962:381) om allmän försäkring,

4. ersättning för vilken skall betalas särskild inkomstskatt enligt lagen (1991:591) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta artister m.fl.,

5. ersättning som en arbetsgivare utgett till barn för arbete som utförts i hans förvärvsverksamhet i de fall avdrag för ersättningen inte får göras vid inkomsttaxeringen,

6. ersättning till den del denna motsvarar kostnader i arbetet som arbetstagare haft att täcka med ersättningen,

8. ersättning för arbete som har utförts utomlands, till den del denna inte räknas som lön enligt 11 kap. 2 § första stycket lagen om allmän försäkring,

8. ersättning för arbete som har utförts utomlands, till den del denna inte räknas som lön enligt 2 kap. 3 § första stycket eller pensionsgrundande inkomst enligt 2 kap. 16 § andra stycket lagen (1998:000) om inkomstgrundad ålderspension,

9. ersättning för skiljemannauppdrag i fall där parterna i skiljeförfarandet är av utländsk nationalitet,

10. ersättning som på grund av bestämmelserna i 5 § lagen (1984:947) om beskattning av utländska forskare vid tillfälligt arbete i Sverige inte utgör skattepliktig intäkt,

11. ersättning som avses i 3 kap. 2 a § lagen om allmän försäkring,

12. intäkt som avses i 32 § 1 mom. första stycket h och i kommunal-skattelagen (1928:370),

13. sådan ersättning som enligt 1 § första stycket 2–6 lagen (1990:659) om särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster utgör underlag för nämnda skatt,

13. sådan ersättning som enligt 1 § första stycket 1–5 lagen (1990:659) om särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster utgör underlag för nämnda skatt,

⁶ Senaste lydelse 1996:1218.

14. ersättning till en och samme idrottsutövare från en sådan ideell förening som avses i 7 § 5 mom. lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt och som har till huvudsakligt syfte att främja idrottslig verksamhet, om ersättningen från föreningen under året inte uppgått till ett halvt *basbelopp* enligt lagen om allmän försäkring,

14. ersättning till en och samme idrottsutövare från en sådan ideell förening som avses i 7 § 5 mom. lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt och som har till huvudsakligt syfte att främja idrottslig verksamhet, om ersättningen från föreningen under året inte uppgått till ett halvt *prisbasbelopp* enligt lagen om allmän försäkring,

15. före utgången av år 1992 utbetalade ersättningar från en vinstandelsstiftelse, som avses i 3 kap. 2 § andra stycket lagen om allmän försäkring, till den del de inte utgör ersättning för arbete för stiftelsens räkning,

16. sådan ersättning från en vinstandelsstiftelse eller en annan juridisk person med motsvarande ändamål från vilken enligt de fyra sista meningarna i 3 kap. 2 § andra stycket lagen om allmän försäkring skall bortses vid beräkning av sjukpenninggrundande inkomst,

17. ersättning för arbetsskada som inträffat före utgången av juni 1993 om ersättningen avser tid därefter och utgår på grund av ansvarighetsförsäkring vilken åtnjuts enligt grunder som fastställts i kollektivavtal mellan arbetsmarknadens huvudorganisationer,

18. ersättning för arbetsskada som inträffat före utgången av år 1992 om skadan anmälts till allmän försäkringskassa efter utgången av juni 1993 och ersättningen utgår på grund av sådan ansvarighetsförsäkring som anges i 17,

19. ersättning enligt 11 kap. 2 § första stycket *a-l, n, p* och *r* lagen om allmän försäkring.

19. ersättning enligt 2 kap. 5 § lagen om inkomstgrundad ålderspension.

Bestämmelsen i första stycket 6 är tillämplig endast om kostnaderna kan beräknas uppgå till minst 10 procent av arbetstagarens ersättning från arbetsgivaren under utgiftsåret. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får fastställa schablon för beräkning av arbetstagares kostnader i viss verksamhet. Schablonen skall avse bestämda yrkesgrupper och grundas på de genomsnittliga kostnaderna inom respektive grupp.

Bestämmelserna i första stycket 17 och 18 gäller endast ersättning som inte avser de första 180 dagarna efter skadetillfället och som för en och samme arbetstagare beräknas på lönedelar som inte överstiger sju och en halv gånger *basbeloppet* enligt lagen om allmän försäkring.

Bestämmelserna i första stycket 17 och 18 gäller endast ersättning som inte avser de första 180 dagarna efter skadetillfället och som för en och samme arbetstagare beräknas på lönedelar som inte överstiger sju och en halv gånger *prisbasbeloppet* enligt lagen om allmän försäkring.

I fråga om inkomst från fåmansföretag och fåmansägt handelsbolag skall föreskrifterna i punkt 13 av anvisningarna till 32 § kommunal-skattelagen (1928:370) tillämpas vid bestämmande av avgiftsunderlaget.

Prop. 1997/98:151
Bilaga 4

5 §⁷

Vid bestämmande av underlaget för beräkning av *tilläggs-pensions-avgift* skall *bortses från* ersättningar som *inte räknas som* inkomst av anställning enligt 11 kap. 2 § tredje eller fjärde stycket lagen (1962:381) om allmän försäkring. Vidare skall *bortses från* ersättningar till arbetstagare som inte är svenska medborgare och som inte heller är bosatta här, *då ersättningarna avser arbete utom riket.*

Vid bestämmande av underlaget för beräkning av annan avgift än *tilläggs-pensionsavgift* skall *bortses från* ersättningar till arbetstagare som inte varit försäkrade enligt lagen (1976:380) om arbets-skadeförsäkring. *I fråga om arbete som har utförts för annans räkning utan att anställning förelegat skall vid beräkningen bortses från ersättningar till personer som varit bosatta utomlands och utfört arbetet utom riket.*

Vid bestämmande av underlaget för beräkning av *ålderspensions-avgift* skall *även medräknas* ersättningar som *utgör* inkomst av anställning enligt 2 kap. 10 § första stycket, 11 § första stycket eller 12 § första stycket lagen (1998:000) om inkomstgrundad ålderspension. *Ersättningar för arbete utanför Sverige till arbetstagare som inte är svenska medborgare och som inte heller är bosatta här, skall inte medräknas.*

Vid bestämmande av underlaget för beräkning av annan avgift än *ålderspensionsavgift* skall *bortses från* ersättningar till arbetstagare som vid årets ingång fyllt 65 år. Vidare skall *bortses från* ersättningar till arbetstagare som inte varit försäkrade enligt lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring.

3 kap.

1 §⁸

En försäkrad som avses i 1 kap. 2 § skall på det avgiftsunderlag som anges i 3–5 §§ för varje år betala

1. sjukförsäkringsavgift med 8,66 procent,
2. folkpensionsavgift med 6,83 procent,
3. *tilläggs-pensionsavgift* med 6,40 procent,
3. *ålderspensionsavgift* med 8,47 procent,
4. delpensionsavgift med 0,20 procent,
5. arbetsskadeavgift med 1,38 procent,
6. arbetsmarknadsavgift med 3,30 procent.

⁷ Senaste lydelse 1990:658.

⁸ Senaste lydelse 1997:938.

3 §⁹

Egenavgifter beräknas inte för år efter det då den försäkrade fyllt 65 år.

Andra avgifter än *tilläggs pensionsavgift* betalas inte av den som vid utgången av inkomståret inte var inskriven hos allmän försäkringskassa, utom för det fall att detta berott på att den försäkrade inte uppnått den ålder som enligt 1 kap. 4 § lagen (1962:381) om allmän försäkring krävs för inskrivning hos allmän försäkringskassa. Sådana avgifter betalas inte heller av den som för någon del av samma år uppburit hel förtidspension enligt lagen om allmän försäkring eller för hela året uppburit hel ålderspension enligt nämnda lag.

Tilläggs pensionsavgift betalas inte för det år då den försäkrade avlidit. *Sådan avgift betalas inte heller då den försäkrade för hela året uppburit hel ålderspension enligt lagen om allmän försäkring.*

Egenavgifter i *annan form än ålderspensionsavgift* beräknas inte för år efter det då den försäkrade fyllt 65 år.

Andra avgifter än *ålderspensionsavgift* betalas inte av den som vid utgången av inkomståret inte var inskriven hos allmän försäkringskassa, utom för det fall att detta berott på att den försäkrade inte uppnått den ålder som enligt 1 kap. 4 § lagen (1962:381) om allmän försäkring krävs för inskrivning hos allmän försäkringskassa. Sådana avgifter betalas inte heller av den som för någon del av samma år uppburit hel förtidspension enligt lagen om allmän försäkring eller för hela året uppburit hel ålderspension enligt nämnda lag.

Ålderspensionsavgift betalas inte för det år då den försäkrade avlidit.

Avgift betalas inte då avgiftsunderlaget understiger 1 000 kronor.

4 §¹⁰

Grunden för beräkning av avgift enligt 1 § 1, 5 och 6 utgörs av inkomst av annat förvärvsarbete som avses i 3 kap. 2 eller 2 a § lagen (1962:381) om allmän försäkring. Med inkomst av annat förvärvsarbete enligt 3 kap. 2 § och 2a § lagen om allmän försäkring skall även likställas andra skattepliktiga förmåner än pengar.

Grunden för beräkning av avgift enligt 1 § 2–4 utgörs av inkomst av annat förvärvsarbete som avses i 11 kap. 3 § lagen (1962:381) om allmän försäkring.

Grunden för beräkning av avgift enligt 1 § 2–4 utgörs av inkomst av annat förvärvsarbete som avses i 2 kap. 6 § lagen (1998:000) om inkomstgrundad ålderspension.

⁹ Senaste lydelse 1990:658.

¹⁰ Senaste lydelse 1996:1066.

5 §¹¹

Vid bestämmande av avgiftsunderlaget skall bortses från ersättning för arbete för någon annans räkning, om ersättningen från denne under året inte uppgått till 1 000 kronor. Vad nu sagts gäller dock inte om ersättningen utgör inkomst av näringsverksamhet.

Vid bestämmande av avgiftsunderlaget skall vidare bortses från inkomst som avses i 11 kap. 3 § första stycket d) lagen om allmän försäkring.

Vid beräkningen av inkomst av annat förvärvsarbete gäller i tillämpliga delar bestämmelserna i 11 kap. 4 § lagen om allmän försäkring.

Vid bestämmande av avgiftsunderlaget skall vidare bortses från inkomst som avses i 2 kap. 6 § första stycket 5 lagen (1998:000) om inkomstgrundad ålderspension.

Vid beräkningen av inkomst av annat förvärvsarbete gäller i tillämpliga delar bestämmelserna i 2, 13 och 15 kap. lagen om inkomstgrundad ålderspension.

5 a §¹²

Vid beräkning av egenavgifter får avdrag göras med 5 procent av avgiftsunderlaget beräknat enligt 4 § första stycket, dock högst med 9 000 kronor per år. Om den försäkrade under året även betalat ut lön eller annan förmån till arbetstagare och som arbetsgivare gjort avdrag från arbetsgivaravgifterna enligt 2 kap. 5 a §, får dock avdrag från egenavgifterna medges högst med ett så stort belopp att det sammanlagda avdraget från egenavgifterna och arbetsgivaravgifterna inte överstiger 42 600 kronor per år.

Om den försäkrade är delägare i ett handelsbolag får det sammanlagda avdraget från de egenavgifter som är hänförliga till handelsbolagets inkomster för samtliga delägare i handelsbolaget inte överstiga 42 600 kronor per år. Avdraget fördelas mellan delägarna i proportion till hur den skattepliktiga inkomsten från handelsbolaget fördelas mellan dem. Kan en eller flera av delägarna helt eller delvis inte utnyttja avdraget får resterande avdrag fördelas mellan övriga delägare på motsvarande sätt. Om handelsbolaget under året även betalat ut lön eller annan förmån till arbetstagare och som arbetsgivare gjort avdrag från arbetsgivaravgifterna enligt 2 kap. 5 a §, skall delägarna medges avdrag från egenavgifterna högst med så stort belopp att delägarnas sammanlagda avdrag från de egenavgifter som är hänförliga till inkomsten från handelsbolaget och handelsbolagets avdrag från arbetsgivaravgifterna inte överstiger 42 600 kronor per år.

Avdrag enligt första stycket skall i angiven ordning avse arbetsmarknadsavgiften, sjukförsäkringsavgiften, arbetsskadeavgiften,

Avdrag enligt första stycket skall i angiven ordning avse arbetsmarknadsavgiften, sjukförsäkringsavgiften, arbetsskadeav-

¹¹ Senaste lydelse 1990:658.

¹² Senaste lydelse 1997:437.

folkpensionsavgiften, delpensionsavgiften och *tilläggsavgiften*.

giften, folkpensionsavgiften, delpensionsavgiften och *ålderspensionsavgiften*.

Prop. 1997/98:151
Bilaga 4

4 kap.
3 §¹³

Av inlutna tilläggsavgifter förs 7 procent till staten och 22,4 procent placeras på konto hos Riksgäldskontoret. Återstoden förs till en fond, benämnd Allmänna pensionsfonden med vars tillgångar kostnaderna för försäkringen för tilläggspension enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring skall täckas. Fonden förvaltas enligt grunder som riksdagen fastställer särskilt.

Fördelningen av inlutna ålderspensionsavgifter skall göras enligt följande. Den andel som beräknas utgöra avgifter för inkomster som överstiger X,XX förhöjda prisbasbelopp enligt 1 kap. 6 § lagen om allmän försäkring förs till staten. Den andel som beräknas motsvara pensionsrätt för premiepension för samma år förs till Riksgäldskontoret för tillfällig förvaltning. Återstoden förs till Allmänna pensionsfonden med vars tillgångar kostnaderna för försäkringen för inkomstpension och tilläggspension enligt lagen (1998:000) om inkomstgrundad ålderspension och tilläggspension i form av ålderspension enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring skall täckas.

Regeringen skall för varje år fastställa de andelar som anges i första stycket efter förslag från Riksförsäkringsverket. Skillnaden mellan beräknade belopp och de belopp som slutligt framräknas för det aktuella året skall regleras vid en kommande överföring.

Medel som regleras gentemot staten skall beräknas med sådan ränta som anges i 19 kap. 3 § skattebetalningslagen (1997:483) och medel som regleras gentemot Riksgäldskontoret med sådan avkastning som anges i 8 kap. 1 § första stycket.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 1999.

¹³ Senaste lydelse 1997:938.

2. De nya bestämmelserna i 2 kap. 4 och 5 §§ tillämpas i fråga om avgiftspliktig ersättning som betalas ut från och med den 1 januari 1999.

3. De nya bestämmelserna i 3 kap. 3 § tillämpas på inkomster som uppbärs från och med den 1 januari 1999. Omfattar beskattningsåret tid såväl före som efter utgången av år 1998 skall, om den försäkrade inte visar annat, så stor del av beskattningsårets inkomst anses hänförlig till tiden efter utgången av år 1998 som svarar mot förhållandet mellan den del av beskattningsåret som infaller under denna tid och hela beskattningsåret.

4. Äldre bestämmelser i 2 kap. 4 § första stycket 2, och 5 § andra stycket och i 3 kap. 3 § första stycket gäller fortfarande för personer som är födda 1937 eller tidigare.

5. Under år 1999 skall influtna ålderspensionsavgifter enligt 4 kap. 3 § fördelas på så sätt att *Y,YY* procent förs till staten och *XX,X* procent placeras på konto hos Riksgäldskontoret, återstoden förs till Allmänna pensionsfonden.

6. Riksförsäkringsverket skall för åren 1995-1997 beräkna framkomna skillnader mellan gjorda överföringar och ett belopp som motsvarar summan av fastställda pensionsrätter för premiepension för dessa år. Reglering av framkomna skillnader skall göras senast i april 1999. Sådan reglering avseende år 1998 skall göras senast i april 2000.

2.6 Förslag till lag om ändring i lagen (1994:1744) om allmän pensionsavgift

Prop. 1997/98:151
Bilaga 4

Härigenom föreskrivs att 2–4 §§ lagen (1994:1744) om allmän pensionsavgift skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Den som uppbär sådan inkomst som avses i 3 § skall på avgiftsunderlaget för varje år betala allmän pensionsavgift med 6,95 procent.

Avgiften avrundas till närmast hela hundratal kronor. Avgift som slutar på 50 kronor avrundas till närmast lägre hundratal kronor.

Avgiften beräknas på sådan inkomst av anställning som avses i 11 kap. 2 § lagen (1962:381) om allmän försäkring och sådan inkomst av annat förvärvsarbete som avses i 11 kap. 3 § nämnda lag om den enskilde är skattskyldig för inkomsten enligt kommunalskattelagen (1928:370). Inkomst av anställning och inkomst av annat förvärvsarbete skall därvid var för sig avrundas till närmast lägre hundratal kronor.

Vid beräkning av inkomst av anställning skall avdrag göras för kostnader som arbetstagaren haft att bestrida i innehavd anställning, i den mån kostnaderna, minskade med erhållen kostnadsersättning, överstiger ettusen kronor.

Avgiften beräknas på summan av inkomsterna till den del summan inte överstiger sju och en halv gånger det förhöjda basbeloppet som anges i 1 kap. 6 § lagen om allmän försäkring.

Föreslagen lydelse

2 §¹

Den som uppbär sådan inkomst som avses i 3 § skall på avgiftsunderlaget för varje år betala allmän pensionsavgift med 8,47 procent.

3 §²

Avgiften beräknas dels på sådan inkomst av anställning som avses i 2 kap. lagen (1998:000) om inkomstgrundad ålderspension, dels på sådan inkomst av annat förvärvsarbete som avses i 2 kap. nämnda lag om den enskilde är skattskyldig för inkomsten enligt kommunalskattelagen (1928:370). Inkomst av anställning och inkomst av annat förvärvsarbete skall därvid var för sig avrundas till närmast lägre hundratal kronor.

Vid beräkning av inkomst av anställning skall avdrag göras för kostnader som arbetstagaren haft för att förvärva inkomsterna i den utsträckning kostnaderna, minskade med erhållen kostnadsersättning, överstiger ettusen kronor.

Vid beräkning av avgiften bortses från inkomst av anställning och inkomst av annat förvärvsarbete till den del summan av inkomsterna överstiger 8,19 gånger det förhöjda prisbasbeloppet som anges i 1 kap. 6 § lagen om allmän

¹ Senaste lydelse 1997:936. Ändringen innebär bl.a. att andra stycket upphävs.

² Senaste lydelse 1997:936.

försäkring. Därvid skall i första hand bortses från inkomst av annat förvärvsarbete. Prop. 1997/98:151
Bilaga 4

Avgiften avrundas till närmast hela hundratal kronor. Avgift som slutar på 50 kronor avrundas till närmast lägre hundratal kronor.

4 §³

Avgift skall inte betalas av den som vid årets ingång har fyllt 65 år.

Avgift skall inte heller betalas av den som har sådana inkomster som avses i 3 §, om inkomsterna understiger 24 procent av det vid årets ingång gällande basbeloppet enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring.

Avgift skall inte betalas av den som har sådana inkomster som avses i 3 §, om inkomsterna understiger 24 procent av det för året gällande *prisbasbeloppet* enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 1999 och tillämpas första gången vid 2000 års taxering.

2. De nya bestämmelserna tillämpas på avgiftspliktig inkomst som uppstår från och med den 1 januari 1999.

3. Den äldre bestämmelsen i 4 § första stycket gäller fortfarande för avgiftspliktiga som är födda år 1937 eller tidigare.

4. Omfattar beskattningsåret tid såväl före som efter utgången av år 1998 skall, om den skattskyldige inte visar annat, så stor del av beskattningsårets inkomst anses hänförlig till tiden efter utgången av år 1998 som svarar mot förhållandet mellan den del av beskattningsåret som infaller under denna tid och hela beskattningsåret.

³ Senaste lydelse 1997:936. Ändringen innebär bl.a. att första stycket upphävs.

Härigenom föreskrivs att 16 kap. 12 §, 22 kap. 1 och 12 §§ samt rubriken närmast före 16 kap. 12 § skattebetalningslagen (1997:483) skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

16 kap.

Tilläggsavgift

*Ålderspensionsavgift och
allmän pensionsavgift*

12 §

Vid tillgodoräkning av pensionspoäng enligt 11 kap. 6 § lagen (1962:381) om allmän försäkring skall beräkningen av hur stor del av tilläggsavgiften som den skattskyldige har betalat göras enligt följande.

Om betald preliminär skatt är minst lika stor som den slutliga skatten anses *hela avgiften* vara *betald*. Om betald preliminär skatt understiger den slutliga skatten anses så stor del av det betalda beloppet avse *avgift* som motsvarar *hela avgiftens* andel av den slutliga skatten. Samtliga betalningar som görs under inkomståret och fram till tidpunkten för debitering av slutlig skatt enligt det grundläggande beslutet om sådan skatt skall beaktas.

Belopp som betalas efter den debitering som avses i andra stycket men före utgången av juni månad året efter taxeringsåret anses som betalning av *obetald avgift* till samma kvotdel som *obetald avgift* utgör av den skattskyldiges sammanlagda skuld vid den tidpunkt då betalningen görs. Detsamma gäller om *avgiften* debiterats på ett annat sätt än genom ett grundläggande beslut om slutlig skatt i fråga om belopp som be-

Vid beräkning av pensionsrätt och pensionspoäng enligt 4 kap. lagen (1998:000) om inkomstgrundad ålderspension skall beräkningen av hur stor del av ålderspensionsavgiften och den allmänna pensionsavgiften som den skattskyldige har betalat göras enligt följande.

Om betald preliminär skatt är minst lika stor som den slutliga skatten anses *avgifterna* vara *helt betalda*. Om betald preliminär skatt understiger den slutliga skatten anses så stor del av det betalda beloppet avse *avgifter* som motsvarar *avgifternas* andel av den slutliga skatten. Samtliga betalningar som görs under inkomståret och fram till tidpunkten för debitering av slutlig skatt enligt det grundläggande beslutet om sådan skatt skall beaktas.

Belopp som betalas efter den debitering som avses i andra stycket men före utgången av juni månad året efter taxeringsåret anses som betalning av *obetalda avgifter* till samma kvotdel som *de obetalda avgifterna* utgör av den skattskyldiges sammanlagda skuld vid den tidpunkt då betalningen görs. Detsamma gäller om *avgifterna* debiterats på ett annat sätt än genom ett grundläggande beslut om slutlig skatt i fråga om belopp

talas före utgången av fjärde månaden efter den månad då skatten debiterades.

Om *avgiften* för visst inkomstår sätts ned anses det belopp som har betalats ändå vara det som räknats fram enligt andra och tredje styckena.

Avgift som inte har betalats enligt tredje stycket tas inte ut.

som betalas före utgången av fjärde månaden efter den månad då skatten debiterades.

Om *avgifterna* för visst inkomstår sätts ned anses det belopp som har betalats ändå vara det som räknats fram enligt andra och tredje styckena.

Avgifter som inte har betalats enligt tredje stycket tas inte ut.

Prop. 1997/98:151
Bilaga 4

22 kap.

1 §

Beslut av skattemyndigheten eller Riksskatteverket får, utom i de fall som avses i 2 §, överklagas hos allmän förvaltningsdomstol av den skattskyldige. Beslut som myndighet fattat enligt 13 kap. 1 § överklagas hos regeringen. Skattemyndighetens beslut får överklagas också av Riksskatteverket.

Vid överklagande av beslut om avgiftsunderlag för egenavgifter gäller 11–13 §§ lagen (1959:551) om beräkning av pensionsgrundande inkomst enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring.

Beslut av skattemyndigheten eller Riksskatteverket får, utom i de fall som avses i 2 §, överklagas hos allmän förvaltningsdomstol av den skattskyldige. Beslut som myndighet fattat enligt 13 kap. 1 § överklagas hos regeringen. Skattemyndighetens beslut får, *utom i de fall som avses i andra stycket*, överklagas också av Riksskatteverket.

Skattemyndighetens beslut om avgiftsunderlag för egenavgifter får överklagas också av Riksförsäkringsverket. Vad som sägs i denna lag om överklagande av Riksskatteverket skall då i stället gälla Riksförsäkringsverket. Vid sådant överklagande gäller dessutom 13 kap. 22 § första och tredje styckena lagen (1998:000) om inkomstgrundad ålderspension.

12 §

I fråga om överklagande av länsrättens eller kammarrättens beslut om avgiftsunderlag för egenavgifter gäller 12 och 13 §§ lagen (1959:551) om beräkning av pensionsgrundande inkomst enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring.

I fråga om överklagande av länsrättens eller kammarrättens beslut om avgiftsunderlag för egenavgifter gäller 13 kap. 22 § andra och tredje styckena lagen (1998:000) om inkomstgrundad ålderspension.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1999.

2.8 Förslag till lag om ändring i kommunalskattelagen (1928:370)

Prop. 1997/98:151
Bilaga 4

Härigenom föreskrivs att 46 § 1 mom., 48 § 2 mom., punkt 19 av anvisningarna till 23 §, punkt 7 av anvisningarna till 33 § och punkt 6 av anvisningarna till 46 § kommunalskattelagen (1928:370) skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

46 §

*1 mom*¹. Avdrag får efter yrkande av den skattskyldige och med de begränsningar som anges i andra- fjärde styckena, göras för underskott av förvärvskälla som är hänförlig till aktiv näringsverksamhet enligt 11 kap. 3 § lagen (1962:381) om allmän försäkring.

*1 mom*¹. Avdrag får efter yrkande av den skattskyldige och med de begränsningar som anges i andra- fjärde styckena, göras för underskott av förvärvskälla som är hänförlig till aktiv näringsverksamhet enligt 2 kap. 6 § lagen (1998:000) om inkomstgrundad ålderspension.

Avdrag får göras med högst 100 000 kronor för underskott avseende det beskattningsår då den skattskyldige började bedriva förvärvskällan (startåret) och för vart och ett av de fyra närmast följande beskattningsåren. För underskott som ett visst år överstiger 100 000 kr medges inte avdrag enligt denna lag. Om förvärvskällan övergått till den skattskyldige från någon sådan närstående som avses i punkt 14 av anvisningarna till 32 §, får avdrag göras endast om den närstående hade varit berättigad till avdrag om han fortsatt att driva verksamheten. Sistnämnda begränsning gäller dock inte om övergången skett genom köp, byte eller därmed jämförligt förvärv från förälder eller far- eller morförälder.

Avdrag medges inte

1. skattskyldig som någon gång under de fem beskattningsår som närmast föregått startåret direkt eller indirekt bedrivit likartad verksamhet,
2. för underskott som belöper på kommanditdelägare eller sådan delägare i handelsbolag som i förhållande till övriga delägare i bolaget förbehållit sig ett begränsat ansvar för bolagets förbindelser i vidare mån än vad som anges i 18 § tredje stycket eller
3. i den mån avdrag för underskottet medgetts enligt 3 § 13 mom., 25 § 10 mom. eller 26 § 9 mom. lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt, eller
4. för underskott i förvärvskälla i vilken ingår fastighet som på ägarens begäran räknas som näringsfastighet enligt 5 § sjunde stycket.

I fråga om förvärvskälla som uteslutande eller så gott som uteslutande avser litterär, konstnärlig eller därmed jämförlig verksamhet får avdrag göras utan beloppsbegränsning och även efter den i andra stycket angivna tiden. Härvid gäller följande. Avdrag får med iakttagande av föreskrifterna i tredje stycket 2 och 3 göras i den mån underskottet överstiger avdrag för underskott från närmast föregående beskattningsår. Ett villkor för

¹ Senaste lydelse 1995:1624.

avdrag är dock att den skattskyldige under den period som omfattas av beskattningsåret och de tre närmast föregående beskattningsåren redovisat intäkter från verksamheten av någon betydelse. Härvid beaktas även intäkter som hänförs till inkomstslaget tjänst.

48 §

2 mom². Skattskyldig fysisk person, som varit bosatt här i riket under hela beskattningsåret, har rätt till kommunalt grundavdrag enligt följande.

Grundavdraget uppgår till 0,24 *basbelopp* för taxerad inkomst som inte överstiger 1,86 *basbelopp*. För taxerad inkomst som överstiger 1,86 men inte 3,04 *basbelopp* uppgår grundavdraget till 0,24 *basbelopp* ökat med 25 procent av det belopp varmed den taxerade inkomsten överstiger 1,86 men inte 2,89 *basbelopp*. För taxerad inkomst som överstiger 3,04 *basbelopp* uppgår grundavdraget till det belopp som enligt föregående mening utgår vid en taxerad inkomst på 3,04 *basbelopp* minskat med 10 procent av det belopp varmed den taxerade inkomsten överstiger 3,04 *basbelopp*, dock lägst till 0,24 *basbelopp*.

Med *basbelopp* avses *basbeloppet* enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring för året före taxeringsåret.

Grundavdraget får inte överstiga den skattskyldiges inkomst av näringsverksamhet som utgör aktiv näringsverksamhet enligt 11 kap. 3 § lagen om allmän försäkring och tjänst minskad med avdrag som avses i 46 §. I inkomst av tjänst inräknas därvid inte intäkt som avses i 32 § 1 mom. första stycket h och i. Som avdrag enligt 46 § räknas därvid inte avdrag som på grund av dispens enligt punkt 6 fjärde stycket av anvisningarna till 46 § grundas på inkomst av passiv näringsverksamhet eller intäkt som

Grundavdraget uppgår till 0,24 *prisbasbelopp* för taxerad inkomst som inte överstiger 1,86 *prisbasbelopp*. För taxerad inkomst som överstiger 1,86 men inte 3,04 *prisbasbelopp* uppgår grundavdraget till 0,24 *prisbasbelopp* ökat med 25 procent av det belopp varmed den taxerade inkomsten överstiger 1,86 men inte 2,89 *prisbasbelopp*. För taxerad inkomst som överstiger 3,04 *prisbasbelopp* uppgår grundavdraget till det belopp som enligt föregående mening utgår vid en taxerad inkomst på 3,04 *prisbasbelopp* minskat med 10 procent av det belopp varmed den taxerade inkomsten överstiger 3,04 *prisbasbelopp*, dock lägst till 0,24 *basbelopp*.

Med *prisbasbelopp* avses *prisbasbeloppet* enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring för året före taxeringsåret.

Grundavdraget får inte överstiga den skattskyldiges inkomst av näringsverksamhet som utgör aktiv näringsverksamhet enligt 2 kap. 6 § lagen (1998:000) om inkomstgrundad ålderspension och tjänst minskad med avdrag som avses i 46 §. I inkomst av tjänst inräknas därvid inte intäkt som avses i 32 § 1 mom. första stycket h och i. Som avdrag enligt 46 § räknas därvid inte avdrag som på grund av dispens enligt punkt 6 fjärde stycket av anvisningarna till 46 § grundas på inkomst av passiv

² Senaste lydelse 1996:1331.

avses i 32 § 1 mom. första stycket h.

näringsverksamhet eller intäkt som avses i 32 § 1 mom. första stycket h.

Prop. 1997/98:151
Bilaga 4

Grundavdraget avrundas nedåt till helt hundratal kronor.

till 23 §

19.³ Avdrag medges för påförda egenavgifter enligt lagen (1981:691) om socialavgifter i den mån avgifterna hänför sig till näringsverksamhet.

Fysisk person får dessutom avdrag för belopp som har avsatts för att täcka på beskattningsåret belöpande egenavgifter avseende näringsverksamhet här i riket. Den som enligt bokföringslagen (1976:125) eller jordbruksbokföringslagen (1979:141) är skyldig att upprätta årsbokslut skall ha satt av ett mot avdraget svarande belopp i räkenskaperna för beskattningsåret. Medgivet avdrag skall återföras till beskattning nästföljande beskattningsår.

Avdrag enligt andra stycket beräknas på ett underlag som motsvarar den skattskyldiges inkomst av förvärvskällan, beräknad enligt lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt, före avdraget, minskad med

1) sjukpenning eller annan ersättning som avses i punkt 11 av anvisningarna till 22 §,

2) intäkt som är att hänföra till inkomst av anställning enligt 11 kap. 2 § första stycket lagen (1962:381) om allmän försäkring.

Avdrag enligt andra stycket får uppgå till högst 25 procent av underlaget, beräknat enligt tredje stycket. I fråga om sådana inkomster som avses i 2 § lagen (1990:659) om särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster får dock avdraget uppgå till högst 20 procent.

2) intäkt som är att hänföra till inkomst av anställning enligt 2 kap. 3–5, 15 och 16 §§ lagen (1998:000) om inkomstgrundad ålderspension.

Avdrag enligt andra stycket får uppgå till högst 25 procent av underlaget, beräknat enligt tredje stycket. I fråga om sådana inkomster som avses i 2 § lagen (1990:659) om särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster får avdraget uppgå till högst 20 procent eller, om den skattskyldige har inkomst av aktiv näringsverksamhet enligt 2 kap. 6 § lagen om inkomstgrundad ålderspension och vid ingången av året före taxeringsåret fyllt 65 år eller inte fyllt 65 år men under hela året uppburit hel ålderspension, till högst XX procent.

Vad som har sagts i första–fjärde styckena gäller också för en fysisk person, som är delägare i ett handelsbolag, under förutsättning att bolaget har haft inkomst av näringsverksamhet här i riket. Avdrag enligt första och andra styckena skall därvid göras av delägaren.

³ Senaste lydelse 1997:950.

Beskattas enligt tredje stycket av anvisningarna till 52 § en medhjälpande make för del av inkomst av en verksamhet, som bedrivs av den andra maken, skall avdrag enligt första och andra styckena göras särskilt för envar av makarna.

Skattskyldig som har gjort avdrag enligt andra stycket skall vid självdeklarationen foga uppgifter om avdragets beräkning. Uppgifterna skall lämnas på blankett enligt fastställt formulär.

till 33 §

7.⁴ Avdrag medges för påförda egenavgifter enligt lagen (1981:691) om socialavgifter i den mån avgifterna hänför sig till sådan intäkt av tjänst som enligt *11 kap. 3 § lagen (1962:381) om allmän försäkring* utgör inkomst av annat förvärvsarbete.

Från sådan intäkt av tjänst medges dessutom avdrag med 25 procent eller, om den skattskyldige vid ingången av året före taxeringsåret fyllt 65 år eller inte fyllt 65 år men under hela året uppburit hel ålderspension eller avlidit under året före taxeringsåret, med 20 procent av ett underlag beräknat enligt nästa stycke. Medgivet avdrag skall återföras till beskattning nästföljande beskattningsår.

Underlaget utgörs av sådan intäkt av tjänst som avses i första stycket minskad med andra från intäkten avdragsgilla kostnader än som avses i föregående stycke och med inkomst som avses i *11 kap. 3 § första stycket d lagen om allmän försäkring*.

7.⁴ Avdrag medges för påförda egenavgifter enligt lagen (1981:691) om socialavgifter i den mån avgifterna hänför sig till sådan intäkt av tjänst som enligt *2 kap. 6 § lagen (1998:000) om inkomstgrundad ålderspension* utgör inkomst av annat förvärvsarbete.

Från sådan intäkt av tjänst medges dessutom avdrag med 25 procent eller, om den skattskyldige vid ingången av året före taxeringsåret fyllt 65 år eller inte fyllt 65 år men under hela året uppburit hel ålderspension *med XX procent* eller, om den skattskyldige avlidit under året före taxeringsåret med 20 procent av ett underlag beräknat enligt nästa stycke. Medgivet avdrag skall återföras till beskattning nästföljande beskattningsår.

Underlaget utgörs av sådan intäkt av tjänst som avses i första stycket minskad med andra från intäkten avdragsgilla kostnader än som avses i föregående stycke och med inkomst som avses i *2 kap. 6 § första stycket 5 lagen om inkomstgrundad ålderspension*.

till 46 §

6.⁵ Avdrag för avgift för pensionsförsäkring medges endast om försäkringen ägs av den skattskyldige. Avdrag medges inte om försäkringen förvärvats genom bodelning under äktenskapet utan att mål om äktenskapsskillnad pågått.

Avdraget får, tillsammans med avdrag för sådan inbetalning på pensionssparkonto som avses i punkt 7, inte överstiga summan av

⁴ Senaste lydelse 1997:950.

⁵ Senaste lydelse 1996:1331.

1. den skattskyldiges inkomst av näringsverksamhet som utgör aktiv näringsverksamhet enligt 11 kap. 3 § lagen (1962:381) om allmän försäkring före avdrag enligt punkt 21 av anvisningarna till 23 §, före avdrag för särskild löneskatt på pensionskostnader enligt punkt 23 av anvisningarna till 23 § på sådan pensionsförsäkring som avses i denna anvisningspunkt och på sådan inbetalning på pensionsparkonto som avses i punkt 7 och före avdrag för avsättning för egenavgifter enligt lagen (1981:691) om socialavgifter och

1. den skattskyldiges inkomst av näringsverksamhet som utgör aktiv näringsverksamhet enligt 2 kap. 6 § lagen (1998:000) om inkomstgrundad ålderspension före avdrag enligt punkt 21 av anvisningarna till 23 §, före avdrag för särskild löneskatt på pensionskostnader enligt punkt 23 av anvisningarna till 23 § på sådan pensionsförsäkring som avses i denna anvisningspunkt och på sådan inbetalning på pensionssparkonto som avses i punkt 7 och före avdrag för avsättning för egenavgifter enligt lagen (1981:691) om socialavgifter och

2. inkomst av tjänst, med bortseende från sådan intäkt som avses i 32 § 1 mom. första stycket h och i.

Avdraget beräknas med hänsyn till storleken av sådan inkomst som avses i 1 och 2 och får uppgå till högst ett belopp som motsvarar hälften av det *basbelopp* som enligt lagen om allmän försäkring bestämts för året närmast före taxeringsåret och dessutom i fråga om

a. inkomst av aktiv näringsverksamhet till sammanlagt högst 25 procent av inkomsten före avdrag enligt punkt 21 av anvisningarna till 23 §, före avdrag för särskild löneskatt på pensionskostnader enligt punkt 23 av anvisningarna till 23 § på sådan pensionsförsäkring som avses i denna anvisningspunkt och på sådan inbetalning på pensionsparkonto som avses i punkt 7 och före avdrag för avsättning för egenavgifter enligt lagen om socialavgifter till den del den inte överstiger tjugo gånger nämnda *basbelopp* samt högst 20 procent av den del av nyss nämnda inkomst som överstiger tjugo men inte fyrtio gånger nämnda *basbe-*

Avdraget beräknas med hänsyn till storleken av sådan inkomst som avses i 1 och 2 och får uppgå till högst ett belopp som motsvarar hälften av det *prisbasbelopp* som enligt lagen om allmän försäkring bestämts för året närmast före taxeringsåret och dessutom i fråga om

a. inkomst av aktiv näringsverksamhet till sammanlagt högst 25 procent av inkomsten före avdrag enligt punkt 21 av anvisningarna till 23 §, före avdrag för särskild löneskatt på pensionskostnader enligt punkt 23 av anvisningarna till 23 § på sådan pensionsförsäkring som avses i denna anvisningspunkt och på sådan inbetalning på pensionsparkonto som avses i punkt 7 och före avdrag för avsättning för egenavgifter enligt lagen om socialavgifter till den del den inte överstiger tjugo gånger nämnda *prisbasbelopp* samt högst 20 procent av den del av nyss nämnda inkomst som överstiger tjugo men inte fyrtio gånger

lopp,

b. inkomst av anställning om den skattskyldige helt saknar pensionsrätt i anställning och inte är anställd i ett aktiebolag eller en ekonomisk förening vari han har sådant bestämmande inflytande som avses i punkt 20 e femte stycket av anvisningarna till 23 § till sammanlagt högst 35 procent av inkomsten till den del den inte överstiger tjugo gånger nämnda *basbelopp* samt högst 25 procent av den del av inkomsten som överstiger tjugo men inte trettio gånger nämnda *basbelopp* eller

c. annan inkomst av tjänst, med bortseende från sådan intäkt som avses i 32 § 1 mom. första stycket h och i, till högst 5 procent av den del av inkomsten som överstiger tio men inte tjugo gånger samma *basbelopp*. – Avdrag enligt detta stycke beräknas i sin helhet antingen på inkomst som skall tas upp till beskattning under beskattningsåret eller på inkomst året närmast dessförinnan. Om den skattskyldige har inkomst av aktiv näringsverksamhet från mer än en förvärvskälla får avdrag beräknat enligt detta stycke inte överstiga det avdrag som kunnat göras om inkomsten varit hänförlig till en och samma förvärvskälla. Har den skattskyldige inkomster som kan grunda rätt till avdrag enligt detta stycke både i inkomstslaget näringsverksamhet och som allmänt avdrag skall den del av avdraget som beräknas på ett halvt *basbelopp* fördelas efter respektive avdragsgrundande inkomsts andel av de sammanlagda avdragsgrundande inkomsterna.

Om särskilda skäl föreligger får skattemyndigheten efter ansökan besluta att avdrag för avgift för pensionsförsäkring respektive inbetalning på pensionssparkonto får

nämnda *prisbasbelopp,*

b. inkomst av anställning om den skattskyldige helt saknar pensionsrätt i anställning och inte är anställd i ett aktiebolag eller en ekonomisk förening vari han har sådant bestämmande inflytande som avses i punkt 20 e femte stycket av anvisningarna till 23 § till sammanlagt högst 35 procent av inkomsten till den del den inte överstiger tjugo gånger nämnda *prisbasbelopp* samt högst 25 procent av den del av inkomsten som överstiger tjugo men inte trettio gånger nämnda *prisbasbelopp* eller

c. annan inkomst av tjänst, med bortseende från sådan intäkt som avses i 32 § 1 mom. första stycket h och i, till högst 5 procent av den del av inkomsten som överstiger tio men inte tjugo gånger samma *prisbasbelopp*. – Avdrag enligt detta stycke beräknas i sin helhet antingen på inkomst som skall tas upp till beskattning under beskattningsåret eller på inkomst året närmast dessförinnan. Om den skattskyldige har inkomst av aktiv näringsverksamhet från mer än en förvärvskälla får avdrag beräknat enligt detta stycke inte överstiga det avdrag som kunnat göras om inkomsten varit hänförlig till en och samma förvärvskälla. Har den skattskyldige inkomster som kan grunda rätt till avdrag enligt detta stycke både i inkomstslaget näringsverksamhet och som allmänt avdrag skall den del av avdraget som beräknas på ett halvt *prisbasbelopp* fördelas efter respektive avdragsgrundande inkomsts andel av de sammanlagda avdragsgrundande inkomsterna.

Om särskilda skäl föreligger får skattemyndigheten efter ansökan besluta att avdrag för avgift för pensionsförsäkring respektive inbetalning på pensionssparkonto får

medges med högre belopp än som följer av bestämmelserna i föregående stycke. Därvid skall dock följande gälla. För skattskyldig, som redovisar inkomst som är att anse som inkomst endast av tjänst med bortseende från sådan intäkt som avses i 32 § 1 mom. första stycket h och i men som i huvudsak saknar pensionsrätt i anställning, får avdrag medges högst med belopp, beräknat som för skattskyldig som avses i andra stycket b. Har sådan skattskyldig erhållit särskild ersättning i samband med att anställning upphört och har han ej skaffat sig ett betryggande pensionsskydd, får dock avdrag medges med högre belopp. Avdrag som avses i de två närmast föregående meningarna får dock inte beräknas för inkomst som härrör från aktiebolag eller ekonomisk förening vari den skattskyldige har sådant bestämmande inflytande som avses i punkt 20 e femte stycket av anvisningarna till 23 §. Har skattskyldig, som – själv eller genom förmedling av juridisk person – bedrivit näringsverksamhet, upphört med driften i förvärvskällan och har han under verksamhetstiden ej skaffat sig ett betryggande pensionsskydd, får avdrag beräknas även på inkomst av kapital som är hänförlig till försäljning av förvärvskällan före avdraget, på inkomst av passiv näringsverksamhet enligt lagen (1990:659) om särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster före avdraget samt på sådan intäkt av tjänst som avses i 32 § 1 mom. första stycket h. Avdraget får i detta fall beräknas med beaktande av det antal år den skattskyldige drivit näringsverksamheten, dock högst för tio år. Hänsyn skall vid bedömningen av avdragets storlek tas till den skattskyldiges övriga

medges med högre belopp än som följer av bestämmelserna i föregående stycke. Därvid skall dock följande gälla. För skattskyldig, som redovisar inkomst som är att anse som inkomst endast av tjänst med bortseende från sådan intäkt som avses i 32 § 1 mom. första stycket h och i men som i huvudsak saknar pensionsrätt i anställning, får avdrag medges högst med belopp, beräknat som för skattskyldig som avses i andra stycket b. Har sådan skattskyldig erhållit särskild ersättning i samband med att anställning upphört och har han ej skaffat sig ett betryggande pensionsskydd, får dock avdrag medges med högre belopp. Avdrag som avses i de två närmast föregående meningarna får dock inte beräknas för inkomst som härrör från aktiebolag eller ekonomisk förening vari den skattskyldige har sådant bestämmande inflytande som avses i punkt 20 e femte stycket av anvisningarna till 23 §. Har skattskyldig, som – själv eller genom förmedling av juridisk person – bedrivit näringsverksamhet, upphört med driften i förvärvskällan och har han under verksamhetstiden ej skaffat sig ett betryggande pensionsskydd, får avdrag beräknas även på inkomst av kapital som är hänförlig till försäljning av förvärvskällan före avdraget, på inkomst av passiv näringsverksamhet enligt lagen (1990:659) om särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster före avdraget samt på sådan intäkt av tjänst som avses i 32 § 1 mom. första stycket h. Avdraget får i detta fall beräknas med beaktande av det antal år den skattskyldige drivit näringsverksamheten, dock högst för tio år. Hänsyn skall vid bedömningen av avdragets storlek tas till den skattskyldiges övriga

pensionsskydd och andra möjligheter till avdrag för avgift och inbetalning som avses i 46 § 2 mom. första stycket 6 och 7. Avdraget får dock inte överstiga ett belopp som för varje år som driften pågått motsvarar tio gånger det *basbelopp* som enligt lagen om allmän försäkring bestämts för det år driften i förvärvskällan upphört och ej heller summan av de belopp som under beskattningsåret redovisats som inkomst av förvärvskällan i förekommande fall före avdraget, före avdrag för särskild löneskatt på pensionskostnader enligt punkt 23 av anvisningarna till 23 § på sådan pensionsförsäkring som avses i denna anvisningspunkt och på sådan inbetalning på pensionssparkonto som avses i punkt 7 och före avdrag för avsättning för egenavgifter enligt lagen om socialavgifter och sådan inkomst av kapital som är att hänföra till vinst med anledning av överlåtelse av förvärvskällan. Har skattemyndigheten enligt punkt 1 tredje stycket av anvisningarna till 31 § medgivit att dödsbo tar pensionsförsäkring, anger skattemyndigheten det högsta belopp varmed avdrag för avgift för försäkringen får medges. Härvid iakttas i tillämpliga delar bestämmelserna i detta stycke om avdrag för skattskyldig som upphört med driften i en förvärvskälla. Skattemyndighetens beslut i fråga som avses i detta stycke får överklagas hos Riksskatteverket. Riksskatteverkets beslut får inte överklagas.

pensionsskydd och andra möjligheter till avdrag för avgift och inbetalning som avses i 46 § 2 mom. första stycket 6 och 7. Avdraget får dock inte överstiga ett belopp som för varje år som driften pågått motsvarar tio gånger det *prisbasbelopp* som enligt lagen om allmän försäkring bestämts för det år driften i förvärvskällan upphört och ej heller summan av de belopp som under beskattningsåret redovisats som inkomst av förvärvskällan i förekommande fall före avdraget, före avdrag för särskild löneskatt på pensionskostnader enligt punkt 23 av anvisningarna till 23 § på sådan pensionsförsäkring som avses i denna anvisningspunkt och på sådan inbetalning på pensionssparkonto som avses i punkt 7 och före avdrag för avsättning för egenavgifter enligt lagen om socialavgifter och sådan inkomst av kapital som är att hänföra till vinst med anledning av överlåtelse av förvärvskällan. Har skattemyndigheten enligt punkt 1 tredje stycket av anvisningarna till 31 § medgivit att dödsbo tar pensionsförsäkring, anger skattemyndigheten det högsta belopp varmed avdrag för avgift för försäkringen får medges. Härvid iakttas i tillämpliga delar bestämmelserna i detta stycke om avdrag för skattskyldig som upphört med driften i en förvärvskälla. Skattemyndighetens beslut i fråga som avses i detta stycke får överklagas hos Riksskatteverket. Riksskatteverkets beslut får inte överklagas.

Har skattskyldig erlagt avgift eller gjort inbetalning som avses i 46 § 2 mom. första stycket 6 och 7 men har avdrag för avgiften eller inbetalningen helt eller delvis inte kunnat utnyttjas enligt bestämmelserna i andra stycket, medges avdrag för ej utnyttjat belopp vid taxering för det påföljande beskattningsåret. Sådant avdrag medges dock inte med belopp som tillsammans med erlagd avgift och gjord inbetalning sistnämnda år överstiger vad som anges i andra stycket.

Oavsett föreskrifterna i de föregående styckena medges avdrag för avgift eller inbetalning som avses i 46 § 2 mom. första stycket 6 och 7 inte med högre belopp än skillnaden mellan sammanlagda beloppet av inkomster från olika förvärvskällor och övriga avdrag enligt 46 §. Avdrag, som på grund av vad nu sagts inte kunnat utnyttjas vid taxeringen för det beskattningsår då avgiften betalades eller inbetalningen skedde, får utnyttjas senast vid taxeringen för sjätte beskattningsåret efter betalningsåret. Inte heller i sistnämnda fall får avdraget överstiga vad som återstår sedan övriga avdrag enligt 46 § gjorts.

Om avdrag medges enligt fjärde stycket sjätte meningen på grund av att aktier eller andelar i fåmansföretag avyttrats skall avdraget i första hand göras som allmänt avdrag. Avdraget begränsas till ett belopp motsvarande det lägsta av den del av vinsten vid avyttringen som tas upp som intäkt av tjänst och inkomsten av tjänst före avdraget. Till den del avdraget inte kan utnyttjas som allmänt avdrag får avdrag göras i inkomstslaget kapital enligt 3 § 2 mom. sjätte stycket lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt. I det fall avdrag medges på grund av att andelar i fåmansägt handelsbolag avyttrats skall avdrag göras i inkomstslaget kapital enligt 3 § 2 mom. sjätte stycket lagen om statlig inkomstskatt.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 1999 och tillämpas första gången vid 2000 års taxering.

2. Äldre bestämmelser i fjärde stycket punkt 19 av anvisningarna till 23 § och i andra stycket punkt 7 av anvisningarna till 33 § gäller fortfarande för personer som är födda år 1937 eller tidigare.

2.9 Förslag till lag om ändring i lagen (1990:659) om särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster

Prop. 1997/98:151
Bilaga 4

Härigenom föreskrivs att 1 och 2 §§ lagen (1990:659) om särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Särskild löneskatt skall för varje år betalas till staten med 24,26 procent på

1. lön eller annan ersättning till arbetstagare som vid årets ingång är 65 år eller äldre,

2. ersättning som utfaller enligt kollektivavtalsgrundad avgångsbidragsförsäkring som tecknas av arbetsgivare till förmån för arbetstagare,

3. avgångsersättning som annorledes än på grund av kollektivavtalsgrundad avgångsbidragsförsäkring utbetalas av staten, kommun eller kommunalförbund som arbetsgivare eller av Svenska Kommunförbundet, Landstingsförbundet, Svenska kyrkans församlings- och pastoratsförbund, det för kommunerna och landstingen gemensamma organet för administration av personalpension eller Sjukvårdens och socialvårdens planerings- och rationaliseringsinstitut, under förutsättning att arbetsgivaren tillämpar kommunalt pensionsavtal eller av annan arbetsgivare, under förutsättning att arbetsgivaren tillämpar kommunalt pensionsavtal och att borgen tecknats i enlighet med vad som anges i punkt 20 e första stycket b av anvisningarna till 23 § kommunalskattelagen (1928:370),

4. avgångsersättning som omfattas av s.k. trygghetsavtal,

5. ersättning som utgår enligt gruppsjukförsäkring som åtnjuts

Föreslagen lydelse

1 §¹

Särskild löneskatt skall för varje år betalas till staten *med XX,XX procent på lön eller annan ersättning till arbetstagare som vid årets ingång är 65 år eller äldre och i övrigt* med 24,26 procent på

1. ersättning som utfaller enligt kollektivavtalsgrundad avgångsbidragsförsäkring som tecknas av arbetsgivare till förmån för arbetstagare,

2. avgångsersättning som annorledes än på grund av kollektivavtalsgrundad avgångsbidragsförsäkring utbetalas av staten, kommun eller kommunalförbund som arbetsgivare eller av Svenska Kommunförbundet, Landstingsförbundet, Svenska kyrkans församlings- och pastoratsförbund, det för kommunerna och landstingen gemensamma organet för administration av personalpension eller Sjukvårdens och socialvårdens planerings- och rationaliseringsinstitut, under förutsättning att arbetsgivaren tillämpar kommunalt pensionsavtal eller av annan arbetsgivare, under förutsättning att arbetsgivaren tillämpar kommunalt pensionsavtal och att borgen tecknats i enlighet med vad som anges i punkt 20 e första stycket b av anvisningarna till 23 § kommunalskattelagen (1928:370),

3. avgångsersättning som omfattas av s.k. trygghetsavtal,

4. ersättning som utgår enligt gruppsjukförsäkring som åtnjuts

¹ Senaste lydelse 1997:940.

enligt grunder som fastställts i kollektivavtal mellan arbetsmarknadens huvudorganisationer till den del ersättningen utgör komplement till förtidspension eller till sjukbidrag,

6. ersättning som utgår på grund av ansvarighetsförsäkring som åtnjuts enligt grunder som fastställts i kollektivavtal mellan arbetsmarknadens huvudorganisationer till den del ersättningen utgår i form av engångsbelopp som inte utgör kompensation för mistad inkomst,

7. bidrag som en arbetsgivare lämnar till en sådan vinstandelsstiftelse som avses i 3 kap. 2 § andra stycket lagen (1962:381) om allmän försäkring eller en annan juridisk person med motsvarande ändamål med undantag för bidrag som lämnas till en pensions- eller personalstiftelse enligt lagen (1967:531) om tryggnad av pensionsutfästelse m.m.

enligt grunder som fastställts i kollektivavtal mellan arbetsmarknadens huvudorganisationer till den del ersättningen utgör komplement till förtidspension eller till sjukbidrag,

5. ersättning som *utges* på grund av ansvarighetsförsäkring som åtnjuts enligt grunder som fastställts i kollektivavtal mellan arbetsmarknadens huvudorganisationer till den del ersättningen *utges* i form av engångsbelopp som inte utgör kompensation för mistad inkomst,

6. bidrag som en arbetsgivare lämnar till en sådan vinstandelsstiftelse som avses i 3 kap. 2 § andra stycket lagen (1962:381) om allmän försäkring eller en annan juridisk person med motsvarande ändamål med undantag för bidrag som lämnas till en pensions- eller personalstiftelse enligt lagen (1967:531) om tryggnad av pensionsutfästelse m.m.

Skattskyldig är den som utgett sådan ersättning eller sådant bidrag som avses i första stycket. I fråga om sådan för mottagaren skattepliktig intäkt av tjänst i form av rabatt, bonus eller annan förmån, som ges ut på grund av kundtrohet eller liknande, skall den som slutligt har stått för de kostnader som ligger till grund för förmånen anses som skattskyldig enligt denna lag, om inte denne är den som är skattskyldig till inkomstskatt för förmånen.

Vid bestämmande av skatteunderlaget tillämpas bestämmelserna i 2 kap. 3–5 §§ lagen (1981:691) om socialavgifter med undantag av 4 § första stycket 2 och 13.

Vid bestämmande av skatteunderlaget enligt första stycket 6 skall bortses från ersättning för arbetsskada som inträffat före utgången av juni 1993 om ersättningen avser tid därefter samt från ersättning för arbetsskada som inträffat före utgången av år 1992

Vid bestämmande av skatteunderlaget tillämpas bestämmelserna i 2 kap. 3–5 §§ lagen (1981:691) om socialavgifter med undantag av 4 § första stycket 13 och 5 § *andra stycket första meningen*.

Vid bestämmande av skatteunderlaget enligt första stycket 5 skall bortses från ersättning för arbetsskada som inträffat före utgången av juni 1993 om ersättningen avser tid därefter samt från ersättning för arbetsskada som inträffat före utgången av år 1992

om skadan anmälts till allmän försäkringskassa efter utgången av juni 1993. Detta gäller dock endast ersättning som för en och samme arbetstagare beräknas på lönedelar som inte överstiger sju och en halv gånger *basbeloppet* enligt 1 kap. 6 § lagen om allmän försäkring.

om skadan anmälts till allmän försäkringskassa efter utgången av juni 1993. Detta gäller dock endast ersättning som för en och samme arbetstagare beräknas på lönedelar som inte överstiger sju och en halv gånger *prisbasbeloppet* enligt 1 kap. 6 § lagen om allmän försäkring.

2 §²

En enskild person eller ett dödsbo skall för varje år till staten betala särskild löneskatt med 24,26 procent på inkomst enligt kommunalskattelagen (1928:370) av annan näringsverksamhet här i landet än sådan aktiv näringsverksamhet som avses i 11 kap. 3 § första stycket lagen (1962:381) om allmän försäkring (passiv näringsverksamhet) samt, om den skattskyldige före årets början fyllt 65 år eller inte fyllt 65 år men under hela året uppburit hel ålderspension eller avlidit under året, på inkomst som avses i 3 kap. 4 § andra stycket lagen (1981:691) om socialavgifter samt vidare på ersättning som utgår enligt sådan avtalsgruppsjukförsäkring som avses i punkt 12 av anvisningarna till 22 § kommunalskattelagen eller enligt sådan trygghetsförsäkring som avses i nämnda anvisningspunkt till den del ersättningen utgår i form av engångsbelopp som inte utgör kompensation för mistad inkomst. Skatt beräknas inte på sådana inkomster för vilka den skattskyldige skall betala egenavgifter enligt 3 kap. 4 § lagen om socialavgifter. Bedömningen om näringsverksamhet är aktiv eller passiv görs för en förvärvskälla enligt kommunalskattelagen.

En enskild person eller ett dödsbo skall för varje år till staten betala särskild löneskatt med 24,26 procent på inkomst enligt kommunalskattelagen (1928:370) av annan näringsverksamhet här i landet än sådan aktiv näringsverksamhet som avses i 2 kap. 6 § lagen (1998:000) om inkomstgrundad ålderspension (passiv näringsverksamhet) samt på ersättning som utges enligt sådan avtalsgruppsjukförsäkring som avses i punkt 12 av anvisningarna till 22 § kommunalskattelagen eller enligt sådan trygghetsförsäkring som avses i nämnda anvisningspunkt till den del ersättningen utges i form av engångsbelopp som inte utgör kompensation för mistad inkomst. Om en skattskyldig före årets början har fyllt 65 år eller inte har fyllt 65 år men under hela året uppburit hel ålderspension skall särskild löneskatt betalas med XX,XX procent eller, om en skattskyldig avlidit under året, med 24,26 procent på inkomst som avses i 3 kap. 4 § andra stycket lagen (1981:691) om socialavgifter. Skatt beräknas inte på sådana inkomster för vilka den skattskyldige skall betala egenavgifter enligt 3 kap. 4 § lagen om socialavgifter. Bedömningen om näringsverksamhet är aktiv eller

² Senaste lydelse 1997:940.

Vid beräkning av skatteunderlaget gäller i tillämpliga delar bestämmelserna i 3 kap. 5 § lagen om socialavgifter.

Skatt betalas inte då skatteunderlaget understiger 1 000 kronor.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 1999.
2. Den nya bestämmelsen i 1 § tillämpas på lön eller annan ersättning som betalas ut från och med den 1 januari 1999.
3. Den nya bestämmelsen i 2 § tillämpas på inkomst som uppbärs från och med den 1 januari 1999. Omfattar beskattningsåret tid såväl före som efter utgången av år 1998 skall, om den skattskyldige inte visar annat, så stor del av beskattningsårets inkomst anses hänförlig till tiden efter utgången av år 1998 som svarar mot förhållandet mellan den del av beskattningsåret som infaller under denna tid och hela beskattningsåret.
4. Äldre bestämmelser i 1 och 2 §§ gäller fortfarande för personer som är födda 1937 eller tidigare.

2.10 Förslag till lag om ändring i lagen (1983:1092) med reglemente för Allmänna pensionsfonden

Prop. 1997/98:151
Bilaga 4

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1983:1092) med reglemente för Allmänna pensionsfonden¹

dels att 1–4 §§ skall ha följande lydelse,

dels att rubriken närmast före 44 § skall lyda ”V Anmälningsskyldighet” och att rubriken närmast före 45 § skall lyda ”VI Sammanställning och redovisning”,

dels att det i lagen skall föras in nio nya paragrafer, 43 a–43 i §§, samt närmast före 43 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §²

De penningmedel som enligt 4 kap. 3 § lagen (1981:691) om socialavgifter och 6 § lagen (1994:1744) om allmän pensionsavgift skall föras till Allmänna pensionsfonden, skall förvaltas av första–sjätte fondstyrelserna.

De medel som enligt 8 kap. 2 § lagen (1998:000) om inkomstgrundad ålderspension förs till Premiesparfonden inom Allmänna pensionsfonden skall förvaltas av sjunde fondstyrelsen.

Bestämmelser om första–tredje fondstyrelserna *finns* i 2–16, 21–25, 44 och 45 §§ *samt* om fjärde–sjätte fondstyrelserna i 26, 28–37, 39 och 43–45 §§.

Bestämmelser *finns* om första–tredje fondstyrelserna i 2–16, 21–25, 44 och 45 §§, om fjärde–sjätte fondstyrelserna i 26, 28–37, 39 och 43–45 §§ *samt om sjunde fondstyrelsen i 43 a–45 §§.*

2 §³

Riksförsäkringsverket *skall* varje år överföra

Av de medel som avses i 1 § första stycket skall Riksförsäkringsverket varje år överföra till

1. *till* första fondstyrelsens förvaltning *tilläggs* pensionsavgifter som erläggs av staten, kommuner och därmed jämförliga samfälligheter samt av bolag, föreningar och stiftelser, i vilka staten, kommuner eller därmed jämförliga samfälligheter har ett bestämmande inflytande,

1. första fondstyrelsens förvaltning *ålderspensionsavgifter* som erläggs av staten, kommuner och därmed jämförliga samfälligheter samt av bolag, föreningar och stiftelser, i vilka staten, kommuner eller därmed jämförliga samfälligheter har ett bestämmande inflytande,

¹ Lagen omtryckt 1991:1857.

² Senaste lydelse 1997:952.

³ Senaste lydelse 1997:1034.

2. *till* andra fondstyrelsens förvaltning *tilläggsavgifter* som erläggs av andra arbetsgivare än som har nämnts under 1, *såvitt de avser ett avgiftsunderlag* som per år överstiger 240 gånger det *basbelopp* som gäller enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring *samt*

3. *till* tredje fondstyrelsens förvaltning övriga *tilläggsavgifter*,

4. *till* första–tredje fondstyrelsernas förvaltning pensionsavgifter enligt lagen (1994:1744) om allmän pensionsavgift fördelade på respektive fondstyrelse med en andel som motsvarar den andel av *tilläggsavgifterna* som förs till var och en av fondstyrelserna.

2. andra fondstyrelsens förvaltning *ålderspensionsavgifter* som erläggs av andra arbetsgivare än *de* som har nämnts under 1, *om avgiftsunderlaget* per år överstiger 240 gånger det *prisbasbelopp* som gäller enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring,

3. tredje fondstyrelsens förvaltning övriga *ålderspensionsavgifter*,

4. första–tredje fondstyrelsernas förvaltning pensionsavgifter enligt lagen (1994:1744) om allmän pensionsavgift fördelade på respektive fondstyrelse med en andel som motsvarar den andel av *ålderspensionsavgifterna* som förs till var och en av fondstyrelserna.

Vad som sägs i första stycket 1–4 gäller med den begränsning som följer av bestämmelserna i 26 § om fjärde och femte fondstyrelsernas rätt att rekvirera medel hos Riksförsäkringsverket.

Till varje fondstyrelses förvaltning skall också hänföras avkastningen av de medel som styrelsen förvaltar.

3 §

Pensionsutbetalningar, förvaltningskostnader och andra utgifter avseende *försäkringen* för tilläggspension skall, i den mån andra medel inte står till förfogande, betalas genom tillskott som *riksförsäkringsverket* erhåller från fondstyrelserna. De medel som behövs för ett kalenderår skall tillskjutas av varje fondstyrelse i förhållande till de avgifter som under det närmast föregående året har överförts till dess förvaltning.

Pensionsutbetalningar, förvaltningskostnader och andra utgifter avseende *försäkring* för *inkomstpension och tilläggspension enligt lagen (1998:000) om inkomstgrundad ålderspension samt försäkring för tilläggspension i form av ålderspension enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring* skall, i den mån andra medel inte står till förfogande, betalas genom tillskott som *Riksförsäkringsverket* erhåller från fondstyrelserna. De medel som behövs för ett kalenderår skall tillskjutas av varje fondstyrelse i förhållande till de avgifter som under det närmast föregående året har överförts till dess förvaltning.

Varje fondstyrelse skall med de medel som den förvaltar betala kostnaderna för dess verksamhet och för revision av dess förvaltning.

Prop. 1997/98:151
Bilaga 4

4 §⁴

Varje fondstyrelse skall bestå av nio ledamöter, som förordnas av regeringen. Av ledamöterna utses

i första fondstyrelsen tre efter förslag av sammanslutningar, som företräder kommunerna och landstingskommunerna, och tre efter förslag av rikssammanslutningar av arbetstagare,

i andra fondstyrelsen tre efter förslag av rikssammanslutningar av arbetsgivare, en efter förslag av sammanslutningar som företräder konsumentkooperationen och fyra efter förslag av rikssammanslutningar av arbetstagare samt

i tredje fondstyrelsen två efter förslag av rikssammanslutningar av arbetsgivare, fyra efter förslag av rikssammanslutningar av arbetstagare och två efter förslag av sammanslutningar som företräder personer vilka erlägger egenavgifter för *tilläggs pension*.

i tredje fondstyrelsen två efter förslag av rikssammanslutningar av arbetsgivare, fyra efter förslag av rikssammanslutningar av arbetstagare och två efter förslag av sammanslutningar som företräder personer vilka erlägger egenavgifter för *ålderspension*.

Om förslag inte avges, förordnar regeringen ledamöter ändå.

För varje ledamot utses i samma ordning en suppleant.

Ledamöter och suppleanter skall vara bosatta i Sverige och får inte vara underåriga eller ha förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken.

IV Sjunde fondstyrelsen

43 a §

Sjunde fondstyrelsen skall förvalta en särskild fond inom Allmänna pensionsfonden, Premiesparfonden.

Fonden skall förvaltas för de ändamål som framgår av bestämmelserna om premiepension i lagen (1998:000) om inkomstgrundad ålderspension. Fondstyrelsen skall i sin förvaltning handla uteslutande i pensionsspararnas intresse.

Fondstyrelsen skall ta emot medel till och betala ut medel från fonden enligt de anvisningar som Premiepensionsmyndigheten lämnar.

⁴ Senaste lydelse 1988:1301.

43 b §

Premiesparfonden skall vara indelad i fondandelar. Alla fondandelar skall vara lika stora.

Värdet av en fondandel är fondens värde delat med antalet fondandelar. Fondens tillgångar skall värderas med ledning av gällande marknadsvärde. Fondstyrelsen skall dagligen beräkna fondandelsvärdet och underrätta Premiepensionsmyndigheten om värdet.

När medel tillförs fonden, skall fondstyrelsen utfärda fondandelar till Premiepensionsmyndigheten. När medel betalas ur fonden, skall det ske genom inlösen av fondandelar.

43 c §

Fondstyrelsen skall förvalta fondmedlen så att den totala risknivån är låg, samtidigt som medlen ger så god avkastning som möjligt.

Fondstyrelsen får inte förvärva en andel aktier i ett svenskt aktiebolag som tillsammans med fondstyrelsens övriga aktier i samma bolag överstiger fem procent av röstetalet för samtliga aktier i bolaget.

43 d §

Fondstyrelsen får rösta för de aktier som den förvärvat till Premiesparfonden endast när kravet på avkastning enligt 43 c § första stycket inte kan tillgodoses på annat sätt.

43 e §

Följande bestämmelser i lagen (1990:1114) om värdepappersfonder, och föreskrifter som har meddelats med stöd av dessa bestämmelser, skall gälla för förvaltningen av Premiesparfonden:

– 6 a § om skyldighet för revisor att anmäla vissa förhållanden till

Finansinspektionen,

– 7 § om förbud för vissa personer med insynsställning att handla med en värdepappersfond,

– 9 och 10 §§ om upprättande och godkännande av fondbestämmelser,

– 12 § om företrädare för andelsägarna i en värdepappersfond m.m.,

– 13 § första stycket 2–4 och andra stycket om förbud mot att ta upp lån m.m.,

– 17–22 §§, 23 § första stycket 2 och 3 samt 24–25 §§ om placering av medel i en värdepappersfond,

– 26–29 §§ om information om en värdepappersfond,

– 32 § första stycket om inlösen av fondandelar, och

– 47 § om skadestånd.

Vid tillämpningen av de bestämmelser och föreskrifter som anges i första stycket skall Premiesparfonden anses som en värdepappersfond och Premiepensionsmyndigheten som fondandelsägare. Vad som sägs om fondbolag skall avse sjunde fondstyrelsen.

Finansinspektionen får medge undantag från de bestämmelser som anges i första stycket.

43 f §

Fondstyrelsen skall bestå av sju ledamöter, som förordnas av regeringen. Av ledamöterna förordnas en till ordförande och en till vice ordförande.

Om en ledamot entledigas eller avlider eller om hans uppdrag av annat skäl upphör under den tid för vilken han blivit förordnad, skall en ny ledamot förordnas i hans ställe för den återstående tiden.

43 g §

Fondstyrelsen skall ingå samarbetsavtal enligt 8 kap. 3 § första stycket 2 lagen (1998:000) om inkomstgrundad ålderspension med Premiepensionsmyndigheten samt göra de åtaganden som anges i samma stycke 3–5.

43 h §

Fondstyrelsen skall stå under tillsyn av Finansinspektionen. För tillsynen gäller i tillämpliga delar bestämmelserna i 39–42 och 46 §§ lagen (1990:1114) om värdepappersfonder och de föreskrifter som har meddelats i anslutning till dessa bestämmelser.

Vid tillämpningen av de bestämmelser och föreskrifter som anges i första stycket skall vad som sägs om fondbolag avse sjunde fondstyrelsen.

43 i §

Föreskrifterna i 3 § andra stycket, 4 § fjärde stycket, 5 § första och andra styckena, 7–10 §§, 11 § tredje och fjärde styckena, 16–16 a §§ och 21–25 §§ gäller också i fråga om sjunde fondstyrelsen.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1999.

2.11 Förslag till lag om ändring i sekretesslagen
(1980:100)

Prop. 1997/98:151
Bilaga 4

Härigenom föreskrivs i fråga om sekretesslagen (1980:100)¹
dels att 7 kap. 7 § skall ha följande lydelse,
dels att det i lagen skall införas en ny bestämmelse, 39 §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

7 kap.
7 §²

Sekretess gäller hos allmän försäkringskassa, Riksförsäkringsverket och domstol i ärende enligt lagstiftningen om allmän försäkring eller arbetsskadeförsäkring eller om annan jämförbar ekonomisk förmån för enskild, eller om läkarsvårdsersättning eller ersättning för sjukgymnastik, för uppgift om någons hälsotillstånd eller andra personliga förhållanden, om det kan antas att den som uppgiften rör eller någon honom närstående lider men om uppgiften röjs. Samma sekretess gäller hos annan myndighet på vilken det ankommer att handlägga ärende enligt lagstiftning som nu har nämnts. I fråga om myndighet som anges i 8 § gäller dock bestämmelserna där.

Sekretess gäller hos allmän försäkringskassa, *Premiepensionsmyndigheten*, Riksförsäkringsverket och domstol i ärende enligt lagstiftningen om allmän försäkring, *inkomstgrundad ålderspension* eller arbetsskadeförsäkring eller om annan jämförbar ekonomisk förmån för enskild, eller om läkarsvårdsersättning eller ersättning för sjukgymnastik, för uppgift om någons hälsotillstånd eller andra personliga förhållanden, om det kan antas att den som uppgiften rör eller någon honom närstående lider men om uppgiften röjs. Samma sekretess gäller hos annan myndighet på vilken det ankommer att handlägga ärende enligt lagstiftning som nu har nämnts. I fråga om myndighet som anges i 8 § gäller dock bestämmelserna där.

Sekretess enligt första stycket gäller också i förhållande till en vård- eller behandlingsbehövande själv i fråga om uppgift om hans hälsotillstånd, om det med hänsyn till ändamålet med vården eller behandlingen är av synnerlig vikt att uppgiften inte lämnas till honom.

Sekretess gäller hos myndighet som avses i första stycket för anmälan eller annan utsaga av enskild om någons hälsotillstånd eller andra personliga förhållanden, om det kan antas att fara uppkommer för att den som har gjort anmälan eller avgivit utsagan eller någon honom närstående utsätts för våld eller annat allvarligt men om uppgiften röjs.

¹ Lagen omtryckt 1992:1474.

² Senaste lydelse 1993:1661.

Utan hinder av sekretessen får uppgift lämnas till enskild enligt vad som föreskrivs i lagstiftningen om allmän försäkring och lagstiftningen om sjuklön.

Utan hinder av sekretessen får uppgift lämnas till enskild enligt vad som föreskrivs i lagstiftningen om allmän försäkring, *lagstiftningen om inkomstgrundad ålderspension* och lagstiftningen om sjuklön.

I fråga om uppgift i allmän handling gäller sekretessen i högst sjuttio år eller, i fall som avses i tredje stycket, i högst femtio år.

39 §

Sekretess gäller hos en allmän försäkringskassa, Premiepensionsmyndigheten, Riksförsäkringsverket och domstol i ärende enligt lagstiftningen om inkomstgrundad ålderspension för uppgift om

1. hur premiepensionsmedel har placerats för en enskilds räkning, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att han eller hon lider men, och

2. vad en pensionssparare har bestämt om efterlevandeskydd enligt 10 kap. lagen (1998:000) om inkomstgrundad ålderspension.

Utan hinder av sekretess får uppgift lämnas till enskild enligt vad som föreskrivs i lagstiftningen om inkomstgrundad ålderspension.

Sekretess enligt första stycket 2 gäller inte sedan pensionsspararen har avlidit.

I fråga om uppgift i allmän handling gäller sekretessen i högst sjuttio år.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1999.

2.12 Förslag till lag om ändring i socialförsäkringsregisterlagen (1997:934)

Prop. 1997/98:151
Bilaga 4

Härigenom föreskrivs att 1–3, 9 och 11–15 §§ socialförsäkringsregisterlagen (1997:934) skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §

Denna lag gäller personregister för sådan verksamhet i fråga om socialförsäkringsförmåner samt andra förmåner och ersättningar som enligt lag eller förordning eller särskilt beslut av regeringen ankommer på de allmänna försäkringskassorna eller Riksförsäkringsverket (socialförsäkringsregister).

Denna lag gäller personregister för sådan verksamhet i fråga om socialförsäkringsförmåner samt andra förmåner och ersättningar som enligt lag eller förordning eller särskilt beslut av regeringen ankommer på de allmänna försäkringskassorna, *Premiepensionsmyndigheten* eller Riksförsäkringsverket (socialförsäkringsregister).

Med personregister förstås detsamma som i datalagen (1973:289).

2 §

De allmänna försäkringskassorna och Riksförsäkringsverket får föra socialförsäkringsregister enligt denna lag för de ändamål som anges i 3 §.

De allmänna försäkringskassorna, *Premiepensionsmyndigheten* och Riksförsäkringsverket får föra socialförsäkringsregister enligt denna lag för de ändamål som anges i 3 §.

3 §

De allmänna försäkringskassorna och Riksförsäkringsverket får använda socialförsäkringsregister för

1. handläggning av ärenden som omfattas av 1 § första stycket,
2. förberedande åtgärder för handläggning enligt 1, samt
3. uppföljning, utvärdering, tillsyn och framställning av statistik avseende verksamhet enligt 1 och 2.

De allmänna försäkringskassorna, *Premiepensionsmyndigheten* och Riksförsäkringsverket får använda socialförsäkringsregister för

1. handläggning av ärenden som omfattas av 1 § första stycket,
2. förberedande åtgärder för handläggning enligt 1, samt
3. uppföljning, utvärdering, tillsyn och framställning av statistik avseende verksamhet enligt 1 och 2.

9 §

Utan hinder av de begränsningar som följer av 7 och 8 §§ får följande uppgifter registreras i fråga om avgöranden av domstol, Riksförsäkringsverket eller allmän

Utan hinder av de begränsningar som följer av 7 och 8 §§ får följande uppgifter registreras i fråga om avgöranden av domstol, Riksförsäkringsverket, *Premiepen-*

försäkringskassa i ärenden som omfattas av 1 § första stycket:

1. utgången,
2. de bestämmelser som har tillämpats, och
3. huruvida avgörandet har överklagats.

sionsmyndigheten eller allmän försäkringskassa i ärenden som omfattas av 1 § första stycket:

1. utgången,
2. de bestämmelser som har tillämpats, och
3. huruvida avgörandet har överklagats.

Prop. 1997/98:151
Bilaga 4

11 §

Socialförsäkringsregister som förs särskilt för en allmän försäkringskassa eller ett lokalt organ inom denna eller för Riksförsäkringsverket för handläggning av ärenden får innehålla handlingar som har kommit in eller framställts i ett ärende. För uppgifter i sådana handlingar gäller inte de begränsningar som följer av 7–10 §§, om uppgifterna har lämnats i ärendet eller behövs för handläggningen av detta.

Socialförsäkringsregister som förs särskilt för en allmän försäkringskassa eller ett lokalt organ inom denna, *för Premiepensionsmyndigheten* eller för Riksförsäkringsverket för handläggning av ärenden får innehålla handlingar som har kommit in eller framställts i ett ärende. För uppgifter i sådana handlingar gäller inte de begränsningar som följer av 7–10 §§, om uppgifterna har lämnats i ärendet eller behövs för handläggningen av detta.

12 §

Socialförsäkringsregister får genom sambearbetning tillföras

1. uppgifter från andra socialförsäkringsregister, och
2. uppgifter som lämnas till en allmän försäkringskassa eller Riksförsäkringsverket med stöd av en särskild bestämmelse i lag eller förordning om lämnande av uppgifter.

2. uppgifter som lämnas till en allmän försäkringskassa, *Premiepensionsmyndigheten* eller Riksförsäkringsverket med stöd av en särskild bestämmelse i lag eller förordning om lämnande av uppgifter.

Av föreskrifter i lag eller förordning eller av beslut av Datainspektionen kan följa att socialförsäkringsregister genom sambearbetning får tillföras uppgifter utöver vad som anges i första stycket.

13 §

Registeransvariga för socialförsäkringsregister som förs gemensamt för Riksförsäkringsverket och de allmänna försäkringskassorna är verket samt varje försäkringskassa när det gäller behandling av uppgifter hos den försäkringskassan. För register som förs

Registeransvariga för socialförsäkringsregister som förs gemensamt för Riksförsäkringsverket och de allmänna försäkringskassorna är verket samt varje försäkringskassa när det gäller behandling av uppgifter hos den försäkringskassan. För register som förs

särskilt för en allmän försäkringskassa eller ett lokalt organ inom denna är försäkringskassan registeransvarig. Riksförsäkringsverket är registeransvarigt för socialförsäkringsregister som förs särskilt för verket.

särskilt för en allmän försäkringskassa eller ett lokalt organ inom denna är försäkringskassan registeransvarig. *Premiepensionsmyndigheten är registeransvarig för socialförsäkringsregister som förs särskilt för myndigheten.* Riksförsäkringsverket är registeransvarigt för socialförsäkringsregister som förs särskilt för verket.

14 §

Riksförsäkringsverket och de allmänna försäkringskassorna får ha direkt åtkomst till uppgifter i socialförsäkringsregister som förs gemensamt för verket och försäkringskassorna.

Direkt åtkomst till uppgifter i socialförsäkringsregister som förs särskilt för en allmän försäkringskassa får endast den försäkringskassan ha. Om ett register förs särskilt för ett lokalt organs verksamhetsområde inom försäkringskassan får dock endast det lokala organet ha direkt åtkomst till uppgifterna.

Direkt åtkomst till uppgifter i socialförsäkringsregister som förs särskilt för Premiépensionsmyndigheten får endast myndigheten ha. Om det behövs för ändamål som avses i 3 § 1 eller 2 får dock även Riksförsäkringsverket och den allmänna försäkringskassan ha direkt åtkomst till ett sådant register med undantag för sådana handlingar som avses i 11 §.

Direkt åtkomst till uppgifter i socialförsäkringsregister som förs särskilt för Riksförsäkringsverket får endast verket ha. Om det behövs för ändamål som avses i 3 § 1 eller 2 får dock även en allmän försäkringskassa ha direkt åtkomst till ett sådant register med undantag för sådana handlingar som avses i 11 §.

Behörighet för direkt åtkomst till uppgifter i socialförsäkringsregister enligt första–*tredje* styckena får endast ges till den som behöver ha tillgång till uppgifterna för att kunna utföra sitt arbete.

Behörighet för direkt åtkomst till uppgifter i socialförsäkringsregister enligt första–*fjärde* styckena får endast ges till den som behöver ha tillgång till uppgifterna för att kunna utföra sitt arbete.

15 §

Statens löne- och pensionsverk och det för kommunerna och landstingen gemensamma organet för administration av personalpensioner får, i den utsträckning som föreskrivs av regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer, ha direkt åtkomst till uppgifter i socialförsäkringsregister för de ändamål som anges i 4 §. Bestämmelserna i 14 § *ffjärde* stycket gäller också för pensionsverket och det gemensamma organet.

Statens löne- och pensionsverk och det för kommunerna och landstingen gemensamma organet för administration av personalpensioner får, i den utsträckning som föreskrivs av regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer, ha direkt åtkomst till uppgifter i socialförsäkringsregister för de ändamål som anges i 4 §. Bestämmelserna i 14 § *femte* stycket gäller också för pensionsverket och det gemensamma organet.

Prop. 1997/98:151

Bilaga 4

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1998. Det som sägs om Premiepensionsmyndigheten skall till utgången av år 1998 gälla för utredningen om organisation av Premiepensionsmyndigheten.

2.1 Förslag till lag om statlig ålderspensionsavgift

Härigenom föreskrivs följande.

1 § Statlig ålderspensionsavgift skall för varje år betalas av staten enligt denna lag.

Avgift betalas endast för försäkrade enligt lagen (1998:000) om inkomstgrundad ålderspension som uppfyller förutsättningarna för tillgodoräknande av pensionsrätt för inkomstpension eller pensionspoäng.

2 § Avgiften utgör X,XX procent av ersättning i form av

1. sjukpenning och rehabiliteringspenning enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring samt sjukpenning enligt lagen (1976:380) om arbets-skadeförsäkring eller motsvarande ersättning som utgetts enligt annan författning eller på grund av regeringens förordnande, i den utsträckning ersättningen trätt i stället för en försäkrads inkomst av anställning enligt 2 kap. 3 § lagen (1998:000) om inkomstgrundad ålderspension eller inkomst av annat förvärvsarbete enligt 2 kap. 6 § första stycket 1–4 nämnda lag,

2. föräldrapenningförmåner enligt lagen om allmän försäkring,

3. ersättning enligt lagen (1988:1465) om ersättning och ledighet för närståendevård,

4. ersättning som en allmän försäkringskassa utgett enligt 20 § lagen (1991:1047) om sjuklön,

5. livränta enligt 4 kap. lagen om arbetsskadeförsäkring eller motsvarande livränta som bestäms med tillämpning av den lagen,

6. delpension enligt lagen (1979:84) om delpensionsförsäkring,

7. vårdbidrag enligt 9 kap. 4 och 4 a §§ lagen om allmän försäkring, i den utsträckning bidraget inte är ersättning för merkostnader,

8. dagpenning från arbetslöshetskassa,

9. statsbidrag till arbetslösa som tillskott till deras försörjning när de startar egen näringsverksamhet,

10. utbildningsbidrag i form av dagpenning under arbetsmarknadsutbildning och yrkesinriktad rehabilitering samt ersättning vid generationsväxling,

11. utbildningsbidrag för doktorander,

12. korttidsstudiestöd och vuxenstudiebidrag enligt studiestödslagen (1973:349),

13. vuxenstudiebidrag enligt lagen (1983:1030) om särskilt vuxenstudiestöd för arbetslösa samt särskilt utbildningsbidrag,

14. timersättning vid vuxenutbildning för utvecklingsstörda (särsvux),

15. dagpenning till totalförsvarspliktiga som tjänstgör enligt lagen (1994:1809) om totalförsvarsplikt och till andra som får dagpenning enligt de grunder som gäller för totalförsvarspliktiga, samt

16. bidrag från Sveriges författarfond och Konstnärsnämnden i den utsträckning som regeringen så föreskriver.

Prop. 1997/98:151
Bilaga 5

3 § Avgift beräknas inte på ersättning enligt 2 § om ersättningen tillsammans med annan inkomst av anställning och inkomst av annat förvärvsarbete understiger 24 procent av det för året gällande prisbasbeloppet enligt 1 kap. 6 § lagen (1962:381) om allmän försäkring.

4 § Vid beräkning av avgift på ersättning enligt 2 § skall det bortses från en försäkrads inkomster som överstiger X,XX förhöjda prisbasbelopp enligt 1 kap. 6 § lagen (1962:381) om allmän försäkring i följande ordning

1. ersättningar enligt 2 § 1 som utgör inkomst av annat förvärvsarbete,
2. annan inkomst av annat förvärvsarbete,
3. ersättningar enligt 2 § som utgör inkomst av anställning,
4. annan inkomst av anställning.

5 § Avgiften utgör 18,5 procent av sådana pensionsgrundande belopp som fastställs enligt 3 kap. lagen (1998:000) om inkomstgrundad ålderspension.

6 § Om sådan livränta som avses i 2 § 5 med tillämpning av 6 kap. 1 § lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring har varit samordnad med förtidspension eller efterlevandepension utgör avgiften 18,5 procent av det belopp som på grund av samordningen inte betalas ut.

7 § Avgift skall för varje år betalas preliminärt med belopp som så nära som möjligt beräknas motsvara den slutliga avgiften. Den preliminära avgiften betalas varje månad. Regeringen skall bestämma storleken på de belopp som skall betalas.

8 § Fördelningen av avgiften skall göras enligt följande. Den andel som beräknas motsvara pensionsrätt för premiepension för samma år förs till Riksgäldskontoret för tillfällig förvaltning enligt 8 kap. 1 § första stycket lagen (1998:000) om inkomstgrundad ålderspension. Återstoden förs till Allmänna pensionsfonden.

Regeringen skall för varje år fastställa andelarna efter förslag från Riksförsäkringsverket.

9 § Slutlig avstämning av avgifterna skall göras året efter fastställelseåret. Den skillnad som framkommer mellan beräknade belopp och de belopp som slutligt framräknas för det aktuella året skall regleras i samband med att storleken på de preliminära avgifterna bestäms. Det belopp som skall regleras gentemot Riksgäldskontoret beräknas med sådan avkastning som anges i 8 kap. 1 § första stycket lagen (1998:000) om inkomstgrundad ålderspension och det belopp som skall regleras gentemot Allmänna pensionsfonden med sådan ränta som anges i 19 kap. 3 § skattebetalningslagen (1997:483).

Med fastställelseår avses detsamma som enligt 1 kap. 8 § första stycket lagen om inkomstgrundad ålderspension.

10 § Avgiften används till finansiering av försäkringen för inkomstgrundad ålderspension enligt lagen (1998:000) om inkomstgrundad ålderspension.

1. Denna lag träder i kraft den 1 oktober 1998 och tillämpas första gången på ersättningar och pensionsgrundande belopp som beräknas för år 1999.

2. Under åren 1999 och 2000 skall utöver vad som sägs i 10 § avgiften även finansiera försäkringen för tilläggspension i form av ålderspension enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring och folkpension i form av ålderspension enligt samma lag för personer med rätt till sådan tilläggspension.

2.2 Förslag till lag om ändring i lagen (1998:000) om inkomstgrundad ålderspension

Prop. 1997/98:151
Bilaga 5

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 2 §, 2 kap. 2 §, 4 kap. 1 § och 15 kap. 8 § lagen (1998:000) om inkomstgrundad ålderspension skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

2 §¹

Försäkringen och kostnaderna för förvaltningen av den skall finansieras genom ålderspensionsavgifter enligt lagen (1981:691) om socialavgifter och allmänna pensionsavgifter enligt lagen (1994:1744) om allmän pensionsavgift samt genom avkastning på avgiftsmedel.

Försäkringen och kostnaderna för förvaltningen av den skall finansieras genom ålderspensionsavgifter enligt lagen (1981:691) om socialavgifter, allmänna pensionsavgifter enligt lagen (1994:1744) om allmän pensionsavgift och *statliga ålderspensionsavgifter enligt lagen (1998:000) om statlig ålderspensionsavgift* samt genom avkastning på avgiftsmedel.

2 kap.

2 §²

För varje år som en person har varit försäkrad enligt 1 kap. 4 § första eller andra stycket och har haft inkomster som är pensionsgrundande, skall hans eller hennes pensionsgrundande inkomst fastställas. Detta gäller dock endast om summan av de inkomster som är pensionsgrundande uppgått till minst 24 procent av det för intjänandeåret gällande prisbasbeloppet enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring.

Fastställande enligt första stycket skall inte göras för år före det år då den försäkrade fyllt 16 år eller för det år då den försäkrade har avlidit.

Fastställande enligt första stycket skall inte göras för år före det år då den försäkrade fyllt 16 år. *Fastställande enligt första stycket skall inte heller göras för det år då den försäkrade har avlidit i annat fall än om överföring av pensionsrätt för premiepension till den avlidnes make skall göras för det året.*

¹ Lydelse enligt lagrådsremiss 1998-01-19, Reformerade regler om inkomstgrundad ålderspension.

² Lydelse enligt lagrådsremiss 1998-01-19, Reformerade regler om inkomstgrundad ålderspension.

4 kap.
1 §³

För varje år för vilket det för en försäkrad har fastställts pensionsgrundande inkomst eller andra pensionsgrundande belopp, skall, om inte annat följer av 4 §, pensionsrätt fastställas för den försäkrade. Pensionsrätt skall dock inte fastställas för den som är född år 1937 eller tidigare.

För varje år för vilket det för en försäkrad har fastställts pensionsgrundande inkomst eller andra pensionsgrundande belopp, skall, om inte annat följer av 4 §, pensionsrätt fastställas för den försäkrade. *För det år då den försäkrade har avlidit skall endast pensionsrätt för premiepension fastställas.* Pensionsrätt skall inte fastställas för den som är född år 1937 eller tidigare.

För varje år för vilket pensionsgrundande inkomst har fastställts eller för vilket en försäkrad har uppburit förtidspension enligt 13 kap. 2 § lagen (1962:381) om allmän försäkring skall också, om inte annat följer av 8 och 9 §§, *pensionspoäng* fastställas för den försäkrade. Pensionspoäng skall dock inte fastställas för det år då den försäkrade har avlidit eller för år efter det då en försäkrad har fyllt 64 år.

Vårdår skall tillgodoräknas en försäkrad under de förutsättningar som anges i 12 §. Vårdår skall dock inte tillgodoräknas för år före det då den försäkrade fyllt 16 år och inte heller för det år då han eller hon har avlidit eller för år efter det då den försäkrade har fyllt 64 år. Vårdår skall inte heller tillgodoräknas om den försäkrade tillgodoräknas pensionspoäng för samma år eller om pensionspoäng för det året enligt 8 § andra stycket inte tillgodoräknats den försäkrade på grund av bristande eller underlåten avgiftsbetalning.

15 kap.
8 §⁴

Anmälan om överföring av pensionsrätt enligt 4 kap. 7 § skall vara skriftlig och skall ha kommit in till den allmänna försäkringskassan senast den 31 januari det första år till vilket den pensionsrätt som skall överföras är hänförlig. Anmälan skall göras gemensamt av makarna och gäller tills vidare om inget annat anges i anmälan.

Om en make vill att en överföring som gäller tills vidare skall upphöra måste han eller hon skriftligen anmäla detta, varefter överföringen upphör från och med året efter det då en sådan anmälan kom in till den allmänna försäk-

Om en make vill att en överföring som gäller tills vidare skall upphöra måste han eller hon skriftligen anmäla detta, varefter överföringen upphör från och med året efter det då en sådan anmälan kom in till den allmänna försäk-

³ Lydelse enligt lagrådsremiss 1998-01-19, Reformerade regler om inkomstgrundad ålderspension.

⁴ Lydelse enligt lagrådsremiss 1998-01-19, Reformerade regler om inkomstgrundad ålderspension.

ringskassan. Om makarnas äktenskap har upplösts skall överföringen upphöra från och med det år då äktenskapet upplöstes.

ringskassan. Om makarnas äktenskap har upplösts skall överföringen upphöra från och med det år då äktenskapet upplöstes. *Om äktenskapet har upplösts genom att en av makarna har avlidit och det är den make från vilken överföringen skall ske som har avlidit, skall dock överföringen även gälla det år då äktenskapet upplöstes.*

Prop. 1997/98:151
Bilaga 5

Lagförslag i lagrådsremiss den 19 mars 1998

Reformering av ålderspensionssystemet – vissa finansiella frågor

Prop. 1997/98:151
Bilaga 6

2.1 Förslag till lag om ändring i lagen (1981:691) om socialavgifter

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1981:691) om socialavgifter¹ dels att 4 kap. 8 och 10 §§ skall upphöra att gälla, dels att 2 kap. 2 § och 4 kap. 1, 2, 4, 6 och 7 §§ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap. **2 §²**

En arbetsgivare som sysselsätter sjömän skall på den ersättning som utgetts till sådana för varje år betala även sjömanspensionsavgift med 1,20 procent.

I fråga om sjömän skall sjukförsäkringsavgift och *folkpensionsavgift* beräknas efter de procentsatser som regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, Riksförsäkringsverket årligen fastställer. Procentsatserna skall utgöra den andel av de i 1 § första stycket 1 och 2 angivna procentsatserna som svarar mot förhållandet mellan antalet svenska sjömän och hela antalet sjömän på svenska handelsfartyg i medeltal för den 30 september de tre år som närmast föregått det år då procentsatserna fastställs. Hänsyn skall därvid inte tas till fartyg med en bruttodräktighet understigande 300. Procentsatserna beräknas med två decimaler.

I fråga om sjömän skall sjukförsäkringsavgift och *arbetsmarknadsavgift* beräknas efter de procentsatser som regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, Riksförsäkringsverket årligen fastställer. Procentsatserna skall utgöra den andel av de i 1 § första stycket 1 och 6 angivna procentsatserna som svarar mot förhållandet mellan antalet svenska sjömän och hela antalet sjömän på svenska handelsfartyg i medeltal för den 30 september de tre år som närmast föregått det år då procentsatserna fastställs. Hänsyn skall därvid inte tas till fartyg med en bruttodräktighet understigande 300. Procentsatserna beräknas med två decimaler.

¹ Lagen omtryckt 1989:633.

Senaste lydelse av

4 kap. 8 § 1995:658

4 kap. 10 § 1995:852.

² Senaste lydelse 1996:1335.

Med sjöman avses i denna lag arbetstagare som avses i punkt 1 av anvisningarna till 49 § kommunalskattelagen (1928:370).

Prop. 1997/98:151
Bilaga 6

4 kap.

1 §³

Sjukförsäkringsavgifter förs till staten för finansiering av

1. kostnader för *ersättning för sjukvård m.m. enligt 2 kap., sjukpenning m.m. enligt 3 kap., föräldrapenningförmåner enligt 4 kap.,* folkpension i form av förtidspension enligt 7 kap. och rehabiliteringsersättning m.m. enligt 22 kap. lagen (1962:381) om allmän försäkring *samt pensionstillskott till förtidspension enligt lagen (1969:205) om pensionstillskott,*

2. kostnader enligt lagen (1974:525) om ersättning för viss födelsekontrollerande verksamhet m.m.,

3. kostnader för förmåner enligt lagen (1996:1150) om högstkostnadsskydd vid köp av läkemedel m.m.,

4. Centrala studiestödsnämndens kostnader med anledning av att sådana studielån som belöper på en studerandes sjukperiod enligt studiestödslagen (1973:349) inte skall återbetalas,

5. vissa av de allmänna försäkringskassornas förvaltningskostnader,

6. kostnader enligt lagen (1988:1465) om ersättning och ledighet för närståendevård,

7. den allmänna försäkringens kostnader enligt lagen (1991:1047) om sjuklön.

1. kostnader för sjukpenning m.m. enligt 3 kap., folkpension i form av förtidspension enligt 7 kap. *för personer som har rätt till tilläggs-pension i form av förtidspension enligt 13 kap., tilläggs-pension i form av förtidspension enligt 13 kap.* och rehabiliteringsersättning m.m. enligt 22 kap., *allt enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring,*

2. Centrala studiestödsnämndens kostnader med anledning av att sådana studielån som belöper på en studerandes sjukperiod enligt studiestödslagen (1973:349) inte skall återbetalas,

3. vissa av de allmänna försäkringskassornas förvaltningskostnader,

4. kostnader enligt lagen (1988:1465) om ersättning och ledighet för närståendevård,

5. den allmänna försäkringens kostnader enligt lagen (1991:1047) om sjuklön *och*

6. *statliga ålderspensionsavgifter enligt lagen (1998:000) om statlig ålderspensionsavgift som belöper på förmåner som finansieras med sjukförsäkringsavgiften.*

³ Senaste lydelse 1997:938.

2 §

Folkpensionsavgifter förs till staten som bidrag till finansieringen av folkpensioneringen enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring.

Efterlevandepensionsavgifter förs till staten för finansiering av folkpension i form av efterlevandepension enligt 8 kap. lagen (1962:381) om allmän försäkring och tilläggs pension i form av efterlevandepension enligt 14 kap. samma lag, änkepension enligt övergångsbestämmelserna till lagen (1988:881) om ändring i lagen om allmän försäkring samt kostnader för förvaltning av efterlevandepension och änkepension.

4 §

Delpensionsavgifter förs till en fond, benämnd delpensionsfonden, med vars tillgångar kostnaderna för pensioner enligt lagen (1979:84) om delpensionsförsäkring och motsvarande äldre bestämmelser skall täckas. Fonden förvaltas enligt grunder som riksdagen fastställer särskilt.

Föräldraförsäkringsavgifter förs till staten för finansiering av föräldrapenningförmåner enligt 4 kap. lagen (1962:381) om allmän försäkring, kostnader för förvaltning av föräldrapenningförmåner och för finansiering av statliga ålderspensionsavgifter enligt lagen (1998:000) om statlig ålderspensionsavgift som belöper på sådana förmåner.

6 §⁴

Arbetskadavgifter förs till en fond, benämnd Arbetskadefonden, med vars tillgångar kostnaderna för ersättningar enligt lagen (1976:380) om arbetskadeförsäkring och motsvarande äldre bestämmelser samt förvaltningskostnader skall täckas. Fonden förvaltas enligt grunder som riksdagen fastställer särskilt.

Arbetskadavgifter förs till Arbetskadefonden med vars tillgångar kostnaderna för ersättningar enligt lagen (1976:380) om arbetskadeförsäkring och motsvarande äldre bestämmelser, statliga ålderspensionsavgifter enligt lagen (1998:000) om statlig ålderspensionsavgift som belöper på förmåner som finansieras med arbetskadavgifter samt förvaltningskostnader skall täckas. Fonden förvaltas enligt grunder som riksdagen fastställer särskilt.

⁴ Senaste lydelse 1994:240.

Arbetsmarknadsavgifter förs till staten för finansiering av

1. arbetslöshetsersättning enligt lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring,

2. kostnader för tillsyn av arbetslöshetskassornas utbetalning av arbetslöshetsersättning enligt lagen (1997:239) om arbetslöshetskassor, *och*

3. utbildningsbidrag till *sådan* deltagare i arbetsmarknadsutbildning enligt *förordningen (1987:406) om arbetsmarknadsutbildning eller yrkesinriktad rehabilitering enligt förordningen (1987:405) om den arbetsmarknadspolitiska verksamheten* som uppfyller villkoren för inkomstrelaterad ersättning enligt lagen om arbetslöshetsförsäkring.

2. kostnader för tillsyn av arbetslöshetskassornas utbetalning av arbetslöshetsersättning enligt lagen (1997:239) om arbetslöshetskassor,

3. utbildningsbidrag *i form av dagpenning* till deltagare i arbetsmarknadsutbildning, yrkesinriktad rehabilitering *och deltagare i verksamhet för ungdomar mellan 20 och 24 år anordnad av en kommun under förutsättning att deltagaren uppfyller villkoren för inkomstrelaterad ersättning enligt lagen om arbetslöshetsförsäkring.*

4. kostnader enligt lönegarantilagen (1992:497) *och*

5. *statliga ålderspensionsavgifter enligt lagen (1998:000) om statlig ålderspensionsavgift som belöper på förmåner som finansieras med arbetsmarknadsavgifter.*

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1999.

⁵ Senaste lydelse 1997:249.

2.2 Förslag till lag om ändring i lagen (1998:000) om ändring i lagen (1981:691) om socialavgifter

Prop. 1997/98:151
Bilaga 6

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1981:691) om socialavgifter i dess lydelse enligt lagen (1998:000) om ändring i nämnda lag

dels att 2 kap. 1 §, 3 kap. 1, 4 och 5 a §§ samt punkterna 2 och 3 av övergångsbestämmelserna till lagen (1998:000) skall ha följande lydelse,

dels att det i övergångsbestämmelserna till lagen (1998:000) skall införas en ny punkt, 7, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

1 §¹

En arbetsgivare skall på det avgiftsunderlag som anges i 3–5 §§ för varje år betala

1. sjukförsäkringsavgift med 7,93 procent,

2. *folkpensionsavgift* med 6,83 procent,

3. ålderspensionsavgift med X,XX procent,

4. *delpensionsavgift* med 0,20 procent,

5. arbetsskadeavgift med 1,38 procent,

6. arbetsmarknadsavgift med 5,42 procent,

7. *arbetarskyddsavgift* med 0,17 procent,

8. *lönegarantiavgift* med 0,25 procent.

1. sjukförsäkringsavgift med X,XX procent,

2. *efterlevandepensionsavgift* med 1,70 procent,

4. *föräldraförsäkringsavgift* med X,XX procent,

6. arbetsmarknadsavgift med 5,84 procent.

Arbetsgivare som avses i 1 kap. 2 § andra stycket skall dock beträffande ersättning som avses i 2 kap. 11 eller 12 § lagen (1998:000) om inkomstgrundad ålderspension betala endast ålderspensionsavgift.

3 kap.

1 §²

En försäkrad som avses i 1 kap. 2 § skall på det avgiftsunderlag som anges i 3–5 §§ för varje år betala

¹ Lydelse enligt lagrådsremiss 1998-01-19, Reformerade regler om inkomstgrundad ålderspension.

² Lydelse enligt lagrådsremiss 1998-01-19, Reformerade regler om inkomstgrundad ålderspension.

1. sjukförsäkringsavgift med 8,66 procent,
2. folkpensionsavgift med 6,83 procent,

1. sjukförsäkringsavgift med X,XX procent,
2. efterlevandepensionsavgift med 1,70 procent,

3. ålderspensionsavgift med X,XX procent,

4. delpensionsavgift med 0,20 procent,

4. föräldraförsäkringsavgift med X,XX procent,

5. arbetsskadeavgift med 1,38 procent,

6. arbetsmarknadsavgift med 3,30 procent.

4 §³

Grunden för beräkning av avgift enligt 1 § 1, 5 och 6 utgörs av inkomst av annat förvärvsarbete som avses i 3 kap. 2 eller 2 a § lagen (1962:381) om allmän försäkring. Med inkomst av annat förvärvsarbete enligt 3 kap. 2 § och 2 a § lagen om allmän försäkring skall även likställas andra skattepliktiga förmåner än pengar.

Grunden för beräkning av avgift enligt 1 § 2–4 utgörs av inkomst av annat förvärvsarbete som avses i 2 kap. 6 § lagen (1998:000) om inkomstgrundad ålderspension.

Grunden för beräkning av avgift enligt 1 § 1 och 4–6 utgörs av inkomst av annat förvärvsarbete som avses i 3 kap. 2 eller 2 a § lagen (1962:381) om allmän försäkring. Med inkomst av annat förvärvsarbete enligt 3 kap. 2 och 2 a §§ lagen om allmän försäkring skall även likställas andra skattepliktiga förmåner än pengar.

Grunden för beräkning av avgift enligt 1 § 2 och 3 utgörs av inkomst av annat förvärvsarbete som avses i 2 kap. 6 § lagen (1998:000) om inkomstgrundad ålderspension.

5 a §⁴

Vid beräkning av egenavgifter får avdrag göras med 5 procent av avgiftsunderlaget beräknat enligt 4 § första stycket, dock högst med 9 000 kronor per år. Om den försäkrade under året även betalat ut lön eller annan förmån till arbetstagare och som arbetsgivare gjort avdrag från arbetsgivaravgifterna enligt 2 kap. 5 a §, får dock avdrag från egenavgifterna medges högst med ett så stort belopp att det sammanlagda avdraget från egenavgifterna och arbetsgivaravgifterna inte överstiger 42 600 kronor per år.

Om den försäkrade är delägare i ett handelsbolag får det sammanlagda avdraget från de egenavgifter som är hänförliga till handelsbolagets inkomster för samtliga delägare i handelsbolaget inte överstiga 42 600 kronor per år. Avdraget fördelas mellan delägarna i proportion till hur den skattepliktiga inkomsten från handelsbolaget fördelas mellan dem. Kan en eller flera av delägarna helt eller delvis inte utnyttja

³ Lydelse enligt lagrådsremiss 1998-01-19, Reformerade regler om inkomstgrundad ålderspension.

⁴ Lydelse enligt lagrådsremiss 1998-01-19, Reformerade regler om inkomstgrundad ålderspension.

avdraget får resterande avdrag fördelas mellan övriga delägare på motsvarande sätt. Om handelsbolaget under året även betalat ut lön eller annan förmån till arbetstagare och som arbetsgivare gjort avdrag från arbetsgivaravgifterna enligt 2 kap. 5 a §, skall delägarna medges avdrag från egenavgifterna högst med så stort belopp att delägarnas sammanlagda avdrag från de egenavgifter som är hänförliga till inkomsten från handelsbolaget och handelsbolagets avdrag från arbetsgivaravgifterna inte överstiger 42 600 kronor per år.

Avdrag enligt första stycket skall i angiven ordning avse arbetsmarknadsavgiften, sjukförsäkringsavgiften, arbetsskadeavgiften, *folkpensionsavgiften*, *delpensionsavgiften* och *ålderspensionsavgiften*.

Avdrag enligt första stycket skall i angiven ordning avse arbetsmarknadsavgiften, sjukförsäkringsavgiften, arbetsskadeavgiften, *efterlevandepensionsavgiften* och *föräldraförsäkringsavgiften*.

2⁵. De nya bestämmelserna i 2 kap. 4 och 5 §§ tillämpas i fråga om avgiftspliktig ersättning som betalas ut från och med den 1 januari 1999.

3⁶. De nya bestämmelserna i 3 kap. 3 § tillämpas på inkomster som uppbärs från och med den 1 januari 1999. Omfattar beskattningsåret tid såväl före som efter utgången av år 1998 skall, om den försäkrade inte visar annat, så stor del av beskattningsårets inkomst anses hänförlig till tiden efter utgången av år 1998 som svarar mot förhållandet mellan den del av beskattningsåret som infaller under denna tid och hela beskattningsåret.

2. De nya bestämmelserna i 2 kap. 1, 4 och 5 §§ tillämpas i fråga om avgiftspliktig ersättning som betalas ut från och med den 1 januari 1999.

3. De nya bestämmelserna i 3 kap. 1 och 3 §§ tillämpas på inkomster som uppbärs från och med den 1 januari 1999. Omfattar beskattningsåret tid såväl före som efter utgången av år 1998 skall, om den försäkrade inte visar annat, så stor del av beskattningsårets inkomst anses hänförlig till tiden efter utgången av år 1998 som svarar mot förhållandet mellan den del av beskattningsåret som infaller under denna tid och hela beskattningsåret.

7. *Under åren 1999 och 2000 skall vad som i 4 kap. 3 § sägs om vilka kostnader tillgångarna i den Allmänna pensionsfonden skall täcka också avse folkpension i form av ålderspension enligt 6 kap. lagen (1962:381) om allmän försäkring till personer som har rätt till tilläggspension i form*

⁵ Lydelse enligt lagrådsremiss 1998-01-19, Reformerade regler om inkomstgrundad ålderspension.

⁶ Lydelse enligt lagrådsremiss 1998-01-19, Reformerade regler om inkomstgrundad ålderspension.

av ålderspension enligt 12 kap. Prop. 1997/98:151
samma lag samt kostnader för för- Bilaga 6
valtning av sådan folkpension.

2.3 Förslag till lag om ändring i lagen (1994:1744) om allmän pensionsavgift

Prop. 1997/98:151
Bilaga 6

Härigenom föreskrivs att 6 § lagen (1994:1744) om allmän pensionsavgift¹ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Avgiften används till finansiering av försäkringen för tilläggs-pension enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring.

Föreslagen lydelse

6 §²

Avgiften används till finansiering av försäkringen för *inkomst-pension och tilläggs-pension enligt lagen (1998:000) om inkomstgrundad ålderspension och tilläggs-pension i form av ålderspension* enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring.

Avgiften förs till Allmänna pensionsfonden.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 1999 och tillämpas första gången i fråga om avgifter som fastställs vid 2000 års taxering.

2. Under åren 1999 och 2000 används avgiften även för finansiering av folkpension i form av ålderspension enligt 6 kap. lagen (1962:381) om allmän försäkring till personer som har rätt till tilläggs-pension i form av ålderspension enligt 12 kap. samma lag samt kostnader för förvaltning av sådan folkpension.

¹ Senaste lydelse av lagens rubrik 1997:936.

² Senaste lydelse 1997:936.

2.4 Förslag till lag om ändring i lagen (1998:000) om
ändring i lagen (1983:1092) med reglemente för
Allmänna pensionsfonden

Prop. 1997/98:151
Bilaga 6

Härigenom föreskrivs att övergångsbestämmelserna till lagen (1998:000) om ändring i lagen (1983:1092) med reglemente för Allmänna pensionsfonden¹ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1999.

Föreslagen lydelse

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 1999.

2. Under åren 1999 och 2000 skall pensionsutbetalningar, förvaltningskostnader och andra utgifter avseende också folkpension i form av ålderspension enligt 6 kap. lagen (1962:381) om allmän försäkring till personer som har rätt till tilläggspension i form av ålderspension enligt 12 kap. samma lag, i den mån andra medel inte står till förfogande, betalas genom tillskott som Riksförsäkringsverket erhåller från första-tredje fondstyrelserna. De medel som behövs för ett kalenderår skall tillskjutas av varje fondstyrelse i förhållande till de avgifter som under det närmast föregående året har överförts till dess förvaltning.

3. Första-tredje fondstyrelserna skall till Riksgäldskontoret överföra 45 miljarder kronor under år 1999 och 45 miljarder kronor under år 2000. Beloppen skall överföras med lika stora andelar den 31 mars, den 30 juni, den 30 september och den 31 december respektive år. Varje fondstyrelse skall bidra till överföringarna i förhållande till det totala marknadsvärdet vid utgången av närmast föregående räkenskapsår av de tillgångar som styrelsen förvaltar.

¹ Lagen omtryckt 1991:1857.

2.5 Förslag till lag om ändring i lagen (1962:381) om allmän försäkring

Prop. 1997/98:151
Bilaga 6

Härigenom föreskrivs att 19 kap. 1 § lagen (1962:381) om allmän försäkring¹ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

19 kap.

1 §²

Om avgifter för finansiering av sjukförsäkringen, *folkpensioneringen* och *försäkringen för tilläggspension* föreskrivs i lagen (1981:691) om socialavgifter. *Om avgift för finansiering av försäkringen för tilläggspension föreskrivs även i lagen (1994:1744) om allmän pensionsavgift.*

Om avgifter för finansiering av sjukförsäkringen *m.m.*, *föräldraförsäkringen* och *efterlevandepensioner* föreskrivs i lagen (1981:691) om socialavgifter.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1999.

¹ Lagen omtryckt 1982:120.

² Senaste lydelse 1997:946.

2.6 Förslag till lag om ändring i lagen (1998:000) om
ändring i lagen (1990:912) om nedsättning av
socialavgifter

Prop. 1997/98:151
Bilaga 6

Härigenom föreskrivs att 14 § lagen (1990:912) om nedsättning av socialavgifter¹ i dess lydelse enligt lagen (1998:000) om ändring i nämnda lag och övergångsbestämmelserna till lagen (1998:000) skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

14 §²

Nedsättning av avgifter enligt denna lag skall i första hand avse

1. i fråga om arbetsgivaravgifter: *folkpensionsavgiften* och därefter *sjukförsäkringsavgiften*, eller

2. i fråga om egenavgifter: *folkpensionsavgiften* och därefter i angiven ordning *sjukförsäkringsavgiften*, *delpensionsavgiften*, *arbetsskadeavgiften* och *ålderspensionsavgiften*.

1. i fråga om arbetsgivaravgifter: *sjukförsäkringsavgiften* och därefter *föräldraförsäkringsavgiften*, eller

2. i fråga om egenavgifter: *sjukförsäkringsavgiften* och därefter i angiven ordning *föräldraförsäkringsavgiften*, *arbetsskadeavgiften* och *efterlevandepensionsavgiften*.

I fråga om förfarandet för nedsättningen av avgifter gäller skattebetalningslagen (1997:483).

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1999.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1999 *och tillämpas första gången i fråga om arbetsgivaravgifter för beskattningsåret 1999 och i fråga om egenavgifter som beräknas med ledning av 2000 års taxering.*

¹ Lagen omtryckt 1994:548.

² Lydelse enligt lagrådsremiss 1998-01-19, Reformerade regler om inkomstgrundad ålderspension.

2.7 Förslag till lag om ändring i lagen (1994:1920) om allmän löneavgift

Prop. 1997/98:151
Bilaga 6

Härigenom föreskrivs att 1–3 §§ lagen (1994:1920) om allmän löneavgift skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §

Arbetsgivare skall för varje år betala allmän löneavgift. Löneavgiften beräknas på det underlag som gäller för arbetsgivaravgift till *folkpensioneringen* enligt lagen (1981:691) om socialavgifter.

Arbetsgivare skall för varje år betala allmän löneavgift. Löneavgiften beräknas på det underlag som gäller för arbetsgivaravgift till *efterlevandepensioneringen* enligt lagen (1981:691) om socialavgifter.

2 §

Den som enligt 1 kap. 2 § lagen (1981:691) om socialavgifter skall betala egenavgifter skall för varje år betala allmän löneavgift. Löneavgiften beräknas på det underlag som gäller för egenavgift till *folkpensioneringen* enligt nämnda lag.

Den som enligt 1 kap. 2 § lagen (1981:691) om socialavgifter skall betala egenavgifter skall för varje år betala allmän löneavgift. Löneavgiften beräknas på det underlag som gäller för egenavgift till *efterlevandepensioneringen* enligt nämnda lag.

3 §¹

Allmän löneavgift tas ut med 4,48 procent av underlaget och tillfaller staten.

Allmän löneavgift tas ut med X,XX procent av underlaget och tillfaller staten.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 1999.
 2. De nya bestämmelserna tillämpas på lön eller annan ersättning enligt 1 § som betalas ut från och med den 1 januari 1999.
 3. De nya bestämmelserna tillämpas också på inkomst enligt 2 § som upp bärs från och med den 1 januari 1999. Omfattar beskattningsåret tid såväl före som efter utgången av år 1998 skall, om den avgiftsskyldige inte visar annat, så stor del av beskattningsårets inkomst anses hänförlig till tiden efter utgången av år 1998 som svarar mot förhållandet mellan den del av beskattningsåret som infaller under denna tid och hela beskattningsåret.

¹ Senaste lydelse 1997:939.

Lagrådets yttrande över lagförslag i lagrådsremiss den 19 januari 1998 Reformerade regler om inkomstgrundad ålderspension

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 1998-03-10

Närvarande: f.d. justitierådet Staffan Vängby, justitierådet
Gertrud Lennander, regeringsrådet Kjerstin Nordborg.

Enligt en lagrådsremiss den 19 januari 1998 (Socialdepartementet) har regeringen beslutat inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. lag om inkomstgrundad ålderspension,
2. lag om införande av lag om inkomstgrundad ålderspension,
3. lag om ändring i lagen (1962:381) om allmän försäkring,
4. lag om ändring i lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring,
5. lag om ändring i lagen (1981:691) om socialavgifter,
6. lag om ändring i lagen (1994:1744) om allmän pensionsavgift,
7. lag om ändring i skattebetalningslagen (1997:483),
8. lag om ändring i kommunalskattelagen (1928:370),
9. lag om ändring i lagen (1990:659) om särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster,
10. lag om ändring i lagen (1983:1092) med reglemente för Allmänna pensionsfonden,
11. lag om ändring i sekretesslagen (1980:100),
12. lag om ändring i socialförsäkringsregisterlagen (1997:934).

Förslagen har inför Lagrådet föredragits av departementsrådet Mona Wildig, departementsrådet Lars Bergendal, kanslirådet Kjell Rempler, kammarrättsassessorn Anita Linder, hovrättsassessorn Marianne Jenryd, avdelningsdirektören Elisabeth Lane och hovrättsassessorn Johan Lundström.

Förslagen föranleder följande yttrande av *Lagrådet*:

Förslaget till lag om inkomstgrundad ålderspension

Det förslag till inkomstgrundad ålderspension som har lämnats till Lagrådet för granskning har föregåtts av ett antal utredningsförslag, huvudsakligen med utgångspunkt i direktiv som meddelades år 1991 mot bakgrund av Pensionsberedningens slutbetänkande Allmän pension (SOU 1990:76). Riktlinjer för det framtida allmänna ålderspensionssystemet lades fast av riksdagen år 1994 och det fortsatta beredningsarbetet har ägt rum inom ramen för den s.k. Genomförandegruppens arbete. Resultatet har enligt Lagrådets mening blivit en lagstiftning som får ses som i allt väsentligt väl genomarbetad och väl disponerad.

Bestämmelserna om ålderspensioneringen har i huvudsak föreslagits bli intagna i en särskild lag och kommer därmed inte längre att återfinnas i lagen (1962:381) om allmän försäkring. Detta har både fördelar och nackdelar. Bland nackdelarna kan nämnas att lagen om allmän försäkring

sedan länge innehållit de grundläggande bestämmelserna om förmåner inom socialförsäkringssystemet och att en väsentlig del av detta nu har brutits ut ur denna lagstiftning. Å andra sidan – och detta talar till förmån för den valda lagstiftningsmetoden – framstår regleringen i lagen om allmän försäkring numera i stora delar som oöverskådlig och att då införliva ytterligare ett komplext regelsystem häri skulle framstå som mindre välbetänkt. Det har också under lång tid och i skilda sammanhang rests krav på en genomgripande översyn och omarbetning av bestämmelserna i lagen om allmän försäkring. Kanske kan den nu föreslagna lagstiftningen utgöra ett incitament för en sådan översyn.

Som flera remissinstanser har påpekat är förslaget till lag om inkomstgrundad ålderspension och lagen om införande av denna i långa stycken mycket komplext och svårgenomträngligt. Inte minst övergångsregleringen och de många olika ikraftträdandetidpunkterna försvårar överblicken över lagstiftningen. Komplexiteten i regelsystemet torde dock vara i viss mån ofrånkomlig med tanke på de av riksdagen fastlagda riktlinjerna för lösningar på problemen med ålderspensioneringen för framtiden, och detta samtidigt som äldre generationers rätt till pension skall tryggas.

På flera områden har nuvarande regler i relevanta delar förts över till den nya lagstiftningen samtidigt som det i lagrådsremissen framhålls att detta får ses som temporära lösningar i avvaktan på resultaten av fortsatt utredningsarbete. Enligt Lagrådets mening är det beklagligt att man inte hunnit bereda färdigt t.ex. ett så centralt område som frågan om vem som skall vara försäkrad enligt lagen. Inte heller har förtids- och efterlevandepensioneringens ställning i systemet och på vilket sätt studietid skall tillgodoräknas fått någon lösning. Detta medför att det under åren framöver kommer att bli aktuellt med åtskilliga ändringar i de nu framlagda förslagen, något som knappast underlättar förståelsen av bestämmelserna.

När det gäller tillgodoräknande av pensionsgrundande belopp för barnår läggs däremot fram ett detaljerat förslag. Bestämmelserna i dessa hänseenden har blivit osedvanligt svårtillgängliga och uppenbarligen också svåra att administrera. Trots att riksdagen har lagt fast principerna även på denna punkt, vill Lagrådet ifrågasätta om den föreslagna regleringen verkligen står i rimlig proportion till vad man uppnår i fråga om resultat för de försäkrade. I allt fall torde den förvärvsfrekvens som kvinnor haft under de senaste årtiondena och den omständigheten att föräldrapenningen är pensionsgrundande medföra att behovet av reglering har minskat. Det borde mot denna bakgrund övervägas om inte bestämmelserna om pensionsgrundande belopp på grund av barnår åtminstone kan förenklas. Främst gäller detta antalet kombinationer mellan tre olika sätt att beräkna det pensionsgrundande beloppet och flera alternativ att fördela beloppet mellan föräldrarna och i vissa fall styvförälder. Lagrådet har emellertid på den tid som har stått till buds för granskning av förslaget inte kunnat utarbeta något eget förslag till enklare eller mer schabloniserade bestämmelser.

Vad avser premiepensionssystemet föreslår Lagrådet, som kommer att utvecklas närmare nedan, att i stort sett hela 11 kap. rörande Premiépensionsmyndighetens verksamhet bryts ut ur lagen om inkomstgrundad ålderspension och tas in i en särskild lag. Ett sådant system finns ju redan

när det gäller den allmänna tilläggspensioneringen och förvaltningen av dess medel, där det sistnämnda regleras i en särskild lag med reglemente för Allmänna pensionsfonden.

Åtskilliga bestämmelser i den föreslagna lagen innehåller bemyndiganden för regeringen, i vissa fall med delegationsrätt för regeringen till myndighet som regeringen bestämmer. Frånsett den reglering som föreslås för Premiepensionsmyndigheten – och som Lagrådet återkommer till under 11 kap. – samt bestämmelser som enbart eller i allt väsentligt handlar om förmåner för den enskilda (se 2 kap. 5 § 16) får de föreskrifter som lagen innehåller anses kräva lagform enligt 8 kap. 3 § regeringsformen. Någon bestämmelse som medger att regeringen lämnas sådant bemyndigande som sägs i 8 kap. 7 § regeringsformen finns inte för socialförsäkringslagstiftningen. Det kan därför med nyss nämnda förbehåll bara bli fråga om verkställighetsföreskrifter enligt 8 kap. 13 § regeringsformen. Sådana föreskrifter behöver inte ha stöd i lag. Om det anses önskvärt med en bestämmelse som erinrar om behovet av verkställighetsföreskrifter bör den utformas just som en sådan erinran och inte som ett bemyndigande. I fall då det är fråga om subdelegation bör bestämmelsen utformas så, att det ankommer på regeringen att bestämma till vilken myndighet rätten att meddela föreskrifter skall delegeras. (Jfr Håkan Strömberg, Normgivningsmakten enligt 1974 års regeringsform, 2 uppl. 1989 s. 134, 152, Anders Hultqvist, Legalitetsprincipen vid inkomstbeskattningen, 1995 s. 132 ff.) Paragrafen bör därvid innehålla att närmare bestämmelser om verkställighet får i angivna hänseenden meddelas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer. Beträffande verkställighetsföreskrifter brukar det anses att den lagregel som skall kompletteras bör vara så detaljerad att regleringen inte tillförs något väsentligt nytt genom verkställighetsföreskrifterna.

1 kap. 3 §

I denna paragraf anges de grundläggande principerna för beräkning av de pensioner som skall utgå enligt lagen. I sista meningen sägs därvid att pensionernas storlek också är beroende av indexomräkning för inkomstpension och värdeutveckling av de medel som fonderats för premiepension. Ordet "indexomräkning" ger inte besked om någon princip och är dessutom intetsägande eftersom flera olika omräkningsoperationer måste göras enligt lagen. Om ordet byts ut mot uttrycket "den allmänna inkomstutvecklingen" blir dels bestämmelsen mer upplysande, dels får ordet "värdeutveckling" i fråga om premiepension en innehållsmässig motsvarighet när det gäller inkomstpension. Vidare förtjänar anmärkas att paragrafen inte innehåller någon upplysning om vilka faktorer den tredje pensionsformen, tilläggspensionen, är beroende av, nämligen för tiden till dess den försäkrade fyller 65 år den allmänna prisutvecklingen och för tiden därefter den allmänna inkomstutvecklingen.

1 kap. 5 §

Enligt första stycket andra meningen skall genom inkomstindex hänsyn tas till bl.a. förändringen av genomsnittet av de försäkrades årliga "pensionsgrundande inkomster enligt 2 kap. 1 § första stycket". I sistnämnda lagrum anges pensionsgrundande inkomst som summan av en

försäkrads på visst sätt angivna inkomster under ett år. Enligt andra stycket i samma paragraf skall emellertid vid beräkning av en försäkrads pensionsgrundande inkomst bortses från vad som överstiger sju och en halv gånger inkomstbasbeloppet. När lagen på andra ställen än just här talar om pensionsgrundande inkomst avses den på nu angivet sätt begränsade inkomsten. I nu aktuellt sammanhang skall emellertid hänsyn tas till de totala inkomsterna. För tydlighets skull bör hellre användas uttrycket "pensionsgrundande inkomster utan den begränsning som anges i 2 kap. 1 § andra stycket".

1 kap. 7 §

Enligt andra stycket i paragrafen skall den som av en statlig arbetsgivare sänds till ett annat land för arbete för arbetsgivarens räkning anses bosatt i Sverige under hela utsändningstiden, om regeringen inte föreskriver annat. Bemyndigandet infördes utan lagrådsgranskning år 1984 i motsvarande bestämmelse i lagen om allmän försäkring (prop. 1984/85:78) och det framgår inte vad det finns för grund för bemyndigandet. Enligt vad som upplysts har möjligheten till undantagande inte nämnvärd praktisk betydelse. Det får förutsättas att frågan aktualiseras i samband med det fortsatta arbetet med bestämmelserna om vilka som skall vara försäkrade.

3 kap. 4 §

Regleringen av frågan om rätt till ett pensionsgrundande belopp på grund av förtidspension avser ett enda år, nämligen 1999. Tanken är uppenbarligen att en ny ordning skall hinna arbetas fram, riksdagsbehandlas och träda i kraft före utgången av år 1999. Till dess är det emellertid endast knappt två år. Erfarenheten, inte minst i detta sammanhang, visar att komplicerade lagstiftningsärenden tenderar att ta mycket längre tid än som förutsetts. Lagrådet har tidigare konstaterat att den föreslagna lagen är ofullgången. Att därutöver medvetet utforma lagen så att en lucka i regleringen kan öppna sig ett år efter det att lagen trätt i kraft synes inte tillrådligt. I stället bör normal lagstiftningsteknik användas, dvs. att man lagstiftar för en obestämd framtid och ändrar lagen när det ges anledning till det. Lagrådet förordar därför att tidsbegränsningen i förevarande paragraf slopas och att paragrafen ges följande lydelse: "En försäkrad som för någon del av ett år har uppburit förtidspension, beräknad enligt 13 kap. 2 § lagen (1962:381) om allmän försäkring, skall tillgodoräknas ett pensionsgrundande belopp för det året, om inte annat följer av 6 eller 7 §."

3 kap. 6 §

Enligt andra stycket skall, om det pensionsgrundande belopp som skulle ha tillgodoräknats den försäkrade enligt 5 § överstiger en pensionsgrundande livränta som förtidspensionen har varit samordnad med, endast det överskjutande beloppet tillgodoräknas den försäkrade som pensionsgrundande. Det är önskvärt att bestämmelsen täcker in även det fallet att det pensionsgrundande beloppet är lika stort som eller mindre än livräntan. Detta kan ske med följande formulering: "Det pensionsgrundande belopp som avses i 5 § eller, om endast en del av pensionen har varit samordnad med livräntan, en andel av det beloppet som svarar mot den samordnade

delen av pensionen, skall tillgodoräknas den försäkrade endast om och i den utsträckning det överstiger den försäkrades livränta före samordning."

Prop. 1997/98:151
Bilaga 7

3 kap. 8 §

Enligt paragrafen skall en försäkrad som under "ett år" undergått grundutbildning tillgodoräknas ett pensionsgrundande belopp. Bestämmelsen läses lätt så att hela grundutbildningen försiggått under ett kalenderår. Fortsatt läsning ger dock vid handen att uttrycket används endast som utgångspunkt för att därefter ange det år för vilket tillgodoräklandet skall ske. Bestämmelsen skulle bli mer lättförståelig om i stället skrivs "En försäkrad som under någon del av ett år --".

3 kap. 13 §

Enligt andra stycket i förevarande paragraf skall, om inte anmälan görs enligt första stycket om hur rätt till pensionsgrundande belopp på grund av barnår skall fördelas, beloppet tillfalla modern. Det kan naturligtvis diskuteras om detta står i överensstämmelse med Rådets direktiv den 19 december 1978 om successivt genomförande av principen om likabehandling av kvinnor och män i fråga om social trygghet (79/7 EEG). Att ytterligare komplicera systemet med någon möjlighet för föräldrarna att tvista om fördelningen av beloppet bör emellertid inte komma i fråga och den föreslagna ordningen torde bäst motsvara livets realiteter. Lagrådet finner därför inte anledning till erinran mot förslaget i den delen. Som någon sorts motvikt föreslås i första stycket andra meningen att en förälder skall genom ensidig anmälan kunna åvägabringa att vardera föräldern skall tillgodoräknas ett belopp som motsvarar hälften av det för intjänandeåret gällande inkomstbasbeloppet. Detta alternativ kan uppenbarligen ställa den förälder som främst hämmats i sin förvärvsförmåga, dvs. i regel modern, i ett mycket sämre läge än som skulle följa av alternativen 1 och 2 i 17 §. Den andra förälderns valrätt kan användas i rent trakasseringsyfte, t.o.m. om det för honom inte skulle medföra den minsta fördel därför att hans inkomster beloppet förutan överstiger sju och ett halvt inkomstbasbelopp. Detta utgör inte något bra form för likabehandling av kvinnor och män och är knappast ägnat att mildra den kritik som tilläventyrs skulle kunna riktas mot moderns företrädesrätt enligt andra stycket. Lagrådet förordar därför att bestämmelsen om ensidig anmälan i första stycket andra meningen får utgå.

I andra hand förordas en reglering liknande den som valts i 31 § förslaget till införandelag, med den modifiering som Lagrådet föreslår beträffande det lagrummet.

3 kap. 19 §

Enligt första stycket skall vid beräkningen enligt 3 kap. 17 § första stycket 1 relevanta belopp som avser året före barnets födelse räknas om med hänsyn till förändringar av prisbasbeloppet. Detta synes vara den enda bestämmelse i den permanenta regleringen, dvs. den som avses gälla från och med år 2001, enligt vilken prisbasbeloppet skall användas vid omräkning i stället för inkomstbasbeloppet. Den ringa ekonomiska fördel som skattebetalarna måhända kan vinna på barnföräldrarnas bekostnad

synes inte motivera en sådan särbehandling. Lagrådet förordar därför att orden "förändringar av prisbasbeloppet enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring" byts ut mot orden "förändringar av inkomstbasbeloppet".

Prop. 1997/98:151
Bilaga 7

3 kap. 24 §

Enligt paragrafen skall för den som "antagits" vara far till ett barn men som genom dom som vunnit laga kraft har förklarats inte vara det vissa bestämmelser tillämpas som om han vore far till barnet när det gäller tiden innan domen vunnit laga kraft. Ordet "antagits" används inte i någon liknande bemärkelse i den familjerättsliga regleringen och kan därför föranleda missförstånd. I stället kan skrivas "För den som enligt 1 kap. föräldrabalken ansetts vara far till ett barn eller vars faderskap fastställts genom bekräftelse eller dom men som genom en dom som vunnit laga kraft förklarats inte vara far till barnet, skall --- ."

4 kap. 5 §

I paragrafen föreskrivs att, så länge förvärvsvillkoret enligt 5 kap. 13 § inte är uppfyllt, den försäkrades pensionsrätt för inkomstpension skall utgöra 18,5 procent av den del av pensionsunderlaget som avser pensionsgrundande belopp för pliktjäntgöring eller barnår.

I olika sammanhang görs i lagrådsremissen uttalanden om att 2 kap. 18 § regeringsformen är tillämplig på intjänad rätt till premiepension. Lagrådet vill erinra om att det i förevarande lagstiftningsärendet inte beträffande denna fråga kan göras några motivuttalanden som tjänar till ledning för rättstillämpningen. Frågan måste lösas av domstolarna med tillämpning av lagtexten och vad som förevarit när bestämmelsen kommit till eller ändringar däri gjorts. Lagrådet har därför inte funnit anledning att gå in på frågan. Eftersom det ter sig främmande att staten skulle beröva pensionärer intjänade pensionsrätter av den art det här är fråga om – och vore det så illa ställt kan även grundlag ändras – synes den dessutom ha övervägande teoretiskt intresse.

Däremot kan grundlagsbestämmelsen inte, som antas i den allmänna motiveringen, utesluta att medel som beräknats för den försäkrade på grund av barnår överförs till premiepensionssystemet innan förvärvsvillkoret i 5 kap. 13 § är uppfyllt. Även civilrättsliga fordringar kan naturligtvis vara villkorade och betalning som lämnats för dem bringas gå åter, om villkoren inte uppfylls. Så sker ju också i premiepensionssystemet vid omräkningar av olika slag, t.ex. på grund av ändrad taxering. Däremot framstår den föreslagna ordningen från mer praktiska synpunkter som lämplig.

I sista meningen av paragrafen sägs att det som sagts förut också gäller om det därefter står klart att pensionsgrundande inkomster och belopp inte har tillgodoräknats i tillräcklig omfattning. Innebörden härav torde vara att den högre procentsatsen kan komma att tillämpas även för det fallet att pensionsgrundande inkomster eller belopp senare sänks så, att det visar sig att förvärvsvillkoret inte varit uppfyllt. Sista meningen bör därför ges följande lydelse. "Detsamma gäller, om pensionsgrundande inkomster eller belopp senare ändras så att villkoret enligt 5 kap. 13 § inte är uppfyllt."

5 kap. 1 §

Bestämmelsernas innebörd synes bli klarare, om andra stycket delas i två nya stycken och första meningen med tillägg av orden ", om inte annat framgår av tredje stycket" får utgöra ett nytt andra stycke.

5 kap. 2 §

Den hänvisning som görs till 10 § är obehövlig, eftersom den paragrafen endast innehåller en upplysning om att verkställighetsföreskrifter kan komma att meddelas. Hänvisningen bör därför utgå. Detsamma gäller 5 kap. 6 § andra stycket 1.

5 kap. 5 §

I slutet av första stycket bör analogt med avslutningen av andra stycket första meningen efter uttrycket "summan av pensionsbehållningarna för de personer" (som levde vid utgången av samma år) inskjutas "i samma ålder".

Andra stycket är svårförståeligt. Avsikten är att utsäga att förhållandet mellan avlidna och kvarlevande skall beräknas, inte efter den faktiska fördelningen utan efter statistiska antaganden. Möjligen kan bestämmelsen bli mer begriplig om den formuleras sålunda: "Arvsvinstfaktorer som avser fördelningen av pensionsbehållningar efter personer som har avlidit det år då de har fyllt eller skulle fylla 60 år eller senare skall grundas på förhållandet mellan det beräknade antalet personer som har avlidit det år då de uppnått eller skulle ha uppnått samma ålder som den person för vilken beräkningen skall göras och det beräknade antalet kvarlevande personer i samma ålder. Förhållandet skall, för en --- uppnådde 64 års ålder."

5 kap. 10 §

I paragrafen sägs att ytterligare föreskrifter om omräkning enligt 4–9 §§ och om bestämmande av arvsvinstfaktorer och förvaltningskostnadsfaktorer meddelas av regeringen. Sådana föreskrifter får ses som typiska verkställighetsföreskrifter och har ett fylligt underlag i lagförslaget. För att klargöra att det är fråga om verkställighetsföreskrifter bör paragrafen ges följande lydelse: "Ytterligare föreskrifter för verkställighet av lagens bestämmelser om omräkning enligt 4–9 §§ och om bestämmande av arvsvinstfaktorer och förvaltningskostnadsfaktorer meddelas av regeringen."

5 kap. 11 §

Enligt första stycket tredje meningen skall pensionsbehållning beräknas på sätt som anges i 6 § andra stycket 1. Sistnämnda bestämmelse föreskriver i sig inga beräkningsgrunder utan anger endast att det skall beaktas att pensionsbehållning som är att hänföra till pensionsrätt, beräknad på visst sätt, har uppgått till skilda belopp under året. Att en så viktig regel som den om hur pensionsbehållningen skall bestämmas vid beräkning av årlig inkomstpension skall utläsas ur en hänvisning till en ofullständig bisats är otillfredsställande. Lagrådet förordar att bestämmelsen om beräkning av pensionsbehållning ges ett självständigt uttryck – och detta så mycket mer som tidsbestämningarna delvis avviker – i ett nytt

andra stycke av förslagsvis följande lydelse: "Pensionsbehållning som avses i första stycket skall beräknas på pensionsrätt som har tillgodoräknats den pensionsberättigade för åren till och med det andra året före det år då uttaget av pensionen görs och som har omräknats enligt 4, 6 och 7 §§ för åren till och med det år som närmast föregått pensionsuttaget. För den som har uppburit --- motsvarande andel." Hänvisningen i sista stycket ändras i så fall till att avse "andra stycket".

För den som är berättigad till inkomstpension och som har uppburit folk- eller tilläggspension i form av ålderspension enligt lagen om allmän försäkring för tid före den 1 januari 2001 skall, när inkomstpensionen beräknas, pensionsbehållningen minskas med 0,5 procent för varje månad före år 2001 för vilken folk- eller tilläggspension har betalats ut. Vid återkallelse eller minskning av ett uttag av inkomstpension skall pensionen som utgetts före återkallelsen respektive det belopp med vilket pensionen minskats räknas om till pensionsbehållning på sätt som anges i 5 kap. 3 §. Därvid föreskrivs dock inte att den minskning som gjorts för ett uttag av folk- eller tilläggspension före år 2001 skall "läggas tillbaka". Vid ett nytt eller ökat uttag av inkomstpension bör därför den pensionsbehållning som räknats fram vid den tidigare återkallelsen respektive minskningen av uttaget inte på nytt minskas enligt bestämmelserna i första stycket femte och sjätte meningarna i förevarande paragraf. En föreskrift om detta bör tillfogas.

5 kap. 12 §

I konsekvens med vad som föreslås under 5 kap. 10 § förordas att tredje stycket får följande lydelse: "Ytterligare föreskrifter för verkställighet av lagens bestämmelser om beräkning och fastställande av delningstal meddelas av regeringen."

6 kap. 1 §

I analogi med vad som förordats i fråga om utformningen av 5 kap. 1 § bör andra stycket i förevarande paragraf delas upp i två nya stycken och till första meningen i det nya andra stycket läggas orden ", om inte annat framgår av tredje stycket".

6 kap. 5 §

Enligt sista meningen i andra stycket skall vid uttag av tilläggspension efter 65 års ålder bortses från tid under vilken den pensionsberättigade har uppburit inkomstpension.

Av införandelagen framgår att bestämmelserna om uttag och utbetalning av inkomstpension och tilläggspension skall träda i kraft den 1 januari 2001. Vidare anges i 5 kap. 1 § och 6 kap. 1 § att inkomstpension och tilläggspension inte kan tas ut annat än tillsammans.

Den angivna bestämmelsen torde enbart ta sikte på dem som är födda under åren 1938–1953, eftersom de som är födda 1937 eller tidigare skall omfattas av de äldre bestämmelserna om tilläggspension och de som är födda 1954 och senare omfattas av de nya reglerna om inkomstgrundad ålderspension.

Om en person som är född under åren 1938–1953 har tagit ut inkomstpension och rätt till tilläggspension senare uppkommer, skall

tilläggs pensionen betalas ut utan ny ansökan (se 12 kap. 1 §). En sådan rätt till tilläggs pension kan dock aldrig inträda efter den månad då den pensionsberättigade fyller 65 år. Sista meningen i andra stycket synes därför sakna betydelse. Lagrådet förordar att meningen stryks.

6 kap. 9 §

Enligt paragrafen skall i vissa fall utgå tillägg till tilläggs pensionen. Tillägget skall beräknas bl.a. med utgångspunkt från hel årlig tilläggs pension för den pensionsberättigade vid ingången av år 1995 beräknad enligt 2 och 3 §§ "under antagande att han eller hon vid denna tidpunkt uppnått 65 års ålder". Det citerade uttrycket synes inte ha någon funktion att fylla utan kan tvärtom föranleda vissa missförstånd. Lagrådet förordar därför att det får utgå.

6 kap. 13 §

Regeln om att man för de äldre pensionsberättigade i vissa fall skall bortse från tid under vilken vederbörande inte har haft rätt till tilläggs pension väcker frågan om vilken betydelse underlåten avgiftsbetalning vid inkomst av annat förvärvsarbete skall ha i det nya systemet. Enligt nu gällande bestämmelser kan underlåten avgiftsbetalning leda till att pensionspoäng inte tillgodoräknas och att antalet år för att uppnå full tilläggs pension ökas (se bl.a. 19 och 20 §§ införandelagen).

Visserligen kan underlåten avgiftsbetalning påverka beräkningen av pensionsgrundande belopp vid barnår (3 kap. 19 §) och pensionsrätten (4 kap. 4 §). För att uppnå det s.k. förvärvsvillkoret i 5 kap. 13 § räcker det emellertid med att pensionsgrundande inkomst har fastställts för vart och ett av minst fem år med inkomster som uppgått till lägst två gånger det för respektive intjänandeår gällande inkomstbasbeloppet. Vid beräkning av pensionsgrundande inkomst skall enligt 2 kap. 22 § avdrag göras för debiterad allmän pensionsavgift och hänsyn tas inte till om avgiften erlagts eller inte. Följden härav kan bli att en försäkrad får en pensionsgrundande inkomst fastställd trots att han eller hon inte har betalat sina avgifter (vederbörande kan dock gå miste om pensionsrätten enligt 4 kap. 4 §). Lagrådet vill påpeka att denna pensionsgrundande inkomst sedan kan användas för att uppfylla förvärvsvillkoret.

Uttrycket sist i paragrafen, "eller inte har haft rätt till tilläggs pension", saknar betydelse efter tidigare ändringar i lagen om allmän försäkring och bör därför utgå.

Rubriken till tredje avdelningen och 7 kap. samt 7 kap. 1 § m.fl.

I både rubriken till tredje avdelningen, rubriken till 7 kap., 7 kap. 1 § samt några paragrafer i sjunde och följande kapitel förekommer ordet premiereservsystemet. Detta är ett ord som har använts under lagstiftningsärendets gång. Det färdiga lagförslaget handlar däremot om premiepensioner. Den myndighet som skall hantera denna del av den allmänna inkomstgrundade ålderspensioneringen kallas Premiépensionsmyndigheten. Begreppet premiepension bör därför användas även vid beteckningen av hela systemet. Ordet "premiereservsystemet" bör bytas ut mot ordet "premiépensionssystemet". Lagrådet har utom på nyss angivna ställen observerat ordet i 7 kap. 4 §, 8 kap. 3 § samt 11 kap. 6 och 11 §§.

I rubriken före 35 § i införandelagen bör ordet "premiereservmedel" bytas ut mot "premiiepensionsmedel".

Prop. 1997/98:151
Bilaga 7

7 kap. 1 §

I paragrafen anges att premiiepensionssystemet bl.a. (enligt tredje ledet) innebär att pensionernas storlek är beroende av värdeutvecklingen och avkastningen på de fonderade medlen. I 1 kap. 3 § fjärde meningen talas med avseende på premiiepension endast om att pensionens storlek är beroende av värdeutveckling på de medel som fonderats. I konsekvens härmed bör orden "och avkastningen" utgå ur förevarande bestämmelse.

8 kap. 6 §

I paragrafen sägs att regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, Premiiepensionsmyndigheten får meddela närmare föreskrifter om förfarandet vid val och byte av fond. Sådana föreskrifter får ses som typiska verkställighetsföreskrifter och har ett tillräckligt underlag i lagförslaget. Det torde visserligen stå klart att den myndighet som regeringen kommer att ge i uppdrag att meddela verkställighetsföreskrifter blir Premiiepensionsmyndigheten. Eftersom det är fråga om sådana föreskrifter bör dock riksdagen inte binda regeringen i det hänseendet. Paragrafen bör ges följande lydelse: "Närmare föreskrifter för verkställighet av lagens bestämmelser om val och byte av fond meddelas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer."

8 kap. 7 §

I denna och åtskilliga andra paragrafer i lagen talas om livränta "med garanterade belopp" enligt 9 kap. 2 §. Av nämnda paragraf framgår att livränta i premiiepensionssystemet skall utgå med garanterade belopp. Det är tillräckligt att hänvisning sker till livränta enligt 9 kap. 2 §. Det citerade uttrycket bör därför kunna utgå i de bestämmelser där de förekommer, fränsett självfallet 9 kap. 2 §.

Av 9 kap. 2 § andra stycket jämfört med 9 kap. 1 § får anses framgå, att när en pensionssparare har tagit ut pension i form av livränta så skall det förhållandet att belopp tillförs spararens premiiepensionskonto föranleda uppräknning av den framtida livräntan, om det inte enligt särskilda bestämmelser, såsom exempelvis i förvarande paragraf, skall betalas ut direkt till spararen. På grund härav bör sista meningen i tredje stycket av förevarande paragraf ges följande lydelse: "Har pensionsspararen tagit ut pension i form av livränta enligt 9 kap. 2 §, skall det belopp som inte betalas ut föras till spararens premiiepensionskonto hos myndigheten."

10 kap. 10 §

För att det klart skall framgå att det är först efter dödsfallet som den efterlevande likställs med pensionsspararen förordas att paragrafen inleds på följande sätt: "För den som har fått rätt till premiiepension till efterlevande enligt 7 § gäller sedan pensionsspararen avlidit de bestämmelser --- ."

10 kap. 11 §

Innebörden av första stycket i paragrafen skulle bli tydligare om det gavs följande lydelse: "Om någon inom den krets som avses i 1 § första stycket 3 har begått --- eller mot någon annan inom samma krets eller har --- försäkringsavtal, skall det som där föreskrivs om förlust av rätt till försäkringsersättning gälla rätt till premiepension till efterlevande enligt 1 §."

11 kap.

Detta kapitel aktualiserar flera frågor beträffande regeringens möjligheter att meddela föreskrifter. Kapitlet hänvisar i fråga om Premiépensionsmyndighetens verksamhet i stor utsträckning till olika bestämmelser i försäkringsrörelselagen (1982:713) och lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag och till föreskrifter som har meddelats med stöd av dessa bestämmelser. Regleringen består till följd härav till stor del av föreskrifter meddelade av Finansinspektionen, efter subdelegation av regeringen med stöd av bemyndiganden i de båda nämnda lagarna. Dessutom innehåller den här föreslagna lagen en bestämmelse i 10 § om att Finansinspektionen får medge undantag från de bestämmelser som anges i 1 § första stycket samt 4 § första och andra styckena.

Någon bestämmelse som medger att regeringen lämnas sådant bemyndigande som sägs i 8 kap. 7 § regeringsformen finns som inledningsvis anförts inte för socialförsäkringslagstiftningen. Till den föreslagna lagen om inkomstgrundad ålderspension kan därför i princip bara meddelas verkställighetsföreskrifter enligt 8 kap. 13 § regeringsformen. Det får antas att åtskilliga av de föreskrifter som Finansinspektionen meddelat med stöd av försäkringsrörelselagen och lagen om årsredovisning för försäkringsföretag faller utanför ramen för verkställighetsföreskrifter. Så är åtminstone fallet med den möjlighet att meddela undantag från bestämmelser i förevarande lag som Finansinspektionen getts i 10 §.

Det får anses att bemyndigandena i försäkringsrörelselagen och lagen om årsredovisning i försäkringsföretag har getts med stöd i 8 kap. 7 § regeringsformen som i första stycket punkten 3 medger normgivningsdelegation i fråga om bl.a. näringsverksamhet. Möjligheten till sådan delegation i fråga om årsredovisningsreglerna har utförligt diskuterats av Redovisningskommittén i dess slutbetänkande (SOU 1996:157) Översyn av redovisningslagstiftningen (se särskilt allmän motivering kapitel 1 och avsnitt 3.2.6). Lagrådet anser det inte möjligt att i detta lagstiftningsärende ta ställning till den förda diskussionen utan utgår från att det kommer att ske i samband med behandlingen av Redovisningskommitténs lagförslag. Lagrådet utgår därför från nu gällande reglering beträffande försäkringsrörelse och redovisning.

Premiepensionsmyndigheten är som framgår redan av namnet en myndighet och kan knappast anses driva näringsverksamhet. Myndigheten betecknas dock i 7 kap. 2 § som försäkringsgivare för premiepension och det sägs där att dess verksamhet skall bedrivas enligt försäkringsmässiga principer. I olika paragrafer i förevarande kapitel sägs att myndigheten vid tillämpningen av bestämmelserna i försäkringsrörelselagen och lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och med stöd av dessa bestämmelser meddelade föreskrifter skall anses som ett försäkringsbolag eller

livförsäkringsbolag. Med hänsyn härtill är det högst naturligt att den reglering som gäller för försäkringsrörelse och årsredovisning i försäkringsföretag också tillämpas beträffande Premiensionsmyndigheten. Det kan inte komma i fråga att i förevarande lag ta in alla de föreskrifter som utfärdats av Finansinspektionen och som i pensionsspararnas intresse bör tillämpas också i Premiensionsmyndighetens verksamhet. Den föreslagna regleringen är därför i sak välmotiverad.

Premiensionsmyndigheten är som sagt en myndighet och regeringen kan därför inom ramen för sin restkompetens meddela interna förvaltningsföreskrifter och förfaranderegler för myndigheten. Frågan är då om den för Premiensionsmyndigheten föreslagna regleringen kan anses utgöra interna förvaltningsföreskrifter så att bl.a. de föreskrifter som Finansinspektionen meddelat med stöd av bemyndiganden i försäkringsrörelselagen och lagen om årsredovisning i försäkringsföretag kan i förevarande sammanhang anses omfattade av regeringens restkompetens och så att riksdagen i förevarande lag kan medge att undantag görs från vissa av de bestämmelser var till lagen hänvisar. Frågan kan vara tveksam med hänsyn till den stora betydelse reglerna har för pensionsspararnas trygghet. De kan dock, frånsatt kostnadsbestämmelserna, inte enligt 8 kap. 3 § regeringsformen anses gälla åligganden för enskilda eller i övrigt avse ingrepp i enskildas personliga eller ekonomiska förhållanden. Lagrådet beaktar också ett tidigare principuttalande av Lagrådet (prop. 1977/78: 75 s. 144 ff, jfr Holmberg/Stjernquist, Grundlagarna, 1980 s. 19 ff) av innebörd att kravet på en grundlagstillämpning i strikt överensstämmelse med lagtexten får anses ha större tyngd när det gäller exempelvis innebörden av de absoluta fri- och rättigheterna eller när det gäller vad regeringen utan bemyndigande äger förordna om, än när fråga är om riksdagens möjligheter att delegera normgivningsmakt till regeringen. Vid bedömningen kan Lagrådet inte bortse från att motsvarande reglering för de enskilda försäkringsföretagen i stor utsträckning getts i förordningsform efter riksdagens bemyndigande och att riksdagen alltså godtagit en sådan ordning för enskilda rättssubjekt. Så mycket större skäl finns det då att acceptera den i fråga om en statlig förvaltningsmyndighet, låt vara att den inte grundas på delegation utan på regeringens restkompetens. Vid en sammanfattande bedömning finner Lagrådet att den valda lagstiftningstekniken i princip får godtas.

Även om hela den reglering som avses gälla för Premiensionsmyndighetens verksamhet skulle kunna tas in i förordningar utfärdade av regeringen är det enligt Lagrådets mening av värde att de grundläggande bestämmelserna antas av riksdagen och alltså får lagform. De kommer i så fall enligt 8 kap. 17 § regeringsformen att i fortsättningen omfattas av den formella lagkraftens princip. Trots detta får anses att riksdagen, såsom föreslås i 11 kap. 10 § förevarande lag, kan tillåta avvikande bestämmelser i bl.a. förordning, eftersom hela ämnesområdet får anses tillhöra regeringens restkompetens (se angående förvaltningslagen Håkan Strömberg, Normgivningsmakten enligt 1974 års regeringsform, 2 uppl. 1989, s. 168).

Även om sålunda den valda lagstiftningstekniken kan godtas, framstår 11 kap. i lagförslaget, om det enligt det förut anförda betraktas som huvudsakligen fallande under regeringens restkompetens, som i konstitu-

tionellt hänseende avvikande från lagen i övrigt. Denna kan i egenskap av socialförsäkringslagstiftning inte omfattas av riksdagens normgivningsdelegation. Lagrådet förordar därför att de bestämmelser som kan anses röra enbart Premiepensionsmyndighetens verksamhet bryts ut ur lagen och placeras i en särskild lag. Bestämmelserna i 11 och 12 §§ rörande Premiepensionsmyndighetens kostnader – som i övrigt innebär ingrepp i enskildas ekonomiska förhållanden – får dock ses som ett led i regleringen av pensionernas storlek och bör därför vara kvar i lagen och i förevarande kapitel, som lämpligen kan benämnas, i enlighet med den nuvarande underrubriken, "Premiepensionsmyndighetens kostnader". Tvekan kan råda om placeringen av 9 §, vars bestämmelser handlar om Finansinspektionens tillsyn. De kan antingen placeras i den särskilda lagen eller i anslutning till 15 kap. 2 § i förevarande lagförslag, vari föreskrivs att Premiepensionsmyndigheten skall stå under tillsyn av Finansinspektionen. På grund av bestämmelsernas detaljkaraktär och nära släktskap med övriga hänvisningar i kapitlet till försäkringsrörelselagen finner dock Lagrådet det mest naturligt att även 9 § förs över till den särskilda lagen.

11 kap. 4 §

Bland de bestämmelser i lagen om årsredovisning i försäkringsföretag, vartill hänvisas i paragrafens första stycke, är 8 kap. 7 § om vite. Härvid är att beakta bestämmelsen i 11 kap. 7 § regeringsformen att ingen myndighet får bestämma hur förvaltningsmyndighet i särskilt fall skall besluta i ärende som rör myndighetsutövning mot enskilda eller kommun eller som rör tillämpning av lag. Myndighetsutövning torde det inte bli fråga om i Premiepensionsmyndighetens försäkringsverksamhet men däremot desto oftare tillämpning av lag. I det hänseendet finns alltså inte utrymme för vitesförelägganden mot Premiepensionsmyndigheten.

Möjligheten att meddela vite för statliga förvaltningsmyndigheter är omdiskuterad och synes i vart fall alltmera sällan tas i bruk (se Rune Lavin, Viteslagstiftningen, 1989, s. 35 ff). Ett skäl för att det skulle vara möjligt i förevarande fall är att Premiepensionsmyndigheten i regleringen likställs med försäkringsföretag. Det framstår ändå som olämpligt att en statlig myndighet skall rikta vitesföreläggande mot en annan myndighet såsom offentligrättsligt subjekt. Lagrådet förordar därför att hänvisningen till 8 kap. 7 § lagen om årsredovisning i försäkringsföretag får utgå.

11 kap. 9 §

Vid tillämpningen av hänvisningarna i förevarande paragraf till försäkringsrörelselagen måste iakttagas de förut återgivna bestämmelserna i 11 kap. 7 § regeringsformen, som hindrar Finansinspektionen att föreskriva hur Premiepensionsmyndigheten i särskilt fall skall besluta i ärende som rör tillämpning av lag. Att exempelvis förelägga Premiepensionsmyndigheten att vidta rättelse torde det därför mera sällan kunna bli fråga om, annat än om det gäller myndighetens interna organisation.

11 kap. 10 §

Enligt förslaget får Finansinspektionen medge undantag från vissa bestämmelser. Som framgår av det förut anförda får bestämmelsen ses som

ett uttryck för att i dessa hänseenden kvarstår regeringens restkompetens orubbad. Inom restkompetensen är det emellertid regeringen och inte riksdagen som bör bestämma till vilken myndighet en viss uppgift skall delegeras. Lagrådet förordar därför att det anges att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får medge de angivna undantagen.

11 kap. 11 §

Enligt fjärde stycket skall avgifterna till Premiepensionsmyndigheten helt "eller delvis" anges som en procentsats av tillgodohavandet på varje pensionssparares premiepensionskonto. När det på grund av de citerade orden inte är fråga om en procentsats finns det inte i paragrafen någon norm som anger hur avgifterna skall fördelas mellan pensionsspararna inbördes. En sådan bör finnas som underlag för bemyndigandet till regeringen i paragrafens femte stycke att meddela närmare föreskrifter om uttaget av avgifter. Till föreskriften i tredje stycket första meningen – att avgifterna skall bestämmas så att de beräknas täcka det aktuella årets kostnader – bör därför läggas orden "med skälig fördelning mellan pensionsspararna."

Med anledning av tidigare diskussion om normgivningsdelegation må erinras om att bemyndigandet i femte stycket kan ges med stöd av 8 kap. 9 § andra stycket regeringsformen.

12 kap. 1 §

Avsikten är att, med vissa undantag, pension skall utgå endast efter ansökan, och detta oavsett den försäkrades ålder. Denna avsikt kommer emellertid inte till tydligt uttryck i första stycket första meningen i paragrafen. Meningen bör därför delas på två meningar, som ges följande lydelse: "Ålderspension enligt denna lag betalas ut efter ansökan. Sådan ansökan skall göras skriftligen hos den allmänna försäkringskassan."

12 kap. 3 §

Enligt andra stycket andra meningen i paragrafen skall anmälan om återkallelse eller minskning av uttag av ålderspension ha kommit in till den allmänna försäkringskassan senast månaden före den månad som ändringen avser. Utformningen av bestämmelsen brister i konsekvens i förhållande till 12 kap. 2 § första stycket och ger inte något svar på frågan om vad som händer om den pensionsberättigade ger in sin anmälan senare än han tänkt sig. Meningen bör hellre ges följande lydelse: "Ändringen skall göras från och med den månad som anges i anmälan, dock tidigast från och med månaden efter den månad då anmälan kom in till den allmänna försäkringskassan."

12 kap. 4 §

Iakttas vad Lagrådet förordat under 12 kap. 1 § skall hänvisningen i sista meningen till 1 § första stycket avse första och andra meningarna.

12 kap. 6 §

För att få konsekvens mellan de olika tidsangivelserna bör första meningen ges följande lydelse: "Pension enligt denna lag skall utges till

och med den månad då den pensionsberättigade har avlidit eller till och med månaden före den månad då rätten till pension annars har upphört."

Prop. 1997/98:151
Bilaga 7

13 kap. 5 §

Enligt första stycket får Riksförsäkringsverket under vissa förutsättningar fatta beslut för en allmän försäkringskassas räkning. Tanken är emellertid att försäkringskassan fortfarande skall stå som beslutsmyndighet.

Lagrådet kan ha förståelse för de motiv av praktisk och administrativ art som ligger bakom förslaget. Det bör dock enligt Lagrådets mening inte komma i fråga att lämna utrymme för någon oklarhet rörande beslutsfattandet när det gäller så väsentliga områden som är aktuella i detta lagstiftningsärende. Den hänvisning som görs i lagrådsremissen (avsnitt 13.4) till att Vägverket tillagts motsvarande befogenhet att på vissa områden fatta beslut för beskattningsmyndighetens räkning bör inte tas till intäkt för att ytterligare utsträcka ett så tveksamt förfarande till att avse också förevarande område. Det kan också erinras om att Riksförsäkringsverket, liksom hittills, inte skall kunna begära omprövning av ett beslut, eftersom det får anses olämpligt att en tillsynsmyndighet kan begära omprövning av beslut som har fattats av den som myndigheten har att utöva tillsynen över (remissen avsnitt 27.4).

Lagrådet anser sålunda att det inte bör få uppkomma någon tvekan om vem som fattar besluten och förordar därför att bestämmelsen om Riksförsäkringsverkets rätt att fatta beslut för försäkringskassas räkning utgår.

13 kap. 6 §

Enligt paragrafen skall vad som sägs i 1–5 §§ inte gälla om något annat följer av annan bestämmelse i denna lag eller av annan författning. För att en sådan föreskrift skall kunna meddelas i en författning som inte har lagform krävs att den faller inom regeringens restkompetens. Självfallet kan hänvisningen tillämpas med denna begränsning för ögonen. Behovet av reservationen synes dock företrädesvis hänföra sig till bestämmelserna i 1, 2 och 4 §§ som otvivelaktigt avser ämnesområden som faller inom regeringens restkompetens. Bestämmelser om att beslut kan fattas genom automatisk databehandling synes böra ges lagform. Lagrådet ifrågasätter om inte reservationen bör avse endast 1, 2 och 4 §§.

13 kap. 17 §

I bestämmelsen föreskrivs att en enskild bara får överklaga sådana beslut "som har omprövats eller som har tillkommit genom omprövning enligt 9 §". Enligt vad som upplysts vid föredragningen är avsikten bl.a. att fånga in också sådana fall där del av ett beslut har omprövats. Bestämmelsen framstår emellertid som onödigt komplicerad. Några svårigheter i tillämpningen torde inte uppkomma om man nöjde sig med att ange att den enskilde endast får överklaga sådana beslut "som har tillkommit genom omprövning".

14 kap. 1 §

Enligt första stycket första meningen skall den allmänna försäkringskassan besluta om återbetalning av inkomst- eller tilläggspension, om den som uppburit pensionen genom att lämna oriktiga uppgifter eller genom

att underlåta att fullgöra en uppgifts- eller anmälningsskyldighet "eller på annat sätt har orsakat" att pensionen har lämnats felaktigt eller med ett för högt belopp. Det nämnda rekvisitet skulle kunna föranleda återbetalningsskyldighet med anledning av rena missöden, för vilka den pensionsberättigade inte kan lastas. Det har blivit upplyst att den angivna förutsättningen för återbetalningsskyldighet inte kommit till användning i förvaltningsdomstolarnas praxis. Det synes svårt att hitta exempel på "annat sätt"; exempelvis felaktiga uppgifter i inkomstdeklarationer täcks av "oriktiga uppgifter". Något motsvarande rekvisit finns inte i 13 kap. 13 § andra stycket. Lagrådet förordar därför att orden "eller på annat sätt" får utgå ur paragrafen.

Motsvarande bestämmelser i 14 kap. 4 och 6 §§, som redan, till synes omotiverat, i nu behandlade hänseende avviker från 1 § första stycket första meningen, bör anpassas till den här föreslagna lydelsen.

14 kap. 2 §

Enligt andra stycket andra meningen skall, om pensionsrätten höjts och pensionsspararen skall påföras avgifter för detta, tillägg till pensions-spararens konto göras först när "hela" avgiften anses betald enligt 16 kap. 12 § skattebetalningslagen. Bestämmelsen synes vara avsedd att ange den tid, när det uppräknade beloppet skall bokföras på kontot, men däremot inte att hindra att vid bristande avgiftsbetalning kontot med tillämpning av 4 kap. 4 § tillförs ett belopp i förhållande till den andel av avgiften som betalats. Ordet "hela" synes kunna avvaras och bör för att förebygga missförstånd i nu antytt hänseende strykas.

14 kap. 4 §

I första stycket tredje meningen torde för tydlighets skull avslutningsvis böra läggas till orden "efter omräkning av fastställda livräntebelopp."

14 kap. 5 och 6 §§

Det avsnitt som omfattar 2–6 §§ behandlar premiepension och premiepension till efterlevande. Bestämmelserna i 2–4 §§ angående ändrad pensionsrätt och 6 § första och andra styckena angående felaktig utbetalning i annat fall avser enligt ordalydelsen endast premiepension. Det anges därefter att bestämmelserna också gäller för den som har fått rätt till premiepension till efterlevande (i det förstnämnda fallet enligt 10 kap. 7 §). Såvitt avser 2–4 §§ anges detta i 5 § och såvitt avser 6 § första och andra styckena anges det i 6 § tredje stycket. Dispositionen skulle bli klarare, om första och andra styckena i nuvarande 6 § fick utgöra 5 §, medan nuvarande 5 § och nuvarande 6 § tredje stycket i stället fick utgöra 6 §. Sistnämnda stycke bör vidare omformuleras för att innebörden tydligare skall framgå. Den föreslagna 6 § skulle i så fall kunna erhålla följande lydelse:

"Bestämmelserna i 2–4 §§ gäller också för den som har fått rätt till premiepension till efterlevande enligt 10 kap. 7 §.

Bestämmelserna i 5 § gäller också för den som har fått rätt till premiepension till efterlevande och, i det fall som avses i första stycket första meningen i paragrafen, oavsett om det är pensionsspararen eller den som

har eller har haft rätt till premiepension till efterlevande som har orsakat den felaktiga utbetalningen."

Prop. 1997/98:151
Bilaga 7

15 kap. 2 §

Iakttas vad Lagrådet förordat under 11 kap. bör i förevarande paragraf göras en hänvisning till den förslagna särskilda lagen om Premiepensionsmyndighetens verksamhet. Vidare bör hänvisningen i andra meningen i stället avse den särskilda lagen.

15 kap. 6 §

Iakttas vad Lagrådet förordat under 3 kap. 13 § bör första stycket andra meningen lyda: "Anmälan enligt 3 kap. 13 § skall göras gemensamt av föräldrarna."

15 kap. 8 och 9 §§

Enligt olika bestämmelser i lagen skall anmälan av enskilda göras senast den 31 januari ett visst år. Enligt 8 § andra stycket och 9 § skall däremot anmälan göras senast vid utgången av ett år. Det skulle underlätta information och förebygga rättsförluster till följd av förväxlingar, om slutpunkten för olika tidsfrister för anmälningar från enskilda koncentrerades till en viss dag på året, som synes böra vara den 31 januari. Lagrådet förordar att andra tidsangivelser som avser enskilda anmälningar ändras till den 31 januari, om inte särskilda skäl talar däremot.

I så fall skulle 8 § andra stycket första meningen få följande lydelse: "Om en make vill --- skriftligen anmäla detta senast den 31 januari det år från och med vilket överföringen skall upphöra."

9 § bör på motsvarande sätt ges följande lydelse: "En förälder som vill --- en skriftlig ansökan om detta senast den 31 januari andra året efter utgången av det år för vilket vårdår skall tillgodoräknas."

15 kap. 17 §

Första stycket behandlar preskription av fordringar på utfallande pensionsbelopp. Den terminologiska konstruktionen, att beloppet skall anses förverkat, är inte helt adekvat, eftersom det är preskription och inte förverkande i egentlig mening som åsyftas. Samma uttryckssätt har dock använts i andra sammanhang, se framför allt 20 kap. 5 § lagen om allmän försäkring, men även 16 § lagen (1996:1030) om underhållsstöd. Valet av terminologi leder emellertid till frågan om meningen är att preskriptionslagen (1981:130) överhuvudtaget inte skall vara tillämplig på de angivna fordringarna, exempelvis i ett fall där den enskilde hävdar att han vidtagit någon åtgärd som skulle kunna anses ha avbrutit en preskription. (Jfr FÖD 1987:17 där, vid tillämpningen av 20 kap. 5 § lagen om allmän försäkring, ett sjukpenningbelopp inte ansågs förverkat med motiveringen att beloppet inte kunde anses ha förfallit till betalning så länge frågan om rätten till sjukpenning var under prövning.) Ett klargörande på denna punkt synes önskvärt, antingen genom ett uttalande i författningskommentaren eller genom att orden "är beloppet förverkat" bytes mot "är fordran på beloppet preskriberad".

Syftet bakom andra stycket i bestämmelsen, vilket saknar motsvarighet i lagen om allmän försäkring, torde vara att framhäva att själva rätten till

pension, dvs. fordran på sådana belopp som ännu inte förfallit till betalning, inte skall kunna preskriberas. I och för sig kan ifrågasättas, om en rätt till allmän pension överhuvudtaget skall anses utgöra ett sådant obligationsrättsligt anspråk vilket faller under preskriptionslagen. (Jfr rättsfallet NJA 1990 s. 35, där rätten till individuellt avtalad pension ansågs kunna gå förlorad genom preskription.) En viss osäkerhet kan dock föranledas av det förhållandet att rätten till premiepension, även om den ingår i en förvaltningsmässig reglering av allmän pension, också har civilrättsliga inslag; i lagrådsremissen anförs sålunda bl.a., att rätten till premiepension i förhållandet mellan staten och den enskilde måste likställas med en vanlig civilrättslig fordran (se avsnitt 19.1). Det är därför enligt Lagrådets mening inte omotiverat att, för att undvika framtida missförstånd, på sätt som här skett i bestämmelsens andra stycke uppta en föreskrift av innebörd att det endast är fordran på utfallande pensionsbelopp som kan gå förlorad genom passivitet.

15 kap. 18 §

Enligt första stycket i paragrafen får regeringen träffa överenskommelse med främmande makt om utsträckt tillämpning av denna lag eller om undantag i vissa fall från vad som skall gälla enligt lagen. Bemyndigandet, vars motsvarighet i 20 kap. 15 § lagen om allmän försäkring tillkommit före 1974 års regeringsform, har dålig täckning i denna (jfr Håkan Strömberg, Normgivningsmakten enligt 1974 års regeringsform, 2 uppl. 1989, a. 195 ff). Enligt vad som upplysts har den föga praktisk betydelse eftersom internationella överenskommelser av här avsedd art ändå brukar underställas riksdagen för godkännande. Lagrådet förordar att första stycket får utgå.

Förslaget till lag om införande av lagen (1998:000) om inkomstgrundad ålderspension

3 §

Till de avsnitt av lagen om inkomstgrundad pension som föreslås träda i kraft den 1 januari 1999 hör hela 10 kap. De bestämmelser i 10 kap. som handlar om efterlevandeskydd under pensionstiden kan emellertid inte tillämpas innan pensionsspararen kan få ut premiepension, och eftersom detta inte kan ske innan 9 kap. sätts i kraft den 1 januari 2001 kan inte heller 10 kap. 7–10 §§ tillämpas dessförinnan. Lagrådet förordar att det tidigare ikraftträdandet för 10 kap. begränsas till 1–6 och 11 §§.

Under föredragningen har anmäls att även 12 kap. borde sättas i kraft den 1 januari 1999. Behovet härav synes emellertid vara begränsat till 4–8 §§ i kapitlet och då endast med avseende på efterlevandeskydd före pensionstiden. Lagrådet förordar att det tidigare ikraftträdandet begränsas i enlighet härmed.

Lagrådet förordar därför, att 3 § första stycket andra meningen får följande lydelse: "Detsamma gäller bestämmelserna i --- 7 och 8 kap., 10 kap. 1–6 och 11 §§, 11 kap., 12 kap. 4–8 §§ såvitt angår premiepension till efterlevande enligt 10 kap. 1 §, 13 kap., 14 kap. 2–6 §§ och 15 kap. lagen (1998:000) om inkomstgrundad ålderspension".

5 §

Enligt andra meningen i paragrafen skall lagen (1994:1748) om förvaltning av vissa tilläggspensionsavgifter, som upphävs, fortfarande tillämpas "i den utsträckning som följer av 35–37 §§". Avsikten är att uppsamlade medel och avkastningen av dem skall förvaltas enligt den gamla lagen till dess de tillförts de pensionsberättigade eller överförts till förvaltning enligt den nya lagstiftningen. Detta torde komma till tydligare uttryck med orden "till dess medlen enligt 35–37 §§ denna lag har tillförts de pensionsberättigade eller överförts till ny förvaltning".

6 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om att lagen (1979:84) om delpensionsförsäkring, som upphävs, fortfarande skall gälla "i fråga om delpension om ansökan görs före upphävandet och pensionen skall beviljas för tid med början före den 1 januari 2001". För tydlighetens skull bör paragrafen ange att lagen gäller också i fråga om redan beviljade delpensioner. Detta kan ske med orden "i fråga om dels redan beviljade delpensioner dels delpension som söks före upphävandet och skall beviljas för tid med början före den 1 januari 2001".

Ny rubrik före 7 §

Rubriksättningen i lagförslaget är alltför sparsam fram till 26 §. Önskvärt hade varit att de olika övergångsbestämmelserna genom underrubriker hade kunnat anknytas till särskilda kapitel i lagen om inkomstgrundad ålderspension. Detta möter dock svårigheter genom att flera paragrafer behandlar skilda kapitel. 7 § och följande kan dock, till skillnad från föregående paragrafer som behandlar ikraftträdande av den nya lagstiftningen och upphävande i förening med fortsatt begränsad giltighet av äldre lagstiftning, benämnas övergångsbestämmelser, som de också betecknas i portalparagrafen, 1 §. Lagrådet förordar att en ny rubrik, "Övergångsbestämmelser", införs före 7 §.

7 §

I första stycket tredje och fjärde meningarna anges olika basbelopp med vilka pensionspoäng skall multipliceras. Dessa basbelopp anges emellertid också i 9 §. Det synes tillräckligt om hänvisning görs till 9 § i stället för att de olika basbeloppen räknas upp även här. Nämnda meningar kan därför slås samman till en, av följande lydelse: "Inkomsterna skall beräknas på så sätt att de tillgodoräknade pensionspoängen, med tillägg av en poäng, multipliceras med det basbelopp som för varje år anges i 9 § 1–3." Motsvarande ändring bör göras i 10 §.

Paragrafen innehåller föreskrifter om beräkning av inkomstindex för åren 1960–1998. Föreskrifterna synes ge uttryck för att index räknas upp år från år med utgångspunkt i år 1960, på motsvarande sätt som index enligt 1 kap. 5 § lagen om inkomstgrundad ålderspension räknas upp år från år med utgångspunkt i år 1999. Enligt sistnämnda lagrum skall inkomstindexet för år 1999 vara 100,00. Det skulle vara önskvärt med ett samband mellan de båda indexserierna. Matematiskt skulle ett sådant samband innebära att tal för index enligt förevarande paragraf skulle anges med utgångspunkt från att indexet, fullföljt till år 1999, skulle bli

100,00, dvs. att indexserien så att säga räknas baklänges med utgångspunkt i år 1999. Detta kan komma till uttryck genom att till paragrafen läggs ett nytt sista stycke med följande lydelse: "Inkomstindexet anges för varje år med ett tal, bestämt med beaktande av att inkomstindexet för år 1999 enligt 1 kap. 5 § tredje stycket lagen (1998:000) om inkomstgrundad ålderspension skall vara 100,00." Härutöver krävs emellertid bestämmelser som anger förhållandet mellan inkomstindexet för år 1998 och inkomstindexet för år 1999. Lagrådet avstår från att försöka utforma sådana bestämmelser.

10 §

Det remitterade förslagets bestämmelser om hur pensionsgrundande belopp på grund av förtidspension skall tillgodoräknas en försäkrad för tid före år 1999 är svåra att överblicka. En av svårigheterna föranleds av hänvisningen i förevarande paragraf till 3 kap. 4 § lagen om inkomstgrundad ålderspension, eftersom bestämmelserna där i det remitterade förslaget gäller endast för år 1999 och inte fått en sådan generell avfattning som man kunnat vänta sig, om principerna i dem skulle gälla även för annan tid. Ändras avfattningen av 3 kap. 4 § i enlighet med vad Lagrådet hemställt under samma paragraf bortfaller dock den delen av problemet. I övrigt återkommer Lagrådet till detta under 26 §.

18 §

Paragrafen är svårläst och synes böra delas upp på två meningar, av följande lydelse: "Med pensionspoäng enligt lagen (1998:000) om inkomstgrundad ålderspension skall för tid före den 1 januari 1999 likställas pensionspoäng enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring. Med tilläggspension enligt lagen om inkomstgrundad ålderspension skall för tid före den 1 januari 2001 likställas tilläggspension i form av ålderspension enligt lagen om allmän försäkring."

26 §

Som anförts under 10 § är det remitterade förslagets bestämmelser om hur pensionsgrundande belopp på grund av förtidspension skall tillgodoräknas en försäkrad för tid före år 1999 svåra att överblicka. Till huvudsaklig del beror detta på att 26 och 27 §§ utförligt handlar om pensionsgrundande belopp för pliktjänstgöring och barnår medan man däremot skall gå tillbaka till 10 § för att förstå att även förtidspension för åren 1960–1998 medför rätt till pensionsgrundande belopp. Lagrådet förordar att ett nytt andra stycke införs i paragrafen av följande lydelse: "Pensionsrätt enligt första stycket första meningen beräknas, utom på pensionsgrundande inkomster enligt 10 §, på pensionsgrundande belopp som avses i 10 § och i första stycket andra meningen."

Sista stycket i paragrafen synes kunna behållas oförändrat.

29 §

Av inledningen till den föreslagna paragrafen kan man förledas att tro att första och andra styckena endast handlar om premiepension, vilket inte är avsett. Tredje stycket kommer av samma anledning oförmedlat. Lagrådet förordar att första stycket ges följande lydelse: "För åren 1960–1994 skall

en försäkrads pensionsrätt för inkomstpension utgöra 18,5 procent av pensionsunderlaget. Någon pensionsrätt för premiepension skall inte fastställas för de åren."

Prop. 1997/98:151
Bilaga 7

Vidare bör i tredje stycket efter orden "Vid bestämmande av pensionsrätt" inskjutas orden "för åren 1960–1998".

31 §

I andra stycket andra meningen i paragrafen föreslås för det fallet, att föräldrarna tillgodoräknats lika hög pensionspoäng, att de skall dela på ett inkomstbasbelopp. Fallet är naturligtvis ytterst osannolikt men resultatet å andra sidan slumpartat och margineffekten stötande, eftersom det kan beröva endera föräldern ett betydligt högre pensionsgrundande belopp. Av samma skäl som anförts under 3 kap. 13 § lagen om inkomstgrundad ålderspension förordar Lagrådet att det pensionsgrundande beloppet, beräknat enligt alternativ 1 eller 2 i 3 kap. 17 § samma lag, i detta mycket speciella fall tillfaller modern. Ur sista meningen i andra stycket bör därför utgå orden "eller om de tillgodoräknats lika hög pensionspoäng" och före nämnda mening i stycket fogas in en ny andra mening av följande lydelse: "Har ingen av föräldrarna tillgodoräknats pensionspoäng för det året eller har de tillgodoräknats lika hög pensionspoäng skall beloppet tillgodoräknas modern."

44 §

Enligt paragrafen får Riksförsäkringsverket senast vissa angivna dagar överklaga beslut som meddelats av allmän försäkringskassa. I de fall överklagandet avser omprövningsbeslut kan emellertid dessa ha fattats så sent att den angivna tiden för överklagande inte räcker till eller skulle ha gått ut innan beslutet meddelats. Lagrådet förordar därför att, efter mönster av 13 kap. 19 §, till paragrafen läggs en ny andra mening av följande lydelse: "Om beslutet har meddelats efter den 30 april 2000 respektive efter den 30 april 2001 får dock överklagandet komma in inom två månader från den dag då beslutet meddelades."

Förslaget till lag om ändring i lagen om allmän försäkring

Lagrådet anser sig inte böra föreslå ändring beträffande det bemyndigande för regeringen att meddela föreskrifter, som finns i 20 kap. 15 §, även om Lagrådets förslag, att motsvarande bemyndigande inte skall tas in i lagen om inkomstgrundad ålderspension, blir godtaget. Det får anses tillräckligt att den nya lagstiftningen i nu angivna hänseenden bringas i bättre överensstämmelse med 8 kap. regeringsformen; bemyndigandet i 20 kap. 15 § har för övrigt tillkommit före 1974 års regeringsform och får alltså fortfarande utnyttjas.

4 §

I fjärde stycket anges att ledamöter och suppleanter skall vara bosatta i Sverige och inte får vara underåriga eller ha förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken. Däremot sägs ingenting om den som är försatt i konkurs eller underkastad näringsförbud enligt lagen (1986:436) om näringsförbud. Bestämmelser av förevarande karaktär brukar innehålla ett förbud som diskvalificerar även sådana personer (se t.ex. Lagrådets yttrande i prop. 1997/98:40 s. 154). Det synes inte föreligga några skäl som talar för att lägre krav skulle ställas på ledamöter och suppleanter i fondstyrelserna. Fjärde stycket bör därför kompletteras genom att orden ", i konkurs, underkastade näringsförbud" inskjutes efter ordet "underåriga". Stycket skulle då erhålla följande lydelse: "Ledamöter och suppleanter skall vara bosatta i Sverige och får inte vara underåriga, i konkurs, underkastade näringsförbud eller ha förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken."

43 d §

Den föreslagna bestämmelsen avser att begränsa sjunde fondstyrelsens möjligheter att utöva ägarinflytande i aktiebolag där Premiesparfonden äger aktier. I sak kan Lagrådet inte ha några synpunkter på denna fråga. Det gäller dock att ge bestämmelsen en utformning som är konsekvent i förhållande till bestämmelsens syfte och regleringen i övrigt. Det synes vara fyra huvudprinciper som sjunde fondstyrelsen har att följa i sin förvaltning. Dels följer av 43 c § att den totala risknivån skall vara låg och att medlen skall ge så god avkastning som möjligt. I 11 § andra stycket föreskrivs för första – tredje fondstyrelserna att de också skall tillgodose kraven på tillfredsställande betalningsberedskap och betryggande säkerhet. Att detta gäller också för sjunde fondstyrelsen torde följande av hänvisningen i 43 e § till placeringsreglerna i lagen (1990:1114) om värdepappersfonder.

Som exempel på situationer när sjunde fondstyrelsen kan behöva utöva sin rösträtt talas i författningsmotiveringen om fall när en akties verkliga värde endast kan tryggas genom yrkande om likvidation. Nyligen inträffade omständigheter ger starkt stöd för en sådan ståndpunkt. Situationen synes emellertid inte vara täckt av lagtexten. Genom att det i 43 d § talas endast om kravet på god avkastning medan i 43 c § kravet på avkastning ställs vid sidan av kravet på riskspridning kan den förra bestämmelsen föranleda den tolkningen att sjunde fondstyrelsen, om ock endast undantagsvis, får utöva sitt ägarinflytande till förmån för avkastningskravet men aldrig till förmån för fondspararnas säkerhet. Enligt Lagrådets mening bör lagtexten kompletteras så att även den i författningskommentaren anförda synpunkten kan beaktas. Det torde härvid främst vara kravet på säkerhet som skall tillgodoses. Lagrådet förordar därför att paragrafen ges följande lydelse: "Fondstyrelsen får rösta för aktier som den förvärvat till Premiesparfonden endast när kravet på avkastning enligt 43 c § första stycket eller behovet att trygga placeringarnas säkerhet inte kan tillgodoses på annat sätt."

Förslaget till lag om ändring i sekretesslagen

Prop. 1997/98:151

Bilaga 7

7 kap. 39 §

Den förslagna nya bestämmelsen om sekretess för uppgifter om placering av premiepensionsmedel synes snarare ha sin naturliga plats i 9 kap. sekretesslagen som behandlar sekretess med hänsyn till skyddet för enskilda förhållanden av såväl personlig som ekonomisk natur. Som jämförelse kan nämnas att taxeringssekretessen behandlas i 9 kap. (1 §), att uppgifter om enskilda innehav av fondpapper skyddas i 9 kap. (23 §) medan enskilda försäkringsförhållanden, när dessa kan uppenbaras genom uppgifter hos Finansinspektionen, skyddas i 8 kap. (5 §), vilket kapitel behandlar sekretess med hänsyn främst till skyddet för enskilda ekonomiska förhållanden. Som framgår redan av det anförda kännetecknas dock det inbördes förhållandet mellan 7, 8 och 9 kap. sekretesslagen av betydande inkonsekvens och det är möjligt att en följdriktig indelning av de olika skyddsintressena endast kan uppnås genom en större översyn av lagen.

Förslaget till lag om ändring i socialförsäkringsregisterlagen

14 §

Enligt det nya tredje stycket får Riksförsäkringsverket och försäkringskassorna i vissa fall direkt åtkomst till register som förs särskilt för Premiepensionsmyndigheten. I anslutning härtill kan frågan väckas om det inte kan föreligga behov för Premiepensionsmyndigheten att på motsvarande sätt få direkt åtkomst till uppgifter i register som förs gemensamt för Riksförsäkringsverket och försäkringskassorna eller av Riksförsäkringsverket ensamt.

Övriga lagförslag

Lagrådet lämnar förslagen utan erinran.

Lagrådets yttrande över lagförslag i lagrådsremiss den 19 februari 1998 Statlig ålderspensionsavgift m.m.

Prop. 1997/98:151
Bilaga 8

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 1998-03-16

Närvarande: f.d. justitierådet Staffan Vängby, justitierådet Gertrud Lennander, regeringsrådet Kjerstin Nordborg.

Enligt en lagrådsremiss den 19 februari 1998 (Socialdepartementet) har regeringen beslutat inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. lag om statlig ålderspensionsavgift,
2. lag om ändring i lagen (1998:000) om inkomstgrundad ålderspension.

Förslagen har inför Lagrådet föredragits av departementsrådet Mona Wildig och kanslirådet Kjell Rempler.

Förslagen föranleder följande yttrande av *Lagrådet*

Förslaget till lag om statlig ålderspensionsavgift

Lagrådet lämnar förslaget utan erinran.

Förslaget till lag om ändring i lagen om inkomstgrundad ålderspension

15 kap. 8 §

Avsikten synes vara att en överföring av pensionsrätten inte skall ske, om 1) den make till vilken överföring annars skulle ha skett eller 2) båda makarna har avlidit under det aktuella året. Det förra framgår av den föreslagna lagtexten, det senare däremot inte. Avsikten kan komma till uttryck om den föreslagna nya meningen i andra stycket, med en justering av den redaktionella utformningen i övrigt, ges följande lydelse: "Har äktenskapet upplösts genom att den make från vilken överföringen skall ske har avlidit, skall dock överföringen även gälla det år då äktenskapets upplöstes, om inte också den andra maken avled samma år."

Lagrådet erinrar om att i yttrandet över förslaget till lag om inkomstgrundad ålderspension har föreslagits en annan ändring i samma paragraf.

Lagrådets yttrande över lagförslag i lagrådsremiss den 19 mars 1998 Reformering av ålderspensionssystemet – vissa finansiella frågor

Prop. 1997/98:151
Bilaga 9

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 1998-03-23

Närvarande: f.d. justitierådet Staffan Vängby, justitierådet
Gertrud Lennander, regeringsrådet Kjerstin Nordborg.

Enligt en lagrådsremiss den 19 mars 1998 (Socialdepartementet) har regeringen beslutat inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. lag om ändring i lagen (1981:691) om socialavgifter,
2. lag om ändring i lagen (1998:000) om ändring i lagen (1981:691) om socialavgifter,
3. lag om ändring i lagen (1994:1744) om allmän pensionsavgift,
4. lag om ändring i lagen (1998:000) om ändring i lagen (1983:1092) med reglemente för Allmänna pensionsfonden,
5. lag om ändring i lagen (1962:381) om allmän försäkring,
6. lag om ändring i lagen (1998:000) om ändring i lagen (1990:912) om nedsättning av socialavgifter,
7. lag om ändring i lagen (1994:1920) om allmän löneavgift.

Förslagen har inför Lagrådet föredragits av kanslirådet Kjell Rempler.

Lagrådet lämnar förslagen utan erinran.